

ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ

1. Ulusal Yargı Ağrı Projesi ne anlamına gelmektedir?

Cevap: E-dönüşüm, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanarak, mevcut kültürün, iş modelinin, iş süreçlerinin, ürün ve hizmetlerin; çalışan, vatandaş, iş ortakları ve diğer tüm sosyal paydaşların yararına, bir bütünlük içinde değiştirilmesi anlamına gelmektedir.

2. E-devlet ne anlamına gelmektedir?

Cevap: Teknolojik ve sosyal gelişmeler, geleneksel devlet örgütlenmesinin yetersizliğini ortaya çıkartmıştır. E-devlet, devletin vatandaşlara karşı yerine getirmekle yükümlü olduğu görev ve hizmetler ile vatandaşların buna karşılık devlete karşı olan görev ve hizmetlerinin karşılıklı olarak elektronik iletişim ve işlem ortamlarında kesintisiz ve güvenli olarak yürütülmesi anlamına gelmektedir.

3. UYAP daha kapsamlı bir şekilde tanımlanacak olursa nasıl bir bilişim sistemidir?

Cevap: Ulusal Yargı Ağrı Projesi (UYAP), günümüzün tüm teknolojik olanakları kullanılarak, Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatının, bağlı ve ilgili kuruluşlarının, adli ve idari tüm yargı birimlerinin (Cumhuriyet başsavcılıkları, mahkemeler, icra ve iflas daireleri, ceza infaz ve ıslah kurumları, adli tıp birimleri, denetimli serbestlik birimleri) donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş olan, kamu kurum ve kuruluşları ile dış birim entegrasyonunu sağlayan ve e-Dönüşüm sürecinde e-Devletin e-Adalet ayagını oluşturan bir bilişim sistemidir.

4. UYAP işlerimizi nasıl kolaylaştırır?

Cevap: UYAP, kullanıcılarının vakitlerini ve dikkatlerini asıl işlerine vermelerini ve böylelikle adaletin daha hızlı tecelli etmesini sağlamak, dava masrafları ile yargılama giderlerinin azaltılarak kadro açısından kaynaklanan yükü hafifletmek, personelin moralini artırmak ve kaynakları etkin bir şekilde kullanmak üzere geliştirilmiş olan bir projedir.

TARİHÇESİ

5. UYAP'in tarihçesinden kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: 1990'lı yılların başından itibaren tüm dünyada, ekonomik ve sosyal nedenlerle bilgi toplumu olma yönünde çabaların arttığı gözlenir. Ülkemizde adalet sahasında ilk otomasyon çalışmaları 1998 yılında başlamış, böylece adalet hizmetlerinin en iyi şekilde yürütülmesi amacıyla, üretkenliği ve verimliliği artırmak için UYAP adı altında çoklu-kullanıcılı ve iş odaklı bir sistemin uygulamaya geçirilmesi kararı verilmiştir. Yüksek yargı organları ve yargı için bilgi temininde vazgeçilmez özellikle bulunan bazı kurumlar da UYAP sistemine dâhil edilmiş, bunun için Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilatı ile birlikte tüm mahkemeler, Cumhuriyet başsavcılıkları ve icra dairelerini de içine alacak şekilde Türkiye geneli için geniş bir bilgisayar ağı (WAN) kurulmuştur. Bir e-kurum uygulaması olan UYAP, UYAP

I ve UYAP II şeklinde iki aşamalı olarak planlanmıştır. UYAP I bakanlık merkez birimlerini, UYAP II ise taşra birimlerini kapsamaktadır. UYAP yazılımları 2003 yılı Eylül ayında tamamlanmış ve geliştirme ortamında uzman kullanıcıların kullanımına ve eleştirilerine açılmıştır. Gerçek kullanıcılarla laboratuvar ortamında 2004 yılı başına kadar yoğun testlerden geçirilmiş ve daha sonra pilot olarak seçilen gerçek ortamda bir yıllık teste tabi tutularak yaygınlaştırılmasına başlanmıştır.

AMACI

6. UYAP'in temel amacı nedir?

Cevap: UYAP'ın ana amacı, zaman kaybetmeden adaletin yerine getirilerek vatandaşın mağdur olmasını engellemektir.

7. UYAP'in ana amaci dışındaki diğer amaçları nelerdir?

Cevap:

- Hızlı, etkin, güvenilir, adil, verimli, şeffaf ve etik değerlere uygun bir yargılama mekanizması oluşturulmasını sağlamak.
- Her türlü idari faaliyetler ile denetim, teftiş ve soruşturmanın hızlı ve etkin bir şekilde yürütülebilmesini sağlamak.
- Doğru ve tutarlı bilginin mevzuatın tanıldığı yetkiler çerçevesinde istenilen zamanda hızlı ve kolayca elde edilmesini ve paylaşımını sağlamak.
- İş süreçlerinin hızlandırılmasını, elektronik arşivin oluşturulmasını, avukatların ve vatandaşların yargı hizmetlerinden internet aracılığıyla daha hızlı ve daha kolay yararlanmalarını sağlamak.

HEDEFİ

8. UYAP'in hedefi nedir?

Cevap: UYAP'ın hedefi; e-Dönüşüm ve e-Devlet sürecinde gerekli tüm teknolojik gelişmeleri kullanarak Adalet Bakanlığı teşkilatı, bağlı ve ilgili kuruluşları ile tüm yargı ve yargı destek birimlerinin, donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş kamu kurum ve kuruluşları ile entegrasyonunu sağlayarak e-Devlet yapısının adalet ayagını (e-Adaleti) oluşturmak ve kurumu kâğıtısız ofis ortamına taşımaktır.

AŞAMALARI VE KAPSAMI

9. UYAP'in geliştirilmesinde yaşanan aşamalardan kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: Proje kapsamının ve mevcut ihtiyaçların tespiti amacıyla öncelikle fizibilite çalışmaları yapılmış, çalışmalar sonunda düzenlenen rapora göre, projenin kısa bir sürede bitirilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmış, yıllara yayılarak, merkez ve taşra olmak üzere iki aşamada ve öncelikle pilot ve test birimlerinde gerçekleştirilmesi ve daha sonra yaygınlaştırılması gereği kanaatine varılmıştır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I

Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

10. UYAP'in merkez aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I

11. UYAP'in taşra aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I olarak adlandırılmıştır.

12. UYAP I neyi amaçlar?

Cevap: Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilât ve bağlı birimlerinin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

13. UYAP I'in kuruluş aşamalarından bahsedebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamda, merkez teşkilat bünyesinde bulunan 6 binada yapısal kablolama ve ağ cihazları kurulumu tamamlanmıştır. 23 birimin analiz çalışmaları yapılarak, bu analiz çalışmaları doğrultusunda yazılım kodlama faaliyetlerine hazırlık amacıyla sistem tasarım çalışmaları UYAP I Adalet Bakanlığı merkez otomasyonu projesi 28 Eylül 2000 tarihinde başlamış, yazılımlar 31 Aralık 2001 tarihinde tamamlanarak işletme alınmıştır.

14. UYAP I'in kurulmasıyla ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP I aşaması ile merkezde birimler arası bütünlüğe sahip olunmuş, birim faaliyetleri hız kazanmıştır. Birimler arasında yaşanan veri tekrarları ve bilgi farklılıklarının önlenmesi sağlanmıştır.

15. UYAP I projesinin hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı ve bağlı kuruluşları birimlerinde günlük işlem ve yazışmaların bilgisayar yardımıyla yapılması, tüm verilerin veri taban(lar)ında tutulup bilgisayar ağı (network) kurularak izlenmeye başlanması,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatında gerçekleştirilen tüm personel, finans, tedarik, malzeme bilgileri ve ceza evlerine ait bilgilerin izlenebilmesi,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı içerisinde her türlü iç ve dış yazışmanın elektronik ortamda yapılması hedeflenmiştir.

16. UYAP II neyi amaçlar?

Cevap: Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

17. UYAP II'nin Hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesi,
- Dış sistemlerle ihtiyaç duyulan veri alış-veriş entegrasyonunun sağlanması,
- Her türlü yazışma ve haberleşmenin elektronik ortamda yapılması,

• Davaların hazırlık aşamasından sonuçlanana kadar elektronik ortamda bakılabilmesi ve sonuçlandırılabilmesi.

18. UYAP II'in geliştirilmesiyle ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP II projesinin gerçekleştirilmesiyle Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında daha az hata, bilgilere kolay erişim, etkin ve entegre süreçler, dokümantasyon yönetimi, haberleşme ve paylaşım, elektronik ortamda yazışma ve gelen-giden evrak takibi, standart belge ve yazışma şablonları, istatistik ve raporların doğru ve güncel üretimi, diğer kurumlarla elektronik ortamda hızlı ve etkin bilgi alışverişi sağlanmıştır.

19. UYAP II'nin fonksiyonel açıdan kapsamı kaç aşamadan oluşur ve bunlar nelerdir?

Cevap: Yargılama Hizmetleri, Kaynaklar/İdari Yönetim, Ortak Uygulama Yönetimi ve Destek Hizmetler Yönetimi olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır.

20. UYAP kapsamında bu dört bölüm dışında hangi portallar bulunmaktadır?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi (Avukat Portalı) ve Vatandaş Bilgi Sistemi (Vatandaş Portalı) bulunmaktadır.

21. UYAP'in dış otomasyonu kapsamında hangi kamu kurum ve kuruluşları yer almaktadır?

Cevap:

- Nüfus ve Vatandaşlık işleri Genel Müdürlüğü
- Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü
- Emniyet Genel Müdürlüğü (POLNET)
- Jandarma Genel Komutanlığı (KİHBİ)
- Kamu İhale Kurumu
- Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK)
- Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı (VEDOP)
- Devlet İstatistik Genel Müdürlüğü
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- Türkiye Noterler Birliği
- Türkiye Barolar Birliği
- Gümrük Müsteşarlığı
- Dışişleri Bakanlığı

22. UYAP-II A VE B sistemleri nasıl ve ne zaman kurulmuştur?

Cevap: Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında gereksinim ve süreç analizleri yapılip analiz raporu hazırlanmıştır. Bu analiz raporlarına göre genel sistem mimarisini hazırlanmış olup Ağustos 2001 ve Aralık 2001 tarihleri arasında 31 taşra teşkilatının yapısal kablolama, masaüstü bilgisayar ve çevre birimleri temin edilerek kurulumu yapılmıştır.

23. UYAP II-C projesi ne otomasyonudur?

Cevap: Taşra Birimleri Otomasyonu

24. UYAP II C projesi hangi faaliyetleri kapsar?

Cevap: Organizasyonel kapsamda belirtilen yerlerde yazılım, donanım, geniş alan ağları, yapısal kablolama ve statik kesintisiz güç kaynağı gibi faaliyetleri kapsar.

25. UYAP II C'nin kurulum aşamasında ne şehir ve kurumlara ne gibi yatırımlar yapılmıştır. Sayılarla örnek verebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamında Ankara'da 70.000 kişiye hizmet verecek şekilde Merkezi Sistem Odası kurulmuş olup ayrıca 10.000 kullanıcıya hizmet verecek Acil Kurtarma Merkezi kurulmuştur. 70.000 kişiye hizmet verecek Merkezi Sistem UYAP uygulamaları için teknik altyapısının oluşturulmasında gerekli donanımlar sağlanmış, bu faaliyetlerin devamını sağlamak amacıyla bütün ağır ceza merkezlerinde teknik ofisler kurulmuştur. 220 birimde UYAP Sistem Merkezi ile geniş alan ağları bağlantısı (WAN) tesis edilmiştir. Bu birimlerde internet, e-mail ve UYAP uygulamalarını merkezi sistem üzerinden kullanılabilmeleri amaçlanmıştır. Türkiye çapındaki 30.000 Adalet Bakanlığı personeli, 40.000 avukata ve internet üzerinden gelecek vatandaşlarımıza hizmet verecek Merkezi Sistem Odası ve felaket durumunda devreye girecek Disaster Center (Acil Durum Merkezi) kurulmuştur.

26. UYAP-II D VE E'nin kurulmasında hangi işlemler gerçekleştirilmiştir?

Cevap: Bu aşamalarda taşra teşkilatında kullanılmak üzere donanım temin edilmesi işlemleri gerçekleştirilmiştir.

27. UYAP-II F hangi kapsamında kurulmuştur?

Cevap: UYAP-II-C projesi kapsamında kurulmuştur.

28. UYAP-II F ile ilgili sayılarla ayrıntılı bilgi verebilir misiniz?

Cevap: 10.000 kullanıcından, 30.000 iç kullanıcı, 40.000 dış kullanıcıya (Avukat) hizmet verecek şekilde yaygınlaştırılması amacı ile planlanan UYAP-II-F projesi devam etmektedir. Proje kapsamında; UYAP yazılımının kullanılabilmesi için hâkim ve Cumhuriyet savcıları da dahil olmak üzere 13.000 personele temel bilgisayar eğitimi, merkez teşkilatı ve 40 adet taşra teşkilatında işletme alınması çalışmaları için 5.344 kişiye UYAP yazılım eğitimleri ve UYAP uzman kullanıcı eğitimleri verilmiştir. Ayrıca UYAP destek hizmetlerinin yürütülmesi için 500 taşra teknik ofisi çalışanlarına teknik ofis eğitimleri ve 27 Adalet Mütettişine UYAP eğitimleri verilmiştir. 1.710 personele uygulama yazılımını kullanabilmeleri, kendi fonksiyonel işlemlerini sistem üzerinden gerçekleştirebilmelerinde birimlerine destek olmaları amacıyla Uzman Kullanıcı eğitimleri verilmiştir.

29. UYAP II F projesi hangi kurumlarda ve toplamda kaç adet birimde uygulanmaya başlanmıştır?

Cevap: UYAP 133 Ağır Ceza Merkezi, 581 Adliye, 5 CMK 250. Maddesi ile Görevli Cumhuriyet Başsavcılığı, 25 Bölge İdare Mahkemesi, 425 cezaevi, 52 ATK birimi, 2 Adalet Meslek Lisesi, 2 Hâkim evi ve 2 Sosyal Tesis

olmak üzere toplam 1.227 adet birimde uygulanmaya başlanmıştır.

FAYDALARI

30. UYAP'IN yargı sistemine olan katkıları nelerdir?

Cevap:

- Zamandan Kazanç
- Maliyetten Kazanç
- İşgünden Kazanç

31. UYAP'in avantajları nelerdir?

Cevap:

- Yargıda etkinlik ve verimlilik sağlanmıştır.
- Yargıda doğruluk ve tutarlılık sağlanmıştır.
- Yargı hız kazanmıştır.
- Yargıda şeffaflık sağlanarak yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önüne geçilmektedir.
- Avukatların tüm işlemlerine hız ve kolaylık getirilmiştir.
- Vatandaşların evlerine kadar hizmet götürülmektedir.
- UYAP SMS Bilgi Sistemi ile yargıda işlemleri yeni bir soluk ve vizyon getirilmiştir.
- Yargıda maliyetten, emekten ve zamandan büyük oranda tasarruf sağlanmıştır.
- Kağıt üretiminin hammaddesi olan ağaç ihtiyacının azalmış olmasının yanı sıra ağaçın kağıda dönüştürülmesi sırasında harcanacak olan enerji tasarrufu, su tasarrufu hava kirliliğinin engellenmesi, su kirliliğinin engellenmesi gibi önemli kazançlar sağlanmaktadır.

BİLİŞİM AĞLARI VE DONANIM ALT YAPISI

32. Bilişim ağları hangi protokolle hangi bakanlığa bağlanmıştır?

Cevap: Türksat A.Ş. ile imzalanan protokol gereğince yeterli sayıda uydu kurulumu yapılmış ve geniş alan bilgisayar ağı uydu bağlantısı ile Adalet Bakanlığı'na bağlanmıştır.

33. WAN'ın açılımı nedir?

Cevap: Wide Area Network

34. WAN ile hangi birimlerin UYAP sistem merkezi ile veri iletişimini sağlanmasıdır?

Cevap: Bakanlık Birimleri, Adli ve İdari Yargı Birimleri, Ceza İnfaz Kurumları, Denetimli Serbestlik Şube Müdürlükleri, Adli Tıp Kurumları, CBS ve Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, YSK ve Adli Sicil birimlerinin UYAP Sistem Merkezi ile veri iletişimini sağlamaktadır.

35. WAN ile yapılan veri iletişimini nasıl olmaktadır?

Cevap: Birimler UYAP Sistem Merkezinde sonlanan Ana ve Yedek bağlantı hatları ile Operasyonel ve Disaster Sistemleri için Star topolojisi yapısında iletişim kurmakta, tüm servis ve hizmetler UYAP Sistem Merkezi üzerinden sunulmaktadır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I

Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağları Projesi

36. WAN ile ilgili ana bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Türk Telekom Noktadan Noktaya Metreothernet/G.Shdsl/Adsl Bağlantıları
- Superonline G.Shdsl/Adsl Mpls-Vpn Bağlantıları

37. WAN ile ilgili yedek bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Turksat Uydu Bağlantıları
- Vodafone 3G Bağlantıları

38. LAN'in açılımı nedir?

Cevap: Local Area Network

39. LAN nedir?

Cevap: Adli birimlerin; lokaldeki günlük çalışmalarının yapılabilmesi, lokal sunucular üzerinden işlem yapılabilmesi, uzak ve internet erişimleri için kurulan geniş alan ağının iletişimiminin tesisine altyapı oluşturulabilmesi için kurulan bütünlük bilgisayar ağıdır.

40. LAN kapsamında hangi unsurlar tesis edilmiştir?

Cevap:

- Data Kablolaması
- Elektrik/KGK Kablolaması
- Aktif cihazlar
- KGK'lar temin ve tesis edilmiştir.

41. Donanım, Bakım ve Destek Şube Müdürlüğü'nün görevi nedir?

Cevap: UYAP kapsamında dağıtımları yapılmış ve yapılmakta olan donanımların ve bilgisayar alt yapısının kesintisiz olarak çalışmasını sağlamak, 35 adet Bilgi İşlem Müdürlüğü, 56 adet Bilgi İşlem Şefliği ve 66 adet Bilgi İşlem Bürosunun koordinasyonun yapmak ve bu birimlerde çalışan teknik personelin bilgi düzeylerini yükseltmek için eğitim vermek ve bu personele teknik konularda destek vermek .

42. Kisaca entegrasyon yapısından bahsedebilir misiniz?

Cevap: UYAP'in tam entegrasyonu ve merkezi elektronik ortamda tutulan arşivi sayesinde, doğru ve tutarlı bilgi, mevzuatın tanıdığı yetkiler çerçevesinde başta hakim ve savcılar ile yargı personeli olmak üzere tüm kullanıcıların paylaşımına açılmaktadır.

43. Entegrasyonun amacı nedir?

Cevap: Yargı birimlerinin, yargılanmanın her aşamasında ihtiyaç duydukları bilgi ve belgelere, herhangi bir yazışma yapmaksızın mevzuat çerçevesinde UYAP ekranları içerisinde doğrudan erişiminin sağlanmasıdır.

ELEKTRONİK İMZA

44. Elektronik imza nedir? Kisaca açıklayabilir misiniz?

Cevap: 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'nda yer alan şekilde elektronik imza, başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi tanımlar. Elektronik imza kavramı çok genel bir tanım olup kişilerin elle atmış olduğu imzaların

tarayıcıdan geçirilmiş hali olan sayısallaştırılmış imzaları, kişilerin göz retinası, parmak izi ya da ses gibi biyolojik özelliklerinin kaydedilerek kullanıldığı biyometrik önlemleri içeren elektronik imzaları veya bilginin bütünlüğünü ve tarafların kimliklerinin doğruluğunu sağlayan sayısal imzaları içermektedir.

45. UYAP Avukat Bilgi Sisteminden yararlanmak için neler yapmak gereklidir?

Cevap: UYAP Avukat Bilgi Sistemine girişte "Güvenli Elektronik İmza" ile kimlik doğrulaması yapılmaktadır. Bu nedenle UYAP Avukat Bilgi Sisteminden faydalanan isteyen avukatların Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi'ne başvurmadan önce nitelikli e-imza sertifikalarını (NES) Telekomünikasyon Kurumu tarafından yetkilendirilmiş sertifika hizmet sağlayıcılarından (ESHS) herhangi birine başvurarak almaları gerekmektedir.

46. Telekomünikasyon Kurumu tarafından nitelikli e-imza sertifikası vermeye yetkili kurumlar hangileridir?

Cevap:

- Elektronik Bilgi Güvenliği A.Ş. (E-Güven)
- TUBİTAK-UEKAE (Kamu Sertifikasyon Merkezi)
- Türk Trust Bilgi, İletişim ve Bilişim Güvenliği Hizmetleri A.Ş.
- EBG Bilişim Teknolojileri ve Hizmetleri A.Ş.(E-Tugra)

47. Elektronik imzanın en büyük avantajı nedir?

Cevap: Elektronik ortamda yapılan işlemlerin yargı mensuplarına, personeline ve Adalet Bakanlığı personeline dağıtılan elektronik imzalar ile yapılmıyor olması güvenliğin kağıt ortamından daha yüksek olmasına imkan sağlamaktadır.

48. Hash nedir?

Cevap: Elektronik imza elektronik belgeye eklenmiş bilgidir. Gönderilecek belgeden matematiksel yöntemler yardımıyla ve özgün bir biçimde kısaltılmak suretiyle sabit uzunlukta sayısal bir bilgi, elde edilir ki buna mesajın özetini veya hash adı verilir.

49. 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarından nitelikli elektronik sertifika temin etmiş olan avukatlar hangi işlemleri nasıl gerçekleştirebilir?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi üzerinden dava açabilmekte, dava harçlarını yatırbilmekte ya da mevcut dava dosyasına evrak gönderebilmektedirler. Dava Açılış uygulaması internet üzerinden dava açılış harç ve masraf yatırma işlemlerini içерdiğinde bu işlemleri temin amacıyla bir banka ile protokol yapılmıştır. Dolayısıyla sertifika sahibi avukatların "Dava Açılış" ekranlarını kullanabilmeleri için ilgili banka şubesinden interaktif bankacılık işlemlerini gerçekleştirebilecekleri bir hesap açıtmaları gereklidir.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

50. Dava Açılış Ekranlarında E-İmza ile Yapılabilecek İşlemler hangileridir?

Cevap:

- Hukuk dava açılış ve harçlandırma
- İdari yargı dava açılış ve harçlandırma
- İcra dosya açılış ve harçlandırma
- Dosya tevzi durumu bilgilerini takip etme
- Dava açılış dosyasına evrak ekleme
- Banka işlemleri takip etme fonksiyonları

51. Dava Açılış işlemleri tamamlandığı zaman UYAP'ta sırasıyla neler yapılır?

Cevap: İlgili birimde UYAP sisteminde bir dava açılış dosyası (tevzi dosyası) oluşturulur. Oluşturulan bu tevzi dosyası dava açılacak adlı birimdeki tevzi memuruna bağlı UYAP tevzi işlemi ekranında görüntülenir ve tevzi memuru dosyanızı ilgili mahkemeye tevzi eder. Dosyanın hangi mahkemeye hangi esas no ile tevzi edildiği Dosya Tevzi Durumu Bilgileri ekranından takip edilebilmektedir.

52. Güvenli elektronik imza ile bir mazeret dilekçesinin ilgili mahkemeye gönderilmesinde izlenen adımlar hangileridir?

Cevap:

- Dava açılış ekranlarına menüdeki **Dava Açılış** düğmesine tıklayarak aşağıdaki ekranı ulaşınız. Bu ekran hafta içi 08:30 - 17:00 saatleri arasında kullanılabilir.
- UYAP Doküman Editörü ekranı aracılığıyla mahkemeye gönderilmek üzere, mazeret dilekçesi kaydetmeye ve yazdırımıya hazır hale getiriniz.
- UYAP Doküman Editörü programının sol üst kısmında bulunan **Dosya** alt menüsünde **Dokümani İmzala** seçeneğine tıklayınız.
- Açılan sertifika seçimi ekranından **Tamam** butonunu tıklayınız.
- Mazeret dilekçesinin bir örneğinin karşı tarafın avukatına da elektronik posta ile iletilmesi gerekiğinde ise söz konusu metni elektronik posta içeriğine yazılarak ekine mazeret dilekçesi örneğini koyunuz.
- **Seçenekler** menüsünden güvenlik ayarları bölümünü seçiniz.
- Güvenlik Özellikleri menüsünden **Bu iletiye dijital imza ekle** seçeneğini işaretleyiniz.
- Talep edilmesi durumunda bu ileti için S/MIME alındı bilgisi iste seçeneği işaretlenerek Tamam butonunu tıklayınız.
- Imzalama sertifikası seç butonunu tıklayınız ve açılan ekranın sisteme kayıtlı elektronik imza seçeneklerin **Tamam** butonuna basınız.
- Gönderme butonuna **basmadan** önce açılan şifre giriş ekranından Prime EID Ip1 için şifre giriniz ve **İmzala** butonunu tıklayınız.
- Gelen elektronik postadaki elektronik imzayı kontrol etmek için sağ üst köşedeki elektronik

imza simgesini tıklayınız. Açılan Dijital İmza ekranında iletideki dijital imzanın geçerli ve güvenilir olup olmadığını denetleyiniz.

- **Ayrıntılar** seçeneğinden imza bilgilerine ulaşarak kontrol ediniz.

UYAP BİLGİ GÜVENLİĞİ

1. *UYAP'ta ve tüm dünyada bilgi güvenliği konusunda hangi kavramlar öne çıkmıştır?*

Cevap:

- Gizlilik (confidentiality)
- Bütünlük (integrity)
- Erişilebilirlik (availability)

2. *UYAP'in sistem güvenliği özellikleri nelerdir?*

Cevap:

- Teşhis ve Doğrulama
- Kayıt Edilebilirlik
- Verilerin Bütünlüğü
- Açık Anahtar Altyapısı ve Elektronik İmza Servisleri
- Emniyetli Mesaj ve Doküman Servisi
- Ağ Güvenliği
- Uzaktan Erişim Güvenlik Servisi

3. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Teşhis ve Doğrulamayı" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, UYAP sistemine bağlanan her kullanıcıyı teşhis ederek kullanıcı bazında kayıt tutabilme yeteneğine sahiptir. Bunun için her kullanıcının herhangi bir işlem yapmadan önce sisteme kendisini tanıtmazı zorunlu kılmakar kullanıcının kimliği ile kullanıcının kaydını tutabilmekte, bütün işlemlerini birbirine ilişkilendirebilecek kabiliyettedir.

4. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Kayıt Edilebilirliği" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, kayıt edilebilir olayların kayıtlarının yaratılmasını, idamesini, analiz edilmesini ve yetkisiz değiştirme, erişim ve silmeye karşı korunmasını sağlayacak kabiliyettedir. Denetim kayıtları ve diğer bilgiler arasında ayrılmakta, denetim kaydı verilerine sadece sistem yöneticisinin erişebilmesini sağlamakta ve izinsiz erişimlerden korumaktadır. Kayıt işlemlerinin ve denetim kaydı verisinin normal kullanıcılar tarafından değiştirilebilmesini ve silinmesini engellemekte, seçilen bir veya birden fazla kişinin eylemleri ile ilgili kayıtların kişi bazında tutulmasını sağlamaktadır.

5. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Verilerin Bütünlüğünü" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, sayısal imza ve mesaj özeti mekanizmalarını kullanarak kritik bilgilerin izinsiz değiştirildiği ve silindiği zaman bunu tespit etmekte, virüs gibi izinsiz olarak sistemdeki verileri değiştirip, silinebilen zararlı kodları tespit edip yok edecek kabiliyette tasarlanmıştır.

6. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Açık Anahtar Altyapısı ve Elektronik imza Servislerini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, sayısal imza ve kimlik doğrulama servislerini desteklemek üzere kurulmuş olan Açık Anahtar Altyapısı (örneğin; kullanıcı anahtarlarının ve sertifikalarının yaratılması, güncellenmesi, iptal edilmesi) için sertifikasyon yetkilisi yazılımı ile Açık Anahtar Altyapısı istemci yazılımlarını kullanmaktadır. Sertifikasyon yetkilisi, kullanıcı anahtar çiftinin ve sertifikalarının yaratılması, güncellenmesi, iptal edilmesini sağlamaktadır. Sertifikasyon yetkilisi kendi gizli anahtarlarını gizli tutmaktadır. Sistemdeki anahtar yönetimi işlevinden de yine sertifikasyon yetkilisi sorumludur. Anahtar yönetimi, sistemdeki her gereklilik birim için aşağıda belirtilen işlevleri karşılamaktadır.

- Anahtar yönetimi
- Anahtar dağıtıımı
- Anahtar doğrulanması ve anahtar iptal edilmesi
- Anahtar süresinin bitirilmesi
- Anahtar bildirimi
- Anahtar kimlik doğrulaması

Açık anahtar altyapısı istemcisi ise kullanıcı adına sertifikasyon yetkilisi tarafından sağlanan Açık Anahtar Altyapısı servislerini doğrudan kullanarak gereklilik işlemlerinin yerine getirilmesini sağlamaktadır.

7. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Emniyetli Mesaj ve Doküman Servisini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, belirlenmiş kullanıcılar ve uygulamalar için emniyetli mesaj servisini sağlamakta, belirlenmiş kullanıcılar tarafından gönderilen mesajların veya hazırlanan dokümanların içeriğinin yazılım olarak şifrelenmesini temin etmektedir. Sistem, belirlenmiş kullanıcılar tarafından gönderilen mesajların veya hazırlanan dokümanların sahibinin kimliğinin doğrulanması için sayısal olarak imzalanmasını, mesajın ya da dokümanın sayısal imzanın doğrulanarak mesaj veya doküman sahibinin kim olduğunun teşhisini ve doğruluğunun kanıtlanması sağlamaktadır.

8. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Ağ Güvenliğini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistemin ağ güvenliği, her lokasyonun çıkışında "VPN" ve tüm bağlantıları kontrol eden güvenlik duvarı yazılımı (Firewall) ile sağlanmaktadır.

9. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Uzaktan Erişim Güvenlik Servisini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sisteme, internet gibi güvensiz ortamda herhangi bir noktadan erişildiğinde, iletilen bilgilerin güvenliği için aşağıdaki koşullar sağlanmıştır.

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağrı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

- Sunucu ve kullanıcının birbirlerinin kimliğini doğrulaması,
- Kullanıcının ağ üzerinde bağlantı kurduğu sunucunun DNS adresinin ve isminin sertifikalar yoluya doğrulanması,
- Sunucu ve istemci arasında kurulan bağlantının kriptolanması, veri bütünlüğünün sağlanması ve anahtarların değiştirilmesi,
- Sunucu ve kullanıcı arasındaki veri alışveriшинin güvenliği için SSL (Secure Socket Layer) protokolü kullanılmaktadır.

10. UYAP'tan başka hiç bir kamu kurumunda olmayan şubenin adı nedir?

Cevap: UYAP'tan başka hiç bir kamu kurumunda olmayan "Bilgi Güvenliği Şubesi" bulunmaktadır.

11. "Bilgi Güvenliği Şubesinin" görevlerini açıklayınız?

Cevap: Bilgi Güvenliği şubesinin görevleri, dışarıdan veya içерiden gelebilecek saldırları önlemek amacıyla UYAP Bilişim Sisteminin açıklarını araştırmak ve kapatılmasını sağlamaktır.

12. "Sayısal İmza" nedir, açıklayınız?

Cevap: İngilizce digital signature kelimesinin Türkçe karşılığı olup, günümüzde yüksek güvenlik gereksinimini karşılamada kullanılan tekniklerden biridir. Özette, her insanın parmak izi kadar benzersiz olan ancak sanal dünyada kullanılan kimlik belirticidir.

UYAP İÇ GÜVENLİK SİSTEMİ

13. UYAP Bilgi Sistemi hangi servisten faydalananarak çalışır, açıklayınız?

Cevap: Bilgi Sistemi Aktif Dizin Servisinden faydalananarak çalışır.

- Aktif dizin, Windows platformunda çalışan sistemlerde kullanılan servistir. Network üzerindeki nesneler (kullanıcı, kullanıcı grupları, bilgisayarlar, organizasyonel birimler vs.) hakkındaki bilgilerinin kayıtlı olduğu yerdir. Aktif dizine tanıtılmamış kullanıcı, kurumun Bilişim Sisteminde faydalananamaz.
- Bilişim Sisteminde uygulması gereken temel güvenlik kurallarının merkezden belirlenebilmesini sağlamaktadır.
- Merkezden belirlenen temel güvenlik kurallarına bütün kullanıcılar tarafından uyuşduğunu garanti etmektedir.

14. UYAP Bilgi Sisteminin kullanılabilmesi için hangi ön şartların gerçekleşmesi gerekmektedir?

Cevap: 1990-2000 döneminde sözcük işlemcilerin gelişimine en büyük etki işletmelerde ve evlerde en yaygın kullanılan Intel-Microsoft tabanlı bilgisayarlarda Microsoft Windows grafik arayüzlü işletim sisteminin yaygınlaşmasıyla sağlanmıştır. 1993 yılında piyasaya çıkan Windows 3.1 ile DOS işletim sistemi kullanıcıları pencere kullanımıyla tanışmış, 1995 yılında piyasaya

çıkan Windows 95, DOS işletim sisteminin yerini almıştır. Fare ile ekranda gorsellerle desteklenmiş standart menüler, bağlam menüleri, düğmeler, açılır listeler, çoklu iletişim pencereleri ve sihirbazların kullanımıyla yazılımlar kolaylaşmıştır. Bu dönemde sözcük işlemciler, işlem tablosu ve sunum hazırlama yazılımlarıyla bir paket haline getirilerek ofis takımları hâlinde pazarlanmaya başlamışlardır.

- Kullanıcı olabilmek için Personel Genel Müdürlüğü kayıtlarında bulunmak gerekmektedir.
- Sisteme giriş için bir "kullanıcı adı" ve "parola" ya ihtiyaç vardır. Parola Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından verilir. Kullanıcı tarafından sonradan değiştirilebilir.
- Uygulama Yazılımının çalıştırılması için de ayrıca bir parolaya sahip olunması gereklidir. Bu parola da Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından verilir ve ilk kullanımında kullanıcı tarafından değiştirilmesi zorunluluğu vardır.
- Uygulama Yazılımı da kendi içinde yetki temelli olarak çalışmaktadır. Üstelik yetki unvan, birim ve yer bazında belirlenebilir. Örneğin, Uygulama Yazılımı bir zabıt kâtibinin kullanıcı adı ve şifresi ile çalıştırıldığında kullanıcı sadece o zabıt kâtibinin görevli olduğu yerdeki, görevli olduğu mahkemedede bulunan dosyaları görebilir ve sadece bu dosyalarda bir zabıt kâtibinin gerçekleştirebileceği işlemleri yapabilir. (Özel önemi olan yetkileri Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı değil ilgili birim verir. Örneğin, teftiş yetkisini Teftiş Kurulu Başkanlığı, gizli sicil görme yetkisini Personel Genel Müdürlüğü gibi)

15. UYAP Bilgi Sisteminde hangi mekanizma kurulmuştur, açıklayınız?

Cevap: UYAP Bilgi Sisteminde "Loglama" mekanizması kurulmuştur. UYAP bilgi sistemini kullanan kullanıcıların sistem üzerindeki hareketleri Kullanıcı Adı, Bilgisayar Adı, Mac Adresi, IP numarası, Tarih-Saat, Ekran, Değişiklik bazında kayıt altına alınmaktadır.

16. UYAP Bilgi sisteminde hangi işletim sistemi kullanılmıştır ve kullanılma nedenlerini açıklayınız?

Cevap: Windows işletim sistemi kullanılmıştır. Bu sayede,

- Bilgisayarlar merkezi olarak yönetilebilmekte,
- UYAP uygulaması için gerekli olan JAR dosyalarının merkezi dağıtım yapılabilmekte,
- Kimlik doğrulama işlemi yapılabilmekte,
- Son kullanıcı bilgisayarında kullanıcı bazlı yetkilendirmesi yapılabilmekte,
- İşletim sisteminde kaynaklanabilecek sıkıntılara çabuk müdahale edilebilmekte,
- Merkezi olarak yama yönetimini yapılabilmekte,
- Aktif Dizin (kullanıcılar, bilgisayarlar, mekânlar,

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

yazıcılar gibi organizasyonun tüm bilgiler) yönetimi yapılabilmektedir.

17. UYAP İç Güvenlik Sisteminde son kullanıcılar üzerinde hangi güvenlik önlemleri alınmıştır, açıklayınız?

Cevap:

- Sistem üzerinde teknik destek veren kişiler haricinde tüm kullanıcılar bilgisayarlarında sınırlı kullanıcı olarak işlem yapabilmektedir.
- Her bilgisayar üzerinde temel işlemler haricinde kullanıcının işlem yapması engellenmiştir. (IP değiştirme, saat ayarlarını değiştirme v.b.)
- Her birimde yetki verilmiş olan teknik ofis elemanı sadece kendi biriminde yetkilidir. Başka bir birimde sadece sınırlı kullanıcı olarak işlem yapabilir.
- Kullanıcıların belirli aralıklar ile şifrelerini değiştirmeleri sağlanmaktadır.
- Şifre değiştirme işleminde aynı şifre kullanımı engellenmiştir.
- 3 kez hatalı şifre girilmesi durumunda kullanıcı hesabı kilitlenmekte ve yarı saat sonra otomatik olarak açılmaktadır.
- Şifrenin hangi bilgisayar üzerinden kilitlendiği bilgisi tespit edilebilmektedir.
- Kullanıcıların kullanmakta oldukları bilgisayarlara, daha önce belirlenmiş bilgisayar isimlendirme kuralına uygun olarak isim verilmektedir. İsimlendirme kuralına uymayan bilgisayarlar sistemden atılmaktadır.
- Bir bilgisayar etki alanından çıktıktan sonra aynı isim ile tekrar sisteme alınamamaktadır.
- Bilgisayarlara merkezi olarak güvenlik yamaları uygulanmaktadır.
- Kullanıcıların web browser üzerinden yaptıkları işlemlerde kullanıcı adı ve parola girilen ekranlar için parola ve kullanıcı adı hatırlama kapatılmıştır.
- Kullanıcıların tek bir proxy üzerinden çıkış yapmaları sağlanarak internet üzerinden gelen tehlikeler en aza indirilmiştir.
- Kullanıcı bilgisayarlara merkezi olarak virus tarama programı kurulumu yapılmakta ve yine merkezi olarak haftanın belirli günlerinde tüm bilgisayar üzerinde tarama yapılmaktadır.
- Kullanıcı bilgisayarlarda bulunan virus programları merkezi olarak güncellenmektedir.

UYAP DIŞ GÜVENLİK SİSTEMİ

18. UYAP sisteminde dış güvenlik kapsamında hangi güvenlik tedbirleri mevcuttur?

Cevap:

- Intranet: UYAP kendi iç network (internet ağ) içinde çalışmaktadır.
- Noktadan Noktaya VPN (Virtual Private Network): Taşra birimleri, UYAP'a internet üzerinden erişir ama bu erişimi kendileri için özel

olarak oluşturulmuş bir tünel içinden geçerek yaptıkları için talep ettikleri veya gönderdikleri bilgileri diğer internet kullanıcıları göremez.

- Firewall: iletişim trafiği Güvenlik Duvarları kontrolündedir. Tanımlanan kurallar basit ve etkilidir: "A,B,C trafiğine izin ver, bunlar dışındakilerin hepsini yasakla!"
- IDS (Saldırı Tespit Sistemi) ve IPS (Saldırı Önleme Sistemi) modüllerine sahiptir.
- NAT (Network Address Translation): Kullanıcı ve sunucuların gerçek IP'leri dışarıdan görülmüyor.
- Proxy (İçerik Denetimi): Kullanıcıların erişimi tek bir internet çıkışının üzerinden olduğu için kontrolü ve denetimi kolay ve ayrıca güvenlidir.
- Merkezde ve Kullanıcılarında Anti virüs
- Merkezde Saldırı Önleme Sistemi
- En yeni teknoloji Switch, Router vs. donanımlar
- Sayısal imza
- Acil Durum Merkezi

UYAP BİLGİ GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ (BGYS)

19. "Kurumsal Bilgi Güvenliği" kavramı altında bir yönetim sistemi oluşturma yönünde yapılan çalışmalar hangi yıl hangi standartları ortaya çıkarmıştır?

Cevap: 1993 yılında BS 7799 standardını, 2000 yılında ISO/IEC 17799 standardını ve 2006 yılında ISO/IEC 27001 standardını ortaya çıkarmıştır.

20. Bilgi Güvenliği Yönetim Sisteminin (BGYS) sağlayacağı faydalardan nelerdir?

Cevap:

- Kurum çalışanlarının, kurumdan hizmet alan kişi ve kuruluşların ve iş ortaklarının, bilgi sistemi kaynaklarını kötü amaçlı olarak kullanmalarının engellenmesini sağlamak,
- Tehdit ve risklerin belirlenmesini ve etkin bir risk yönetimini sağlamak,
- Herhangi bir güvenlik ihlalinin engellenecek olması nedeniyle ortaya çıkabilecek yüksek maliyetlerden kurtulmayı sağlamak,
- İş sürekliliğini sağlamak,
- Kurum çalışanlarının güvenlik konusundaki farkındalık düzeyinin yükseltilmesi ve önemli güvenlik konularında bilgilendirilmesini sağlamak,
- Bilgi güvenliğinin dikkate alındığını, gerekli bilgi güvenliği adımların uygulandığını ve kontrollerin yapıldığı yani tüm seviyelerde bilgi güvenliğinin sağlandığını göstermek,
- Bilgi sistemlerinin güvenli olduğu konusunda çalışanlara ve iş ortaklarına kendilerinin güvende olduklarını hissettirmek,
- Kurumsal prestijin korunmasını ve artısını sağlamaktır.

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağları Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

UYAP BİLGİ SİSTEMİ NETWORK GÜVENLİK UYGULAMALARI

21. Bakanlık bünyesinde kaç tane taşra birimi ve aktif kullanıcı vardır?

Cevap: Bakanlık bünyesinde 1200'ü aşkın taşra birimi, birimlerde 40 000'i aşkın bilgisayar ve aktif kullanıcı bulunmaktadır.

22. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Ana ve Yedek bağlantılar, Uç birim ve Merkezde kullanılan router cihazları ile temel olarak performans, süreklilik ve üst düzey güvenlik prensipleri esas alınarak iletişimini sağladığı WAN ortamındaki trafik DMVPN (Dinamik Multipoint VPN) yapısı içerisinde uluslararası otoritelerce kabul edilen en üst düzey yöntem ve kripto algoritmalarıyla şifrelenmekte, özel olarak crypto authentication üretilen özel sertifika ile sağlanmaktadır.
- Uç birim router cihazlarında uygulanan Access-List ler ile birim kullanıcılarının yalnızca belirli adreslerle iletişimine izin verilmekte ve kontrolsüz erişimler engellenerek izinsiz girişimler loglanmaktadır.
- Aynı şekilde UYAP Sistem Merkezinde birim kullanıcılarına dair iletişim tekrar ve detaylı olarak firewall kontrolünden geçmekte, izinsiz erişimler engellenerek loglanmaktadır.
- Izinli erişimler arasında atak vb. unsurlar için tüm trafik IPS kontrolünden geçerek engellenmekte ve loglanmaktadır.
- Birim lokal networkündeki iletişim ile ilgili trafik akışları düzenli olarak gözlenmekte, izinli erişimler içerisinde yer alan olumsuz hareketler tespit edilerek müdahale edilmektedir.
- QOS uygulanarak merkezden sağlanan servisler ve bu servisleri sunan sunuculara dair trafik sınıflandırılmaktır, sınıflandırılan her bir trafik için farklı bir policy uygulanmaktadır, herhangi bir servise dair trafığın anormal seyri engellenmektedir.
- Tüm router cihazlarında güncel ve en uygun Ios/Firmware versiyonları kullanılmaktır, bu cihazlar üzerinde güvenlik açığına neden olabilecek servisler ve tanımlamalar (CDP (Cisco Discovery Protocol), proxy-arp, redirection (Yönlendirme) vb) kullanılmamaktadır.
- Router cihazlarına erişim yalnızca şifreli olarak SSH (Secure Shell/Güvenli Kabuk) protokolü ile ve yalnızca belirli adreslere sahip kişiler tarafından sağlanmakta diğer erişimler engellenmekte ve loglanmaktadır.
- Yine router cihazlarına erişim hakkı TACACS (Terminal Access Controller Access Control System) servisi ile sağlanmaktadır, cihazlar üzerindeki hak ve tanımlama yetkileri kullanıcı

seviyelerine göre belirlenmekte, cihazlar üzerindeki tüm işlem ve hareketler loglanmaktadır.

- Yine SNMP (Simple Network Management Protocol - Basit Ağ Yönetim Protokoli) erişimleri yetkili ve yetkisiz seviyeler için sınıflandırılmaktır, bu erişimlerin yalnızca belirli adresler üzerinden sağlanması izin verilmekte, izin verilmeyen ve engellenen tüm girişimler loglanmaktadır.

23. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için internete dair ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Internet bağlantısını karşılayan router cihazı üzerinde atak önleyici özel modül, dedektörler ve tanımlamalar bulunmakta, mevcut ve tüm atak teknikleri engellenerek loglanmaktadır.
- Atak önleyici modül ve detektör kontrolünden geçen trafik daha sonra firewall ve IPS kontrollerinden geçmektedir.
- Bu cihaza/cihazlara erişim ve yönetim hakkı, TACACS (Terminal Access Controller Access Control System) servisi ile yalnızca belirli adresler üzerinden ve yalnızca belirli kullanıcılar tarafından sağlanmaktadır.

24. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için extranete dair ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Her bir kurum bağlantısı extranet bağlantılarının sonlandığı router üzerinde tanımlanan VRF (Sanal router) teknigi ile birbirinden tamamen bağımsız olarak karşılaşmaktadır.
- Her bir bağlantı ayrı ayrı üst düzey algoritmalar ile şifrelenmektedir.
- Her bir kurumun kullandığı lokal IP subnetlerinin çakışabilmesi olasılığına karşı NAT uygulanmaktadır.
- Trafik akışları düzenli olarak gözlenmekte ve normal dışı durumlara müdahale edilmektedir.
- Extranet bağlantısını karşılayan router cihazına erişim ve yönetim hakkı TACACS servisi ile yalnızca belirli adresler üzerinden ve yalnızca belirli kullanıcılar tarafından sağlanmaktadır.
- Kullanılan ürünler, iletişim teknikleri ve diğer yaklaşımlar yönünden Network Güvenliği konusunda dünya genelinde kabul gören tüm uygulamalar yakından takip edilmekte ve uygun olanları sisteme uyarlanmaktadır.

UYAP BİLGİ SİSTEMİ SİSTEM GÜVENLİK UYGULAMALARI

25. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin clientlardan (istemci) korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap: Birbiri ardına akan paragraflar, bu paragrafların arasında yerleştirilmiş tablolar, grafikler, görüntüler ve benzeri görsel ögelerden oluşur.

- Uç noktadaki bütün clientlar üzerinde firewall, anti-virus vardır.
- Bütün clientlara group policy üzerinden kısıtlamalar uygulanır.
- Clientların sisteme gereksiz gelmesi engellenir.
- Clientların kendi aralarında gereksiz trafiği engellenir.
- Clientlara QOS (Quality of Service) uygulanır.

26. UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin WAN saldırılardan korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?

Cevap:

- Bütün dış sistem bağlantıları yedekli firewall üzerinden gelir.
- IPS (Intrusion Prevention Systems) atak önleme sistemi vardır.
- IDS (Intrusion Detection System) saldırı tespit sistemi vardır.
- Dış sistem bağlantıları farklı networkler üzerinden yapılır.
- Bütün bağlantılar kriptoludur.
- VPN bağlantıları firewall üzerinde sonlandırılır.

27. UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin internet ortamundan korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?

Cevap:

- İnternet bağlantısı yedekli bir firewall katmanından geçer.
- WAN, LAN ve VPN bağlantıları için ayrı subnet kullanılır.
- 3 katmanlı bir yapı vardır.
- Her katmanda firewall bulunur.
- Her katmanda belli amaca hizmet eden sunucular bulunur.
- En kritik uygulamalar 3. katmandadır. (VT gibi)
- Her katmanda DMZ (De-Militarized Zone-Silahsızlandırılmış Alan) bölgeleri vardır.

28. UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında atak önleme amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?

Cevap:

- 3 farklı katmandaki sunuculara erişim ayrılmıştır.
- Erişime ulaşmadan önce IPS sistemi vardır.
- Bütün sunucular birbirinden izoledir.
- Bütün izole sunucu katmanları firewall arkasındadır.

- Yetkisiz erişimler kapalıdır.

UYAP VERİ GÜVENLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK

29. Veri Güvenliği Hakkında Yönetmelik hangi tarih ve sayılı kanun ile hazırlanmıştır?

Cevap: Bu Yönetmelik, 15.05.2001 tarih ve 4674 sayılı Kanun ile 29.3.1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığı'nın Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'a eklenen 22/A maddesi uyarınca hazırlanmıştır (Madde 3).

30. UYAP Veri Güvenliği Hakkındaki Yönetmeliğin amacı nedir?

Cevap: UYAP Veri Güvenliği Hakkındaki Yönetmeliğin amacı, Adalet Bakanlığına ait bilgi sistemlerinin internet üzerinden gelecek tehlikelerden korunması ve veri güvenliğinin sağlanması için alınacak güvenlik önlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

PAROLA SEÇİMİ VE KULLANIMI

31. Parola seçiminde alınması gereken tedbirler nelerdir?

Cevap:

- Parolanız kesinlikle “adalet” olmamalıdır.
- Parolanız kesinlikle eş, çocuk veya herhangi bir yakın akrabanın adı, doğum tarihi, araba plakası, doğum yeri vs. gibi tahmin edilebilir bilgilerden oluşturulmamalıdır.
- Parolanız kesinlikle herhangi bir Türkçe veya Yabancı Dil Sözlüklerinde bulunan anlamlı bir kelime veya anlamlı bir kelimedenden türetilmiş bir kelime veya özel isim olmamalıdır. (Örnek: Kayserili, Kayserilimisin, Diana, Superman, Galatasaray vs.)
- Uluslararası kabul görmüş ve güvenli sayılan parola; büyük harf, küçük harf, rakam veya özel işaretlerin en az üçünün birlikte kullanıldığı ve en az 7 haneden oluşan paroladır. (Örnek: At@TuRk, K1r\$eH1R)
- Belirli aralıklarla mutlaka değiştirilmelidir.

YARDIM MASASI

32. Yardım Masası kaç bölümden oluşmaktadır ve bu bölümleri isimleri nelerdir?

Cevap: 3 bölümden oluşmaktadır. İsimleri; yazılım bölümü, donanım bölümü, parola işlemleri.

33. Bilgi işlem Dairesi Başkanlığı Yardım Masası Şube Müdürlüğü hangi yıldan itibaren kaç alt sistem ve operatörle hizmet vermeye başlamıştır?

Cevap: Bilgi işlem Dairesi Başkanlığı Yardım Masası Şube Müdürlüğü 2005 yılı temmuz ayından itibaren 7 alt sistemde 8 operatörle çalışmaya başlamıştır.

34. Yardım Masasının Yazılım Bölümünün işlevi nedir?

Cevap: Yazılım Bölümü: Her birim için ayrı ayrı oluşturulan modüllerde gelen hata ve düzeltme talepleri

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I Ünite 3: Ulusal Yargı Ağrı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

sorumlu yardım masası operatörleri tarafından değerlendirildikten sonra yazılım grubuna yönlendirilerek çözüme kavuşturulmaktadır.

35. Yardım Masasının Donanım Bölümünün işlevi nedir?

Cevap: Donanım Bölümü: Telefonla ya da olay talebi ile gelen talepler ilgili birimin teknik ofisine yönlendirilir. Teknik ofis bir sorunla karşılaşlığında ise donanım bölümune ulaşarak taleplerini bildirmekte olup çözüm için telefon ile yönlendirilmektedirler. Uydu ya da UYAP bağlantısı ile ilgili bir problem bildirildiği takdirde, gerekli bilgiler alınarak Sistem bölümünde aktarılmaktadır.

36. Yazılım Masasının Parola İşlemleri Bölümünün işlevi nedir?

Cevap: Parola işlemleri: Domain (bilgisayar açılış), portal ve VPN sertifika şifreleri verilmektedir. Ayrıca mail hesaplarının oluşturulması için gelen taleplerde sistem bölümne yönlendirilerek dönüş geldiğinde ilgili kullanıcıya şifre bilgisi verilmektedir.

37. Yardım Masasının görevleri nelerdir?

Cevap:

- Ulusal Yargı Ağının Adalet Bakanlığı'na bağlı tüm birimlerde yaygınlaşmasıyla birlikte meydana gelen sorunlarda kullanıcının her zaman yanında olmak,
- Kullanıcının karşılaştığı ve tek başına çözemediği durumlarda her zaman arayacağı bir pozisyonda bulunmak,
- Sistemdeki tüm kullanıcıların (e-posta sorunu, şifre verme/silme/değiştirme/) teknik sorunlarını çözmek,
- Telefonla gelen çağrıları karşılamak, arayan kişilere sistemle ilgili bilgilendirme yapmak,
- UYAP sistemine yönelik olarak gelen öneri ve istekler yine ilgili Uygulama ve Geliştirme subesi personeline aktarmak,
- Yardım Masasına telefonla gelen uygulama ile ilgili taleplerde kullanıcıya gerekli bilgiyi vermek ve sorunu en kısa sürede çözmek, bunun yanında bundan sonraki sorunlarının çözümü için yardım masasını kullanması ve buradan talebini takip etmesi hususunda bilgi vermektr.

38. Yardım Masasının hedefleri nelerdir?

Cevap:

- UYAP yaygınlaştırma çalışmalarının sonuna gelinmesi ile birlikte yardım masası faaliyetlerinin taşra birimlerinde görevlendirilen uzman kullanıcılar yardımıyla yürütülmesi amacıyla taşra yardım masası birimlerinin kurulması ve bakanlık yardım masasının Şubesi olarak görev yapmasının sağlanması
- Spectra programının taşrada görevlendirilmiş bulunan uzman kullanıcıların da kullanımına açılması için gerekli alt yapı ve program güncelleştirmesinin yapılması

- Kullanıcıların yardım masasını daha etkin kullanımının sağlanmasıdır.

Vali Erol Çakır Anadolu Lisesi 2016-2017 Ortak Sınav (Sınav Salonu Bazında) Tutanağıdır.

Sınav Salonu	9/A	Oturum Tarihi	6 Ocak 2017 Cuma	Gözetmen	Umut Ulu Dikçem		
		Ders	Coğrafya	Oturum Ders Saati	2.Ders (09:20-10:00)		

Sınıf Öğrenci Listesi

No	Sıra Kod	Sınıf	Okul No	Ad	Soyad	Grup Adı	mza
1	2 X 2	9/A	34	AYCAN	KARABAL	1 - 9co	
2	1 X 1	9/A	62	YAĞIZ EFEKAN	ATAMAN	1 - 9co	
3	4 X 2	9/B	115	BEYDANUR	ÇALAR	1 - 9co	
4	3 X 1	9/B	129	LKER	POLAT	1 - 9co	
5	6 X 2	9/C	179	BARKIN	ÇELKER	1 - 9co	
6	5 X 1	9/C	188	FIRAT	ORTAÇ	1 - 9co	
7	1 X 3	9/D	245	BARI	ENTÜRK	1 - 9co	
8	7 X 1	9/D	256	BERKAY	AYDENİZ	1 - 9co	
9	1 X 5	10/A	1427	SONER	KAYGÜL	2 - 10biy	
10	3 X 3	10/A	5102	ESMA NUR	YANGÖZ	2 - 10biy	
11	3 X 5	10/B	779	NEFSE EVAL	KESKİN	2 - 10biy	
12	5 X 3	10/B	1460	NUR MELSA	USLU	2 - 10biy	
13	5 X 5	10/C	1130	MERVE	KELE	2 - 10biy	
14	7 X 3	10/C	1491	BEYZA	ÖZCAN	2 - 10biy	
15	7 X 5	10/D	860	BARI	ASI	2 - 10biy	
16	2 X 4	10/D	1510	MEL SA	ÇINAR	2 - 10biy	
17	2 X 6	10/E	1221	YUNUS EMRE	BNER	2 - 10biy	
18	4 X 4	10/E	1539	BURAK	KASAP	2 - 10biy	
19	4 X 6	10/F	1242	ÖYKÜM	YILMAZ	2 - 10biy	
20	6 X 4	10/F	1254	YAĞ MUR	KIRDA	2 - 10biy	
21	6 X 1	11/A	762	ZEHRA	ACAR	3 - 11firz	
22	6 X 6	11/A	884	MERVE	GENCER	3 - 11firz	
23	1 X 2	11/B	807	GÜLPER	VARGÜN	3 - 11firz	
24	2 X 1	11/B	912	FURKAN	YILMAZ	3 - 11firz	
25	3 X 2	11/C	785	FURKAN AHMET	SARIÇ ÇEK	3 - 11firz	
26	4 X 1	11/C	875	SELENAY	EVSEN	3 - 11firz	
27	5 X 2	11/D	684	OULCAN	LER	4 - 11co	
28	7 X 2	11/E	587	AFAK	EN	4 - 11co	
29	2 X 3	11/F	540	GÜLER	ÇELİK	4 - 11co	
30	4 X 3	11/G	566	ERDEM	UZD YEN	4 - 11co	
31	6 X 3	11/H	550	MADE	ÖDEN	4 - 11co	
32	1 X 4	12/C	263	MEL SA	SAĞLAMTÜRK	5 - 12co	
33	3 X 4	12/D	241	YAĞ MUR	YILDIZEL	5 - 12co	
34	5 X 4	12/E	266	ZEYNEP	KAYA	5 - 12co	

Grup Adı	Öğrenci Sayısı	Gelmeyenler
1 - 9co	8	
2 - 10biy	12	
3 - 11firz	6	
5 - 12co	3	
4 - 11co	5	

ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ

1. Ulusal Yargı Ağrı Projesi ne anlamına gelmektedir?

Cevap: E-dönüşüm, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanarak, mevcut kültürün, iş modelinin, iş süreçlerinin, ürün ve hizmetlerin; çalışan, vatandaş, iş ortakları ve diğer tüm sosyal paydaşların yararına, bir bütünlük içinde değiştirilmesi anlamına gelmektedir.

2. E-devlet ne anlamına gelmektedir?

Cevap: Teknolojik ve sosyal gelişmeler, geleneksel devlet örgütlenmesinin yetersizliğini ortaya çıkartmıştır. E-devlet, devletin vatandaşlara karşı yerine getirmekle yükümlü olduğu görev ve hizmetler ile vatandaşların buna karşılık devlete karşı olan görev ve hizmetlerinin karşılıklı olarak elektronik iletişim ve işlem ortamlarında kesintisiz ve güvenli olarak yürütülmesi anlamına gelmektedir.

3. UYAP daha kapsamlı bir şekilde tanımlanacak olursa nasıl bir bilişim sistemidir?

Cevap: Ulusal Yargı Ağrı Projesi (UYAP), günümüzün tüm teknolojik olanakları kullanılarak, Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatının, bağlı ve ilgili kuruluşlarının, adli ve idari tüm yargı birimlerinin (Cumhuriyet başsavcılıkları, mahkemeler, icra ve iflas daireleri, ceza infaz ve ıslah kurumları, adli tıp birimleri, denetimli serbestlik birimleri) donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş olan, kamu kurum ve kuruluşları ile dış birim entegrasyonunu sağlayan ve e-Dönüşüm sürecinde e-Devletin e-Adalet ayagını oluşturan bir bilişim sistemidir.

4. UYAP işlerimizi nasıl kolaylaştırır?

Cevap: UYAP, kullanıcılarının vakitlerini ve dikkatlerini asıl işlerine vermelerini ve böylelikle adaletin daha hızlı tecelli etmesini sağlamak, dava masrafları ile yargılama giderlerinin azaltılarak kadro açığından kaynaklanan yükü hafifletmek, personelin moralini artırmak ve kaynakları etkin bir şekilde kullanmak üzere geliştirilmiş olan bir projedir.

TARİHÇESİ

5. UYAP'in tarihçesinden kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: 1990'lı yılların başından itibaren tüm dünyada, ekonomik ve sosyal nedenlerle bilgi toplumu olma yönünde çabaların arttığı gözlenir. Ülkemizde adalet sahasında ilk otomasyon çalışmaları 1998 yılında başlamış, böylece adalet hizmetlerinin en iyi şekilde yürütülmesi amacıyla, üretkenliği ve verimliliği artırmak için UYAP adı altında çoklu-kullanıcılı ve iş odaklı bir sistemin uygulamaya geçirilmesi kararı verilmiştir. Yüksek yargı organları ve yargı için bilgi temininde vazgeçilmez özellikle bulunan bazı kurumlar da UYAP sistemine dâhil edilmiş, bunun için Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilatı ile birlikte tüm mahkemeler, Cumhuriyet başsavcılıkları ve icra dairelerini de içine alacak şekilde Türkiye geneli için geniş bir bilgisayar ağı (WAN) kurulmuştur. Bir e-kurum uygulaması olan UYAP, UYAP

I ve UYAP II şeklinde iki aşamalı olarak planlanmıştır. UYAP I bakanlık merkez birimlerini, UYAP II ise taşra birimlerini kapsamaktadır. UYAP yazılımları 2003 yılı Eylül ayında tamamlanmış ve geliştirme ortamında uzman kullanıcıların kullanımına ve eleştirilerine açılmıştır. Gerçek kullanıcılarla laboratuvar ortamında 2004 yılı başına kadar yoğun testlerden geçirilmiş ve daha sonra pilot olarak seçilen gerçek ortamda bir yıllık teste tabi tutularak yaygınlaştırılmasına başlanmıştır.

AMACI

6. UYAP'in temel amacı nedir?

Cevap: UYAP'ın ana amacı, zaman kaybetmeden adaletin yerine getirilerek vatandaşın mağdur olmasını engellemektir.

7. UYAP'in ana amaci dışındaki diğer amaçları nelerdir?

Cevap:

- Hızlı, etkin, güvenilir, adil, verimli, şeffaf ve etik değerlere uygun bir yargılama mekanizması oluşturulmasını sağlamak.
- Her türlü idari faaliyetler ile denetim, teftiş ve soruşturmanın hızlı ve etkin bir şekilde yürütülebilmesini sağlamak.
- Doğru ve tutarlı bilginin mevzuatın tanıldığı yetkiler çerçevesinde istenilen zamanda hızlı ve kolayca elde edilmesini ve paylaşımını sağlamak.
- İş süreçlerinin hızlandırılmasını, elektronik arşivin oluşturulmasını, avukatların ve vatandaşların yargı hizmetlerinden internet aracılığıyla daha hızlı ve daha kolay yararlanmalarını sağlamak.

HEDEFİ

8. UYAP'in hedefi nedir?

Cevap: UYAP'ın hedefi; e-Dönüşüm ve e-Devlet sürecinde gerekli tüm teknolojik gelişmeleri kullanarak Adalet Bakanlığı teşkilatı, bağlı ve ilgili kuruluşları ile tüm yargı ve yargı destek birimlerinin, donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş kamu kurum ve kuruluşları ile entegrasyonunu sağlayarak e-Devlet yapısının adalet ayagını (e-Adaleti) oluşturmak ve kurumu kâğıtısız ofis ortamına taşımaktır.

AŞAMALARI VE KAPSAMI

9. UYAP'in geliştirilmesinde yaşanan aşamalardan kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: Proje kapsamının ve mevcut ihtiyaçların tespiti amacıyla öncelikle fizibilite çalışmaları yapılmış, çalışmalar sonunda düzenlenen rapora göre, projenin kısa bir sürede bitirilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmış, yıllara yayılarak, merkez ve taşra olmak üzere iki aşamada ve öncelikle pilot ve test birimlerinde gerçekleştirilmesi ve daha sonra yaygınlaştırılması gereği kanaatine varılmıştır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

10. UYAP'in merkez aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I

11. UYAP'in taşra aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I olarak adlandırılmıştır.

12. UYAP I'ne amaca?

Cevap: Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilât ve bağlı birimlerinin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

13. UYAP I'in kuruluş aşamalarından bahsedebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamda, merkez teşkilat bünyesinde bulunan 6 binada yapısal kablolama ve ağ cihazları kurulumu tamamlanmıştır. 23 birimin analiz çalışmaları yapılarak, bu analiz çalışmaları doğrultusunda yazılım kodlama faaliyetlerine hazırlık amacıyla sistem tasarım çalışmaları UYAP I Adalet Bakanlığı merkez otomasyonu projesi 28 Eylül 2000 tarihinde başlamış, yazılımlar 31 Aralık 2001 tarihinde tamamlanarak işletme alınmıştır.

14. UYAP I'in kurulmasıyla ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP I aşaması ile merkezde birimler arası bütünlüğe sahip, birim faaliyetleri hız kazanmıştır. Birimler arasında yaşanan veri tekrarları ve bilgi farklılıklarını önlemiştir.

15. UYAP I projesinin hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı ve bağlı kuruluşları birimlerinde günlük işlem ve yazışmaların bilgisayar yardımıyla yapılması, tüm verilerin veri taban(lar)ında tutulup bilgisayar ağı (network) kurularak izlenmeye başlanması,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatında gerçekleştirilen tüm personel, finans, tedarik, malzeme bilgileri ve ceza evlerine ait bilgilerin izlenebilmesi,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı içerisinde her türlü iç ve dış yazışmanın elektronik ortamda yapılması hedeflenmiştir.

16. UYAP II'ye amaca?

Cevap: Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

17. UYAP II'nin Hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesi,
- Dış sistemlerle ihtiyaç duyulan veri alış-veriş entegrasyonunun sağlanması,
- Her türlü yazışma ve haberleşmenin elektronik ortamda yapılması,

• Davaların hazırlık aşamasından sonuçlanana kadar elektronik ortamda bakılabilmesi ve sonuçlandırılabilmesi.

18. UYAP II'ye geliştirilmesiyle ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP II projesinin gerçekleştirilmesiyle Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında daha az hata, bilgilere kolay erişim, etkin ve entegre süreçler, dokümantasyon yönetimi, haberleşme ve paylaşım, elektronik ortamda yazışma ve gelen-giden evrak takibi, standart belge ve yazışma şablonları, istatistik ve raporların doğru ve güncel üretimi, diğer kurumlarla elektronik ortamda hızlı ve etkin bilgi alışverişi sağlanmıştır.

19. UYAP II'nin fonksiyonel açıdan kapsamı kaç aşamadan oluşur ve bunlar nelerdir?

Cevap: Yargılama Hizmetleri, Kaynaklar/İdari Yönetim, Ortak Uygulama Yönetimi ve Destek Hizmetler Yönetimi olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır.

20. UYAP kapsamında bu dört bölüm dışında hangi portallar bulunmaktadır?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi (Avukat Portalı) ve Vatandaş Bilgi Sistemi (Vatandaş Portalı) bulunmaktadır.

21. UYAP'in dış otomasyonu kapsamında hangi kamu kurum ve kuruluşları yer almaktadır?

Cevap:

- Nüfus ve Vatandaşlık işleri Genel Müdürlüğü
- Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü
- Emniyet Genel Müdürlüğü (POLNET)
- Jandarma Genel Komutanlığı (KİHBİ)
- Kamu İhale Kurumu
- Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK)
- Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı (VEDOP)
- Devlet İstatistik Genel Müdürlüğü
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- Türkiye Noterler Birliği
- Türkiye Barolar Birliği
- Gümrük Müsteşarlığı
- Dışişleri Bakanlığı

22. UYAP-II A VE B sistemleri nasıl ve ne zaman kurulmuştur?

Cevap: Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında gereksinim ve süreç analizleri yapılip analiz raporu hazırlanmıştır. Bu analiz raporlarına göre genel sistem mimarisini hazırlanmış olup Ağustos 2001 ve Aralık 2001 tarihleri arasında 31 taşra teşkilatının yapısal kablolama, masaüstü bilgisayar ve çevre birimleri temin edilerek kurulumu yapılmıştır.

23. UYAP II-C projesi ne otomasyonudur?

Cevap: Taşra Birimleri Otomasyonu

24. UYAP II C projesi hangi faaliyetleri kapsar?

Cevap: Organizasyonel kapsamda belirtilen yerlerde yazılım, donanım, geniş alan ağları, yapısal kablolama ve statik kesintisiz güç kaynağı gibi faaliyetleri kapsar.

25. UYAP II C'nin kurulum aşamasında ne şehir ve kurumlara ne gibi yatırımlar yapılmıştır. Sayılarla örnek verebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamında Ankara'da 70.000 kişiye hizmet verecek şekilde Merkezi Sistem Odası kurulmuş olup ayrıca 10.000 kullanıcıya hizmet verecek Acil Kurtarma Merkezi kurulmuştur. 70.000 kişiye hizmet verecek Merkezi Sistem UYAP uygulamaları için teknik altyapısının oluşturulmasında gerekli donanımlar sağlanmış, bu faaliyetlerin devamını sağlamak amacıyla bütün ağır ceza merkezlerinde teknik ofisler kurulmuştur. 220 birimde UYAP Sistem Merkezi ile geniş alan ağları bağlantısı (WAN) tesis edilmiştir. Bu birimlerde internet, e-mail ve UYAP uygulamalarını merkezi sistem üzerinden kullanılabilmeleri amaçlanmıştır. Türkiye çapındaki 30.000 Adalet Bakanlığı personeli, 40.000 avukata ve internet üzerinden gelecek vatandaşlarımıza hizmet verecek Merkezi Sistem Odası ve felaket durumunda devreye girecek Disaster Center (Acil Durum Merkezi) kurulmuştur.

26. UYAP-II D VE E'nin kurulmasında hangi işlemler gerçekleştirilmiştir?

Cevap: Bu aşamalarda taşra teşkilatında kullanılmak üzere donanım temin edilmesi işlemleri gerçekleştirilmiştir.

27. UYAP-II F hangi kapsamında kurulmuştur?

Cevap: UYAP-II-C projesi kapsamında kurulmuştur.

28. UYAP-II F ile ilgili sayılarla ayrıntılı bilgi verebilir misiniz?

Cevap: 10.000 kullanıcından, 30.000 iç kullanıcı, 40.000 dış kullanıcıya (Avukat) hizmet verecek şekilde yaygınlaştırılması amacı ile planlanan UYAP-II-F projesi devam etmektedir. Proje kapsamında; UYAP yazılımının kullanılabilmesi için hâkim ve Cumhuriyet savcıları da dahil olmak üzere 13.000 personele temel bilgisayar eğitimi, merkez teşkilatı ve 40 adet taşra teşkilatında işletme alınması çalışmaları için 5.344 kişiye UYAP yazılım eğitimleri ve UYAP uzman kullanıcı eğitimleri verilmiştir. Ayrıca UYAP destek hizmetlerinin yürütülmesi için 500 taşra teknik ofisi çalışanlarına teknik ofis eğitimleri ve 27 Adalet Mütettişine UYAP eğitimleri verilmiştir. 1.710 personele uygulama yazılımını kullanabilmeleri, kendi fonksiyonel işlemlerini sistem üzerinden gerçekleştirebilmelerinde birimlerine destek olmaları amacıyla Uzman Kullanıcı eğitimleri verilmiştir.

29. UYAP II F projesi hangi kurumlarda ve toplamda kaç adet birimde uygulanmaya başlanmıştır?

Cevap: UYAP 133 Ağır Ceza Merkezi, 581 Adliye, 5 CMK 250. Maddesi ile Görevli Cumhuriyet Başsavcılığı, 25 Bölge İdare Mahkemesi, 425 cezaevi, 52 ATK birimi, 2 Adalet Meslek Lisesi, 2 Hâkim evi ve 2 Sosyal Tesis

olmak üzere toplam 1.227 adet birimde uygulanmaya başlanmıştır.

FAYDALARI

30. UYAP'IN yargı sistemine olan katkıları nelerdir?

Cevap:

- Zamandan Kazanç
- Maliyetten Kazanç
- İşgünden Kazanç

31. UYAP'in avantajları nelerdir?

Cevap:

- Yargıda etkinlik ve verimlilik sağlanmıştır.
- Yargıda doğruluk ve tutarlılık sağlanmıştır.
- Yargı hız kazanmıştır.
- Yargıda şeffaflık sağlanarak yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önüne geçilmektedir.
- Avukatların tüm işlemlerine hız ve kolaylık getirilmiştir.
- Vatandaşların evlerine kadar hizmet götürülmektedir.
- UYAP SMS Bilgi Sistemi ile yargıda işlemleri yeni bir soluk ve vizyon getirilmiştir.
- Yargıda maliyetten, emekten ve zamandan büyük oranda tasarruf sağlanmıştır.
- Kağıt üretiminin hammaddesi olan ağaç ihtiyacının azalmış olmasının yanı sıra ağaçın kağıda dönüştürülmesi sırasında harcanacak olan enerji tasarrufu, su tasarrufu hava kirliliğinin engellenmesi, su kirliliğinin engellenmesi gibi önemli kazançlar sağlanmaktadır.

BİLİŞİM AĞLARI VE DONANIM ALT YAPISI

32. Bilişim ağları hangi protokolle hangi bakanlığa bağlanmıştır?

Cevap: Türksat A.Ş. ile imzalanan protokol gereğince yeterli sayıda uydu kurulumu yapılmış ve geniş alan bilgisayar ağları uydu bağlantısı ile Adalet Bakanlığı'na bağlanmıştır.

33. WAN'ın açılımı nedir?

Cevap: Wide Area Network

34. WAN ile hangi birimlerin UYAP sistem merkezi ile veri iletişimini sağlanmasıdır?

Cevap: Bakanlık Birimleri, Adli ve İdari Yargı Birimleri, Ceza İnfaz Kurumları, Denetimli Serbestlik Şube Müdürlükleri, Adli Tıp Kurumları, CBS ve Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, YSK ve Adli Sicil birimlerinin UYAP Sistem Merkezi ile veri iletişimini sağlamaktadır.

35. WAN ile yapılan veri iletişimini nasıl olmaktadır?

Cevap: Birimler UYAP Sistem Merkezinde sonlanan Ana ve Yedek bağlantı hatları ile Operasyonel ve Disaster Sistemleri için Star topolojisi yapısında iletişim kurmakta, tüm servis ve hizmetler UYAP Sistem Merkezi üzerinden sunulmaktadır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I

Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağları Projesi

36. WAN ile ilgili ana bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Türk Telekom Noktadan Noktaya Metreoethernet/G.Shdsl/Adsl Bağlantıları
- Superonline G.Shdsl/Adsl Mpls-Vpn Bağlantıları

37. WAN ile ilgili yedek bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Turksat Uydu Bağlantıları
- Vodafone 3G Bağlantıları

38. LAN'in açılımı nedir?

Cevap: Local Area Network

39. LAN nedir?

Cevap: Adli birimlerin; lokaldeki günlük çalışmalarının yapılabilmesi, lokal sunucular üzerinden işlem yapılabilmesi, uzak ve internet erişimleri için kurulan geniş alan ağının iletişimiminin tesisine altyapı oluşturulabilmesi için kurulan bütünlük bilgisayar ağıdır.

40. LAN kapsamında hangi unsurlar tesis edilmiştir?

Cevap:

- Data Kablolaması
- Elektrik/KGK Kablolaması
- Aktif cihazlar
- KGK'lar temin ve tesis edilmiştir.

41. Donanım, Bakım ve Destek Şube Müdürlüğü'nün görevi nedir?

Cevap: UYAP kapsamında dağıtımları yapılmış ve yapılmakta olan donanımların ve bilgisayar alt yapısının kesintisiz olarak çalışmasını sağlamak, 35 adet Bilgi İşlem Müdürlüğü, 56 adet Bilgi İşlem Şefliği ve 66 adet Bilgi İşlem Bürosunun koordinasyonun yapmak ve bu birimlerde çalışan teknik personelin bilgi düzeylerini yükseltmek için eğitim vermek ve bu personele teknik konularda destek vermek .

42. Kisaca entegrasyon yapısından bahsedebilir misiniz?

Cevap: UYAP'in tam entegrasyonu ve merkezi elektronik ortamda tutulan arşivi sayesinde, doğru ve tutarlı bilgi, mevzuatın tanıdığı yetkiler çerçevesinde başta hakim ve savcılar ile yargı personeli olmak üzere tüm kullanıcıların paylaşımına açılmaktadır.

43. Entegrasyonun amacı nedir?

Cevap: Yargı birimlerinin, yargılanmanın her aşamasında ihtiyaç duydukları bilgi ve belgelere, herhangi bir yazışma yapmaksızın mevzuat çerçevesinde UYAP ekranları içerisinde doğrudan erişiminin sağlanmasıdır.

ELEKTRONİK İMZA

44. Elektronik imza nedir? Kisaca açıklayabilir misiniz?

Cevap: 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'nda yer alan şekilde elektronik imza, başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi tanımlar. Elektronik imza kavramı çok genel bir tanım olup kişilerin elle atmış olduğu imzaların

tarayıcıdan geçirilmiş hali olan sayısalştırılmış imzaları, kişilerin göz retinası, parmak izi ya da ses gibi biyolojik özelliklerinin kaydedilerek kullanıldığı biyometrik önlemleri içeren elektronik imzaları veya bilginin bütünlüğünü ve tarafların kimliklerinin doğruluğunu sağlayan sayısal imzaları içermektedir.

45. UYAP Avukat Bilgi Sisteminden yararlanmak için neler yapmak gereklidir?

Cevap: UYAP Avukat Bilgi Sistemine girişte "Güvenli Elektronik İmza" ile kimlik doğrulaması yapılmaktadır. Bu nedenle UYAP Avukat Bilgi Sisteminden faydalanan isteyen avukatların Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi'ne başvurmadan önce nitelikli e-imza sertifikalarını (NES) Telekomünikasyon Kurumu tarafından yetkilendirilmiş sertifika hizmet sağlayıcılarından (ESHS) herhangi birine başvurarak almaları gerekmektedir.

46. Telekomünikasyon Kurumu tarafından nitelikli e-imza sertifikası vermeye yetkili kurumlar hangileridir?

Cevap:

- Elektronik Bilgi Güvenliği A.Ş. (E-Güven)
- TUBİTAK-UEKAE (Kamu Sertifikasyon Merkezi)
- Türk Trust Bilgi, İletişim ve Bilişim Güvenliği Hizmetleri A.Ş.
- EBG Bilişim Teknolojileri ve Hizmetleri A.Ş.(E-Tugra)

47. Elektronik imzanın en büyük avantajı nedir?

Cevap: Elektronik ortamda yapılan işlemlerin yargı mensuplarına, personeline ve Adalet Bakanlığı personeline dağıtılan elektronik imzalar ile yapılmıyor olması güvenliğin kağıt ortamından daha yüksek olmasına imkan sağlamaktadır.

48. Hash nedir?

Cevap: Elektronik imza elektronik belgeye eklenmiş bilgidir. Gönderilecek belgeden matematiksel yöntemler yardımıyla ve özgün bir biçimde kısaltılmak suretiyle sabit uzunlukta sayısal bir bilgi, elde edilir ki buna mesajın özetini veya hash adı verilir.

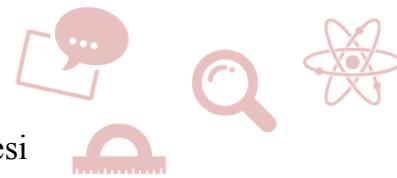
49. 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarından nitelikli elektronik sertifika temin etmiş olan avukatlar hangi işlemleri nasıl gerçekleştirebilir?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi üzerinden dava açabilmekte, dava harçlarını yatırbilmekte ya da mevcut dava dosyasına evrak gönderebilmektedirler. Dava Açılış uygulaması internet üzerinden dava açılış harç ve masraf yatırma işlemlerini içерdiğinde bu işlemleri temin amacıyla bir banka ile protokol yapılmıştır. Dolayısıyla sertifika sahibi avukatların "Dava Açılış" ekranlarını kullanabilmeleri için ilgili banka şubesinden interaktif bankacılık işlemlerini gerçekleştirebilecekleri bir hesap açıtmaları gereklidir.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

50. Dava Açılış Ekranlarında E-İmza ile Yapılabilecek İşlemler hangileridir?

Cevap:

- Hukuk dava açılış ve harçlandırma
- İdari yargı dava açılış ve harçlandırma
- İcra dosya açılış ve harçlandırma
- Dosya tevzi durumu bilgilerini takip etme
- Dava açılış dosyasına evrak ekleme
- Banka işlemleri takip etme fonksiyonları

51. Dava Açılış işlemleri tamamlandığı zaman UYAP'ta sırasıyla neler yapılır?

Cevap: İlgili birimde UYAP sisteminde bir dava açılış dosyası (tevzi dosyası) oluşturulur. Oluşturulan bu tevzi dosyası dava açılacak adlı birimdeki tevzi memuruna bağlı UYAP tevzi işlemi ekranında görüntülenir ve tevzi memuru dosyanızı ilgili mahkemeye tevzi eder. Dosyanın hangi mahkemeye hangi esas no ile tevzi edildiği Dosya Tevzi Durumu Bilgileri ekranından takip edilebilmektedir.

52. Güvenli elektronik imza ile bir mazeret dilekçesinin ilgili mahkemeye gönderilmesinde izlenen adımlar hangileridir?

Cevap:

- Dava açılış ekranlarına menüdeki **Dava Açılış** düğmesine tıklayarak aşağıdaki ekranı ulaşınız. Bu ekran hafta içi 08:30 - 17:00 saatleri arasında kullanılabilir.
- UYAP Doküman Editörü ekranı aracılığıyla mahkemeye gönderilmek üzere, mazeret dilekçesi kaydetmeye ve yazdırımıya hazır hale getiriniz.
- UYAP Doküman Editörü programının sol üst kısmında bulunan **Dosya** alt menüsünde **Dokümani İmzala** seçeneğine tıklayınız.
- Açılan sertifika seçimi ekranından **Tamam** butonunu tıklayınız.
- Mazeret dilekçesinin bir örneğinin karşı tarafın avukatına da elektronik posta ile iletilmesi gerekiğinde ise söz konusu metni elektronik posta içeriğine yazılarak ekine mazeret dilekçesi örneğini koyunuz.
- **Seçenekler** menüsünden güvenlik ayarları bölümünü seçiniz.
- Güvenlik Özellikleri menüsünden **Bu iletiye dijital imza ekle** seçeneğini işaretleyiniz.
- Talep edilmesi durumunda bu ileti için S/MIME alındı bilgisi iste seçeneği işaretlenerek Tamam butonunu tıklayınız.
- Imzalama sertifikası seç butonunu tıklayınız ve açılan ekranın sisteme kayıtlı elektronik imza seçeneklerin **Tamam** butonuna basınız.
- Gönderme butonuna **basmadan** önce açılan şifre giriş ekranından Prime EID Ip1 için şifre giriniz ve **İmzala** butonunu tıklayınız.
- Gelen elektronik postadaki elektronik imzayı kontrol etmek için sağ üst köşedeki elektronik

imza simgesini tıklayınız. Açılan Dijital İmza ekranında iletideki dijital imzanın geçerli ve güvenilir olup olmadığını denetleyiniz.

- **Ayrıntılar** seçeneğinden imza bilgilerine ulaşarak kontrol ediniz.

UYAP BİLGİ GÜVENLİĞİ

1. *UYAP'ta ve tüm dünyada bilgi güvenliği konusunda hangi kavramlar öne çıkmıştır?*

Cevap:

- Gizlilik (confidentiality)
- Bütünlük (integrity)
- Erişilebilirlik (availability)

2. *UYAP'in sistem güvenliği özellikleri nelerdir?*

Cevap:

- Teşhis ve Doğrulama
- Kayıt Edilebilirlik
- Verilerin Bütünlüğü
- Açık Anahtar Altyapısı ve Elektronik İmza Servisleri
- Emniyetli Mesaj ve Doküman Servisi
- Ağ Güvenliği
- Uzaktan Erişim Güvenlik Servisi

3. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Teşhis ve Doğrulamayı" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, UYAP sistemine bağlanan her kullanıcıyı teşhis ederek kullanıcı bazında kayıt tutabilme yeteneğine sahiptir. Bunun için her kullanıcının herhangi bir işlem yapmadan önce sisteme kendisini tanıtmazı zorunlu kılmakar kullanıcının kimliği ile kullanıcının kaydını tutabilmekte, bütün işlemlerini birbirine ilişkilendirebilecek kabiliyettedir.

4. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Kayıt Edilebilirliği" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, kayıt edilebilir olayların kayıtlarının yaratılmasını, idamesini, analiz edilmesini ve yetkisiz değiştirme, erişim ve silmeye karşı korunmasını sağlayacak kabiliyettedir. Denetim kayıtları ve diğer bilgiler arasında ayrılmakta, denetim kaydı verilerine sadece sistem yöneticisinin erişebilmesini sağlamakta ve izinsiz erişimlerden korumaktadır. Kayıt işlemlerinin ve denetim kaydı verisinin normal kullanıcılar tarafından değiştirilebilmesini ve silinmesini engellemekte, seçilen bir veya birden fazla kişinin eylemleri ile ilgili kayıtların kişi bazında tutulmasını sağlamaktadır.

5. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Verilerin Bütünlüğünü" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, sayısal imza ve mesaj özeti mekanizmalarını kullanarak kritik bilgilerin izinsiz değiştirildiği ve silindiği zaman bunu tespit etmekte, virüs gibi izinsiz olarak sistemdeki verileri değiştirip, silinebilen zararlı kodları tespit edip yok edecek kabiliyette tasarlanmıştır.

6. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Açık Anahtar Altyapısı ve Elektronik imza Servislerini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, sayısal imza ve kimlik doğrulama servislerini desteklemek üzere kurulmuş olan Açık Anahtar Altyapısı (örneğin; kullanıcı anahtarlarının ve sertifikalarının yaratılması, güncellenmesi, iptal edilmesi) için sertifikasyon yetkilisi yazılımı ile Açık Anahtar Altyapısı istemci yazılımlarını kullanmaktadır. Sertifikasyon yetkilisi, kullanıcı anahtar çiftinin ve sertifikalarının yaratılması, güncellenmesi, iptal edilmesini sağlamaktadır. Sertifikasyon yetkilisi kendi gizli anahtarlarını gizli tutmaktadır. Sistemdeki anahtar yönetimi işlevinden de yine sertifikasyon yetkilisi sorumludur. Anahtar yönetimi, sistemdeki her gereklilik birim için aşağıda belirtilen işlevleri karşılamaktadır.

- Anahtar yönetimi
- Anahtar dağıtıımı
- Anahtar doğrulanması ve anahtar iptal edilmesi
- Anahtar süresinin bitirilmesi
- Anahtar bildirimi
- Anahtar kimlik doğrulaması

Açık anahtar altyapısı istemcisi ise kullanıcı adına sertifikasyon yetkilisi tarafından sağlanan Açık Anahtar Altyapısı servislerini doğrudan kullanarak gereklilik işlemlerinin yerine getirilmesini sağlamaktadır.

7. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Emniyetli Mesaj ve Doküman Servisini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, belirlenmiş kullanıcılar ve uygulamalar için emniyetli mesaj servisini sağlamakta, belirlenmiş kullanıcılar tarafından gönderilen mesajların veya hazırlanan dokümanların içeriğinin yazılım olarak şifrelenmesini temin etmektedir. Sistem, belirlenmiş kullanıcılar tarafından gönderilen mesajların veya hazırlanan dokümanların sahibinin kimliğinin doğrulanması için sayısal olarak imzalanmasını, mesajın ya da dokümanın sayısal imzanın doğrulanarak mesaj veya doküman sahibinin kim olduğunun teşhisini ve doğruluğunun kanıtlanması sağlamaktadır.

8. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Ağ Güvenliğini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistemin ağ güvenliği, her lokasyonun çıkışında "VPN" ve tüm bağlantıları kontrol eden güvenlik duvarı yazılımı (Firewall) ile sağlanmaktadır.

9. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Uzaktan Erişim Güvenlik Servisini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sisteme, internet gibi güvensiz ortamda herhangi bir noktadan erişildiğinde, iletilen bilgilerin güvenliği için aşağıdaki koşullar sağlanmıştır.

- Sunucu ve kullanıcının birbirlerinin kimliğini doğrulaması,
- Kullanıcının ağ üzerinde bağlantı kurduğu sunucunun DNS adresinin ve isminin sertifikalar yoluya doğrulanması,
- Sunucu ve istemci arasında kurulan bağlantının kriptolanması, veri bütünlüğünün sağlanması ve anahtarların değiştirilmesi,
- Sunucu ve kullanıcı arasındaki veri alışveriшинin güvenliği için SSL (Secure Socket Layer) protokolü kullanılmaktadır.

10. UYAP'tan başka hiç bir kamu kurumunda olmayan şubenin adı nedir?

Cevap: UYAP'tan başka hiç bir kamu kurumunda olmayan "Bilgi Güvenliği Şubesi" bulunmaktadır.

11. "Bilgi Güvenliği Şubesinin" görevlerini açıklayınız?

Cevap: Bilgi Güvenliği şubesinin görevleri, dışarıdan veya içерiden gelebilecek saldırları önlemek amacıyla UYAP Bilişim Sisteminin açıklarını araştırmak ve kapatılmasını sağlamaktır.

12. "Sayısal İmza" nedir, açıklayınız?

Cevap: İngilizce digital signature kelimesinin Türkçe karşılığı olup, günümüzde yüksek güvenlik gereksinimini karşılamada kullanılan tekniklerden biridir. Özette, her insanın parmak izi kadar benzersiz olan ancak sanal dünyada kullanılan kimlik belirticidir.

UYAP İÇ GÜVENLİK SİSTEMİ

13. UYAP Bilgi Sistemi hangi servisten faydalananarak çalışır, açıklayınız?

Cevap: Bilgi Sistemi Aktif Dizin Servisinden faydalananarak çalışır.

- Aktif dizin, Windows platformunda çalışan sistemlerde kullanılan servistir. Network üzerindeki nesneler (kullanıcı, kullanıcı grupları, bilgisayarlar, organizasyonel birimler vs.) hakkındaki bilgilerinin kayıtlı olduğu yerdir. Aktif dizine tanıtılmamış kullanıcı, kurumun Bilişim Sisteminde faydalananamaz.
- Bilişim Sisteminde uygulması gereken temel güvenlik kurallarının merkezden belirlenebilmesini sağlamaktadır.
- Merkezden belirlenen temel güvenlik kurallarına bütün kullanıcılar tarafından uyuşduğunu garanti etmektedir.

14. UYAP Bilgi Sisteminin kullanılabilmesi için hangi ön şartların gerçekleşmesi gerekmektedir?

Cevap: 1990-2000 döneminde sözcük işlemcilerin gelişimine en büyük etki işletmelerde ve evlerde en yaygın kullanılan Intel-Microsoft tabanlı bilgisayarlarda Microsoft Windows grafik arayüzlü işletim sisteminin yaygınlaşmasıyla sağlanmıştır. 1993 yılında piyasaya çıkan Windows 3.1 ile DOS işletim sistemi kullanıcıları pencere kullanımıyla tanışmış, 1995 yılında piyasaya

çıkan Windows 95, DOS işletim sisteminin yerini almıştır. Fare ile ekranda gorsellerle desteklenmiş standart menüler, bağlam menüleri, düğmeler, açılır listeler, çoklu iletişim pencereleri ve sihirbazların kullanımıyla yazılımlar kolaylaşmıştır. Bu dönemde sözcük işlemciler, işlem tablosu ve sunum hazırlama yazılımlarıyla bir paket haline getirilerek ofis takımları hâlinde pazarlanmaya başlamışlardır.

- Kullanıcı olabilmek için Personel Genel Müdürlüğü kayıtlarında bulunmak gerekmektedir.
- Sisteme giriş için bir "kullanıcı adı" ve "parola" ya ihtiyaç vardır. Parola Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından verilir. Kullanıcı tarafından sonradan değiştirilebilir.
- Uygulama Yazılımının çalıştırılması için de ayrıca bir parolaya sahip olunması gereklidir. Bu parola da Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından verilir ve ilk kullanımında kullanıcı tarafından değiştirilmesi zorunluluğu vardır.
- Uygulama Yazılımı da kendi içinde yetki temelli olarak çalışmaktadır. Üstelik yetki unvan, birim ve yer bazında belirlenebilir. Örneğin, Uygulama Yazılımı bir zabıt kâtibinin kullanıcı adı ve şifresi ile çalıştırıldığında kullanıcı sadece o zabıt kâtibinin görevli olduğu yerdeki, görevli olduğu mahkemedede bulunan dosyaları görebilir ve sadece bu dosyalarda bir zabıt kâtibinin gerçekleştirebileceği işlemleri yapabilir. (Özel önemi olan yetkileri Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı değil ilgili birim verir. Örneğin, teftiş yetkisini Teftiş Kurulu Başkanlığı, gizli sicil görme yetkisini Personel Genel Müdürlüğü gibi)

15. UYAP Bilgi Sisteminde hangi mekanizma kurulmuştur, açıklayınız?

Cevap: UYAP Bilgi Sisteminde "Loglama" mekanizması kurulmuştur. UYAP bilgi sistemini kullanan kullanıcıların sistem üzerindeki hareketleri Kullanıcı Adı, Bilgisayar Adı, Mac Adresi, IP numarası, Tarih-Saat, Ekran, Değişiklik bazında kayıt altına alınmaktadır.

16. UYAP Bilgi sisteminde hangi işletim sistemi kullanılmıştır ve kullanılma nedenlerini açıklayınız?

Cevap: Windows işletim sistemi kullanılmıştır. Bu sayede,

- Bilgisayarlar merkezi olarak yönetilebilmekte,
- UYAP uygulaması için gerekli olan JAR dosyalarının merkezi dağıtımını yapılabilmekte,
- Kimlik doğrulama işlemi yapılabilmekte,
- Son kullanıcı bilgisayarında kullanıcı bazlı yetkilendirmesi yapılabilmekte,
- İşletim sisteminde kaynaklanabilecek sıkıntılara çabuk müdahale edilebilmekte,
- Merkezi olarak yama yönetimini yapılabilmekte,
- Aktif Dizin (kullanıcılar, bilgisayarlar, mekânlar,

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

yazıcılar gibi organizasyonun tüm bilgiler) yönetimi yapılabilmektedir.

17. UYAP İç Güvenlik Sisteminde son kullanıcılar üzerinde hangi güvenlik önlemleri alınmıştır, açıklayınız?

Cevap:

- Sistem üzerinde teknik destek veren kişiler haricinde tüm kullanıcılar bilgisayarlarında sınırlı kullanıcı olarak işlem yapabilmektedir.
- Her bilgisayar üzerinde temel işlemler haricinde kullanıcının işlem yapması engellenmiştir. (IP değiştirme, saat ayarlarını değiştirme v.b.)
- Her birimde yetki verilmiş olan teknik ofis elemanı sadece kendi biriminde yetkilidir. Başka bir birimde sadece sınırlı kullanıcı olarak işlem yapabilir.
- Kullanıcıların belirli aralıklar ile şifrelerini değiştirmeleri sağlanmaktadır.
- Şifre değiştirme işleminde aynı şifre kullanımı engellenmiştir.
- 3 kez hatalı şifre girilmesi durumunda kullanıcı hesabı kilitlenmekte ve yarı saat sonra otomatik olarak açılmaktadır.
- Şifrenin hangi bilgisayar üzerinden kilitlendiği bilgisi tespit edilebilmektedir.
- Kullanıcıların kullanmakta oldukları bilgisayarlara, daha önce belirlenmiş bilgisayar isimlendirme kuralına uygun olarak isim verilmektedir. İsimlendirme kuralına uymayan bilgisayarlar sistemden atılmaktadır.
- Bir bilgisayar etki alanından çıktıktan sonra aynı isim ile tekrar sisteme alınamamaktadır.
- Bilgisayarlara merkezi olarak güvenlik yamaları uygulanmaktadır.
- Kullanıcıların web browser üzerinden yaptıkları işlemlerde kullanıcı adı ve parola girilen ekranlar için parola ve kullanıcı adı hatırlama kapatılmıştır.
- Kullanıcıların tek bir proxy üzerinden çıkış yapmaları sağlanarak internet üzerinden gelen tehlikeler en aza indirilmiştir.
- Kullanıcı bilgisayarlara merkezi olarak virus tarama programı kurulumu yapılmakta ve yine merkezi olarak haftanın belirli günlerinde tüm bilgisayar üzerinde tarama yapılmaktadır.
- Kullanıcı bilgisayarlarda bulunan virus programları merkezi olarak güncellenmektedir.

UYAP DIŞ GÜVENLİK SİSTEMİ

18. UYAP sisteminde dış güvenlik kapsamında hangi güvenlik tedbirleri mevcuttur?

Cevap:

- Intranet: UYAP kendi iç network (internet ağ) içinde çalışmaktadır.
- Noktadan Noktaya VPN (Virtual Private Network): Taşra birimleri, UYAP'a internet üzerinden erişir ama bu erişimi kendileri için özel

olarak oluşturulmuş bir tünel içinden geçerek yaptıkları için talep ettikleri veya gönderdikleri bilgileri diğer internet kullanıcıları göremez.

- Firewall: iletişim trafiği Güvenlik Duvarları kontrolündedir. Tanımlanan kurallar basit ve etkilidir: "A,B,C trafiğine izin ver, bunlar dışındakilerin hepsini yasakla!"
- IDS (Saldırı Tespit Sistemi) ve IPS (Saldırı Önleme Sistemi) modüllerine sahiptir.
- NAT (Network Address Translation): Kullanıcı ve sunucuların gerçek IP'leri dışarıdan görülmüyor.
- Proxy (İçerik Denetimi): Kullanıcıların erişimi tek bir internet çıkışının üzerinden olduğu için kontrolü ve denetimi kolay ve ayrıca güvenlidir.
- Merkezde ve Kullanıcılarında Anti virüs
- Merkezde Saldırı Önleme Sistemi
- En yeni teknoloji Switch, Router vs. donanımlar
- Sayısal imza
- Acil Durum Merkezi

UYAP BİLGİ GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ (BGYS)

19. "Kurumsal Bilgi Güvenliği" kavramı altında bir yönetim sistemi oluşturma yönünde yapılan çalışmalar hangi yıl hangi standartları ortaya çıkarmıştır?

Cevap: 1993 yılında BS 7799 standardını, 2000 yılında ISO/IEC 17799 standardını ve 2006 yılında ISO/IEC 27001 standardını ortaya çıkarmıştır.

20. Bilgi Güvenliği Yönetim Sisteminin (BGYS) sağlayacağı faydalardan nelerdir?

Cevap:

- Kurum çalışanlarının, kurumdan hizmet alan kişi ve kuruluşların ve iş ortaklarının, bilgi sistemi kaynaklarını kötü amaçlı olarak kullanmalarının engellenmesini sağlamak,
- Tehdit ve risklerin belirlenmesini ve etkin bir risk yönetimini sağlamak,
- Herhangi bir güvenlik ihlalinin engellenecek olması nedeniyle ortaya çıkabilecek yüksek maliyetlerden kurtulmayı sağlamak,
- İş sürekliliğini sağlamak,
- Kurum çalışanlarının güvenlik konusundaki farkındalık düzeyinin yükseltilmesi ve önemli güvenlik konularında bilgilendirilmesini sağlamak,
- Bilgi güvenliğinin dikkate alındığını, gerekli bilgi güvenliği adımların uygulandığını ve kontrollerin yapıldığı yani tüm seviyelerde bilgi güvenliğinin sağlandığını göstermek,
- Bilgi sistemlerinin güvenli olduğu konusunda çalışanlara ve iş ortaklarına kendilerinin güvende olduklarını hissettirmek,
- Kurumsal prestijin korunmasını ve artısını sağlamaktır.

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağları Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

UYAP BİLGİ SİSTEMİ NETWORK GÜVENLİK UYGULAMALARI

21. Bakanlık bünyesinde kaç tane taşra birimi ve aktif kullanıcı vardır?

Cevap: Bakanlık bünyesinde 1200'ü aşkın taşra birimi, birimlerde 40 000'i aşkın bilgisayar ve aktif kullanıcı bulunmaktadır.

22. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Ana ve Yedek bağlantılar, Uç birim ve Merkezde kullanılan router cihazları ile temel olarak performans, süreklilik ve üst düzey güvenlik prensipleri esas alınarak iletişimini sağladığı WAN ortamındaki trafik DMVPN (Dinamik Multipoint VPN) yapısı içerisinde uluslararası otoritelerce kabul edilen en üst düzey yöntem ve kripto algoritmalarıyla şifrelenmekte, özel olarak crypto authentication üretilen özel sertifika ile sağlanmaktadır.
- Uç birim router cihazlarında uygulanan Access-List ler ile birim kullanıcılarının yalnızca belirli adreslerle iletişimine izin verilmekte ve kontrolsüz erişimler engellenerek izinsiz girişimler loglanmaktadır.
- Aynı şekilde UYAP Sistem Merkezinde birim kullanıcılarına dair iletişim tekrar ve detaylı olarak firewall kontrolünden geçmekte, izinsiz erişimler engellenerek loglanmaktadır.
- Izinli erişimler arasında atak vb. unsurlar için tüm trafik IPS kontrolünden geçerek engellenmekte ve loglanmaktadır.
- Birim lokal networkündeki iletişim ile ilgili trafik akışları düzenli olarak gözlenmekte, izinli erişimler içerisinde yer alan olumsuz hareketler tespit edilerek müdahale edilmektedir.
- QOS uygulanarak merkezden sağlanan servisler ve bu servisleri sunan sunuculara dair trafik sınıflandırılmaktır, sınıflandırılan her bir trafik için farklı bir policy uygulanmaktadır, herhangi bir servise dair trafığın anormal seyri engellenmektedir.
- Tüm router cihazlarında güncel ve en uygun Ios/Firmware versiyonları kullanılmaktır, bu cihazlar üzerinde güvenlik açığına neden olabilecek servisler ve tanımlamalar (CDP (Cisco Discovery Protocol), proxy-arp, redirection (Yönlendirme) vb) kullanılmamaktadır.
- Router cihazlarına erişim yalnızca şifreli olarak SSH (Secure Shell/Güvenli Kabuk) protokolü ile ve yalnızca belirli adreslere sahip kişiler tarafından sağlanmakta diğer erişimler engellenmekte ve loglanmaktadır.
- Yine router cihazlarına erişim hakkı TACACS (Terminal Access Controller Access Control System) servisi ile sağlanmaktadır, cihazlar üzerindeki hak ve tanımlama yetkileri kullanıcı

seviyelerine göre belirlenmekte, cihazlar üzerindeki tüm işlem ve hareketler loglanmaktadır.

- Yine SNMP (Simple Network Management Protocol - Basit Ağ Yönetim Protokoli) erişimleri yetkili ve yetkisiz seviyeler için sınıflandırılmaktır, bu erişimlerin yalnızca belirli adresler üzerinden sağlanması izin verilmekte, izin verilmeyen ve engellenen tüm girişimler loglanmaktadır.

23. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için internete dair ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Internet bağlantısını karşılayan router cihazı üzerinde atak önleyici özel modül, dedektörler ve tanımlamalar bulunmakta, mevcut ve tüm atak teknikleri engellenerek loglanmaktadır.
- Atak önleyici modül ve detektör kontrolünden geçen trafik daha sonra firewall ve IPS kontrollerinden geçmektedir.
- Bu cihaza/cihazlara erişim ve yönetim hakkı, TACACS (Terminal Access Controller Access Control System) servisi ile yalnızca belirli adresler üzerinden ve yalnızca belirli kullanıcılar tarafından sağlanmaktadır.

24. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için extranete dair ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Her bir kurum bağlantısı extranet bağlantılarının sonlandığı router üzerinde tanımlanan VRF (Sanal router) teknigi ile birbirinden tamamen bağımsız olarak karşılaşmaktadır.
- Her bir bağlantı ayrı ayrı üst düzey algoritmalar ile şifrelenmektedir.
- Her bir kurumun kullandığı lokal IP subnetlerinin çakışabilmesi olasılığına karşı NAT uygulanmaktadır.
- Trafik akışları düzenli olarak gözlenmekte ve normal dışı durumlara müdahale edilmektedir.
- Extranet bağlantısını karşılayan router cihazına erişim ve yönetim hakkı TACACS servisi ile yalnızca belirli adresler üzerinden ve yalnızca belirli kullanıcılar tarafından sağlanmaktadır.
- Kullanılan ürünler, iletişim teknikleri ve diğer yaklaşımlar yönünden Network Güvenliği konusunda dünya genelinde kabul gören tüm uygulamalar yakından takip edilmekte ve uygun olanları sisteme uyarlanmaktadır.

UYAP BİLGİ SİSTEMİ SİSTEM GÜVENLİK UYGULAMALARI

25. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin clientlardan (istemci) korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap: Birbiri ardına akan paragraflar, bu paragrafların arasında yerleştirilmiş tablolar, grafikler, görüntüler ve benzeri görsel ögelerden oluşur.

- Uç noktadaki bütün clientlar üzerinde firewall, anti-virus vardır.
- Bütün clientlara group policy üzerinden kısıtlamalar uygulanır.
- Clientların sisteme gereksiz gelmesi engellenir.
- Clientların kendi aralarında gereksiz trafiği engellenir.
- Clientlara QOS (Quality of Service) uygulanır.

26. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin WAN saldırılardan korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap:

- Bütün dış sistem bağlantıları yedekli firewall üzerinden gelir.
- IPS (Intrusion Prevention Systems) atak önleme sistemi vardır.
- IDS (Intrusion Detection System) saldırı tespit sistemi vardır.
- Dış sistem bağlantıları farklı networkler üzerinden yapılır.
- Bütün bağlantılar kriptoludur.
- VPN bağlantıları firewall üzerinde sonlandırılır.

27. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin internet ortamundan korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap:

- İnternet bağlantısı yedekli bir firewall katmanından geçer.
- WAN, LAN ve VPN bağlantıları için ayrı subnet kullanılır.
- 3 katmanlı bir yapı vardır.
- Her katmanda firewall bulunur.
- Her katmanda belli amaca hizmet eden sunucular bulunur.
- En kritik uygulamalar 3. katmandadır. (VT gibi)
- Her katmanda DMZ (De-Militarized Zone-Silahsızlandırılmış Alan) bölgeleri vardır.

28. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında atak önleme amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap:

- 3 farklı katmandaki sunuculara erişim ayrılmıştır.
- Erişime ulaşmadan önce IPS sistemi vardır.
- Bütün sunucular birbirinden izoledir.
- Bütün izole sunucu katmanları firewall arkasındadır.

- Yetkisiz erişimler kapalıdır.

UYAP VERİ GÜVENLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK

29. *Veri Güvenliği Hakkında Yönetmelik hangi tarih ve sayılı kanun ile hazırlanmıştır?*

Cevap: Bu Yönetmelik, 15.05.2001 tarih ve 4674 sayılı Kanun ile 29.3.1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığı'nın Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'a eklenen 22/A maddesi uyarınca hazırlanmıştır (Madde 3).

30. *UYAP Veri Güvenliği Hakkındaki Yönetmeliğin amacı nedir?*

Cevap: UYAP Veri Güvenliği Hakkındaki Yönetmeliğin amacı, Adalet Bakanlığına ait bilgi sistemlerinin internet üzerinden gelecek tehlikelerden korunması ve veri güvenliğinin sağlanması için alınacak güvenlik önlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

PAROLA SEÇİMİ VE KULLANIMI

31. *Parola seçiminde alınması gereken tedbirler nelerdir?*

Cevap:

- Parolanız kesinlikle “adalet” olmamalıdır.
- Parolanız kesinlikle eş, çocuk veya herhangi bir yakın akrabanın adı, doğum tarihi, araba plakası, doğum yeri vs. gibi tahmin edilebilir bilgilerden oluşturulmamalıdır.
- Parolanız kesinlikle herhangi bir Türkçe veya Yabancı Dil Sözlüklerinde bulunan anlamlı bir kelime veya anlamlı bir kelimedenden türetilmiş bir kelime veya özel isim olmamalıdır. (Örnek: Kayserili, Kayserilimisin, Diana, Superman, Galatasaray vs.)
- Uluslararası kabul görmüş ve güvenli sayılan parola; büyük harf, küçük harf, rakam veya özel işaretlerin en az üçünün birlikte kullanıldığı ve en az 7 haneden oluşan paroladır. (Örnek: At@TuRk, K1r\$eH1R)
- Belirli aralıklarla mutlaka değiştirilmelidir.

YARDIM MASASI

32. *Yardım Masası kaç bölümden oluşmaktadır ve bu bölümleri isimleri nelerdir?*

Cevap: 3 bölümden oluşmaktadır. İsimleri; yazılım bölümü, donanım bölümü, parola işlemleri.

33. *Bilgi işlem Dairesi Başkanlığı Yardım Masası Şube Müdürlüğü hangi yıldan itibaren kaç alt sistem ve operatörle hizmet vermeye başlamıştır?*

Cevap: Bilgi işlem Dairesi Başkanlığı Yardım Masası Şube Müdürlüğü 2005 yılı temmuz ayından itibaren 7 alt sistemde 8 operatörle çalışmaya başlamıştır.

34. *Yardım Masasının Yazılım Bölümünün işlevi nedir?*

Cevap: Yazılım Bölümü: Her birim için ayrı ayrı oluşturulan modüllerde gelen hata ve düzeltme talepleri

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I Ünite 3: Ulusal Yargı Ağrı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

sorumlu yardım masası operatörleri tarafından değerlendirildikten sonra yazılım grubuna yönlendirilerek çözüme kavuşturulmaktadır.

35. Yardım Masasının Donanım Bölümünün işlevi nedir?

Cevap: Donanım Bölümü: Telefonla ya da olay talebi ile gelen talepler ilgili birimin teknik ofisine yönlendirilir. Teknik ofis bir sorunla karşılaşlığında ise donanım bölümune ulaşarak taleplerini bildirmekte olup çözüm için telefon ile yönlendirilmektedirler. Uydu ya da UYAP bağlantısı ile ilgili bir problem bildirildiği takdirde, gerekli bilgiler alınarak Sistem bölümünde aktarılmaktadır.

36. Yazılım Masasının Parola İşlemleri Bölümünün işlevi nedir?

Cevap: Parola işlemleri: Domain (bilgisayar açılış), portal ve VPN sertifika şifreleri verilmektedir. Ayrıca mail hesaplarının oluşturulması için gelen taleplerde sistem bölümne yönlendirilerek dönüş geldiğinde ilgili kullanıcıya şifre bilgisi verilmektedir.

37. Yardım Masasının görevleri nelerdir?

Cevap:

- Ulusal Yargı Ağının Adalet Bakanlığı'na bağlı tüm birimlerde yaygınlaşmasıyla birlikte meydana gelen sorunlarda kullanıcının her zaman yanında olmak,
- Kullanıcının karşılaştığı ve tek başına çözemediği durumlarda her zaman arayacağı bir pozisyonda bulunmak,
- Sistemdeki tüm kullanıcıların (e-posta sorunu, şifre verme/silme/değiştirme/) teknik sorunlarını çözmek,
- Telefonla gelen çağrıları karşılamak, arayan kişilere sistemle ilgili bilgilendirme yapmak,
- UYAP sistemine yönelik olarak gelen öneri ve istekler yine ilgili Uygulama ve Geliştirme subesi personeline aktarmak,
- Yardım Masasına telefonla gelen uygulama ile ilgili taleplerde kullanıcıya gerekli bilgiyi vermek ve sorunu en kısa sürede çözmek, bunun yanında bundan sonraki sorunlarının çözümü için yardım masasını kullanması ve buradan talebini takip etmesi hususunda bilgi vermektr.

38. Yardım Masasının hedefleri nelerdir?

Cevap:

- UYAP yaygınlaştırma çalışmalarının sonuna gelinmesi ile birlikte yardım masası faaliyetlerinin taşra birimlerinde görevlendirilen uzman kullanıcılar yardımıyla yürütülmesi amacıyla taşra yardım masası birimlerinin kurulması ve bakanlık yardım masasının Şubesi olarak görev yapmasının sağlanması
- Spectra programının taşrada görevlendirilmiş bulunan uzman kullanıcıların da kullanımına açılması için gerekli alt yapı ve program güncelleştirmesinin yapılması

- Kullanıcıların yardım masasını daha etkin kullanımının sağlanmasıdır.

ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ

1. Ulusal Yargı Ağrı Projesi ne anlamına gelmektedir?

Cevap: E-dönüşüm, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanarak, mevcut kültürün, iş modelinin, iş süreçlerinin, ürün ve hizmetlerin; çalışan, vatandaş, iş ortakları ve diğer tüm sosyal paydaşların yararına, bir bütünlük içinde değiştirilmesi anlamına gelmektedir.

2. E-devlet ne anlamına gelmektedir?

Cevap: Teknolojik ve sosyal gelişmeler, geleneksel devlet örgütlenmesinin yetersizliğini ortaya çıkartmıştır. E-devlet, devletin vatandaşlara karşı yerine getirmekle yükümlü olduğu görev ve hizmetler ile vatandaşların buna karşılık devlete karşı olan görev ve hizmetlerinin karşılıklı olarak elektronik iletişim ve işlem ortamlarında kesintisiz ve güvenli olarak yürütülmesi anlamına gelmektedir.

3. UYAP daha kapsamlı bir şekilde tanımlanacak olursa nasıl bir bilişim sistemidir?

Cevap: Ulusal Yargı Ağrı Projesi (UYAP), günümüzün tüm teknolojik olanakları kullanılarak, Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatının, bağlı ve ilgili kuruluşlarının, adli ve idari tüm yargı birimlerinin (Cumhuriyet başsavcılıkları, mahkemeler, icra ve iflas daireleri, ceza infaz ve ıslah kurumları, adli tıp birimleri, denetimli serbestlik birimleri) donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş olan, kamu kurum ve kuruluşları ile dış birim entegrasyonunu sağlayan ve e-Dönüşüm sürecinde e-Devletin e-Adalet ayagını oluşturan bir bilişim sistemidir.

4. UYAP işlerimizi nasıl kolaylaştırır?

Cevap: UYAP, kullanıcılarının vakitlerini ve dikkatlerini asıl işlerine vermelerini ve böylelikle adaletin daha hızlı tecelli etmesini sağlamak, dava masrafları ile yargılama giderlerinin azaltılarak kadro açığından kaynaklanan yükü hafifletmek, personelin moralini artırmak ve kaynakları etkin bir şekilde kullanmak üzere geliştirilmiş olan bir projedir.

TARİHÇESİ

5. UYAP'in tarihçesinden kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: 1990'lı yılların başından itibaren tüm dünyada, ekonomik ve sosyal nedenlerle bilgi toplumu olma yönünde çabaların arttığı gözlenir. Ülkemizde adalet sahasında ilk otomasyon çalışmaları 1998 yılında başlamış, böylece adalet hizmetlerinin en iyi şekilde yürütülmesi amacıyla, üretkenliği ve verimliliği artırmak için UYAP adı altında çoklu-kullanıcılı ve iş odaklı bir sistemin uygulamaya geçirilmesi kararı verilmiştir. Yüksek yargı organları ve yargı için bilgi temininde vazgeçilmez özellikle bulunan bazı kurumlar da UYAP sistemine dâhil edilmiş, bunun için Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilatı ile birlikte tüm mahkemeler, Cumhuriyet başsavcılıkları ve icra dairelerini de içine alacak şekilde Türkiye geneli için geniş bir bilgisayar ağı (WAN) kurulmuştur. Bir e-kurum uygulaması olan UYAP, UYAP

I ve UYAP II şeklinde iki aşamalı olarak planlanmıştır. UYAP I bakanlık merkez birimlerini, UYAP II ise taşra birimlerini kapsamaktadır. UYAP yazılımları 2003 yılı Eylül ayında tamamlanmış ve geliştirme ortamında uzman kullanıcıların kullanımına ve eleştirilerine açılmıştır. Gerçek kullanıcılarla laboratuvar ortamında 2004 yılı başına kadar yoğun testlerden geçirilmiş ve daha sonra pilot olarak seçilen gerçek ortamda bir yıllık teste tabi tutularak yaygınlaştırılmasına başlanmıştır.

AMACI

6. UYAP'in temel amacı nedir?

Cevap: UYAP'ın ana amacı, zaman kaybetmeden adaletin yerine getirilerek vatandaşın mağdur olmasını engellemektir.

7. UYAP'in ana amaci dışındaki diğer amaçları nelerdir?

Cevap:

- Hızlı, etkin, güvenilir, adil, verimli, şeffaf ve etik değerlere uygun bir yargılama mekanizması oluşturulmasını sağlamak.
- Her türlü idari faaliyetler ile denetim, teftiş ve soruşturmanın hızlı ve etkin bir şekilde yürütülebilmesini sağlamak.
- Doğru ve tutarlı bilginin mevzuatın tanıldığı yetkiler çerçevesinde istenilen zamanda hızlı ve kolayca elde edilmesini ve paylaşımını sağlamak.
- İş süreçlerinin hızlandırılmasını, elektronik arşivin oluşturulmasını, avukatların ve vatandaşların yargı hizmetlerinden internet aracılığıyla daha hızlı ve daha kolay yararlanmalarını sağlamak.

HEDEFİ

8. UYAP'in hedefi nedir?

Cevap: UYAP'ın hedefi; e-Dönüşüm ve e-Devlet sürecinde gerekli tüm teknolojik gelişmeleri kullanarak Adalet Bakanlığı teşkilatı, bağlı ve ilgili kuruluşları ile tüm yargı ve yargı destek birimlerinin, donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş kamu kurum ve kuruluşları ile entegrasyonunu sağlayarak e-Devlet yapısının adalet ayagını (e-Adaleti) oluşturmak ve kurumu kâğıtısız ofis ortamına taşımaktır.

AŞAMALARI VE KAPSAMI

9. UYAP'in geliştirilmesinde yaşanan aşamalardan kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: Proje kapsamının ve mevcut ihtiyaçların tespiti amacıyla öncelikle fizibilite çalışmaları yapılmış, çalışmalar sonunda düzenlenen rapora göre, projenin kısa bir sürede bitirilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmış, yıllara yayılarak, merkez ve taşra olmak üzere iki aşamada ve öncelikle pilot ve test birimlerinde gerçekleştirilmesi ve daha sonra yaygınlaştırılması gereği kanaatine varılmıştır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I

Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

10. UYAP'in merkez aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I

11. UYAP'in taşra aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I olarak adlandırılmıştır.

12. UYAP I neyi amaçlar?

Cevap: Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilât ve bağlı birimlerinin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

13. UYAP I'in kuruluş aşamalarından bahsedebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamda, merkez teşkilat bünyesinde bulunan 6 binada yapısal kablolama ve ağ cihazları kurulumu tamamlanmıştır. 23 birimin analiz çalışmaları yapılarak, bu analiz çalışmaları doğrultusunda yazılım kodlama faaliyetlerine hazırlık amacıyla sistem tasarım çalışmaları UYAP I Adalet Bakanlığı merkez otomasyonu projesi 28 Eylül 2000 tarihinde başlamış, yazılımlar 31 Aralık 2001 tarihinde tamamlanarak işletme alınmıştır.

14. UYAP I'in kurulmasıyla ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP I aşaması ile merkezde birimler arası bütünlüğe sahip olunmuş, birim faaliyetleri hız kazanmıştır. Birimler arasında yaşanan veri tekrarları ve bilgi farklılıklarının önlenmesi sağlanmıştır.

15. UYAP I projesinin hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı ve bağlı kuruluşları birimlerinde günlük işlem ve yazışmaların bilgisayar yardımıyla yapılması, tüm verilerin veri taban(lar)ında tutulup bilgisayar ağı (network) kurularak izlenmeye başlanması,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatında gerçekleştirilen tüm personel, finans, tedarik, malzeme bilgileri ve ceza evlerine ait bilgilerin izlenebilmesi,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı içerisinde her türlü iç ve dış yazışmanın elektronik ortamda yapılması hedeflenmiştir.

16. UYAP II neyi amaçlar?

Cevap: Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

17. UYAP II'nin Hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesi,
- Dış sistemlerle ihtiyaç duyulan veri alış-veriş entegrasyonunun sağlanması,
- Her türlü yazışma ve haberleşmenin elektronik ortamda yapılması,

• Davaların hazırlık aşamasından sonuçlanana kadar elektronik ortamda bakılabilmesi ve sonuçlandırılabilmesi.

18. UYAP II'in geliştirilmesiyle ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP II projesinin gerçekleştirilmesiyle Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında daha az hata, bilgilere kolay erişim, etkin ve entegre süreçler, dokümantasyon yönetimi, haberleşme ve paylaşım, elektronik ortamda yazışma ve gelen-giden evrak takibi, standart belge ve yazışma şablonları, istatistik ve raporların doğru ve güncel üretimi, diğer kurumlarla elektronik ortamda hızlı ve etkin bilgi alışverişi sağlanmıştır.

19. UYAP II'nin fonksiyonel açıdan kapsamı kaç aşamadan oluşur ve bunlar nelerdir?

Cevap: Yargılama Hizmetleri, Kaynaklar/İdari Yönetim, Ortak Uygulama Yönetimi ve Destek Hizmetler Yönetimi olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır.

20. UYAP kapsamında bu dört bölüm dışında hangi portallar bulunmaktadır?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi (Avukat Portalı) ve Vatandaş Bilgi Sistemi (Vatandaş Portalı) bulunmaktadır.

21. UYAP'in dış otomasyonu kapsamında hangi kamu kurum ve kuruluşları yer almaktadır?

Cevap:

- Nüfus ve Vatandaşlık işleri Genel Müdürlüğü
- Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü
- Emniyet Genel Müdürlüğü (POLNET)
- Jandarma Genel Komutanlığı (KİHBİ)
- Kamu İhale Kurumu
- Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK)
- Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı (VEDOP)
- Devlet İstatistik Genel Müdürlüğü
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- Türkiye Noterler Birliği
- Türkiye Barolar Birliği
- Gümrük Müsteşarlığı
- Dışişleri Bakanlığı

22. UYAP-II A VE B sistemleri nasıl ve ne zaman kurulmuştur?

Cevap: Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında gereksinim ve süreç analizleri yapılip analiz raporu hazırlanmıştır. Bu analiz raporlarına göre genel sistem mimarisini hazırlanmış olup Ağustos 2001 ve Aralık 2001 tarihleri arasında 31 taşra teşkilatının yapısal kablolama, masaüstü bilgisayar ve çevre birimleri temin edilerek kurulumu yapılmıştır.

23. UYAP II-C projesi ne otomasyonudur?

Cevap: Taşra Birimleri Otomasyonu

24. UYAP II C projesi hangi faaliyetleri kapsar?

Cevap: Organizasyonel kapsamda belirtilen yerlerde yazılım, donanım, geniş alan ağları, yapısal kablolama ve statik kesintisiz güç kaynağı gibi faaliyetleri kapsar.

25. UYAP II C'nin kurulum aşamasında ne şehir ve kurumlara ne gibi yatırımlar yapılmıştır. Sayılarla örnek verebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamında Ankara'da 70.000 kişiye hizmet verecek şekilde Merkezi Sistem Odası kurulmuş olup ayrıca 10.000 kullanıcıya hizmet verecek Acil Kurtarma Merkezi kurulmuştur. 70.000 kişiye hizmet verecek Merkezi Sistem UYAP uygulamaları için teknik altyapısının oluşturulmasında gerekli donanımlar sağlanmış, bu faaliyetlerin devamını sağlamak amacıyla bütün ağır ceza merkezlerinde teknik ofisler kurulmuştur. 220 birimde UYAP Sistem Merkezi ile geniş alan ağları bağlantısı (WAN) tesis edilmiştir. Bu birimlerde internet, e-mail ve UYAP uygulamalarını merkezi sistem üzerinden kullanılabilmeleri amaçlanmıştır. Türkiye çapındaki 30.000 Adalet Bakanlığı personeli, 40.000 avukata ve internet üzerinden gelecek vatandaşlarımıza hizmet verecek Merkezi Sistem Odası ve felaket durumunda devreye girecek Disaster Center (Acil Durum Merkezi) kurulmuştur.

26. UYAP-II D VE E'nin kurulmasında hangi işlemler gerçekleştirilmiştir?

Cevap: Bu aşamalarda taşra teşkilatında kullanılmak üzere donanım temin edilmesi işlemleri gerçekleştirilmiştir.

27. UYAP-II F hangi kapsamında kurulmuştur?

Cevap: UYAP-II-C projesi kapsamında kurulmuştur.

28. UYAP-II F ile ilgili sayılarla ayrıntılı bilgi verebilir misiniz?

Cevap: 10.000 kullanıcından, 30.000 iç kullanıcı, 40.000 dış kullanıcıya (Avukat) hizmet verecek şekilde yaygınlaştırılması amacı ile planlanan UYAP-II-F projesi devam etmektedir. Proje kapsamında; UYAP yazılımının kullanılabilmesi için hâkim ve Cumhuriyet savcıları da dahil olmak üzere 13.000 personele temel bilgisayar eğitimi, merkez teşkilatı ve 40 adet taşra teşkilatında işletme alınması çalışmaları için 5.344 kişiye UYAP yazılım eğitimleri ve UYAP uzman kullanıcı eğitimleri verilmiştir. Ayrıca UYAP destek hizmetlerinin yürütülmesi için 500 taşra teknik ofisi çalışanlarına teknik ofis eğitimleri ve 27 Adalet Mütettişine UYAP eğitimleri verilmiştir. 1.710 personele uygulama yazılımını kullanabilmeleri, kendi fonksiyonel işlemlerini sistem üzerinden gerçekleştirebilmelerinde birimlerine destek olmaları amacıyla Uzman Kullanıcı eğitimleri verilmiştir.

29. UYAP II F projesi hangi kurumlarda ve toplamda kaç adet birimde uygulanmaya başlanmıştır?

Cevap: UYAP 133 Ağır Ceza Merkezi, 581 Adliye, 5 CMK 250. Maddesi ile Görevli Cumhuriyet Başsavcılığı, 25 Bölge İdare Mahkemesi, 425 cezaevi, 52 ATK birimi, 2 Adalet Meslek Lisesi, 2 Hâkim evi ve 2 Sosyal Tesis

olmak üzere toplam 1.227 adet birimde uygulanmaya başlanmıştır.

FAYDALARI

30. UYAP'IN yargı sistemine olan katkıları nelerdir?

Cevap:

- Zamandan Kazanç
- Maliyetten Kazanç
- İşgünden Kazanç

31. UYAP'in avantajları nelerdir?

Cevap:

- Yargıda etkinlik ve verimlilik sağlanmıştır.
- Yargıda doğruluk ve tutarlılık sağlanmıştır.
- Yargı hız kazanmıştır.
- Yargıda şeffaflık sağlanarak yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önüne geçilmektedir.
- Avukatların tüm işlemlerine hız ve kolaylık getirilmiştir.
- Vatandaşların evlerine kadar hizmet götürülmektedir.
- UYAP SMS Bilgi Sistemi ile yargıda işlemleri yeni bir soluk ve vizyon getirilmiştir.
- Yargıda maliyetten, emekten ve zamandan büyük oranda tasarruf sağlanmıştır.
- Kağıt üretiminin hammaddesi olan ağaç ihtiyacının azalmış olmasının yanı sıra ağaçın kağıda dönüştürülmesi sırasında harcanacak olan enerji tasarrufu, su tasarrufu hava kirliliğinin engellenmesi, su kirliliğinin engellenmesi gibi önemli kazançlar sağlanmaktadır.

BİLİŞİM AĞLARI VE DONANIM ALT YAPISI

32. Bilişim ağları hangi protokolle hangi bakanlığa bağlanmıştır?

Cevap: Türksat A.Ş. ile imzalanan protokol gereğince yeterli sayıda uydu kurulumu yapılmış ve geniş alan bilgisayar ağları uydu bağlantısı ile Adalet Bakanlığı'na bağlanmıştır.

33. WAN'ın açılımı nedir?

Cevap: Wide Area Network

34. WAN ile hangi birimlerin UYAP sistem merkezi ile veri iletişimini sağlanmasıdır?

Cevap: Bakanlık Birimleri, Adli ve İdari Yargı Birimleri, Ceza İnfaz Kurumları, Denetimli Serbestlik Şube Müdürlükleri, Adli Tıp Kurumları, CBS ve Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, YSK ve Adli Sicil birimlerinin UYAP Sistem Merkezi ile veri iletişimini sağlamaktadır.

35. WAN ile yapılan veri iletişimini nasıl olmaktadır?

Cevap: Birimler UYAP Sistem Merkezinde sonlanan Ana ve Yedek bağlantı hatları ile Operasyonel ve Disaster Sistemleri için Star topolojisi yapısında iletişim kurmakta, tüm servis ve hizmetler UYAP Sistem Merkezi üzerinden sunulmaktadır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I

Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağları Projesi

36. WAN ile ilgili ana bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Türk Telekom Noktadan Noktaya Metreothernet/G.Shdsl/Adsl Bağlantıları
- Superonline G.Shdsl/Adsl Mpls-Vpn Bağlantıları

37. WAN ile ilgili yedek bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Turksat Uydu Bağlantıları
- Vodafone 3G Bağlantıları

38. LAN'in açılımı nedir?

Cevap: Local Area Network

39. LAN nedir?

Cevap: Adli birimlerin; lokaldeki günlük çalışmalarının yapılabilmesi, lokal sunucular üzerinden işlem yapılabilmesi, uzak ve internet erişimleri için kurulan geniş alan ağının iletişimiminin tesisine altyapı oluşturulabilmesi için kurulan bütünlük bilgisayar ağıdır.

40. LAN kapsamında hangi unsurlar tesis edilmiştir?

Cevap:

- Data Kablolaması
- Elektrik/KGK Kablolaması
- Aktif cihazlar
- KGK'lar temin ve tesis edilmiştir.

41. Donanım, Bakım ve Destek Şube Müdürlüğü'nün görevi nedir?

Cevap: UYAP kapsamında dağıtımları yapılmış ve yapılmakta olan donanımların ve bilgisayar alt yapısının kesintisiz olarak çalışmasını sağlamak, 35 adet Bilgi İşlem Müdürlüğü, 56 adet Bilgi İşlem Şefliği ve 66 adet Bilgi İşlem Bürosunun koordinasyonun yapmak ve bu birimlerde çalışan teknik personelin bilgi düzeylerini yükseltmek için eğitim vermek ve bu personele teknik konularda destek vermek .

42. Kisaca entegrasyon yapısından bahsedebilir misiniz?

Cevap: UYAP'in tam entegrasyonu ve merkezi elektronik ortamda tutulan arşivi sayesinde, doğru ve tutarlı bilgi, mevzuatın tanıdığı yetkiler çerçevesinde başta hakim ve savcılar ile yargı personeli olmak üzere tüm kullanıcıların paylaşımına açılmaktadır.

43. Entegrasyonun amacı nedir?

Cevap: Yargı birimlerinin, yargılanmanın her aşamasında ihtiyaç duydukları bilgi ve belgelere, herhangi bir yazışma yapmaksızın mevzuat çerçevesinde UYAP ekranları içerisinde doğrudan erişiminin sağlanmasıdır.

ELEKTRONİK İMZA

44. Elektronik imza nedir? Kisaca açıklayabilir misiniz?

Cevap: 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'nda yer alan şekilde elektronik imza, başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi tanımlar. Elektronik imza kavramı çok genel bir tanım olup kişilerin elle atmış olduğu imzaların

tarayıcıdan geçirilmiş hali olan sayısallaştırılmış imzaları, kişilerin göz retinası, parmak izi ya da ses gibi biyolojik özelliklerinin kaydedilerek kullanıldığı biyometrik önlemleri içeren elektronik imzaları veya bilginin bütünlüğünü ve tarafların kimliklerinin doğruluğunu sağlayan sayısal imzaları içermektedir.

45. UYAP Avukat Bilgi Sisteminden yararlanmak için neler yapmak gereklidir?

Cevap: UYAP Avukat Bilgi Sistemine girişte "Güvenli Elektronik İmza" ile kimlik doğrulaması yapılmaktadır. Bu nedenle UYAP Avukat Bilgi Sisteminden faydalanan isteyen avukatların Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi'ne başvurmadan önce nitelikli e-imza sertifikalarını (NES) Telekomünikasyon Kurumu tarafından yetkilendirilmiş sertifika hizmet sağlayıcılarından (ESHS) herhangi birine başvurarak almaları gerekmektedir.

46. Telekomünikasyon Kurumu tarafından nitelikli e-imza sertifikası vermeye yetkili kurumlar hangileridir?

Cevap:

- Elektronik Bilgi Güvenliği A.Ş. (E-Güven)
- TUBİTAK-UEKAE (Kamu Sertifikasyon Merkezi)
- Türk Trust Bilgi, İletişim ve Bilişim Güvenliği Hizmetleri A.Ş.
- EBG Bilişim Teknolojileri ve Hizmetleri A.Ş.(E-Tugra)

47. Elektronik imzanın en büyük avantajı nedir?

Cevap: Elektronik ortamda yapılan işlemlerin yargı mensuplarına, personeline ve Adalet Bakanlığı personeline dağıtılan elektronik imzalar ile yapılmıyor olması güvenliğin kağıt ortamından daha yüksek olmasına imkan sağlamaktadır.

48. Hash nedir?

Cevap: Elektronik imza elektronik belgeye eklenmiş bilgidir. Gönderilecek belgeden matematiksel yöntemler yardımıyla ve özgün bir biçimde kısaltılmak suretiyle sabit uzunlukta sayısal bir bilgi, elde edilir ki buna mesajın özetini veya hash adı verilir.

49. 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarından nitelikli elektronik sertifika temin etmiş olan avukatlar hangi işlemleri nasıl gerçekleştirebilir?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi üzerinden dava açabilmekte, dava harçlarını yatırbilmekte ya da mevcut dava dosyasına evrak gönderebilmektedirler. Dava Açılış uygulaması internet üzerinden dava açılış harç ve masraf yatırma işlemlerini içерdiğinde bu işlemleri temin amacıyla bir banka ile protokol yapılmıştır. Dolayısıyla sertifika sahibi avukatların "Dava Açılış" ekranlarını kullanabilmeleri için ilgili banka şubesinden interaktif bankacılık işlemlerini gerçekleştirebilecekleri bir hesap açıtmaları gereklidir.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

50. Dava Açılış Ekranlarında E-İmza ile Yapılabilecek İşlemler hangileridir?

Cevap:

- Hukuk dava açılış ve harçlandırma
- İdari yargı dava açılış ve harçlandırma
- İcra dosya açılış ve harçlandırma
- Dosya tevzi durumu bilgilerini takip etme
- Dava açılış dosyasına evrak ekleme
- Banka işlemleri takip etme fonksiyonları

51. Dava Açılış işlemleri tamamlandığı zaman UYAP'ta sırasıyla neler yapılır?

Cevap: İlgili birimde UYAP sisteminde bir dava açılış dosyası (tevzi dosyası) oluşturulur. Oluşturulan bu tevzi dosyası dava açılacak adlı birimdeki tevzi memuruna bağlı UYAP tevzi işlemi ekranında görüntülenir ve tevzi memuru dosyanızı ilgili mahkemeye tevzi eder. Dosyanın hangi mahkemeye hangi esas no ile tevzi edildiği Dosya Tevzi Durumu Bilgileri ekranından takip edilebilmektedir.

52. Güvenli elektronik imza ile bir mazeret dilekçesinin ilgili mahkemeye gönderilmesinde izlenen adımlar hangileridir?

Cevap:

- Dava açılış ekranlarına menüdeki **Dava Açılış** düğmesine tıklayarak aşağıdaki ekranı ulaşınız. Bu ekran hafta içi 08:30 - 17:00 saatleri arasında kullanılabilir.
- UYAP Doküman Editörü ekranı aracılığıyla mahkemeye gönderilmek üzere, mazeret dilekçesi kaydetmeye ve yazdırımıya hazır hale getiriniz.
- UYAP Doküman Editörü programının sol üst kısmında bulunan **Dosya** alt menüsünde **Dokümani İmzala** seçeneğine tıklayınız.
- Açılan sertifika seçimi ekranından **Tamam** butonunu tıklayınız.
- Mazeret dilekçesinin bir örneğinin karşı tarafın avukatına da elektronik posta ile iletilmesi gerekiğinde ise söz konusu metni elektronik posta içeriğine yazılarak ekine mazeret dilekçesi örneğini koyunuz.
- **Seçenekler** menüsünden güvenlik ayarları bölümünü seçiniz.
- Güvenlik Özellikleri menüsünden **Bu iletiye dijital imza ekle** seçeneğini işaretleyiniz.
- Talep edilmesi durumunda bu ileti için S/MIME alındı bilgisi iste seçeneği işaretlenerek Tamam butonunu tıklayınız.
- Imzalama sertifikası seç butonunu tıklayınız ve açılan ekranın sisteme kayıtlı elektronik imza seçeneklerin **Tamam** butonuna basınız.
- Gönderme butonuna **basmadan** önce açılan şifre giriş ekranından Prime EID Ip1 için şifre giriniz ve **İmzala** butonunu tıklayınız.
- Gelen elektronik postadaki elektronik imzayı kontrol etmek için sağ üst köşedeki elektronik

imza simgesini tıklayınız. Açılan Dijital İmza ekranında iletideki dijital imzanın geçerli ve güvenilir olup olmadığını denetleyiniz.

- **Ayrıntılar** seçeneğinden imza bilgilerine ulaşarak kontrol ediniz.

UYAP BİLGİ GÜVENLİĞİ

1. *UYAP'ta ve tüm dünyada bilgi güvenliği konusunda hangi kavramlar öne çıkmıştır?*

Cevap:

- Gizlilik (confidentiality)
- Bütünlük (integrity)
- Erişilebilirlik (availability)

2. *UYAP'in sistem güvenliği özellikleri nelerdir?*

Cevap:

- Teşhis ve Doğrulama
- Kayıt Edilebilirlik
- Verilerin Bütünlüğü
- Açık Anahtar Altyapısı ve Elektronik İmza Servisleri
- Emniyetli Mesaj ve Doküman Servisi
- Ağ Güvenliği
- Uzaktan Erişim Güvenlik Servisi

3. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Teşhis ve Doğrulamayı" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, UYAP sistemine bağlanan her kullanıcıyı teşhis ederek kullanıcı bazında kayıt tutabilme yeteneğine sahiptir. Bunun için her kullanıcının herhangi bir işlem yapmadan önce sisteme kendisini tanıtmazı zorunlu kılmakar kullanıcının kimliği ile kullanıcının kaydını tutabilmekte, bütün işlemlerini birbirine ilişkilendirebilecek kabiliyettedir.

4. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Kayıt Edilebilirliği" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, kayıt edilebilir olayların kayıtlarının yaratılmasını, idamesini, analiz edilmesini ve yetkisiz değiştirme, erişim ve silmeye karşı korunmasını sağlayacak kabiliyettedir. Denetim kayıtları ve diğer bilgiler arasında ayrılmakta, denetim kaydı verilerine sadece sistem yöneticisinin erişebilmesini sağlamakta ve izinsiz erişimlerden korumaktadır. Kayıt işlemlerinin ve denetim kaydı verisinin normal kullanıcılar tarafından değiştirilebilmesini ve silinmesini engellemekte, seçilen bir veya birden fazla kişinin eylemleri ile ilgili kayıtların kişi bazında tutulmasını sağlamaktadır.

5. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Verilerin Bütünlüğünü" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, sayısal imza ve mesaj özeti mekanizmalarını kullanarak kritik bilgilerin izinsiz değiştirildiği ve silindiği zaman bunu tespit etmekte, virüs gibi izinsiz olarak sistemdeki verileri değiştirip, silinebilen zararlı kodları tespit edip yok edecek kabiliyette tasarlanmıştır.

6. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Açık Anahtar Altyapısı ve Elektronik imza Servislerini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, sayısal imza ve kimlik doğrulama servislerini desteklemek üzere kurulmuş olan Açık Anahtar Altyapısı (örneğin; kullanıcı anahtarlarının ve sertifikalarının yaratılması, güncellenmesi, iptal edilmesi) için sertifikasyon yetkilisi yazılımı ile Açık Anahtar Altyapısı istemci yazılımlarını kullanmaktadır. Sertifikasyon yetkilisi, kullanıcı anahtar çiftinin ve sertifikalarının yaratılması, güncellenmesi, iptal edilmesini sağlamaktadır. Sertifikasyon yetkilisi kendi gizli anahtarlarını gizli tutmaktadır. Sistemdeki anahtar yönetimi işlevinden de yine sertifikasyon yetkilisi sorumludur. Anahtar yönetimi, sistemdeki her gereklilik birim için aşağıda belirtilen işlevleri karşılamaktadır.

- Anahtar yönetimi
- Anahtar dağıtıımı
- Anahtar doğrulanması ve anahtar iptal edilmesi
- Anahtar süresinin bitirilmesi
- Anahtar bildirimi
- Anahtar kimlik doğrulaması

Açık anahtar altyapısı istemcisi ise kullanıcı adına sertifikasyon yetkilisi tarafından sağlanan Açık Anahtar Altyapısı servislerini doğrudan kullanarak gereklilik işlemlerinin yerine getirilmesini sağlamaktadır.

7. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Emniyetli Mesaj ve Doküman Servisini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, belirlenmiş kullanıcılar ve uygulamalar için emniyetli mesaj servisini sağlamakta, belirlenmiş kullanıcılar tarafından gönderilen mesajların veya hazırlanan dokümanların içeriğinin yazılım olarak şifrelenmesini temin etmektedir. Sistem, belirlenmiş kullanıcılar tarafından gönderilen mesajların veya hazırlanan dokümanların sahibinin kimliğinin doğrulanması için sayısal olarak imzalanmasını, mesajın ya da dokümanın sayısal imzanın doğrulanarak mesaj veya doküman sahibinin kim olduğunun teşhisini ve doğruluğunun kanıtlanması sağlamaktadır.

8. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Ağ Güvenliğini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistemin ağ güvenliği, her lokasyonun çıkışında "VPN" ve tüm bağlantıları kontrol eden güvenlik duvarı yazılımı (Firewall) ile sağlanmaktadır.

9. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Uzaktan Erişim Güvenlik Servisini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sisteme, internet gibi güvensiz ortamda herhangi bir noktadan erişildiğinde, iletilen bilgilerin güvenliği için aşağıdaki koşullar sağlanmıştır.

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağrı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

- Sunucu ve kullanıcının birbirlerinin kimliğini doğrulaması,
- Kullanıcının ağ üzerinde bağlantı kurduğu sunucunun DNS adresinin ve isminin sertifikalar yoluya doğrulanması,
- Sunucu ve istemci arasında kurulan bağlantının kriptolanması, veri bütünlüğünün sağlanması ve anahtarların değiştirilmesi,
- Sunucu ve kullanıcı arasındaki veri alışveriшинin güvenliği için SSL (Secure Socket Layer) protokolü kullanılmaktadır.

10. UYAP'tan başka hiç bir kamu kurumunda olmayan şubenin adı nedir?

Cevap: UYAP'tan başka hiç bir kamu kurumunda olmayan "Bilgi Güvenliği Şubesi" bulunmaktadır.

11. "Bilgi Güvenliği Şubesinin" görevlerini açıklayınız?

Cevap: Bilgi Güvenliği şubesinin görevleri, dışarıdan veya içерiden gelebilecek saldırları önlemek amacıyla UYAP Bilişim Sisteminin açıklarını araştırmak ve kapatılmasını sağlamaktır.

12. "Sayısal İmza" nedir, açıklayınız?

Cevap: İngilizce digital signature kelimesinin Türkçe karşılığı olup, günümüzde yüksek güvenlik gereksinimini karşılamada kullanılan tekniklerden biridir. Özette, her insanın parmak izi kadar benzersiz olan ancak sanal dünyada kullanılan kimlik belirticidir.

UYAP İÇ GÜVENLİK SİSTEMİ

13. UYAP Bilgi Sistemi hangi servisten faydalananarak çalışır, açıklayınız?

Cevap: Bilgi Sistemi Aktif Dizin Servisinden faydalananarak çalışır.

- Aktif dizin, Windows platformunda çalışan sistemlerde kullanılan servistir. Network üzerindeki nesneler (kullanıcı, kullanıcı grupları, bilgisayarlar, organizasyonel birimler vs.) hakkındaki bilgilerinin kayıtlı olduğu yerdir. Aktif dizine tanıtılmamış kullanıcı, kurumun Bilişim Sisteminde faydalananamaz.
- Bilişim Sisteminde uygulması gereken temel güvenlik kurallarının merkezden belirlenebilmesini sağlamaktadır.
- Merkezden belirlenen temel güvenlik kurallarına bütün kullanıcılar tarafından uyuşduğunu garanti etmektedir.

14. UYAP Bilgi Sisteminin kullanılabilmesi için hangi ön şartların gerçekleşmesi gerekmektedir?

Cevap: 1990-2000 döneminde sözcük işlemcilerin gelişimine en büyük etki işletmelerde ve evlerde en yaygın kullanılan Intel-Microsoft tabanlı bilgisayarlarda Microsoft Windows grafik arayüzlü işletim sisteminin yaygınlaşmasıyla sağlanmıştır. 1993 yılında piyasaya çıkan Windows 3.1 ile DOS işletim sistemi kullanıcıları pencere kullanımıyla tanışmış, 1995 yılında piyasaya

çıkan Windows 95, DOS işletim sisteminin yerini almıştır. Fare ile ekranda gorsellerle desteklenmiş standart menüler, bağlam menüleri, düğmeler, açılır listeler, çoklu iletişim pencereleri ve sihirbazların kullanımıyla yazılımlar kolaylaşmıştır. Bu dönemde sözcük işlemciler, işlem tablosu ve sunum hazırlama yazılımlarıyla bir paket haline getirilerek ofis takımları hâlinde pazarlanmaya başlamışlardır.

- Kullanıcı olabilmek için Personel Genel Müdürlüğü kayıtlarında bulunmak gerekmektedir.
- Sisteme giriş için bir "kullanıcı adı" ve "parola" ya ihtiyaç vardır. Parola Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından verilir. Kullanıcı tarafından sonradan değiştirilebilir.
- Uygulama Yazılımının çalıştırılması için de ayrıca bir parolaya sahip olunması gereklidir. Bu parola da Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından verilir ve ilk kullanımında kullanıcı tarafından değiştirilmesi zorunluluğu vardır.
- Uygulama Yazılımı da kendi içinde yetki temelli olarak çalışmaktadır. Üstelik yetki unvan, birim ve yer bazında belirlenebilir. Örneğin, Uygulama Yazılımı bir zabıt kâtibinin kullanıcı adı ve şifresi ile çalıştırıldığında kullanıcı sadece o zabıt kâtibinin görevli olduğu yerdeki, görevli olduğu mahkemedede bulunan dosyaları görebilir ve sadece bu dosyalarda bir zabıt kâtibinin gerçekleştirebileceği işlemleri yapabilir. (Özel önemi olan yetkileri Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı değil ilgili birim verir. Örneğin, teftiş yetkisini Teftiş Kurulu Başkanlığı, gizli sicil görme yetkisini Personel Genel Müdürlüğü gibi)

15. UYAP Bilgi Sisteminde hangi mekanizma kurulmuştur, açıklayınız?

Cevap: UYAP Bilgi Sisteminde "Loglama" mekanizması kurulmuştur. UYAP bilgi sistemini kullanan kullanıcıların sistem üzerindeki hareketleri Kullanıcı Adı, Bilgisayar Adı, Mac Adresi, IP numarası, Tarih-Saat, Ekran, Değişiklik bazında kayıt altına alınmaktadır.

16. UYAP Bilgi sisteminde hangi işletim sistemi kullanılmıştır ve kullanılma nedenlerini açıklayınız?

Cevap: Windows işletim sistemi kullanılmıştır. Bu sayede,

- Bilgisayarlar merkezi olarak yönetilebilmekte,
- UYAP uygulaması için gerekli olan JAR dosyalarının merkezi dağıtım yapılabilmekte,
- Kimlik doğrulama işlemi yapılabilmekte,
- Son kullanıcı bilgisayarında kullanıcı bazlı yetkilendirmesi yapılabilmekte,
- İşletim sisteminde kaynaklanabilecek sıkıntılara çabuk müdahale edilebilmekte,
- Merkezi olarak yama yönetimini yapılabilmekte,
- Aktif Dizin (kullanıcılar, bilgisayarlar, mekânlar,

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

yazıcılar gibi organizasyonun tüm bilgiler) yönetimi yapılabilmektedir.

17. UYAP İç Güvenlik Sisteminde son kullanıcılar üzerinde hangi güvenlik önlemleri alınmıştır, açıklayınız?

Cevap:

- Sistem üzerinde teknik destek veren kişiler haricinde tüm kullanıcılar bilgisayarlarında sınırlı kullanıcı olarak işlem yapabilmektedir.
- Her bilgisayar üzerinde temel işlemler haricinde kullanıcının işlem yapması engellenmiştir. (IP değiştirme, saat ayarlarını değiştirme v.b.)
- Her birimde yetki verilmiş olan teknik ofis elemanı sadece kendi biriminde yetkilidir. Başka bir birimde sadece sınırlı kullanıcı olarak işlem yapabilir.
- Kullanıcıların belirli aralıklar ile şifrelerini değiştirmeleri sağlanmaktadır.
- Şifre değiştirme işleminde aynı şifre kullanımı engellenmiştir.
- 3 kez hatalı şifre girilmesi durumunda kullanıcı hesabı kilitlenmekte ve yarı saat sonra otomatik olarak açılmaktadır.
- Şifrenin hangi bilgisayar üzerinden kilitlendiği bilgisi tespit edilebilmektedir.
- Kullanıcıların kullanmakta oldukları bilgisayarlara, daha önce belirlenmiş bilgisayar isimlendirme kuralına uygun olarak isim verilmektedir. İsimlendirme kuralına uymayan bilgisayarlar sistemden atılmaktadır.
- Bir bilgisayar etki alanından çıktıktan sonra aynı isim ile tekrar sisteme alınamamaktadır.
- Bilgisayarlara merkezi olarak güvenlik yamaları uygulanmaktadır.
- Kullanıcıların web browser üzerinden yaptıkları işlemlerde kullanıcı adı ve parola girilen ekranlar için parola ve kullanıcı adı hatırlama kapatılmıştır.
- Kullanıcıların tek bir proxy üzerinden çıkış yapmaları sağlanarak internet üzerinden gelen tehlikeler en aza indirilmiştir.
- Kullanıcı bilgisayarlara merkezi olarak virus tarama programı kurulumu yapılmakta ve yine merkezi olarak haftanın belirli günlerinde tüm bilgisayar üzerinde tarama yapılmaktadır.
- Kullanıcı bilgisayarlarda bulunan virus programları merkezi olarak güncellenmektedir.

UYAP DIŞ GÜVENLİK SİSTEMİ

18. UYAP sisteminde dış güvenlik kapsamında hangi güvenlik tedbirleri mevcuttur?

Cevap:

- Intranet: UYAP kendi iç network (internet ağ) içinde çalışmaktadır.
- Noktadan Noktaya VPN (Virtual Private Network): Taşra birimleri, UYAP'a internet üzerinden erişir ama bu erişimi kendileri için özel

olarak oluşturulmuş bir tünel içinden geçerek yaptıkları için talep ettikleri veya gönderdikleri bilgileri diğer internet kullanıcıları göremez.

- Firewall: iletişim trafiği Güvenlik Duvarları kontrolündedir. Tanımlanan kurallar basit ve etkilidir: "A,B,C trafiğine izin ver, bunlar dışındakilerin hepsini yasakla!"
- IDS (Saldırı Tespit Sistemi) ve IPS (Saldırı Önleme Sistemi) modüllerine sahiptir.
- NAT (Network Address Translation): Kullanıcı ve sunucuların gerçek IP'leri dışarıdan görülmüyor.
- Proxy (İçerik Denetimi): Kullanıcıların erişimi tek bir internet çıkışının üzerinden olduğu için kontrolü ve denetimi kolay ve ayrıca güvenlidir.
- Merkezde ve Kullanıcılarında Anti virüs
- Merkezde Saldırı Önleme Sistemi
- En yeni teknoloji Switch, Router vs. donanımlar
- Sayısal imza
- Acil Durum Merkezi

UYAP BİLGİ GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ (BGYS)

19. "Kurumsal Bilgi Güvenliği" kavramı altında bir yönetim sistemi oluşturma yönünde yapılan çalışmalar hangi yıl hangi standartları ortaya çıkarmıştır?

Cevap: 1993 yılında BS 7799 standardını, 2000 yılında ISO/IEC 17799 standardını ve 2006 yılında ISO/IEC 27001 standardını ortaya çıkarmıştır.

20. Bilgi Güvenliği Yönetim Sisteminin (BGYS) sağlayacağı faydalardan nelerdir?

Cevap:

- Kurum çalışanlarının, kurumdan hizmet alan kişi ve kuruluşların ve iş ortaklarının, bilgi sistemi kaynaklarını kötü amaçlı olarak kullanmalarının engellenmesini sağlamak,
- Tehdit ve risklerin belirlenmesini ve etkin bir risk yönetimini sağlamak,
- Herhangi bir güvenlik ihlalinin engellenecek olması nedeniyle ortaya çıkabilecek yüksek maliyetlerden kurtulmayı sağlamak,
- İş sürekliliğini sağlamak,
- Kurum çalışanlarının güvenlik konusundaki farkındalık düzeyinin yükseltilmesi ve önemli güvenlik konularında bilgilendirilmesini sağlamak,
- Bilgi güvenliğinin dikkate alındığını, gerekli bilgi güvenliği adımların uygulandığını ve kontrollerin yapıldığı yani tüm seviyelerde bilgi güvenliğinin sağlandığını göstermek,
- Bilgi sistemlerinin güvenli olduğu konusunda çalışanlara ve iş ortaklarına kendilerinin güvende olduklarını hissettirmek,
- Kurumsal prestijin korunmasını ve artısını sağlamaktır.

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağları Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

UYAP BİLGİ SİSTEMİ NETWORK GÜVENLİK UYGULAMALARI

21. Bakanlık bünyesinde kaç tane taşra birimi ve aktif kullanıcı vardır?

Cevap: Bakanlık bünyesinde 1200'ü aşkın taşra birimi, birimlerde 40 000'i aşkın bilgisayar ve aktif kullanıcı bulunmaktadır.

22. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Ana ve Yedek bağlantılar, Uç birim ve Merkezde kullanılan router cihazları ile temel olarak performans, süreklilik ve üst düzey güvenlik prensipleri esas alınarak iletişimini sağladığı WAN ortamındaki trafik DMVPN (Dinamik Multipoint VPN) yapısı içerisinde uluslararası otoritelerce kabul edilen en üst düzey yöntem ve kripto algoritmalarıyla şifrelenmekte, özel olarak crypto authentication üretilen özel sertifika ile sağlanmaktadır.
- Uç birim router cihazlarında uygulanan Access-List ler ile birim kullanıcılarının yalnızca belirli adreslerle iletişimine izin verilmekte ve kontrolsüz erişimler engellenerek izinsiz girişimler loglanmaktadır.
- Aynı şekilde UYAP Sistem Merkezinde birim kullanıcılarına dair iletişim tekrar ve detaylı olarak firewall kontrolünden geçmekte, izinsiz erişimler engellenerek loglanmaktadır.
- Izinli erişimler arasında atak vb. unsurlar için tüm trafik IPS kontrolünden geçerek engellenmekte ve loglanmaktadır.
- Birim lokal networkündeki iletişim ile ilgili trafik akışları düzenli olarak gözlenmekte, izinli erişimler içerisinde yer alan olumsuz hareketler tespit edilerek müdahale edilmektedir.
- QOS uygulanarak merkezden sağlanan servisler ve bu servisleri sunan sunuculara dair trafik sınıflandırılmaktır, sınıflandırılan her bir trafik için farklı bir policy uygulanmaktadır, herhangi bir servise dair trafığın anormal seyri engellenmektedir.
- Tüm router cihazlarında güncel ve en uygun Ios/Firmware versiyonları kullanılmaktır, bu cihazlar üzerinde güvenlik açığına neden olabilecek servisler ve tanımlamalar (CDP (Cisco Discovery Protocol), proxy-arp, redirection (Yönlendirme) vb) kullanılmamaktadır.
- Router cihazlarına erişim yalnızca şifreli olarak SSH (Secure Shell/Güvenli Kabuk) protokolü ile ve yalnızca belirli adreslere sahip kişiler tarafından sağlanmakta diğer erişimler engellenmekte ve loglanmaktadır.
- Yine router cihazlarına erişim hakkı TACACS (Terminal Access Controller Access Control System) servisi ile sağlanmaktadır, cihazlar üzerindeki hak ve tanımlama yetkileri kullanıcı

seviyelerine göre belirlenmekte, cihazlar üzerindeki tüm işlem ve hareketler loglanmaktadır.

- Yine SNMP (Simple Network Management Protocol - Basit Ağ Yönetim Protokoli) erişimleri yetkili ve yetkisiz seviyeler için sınıflandırılmaktır, bu erişimlerin yalnızca belirli adresler üzerinden sağlanması izin verilmekte, izin verilmeyen ve engellenen tüm girişimler loglanmaktadır.

23. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için internete dair ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Internet bağlantısını karşılayan router cihazı üzerinde atak önleyici özel modül, dedektörler ve tanımlamalar bulunmakta, mevcut ve tüm atak teknikleri engellenerek loglanmaktadır.
- Atak önleyici modül ve detektör kontrolünden geçen trafik daha sonra firewall ve IPS kontrollerinden geçmektedir.
- Bu cihaza/cihazlara erişim ve yönetim hakkı, TACACS (Terminal Access Controller Access Control System) servisi ile yalnızca belirli adresler üzerinden ve yalnızca belirli kullanıcılar tarafından sağlanmaktadır.

24. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için extranete dair ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Her bir kurum bağlantısı extranet bağlantılarının sonlandığı router üzerinde tanımlanan VRF (Sanal router) teknigi ile birbirinden tamamen bağımsız olarak karşılaşmaktadır.
- Her bir bağlantı ayrı ayrı üst düzey algoritmalar ile şifrelenmektedir.
- Her bir kurumun kullandığı lokal IP subnetlerinin çakışabilmesi olasılığına karşı NAT uygulanmaktadır.
- Trafik akışları düzenli olarak gözlenmekte ve normal dışı durumlara müdahale edilmektedir.
- Extranet bağlantısını karşılayan router cihazına erişim ve yönetim hakkı TACACS servisi ile yalnızca belirli adresler üzerinden ve yalnızca belirli kullanıcılar tarafından sağlanmaktadır.
- Kullanılan ürünler, iletişim teknikleri ve diğer yaklaşımlar yönünden Network Güvenliği konusunda dünya genelinde kabul gören tüm uygulamalar yakından takip edilmekte ve uygun olanları sisteme uyarlanmaktadır.

UYAP BİLGİ SİSTEMİ SİSTEM GÜVENLİK UYGULAMALARI

25. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin clientlardan (istemci) korunması amacıyla neler gerçekleştirılmıştır?*

Cevap: Birbiri ardına akan paragraflar, bu paragrafların arasında yerleştirilmiş tablolar, grafikler, görüntüler ve benzeri görsel ögelerden oluşur.

- Uç noktadaki bütün clientlar üzerinde firewall, anti-virus vardır.
- Bütün clientlara group policy üzerinden kısıtlamalar uygulanır.
- Clientların sisteme gereksiz gelmesi engellenir.
- Clientların kendi aralarında gereksiz trafiği engellenir.
- Clientlara QOS (Quality of Service) uygulanır.

26. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin WAN saldırılardan korunması amacıyla neler gerçekleştirılmıştır?*

Cevap:

- Bütün dış sistem bağlantıları yedekli firewall üzerinden gelir.
- IPS (Intrusion Prevention Systems) atak önleme sistemi vardır.
- IDS (Intrusion Detection System) saldırı tespit sistemi vardır.
- Dış sistem bağlantıları farklı networkler üzerinden yapılır.
- Bütün bağlantılar kriptoludur.
- VPN bağlantıları firewall üzerinde sonlandırılır.

27. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin internet ortamundan korunması amacıyla neler gerçekleştirılmıştır?*

Cevap:

- İnternet bağlantısı yedekli bir firewall katmanından geçer.
- WAN, LAN ve VPN bağlantıları için ayrı subnet kullanılır.
- 3 katmanlı bir yapı vardır.
- Her katmanda firewall bulunur.
- Her katmanda belli amaca hizmet eden sunucular bulunur.
- En kritik uygulamalar 3. katmandadır. (VT gibi)
- Her katmanda DMZ (De-Militarized Zone-Silahsızlandırılmış Alan) bölgeleri vardır.

28. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında atak önleme amacıyla neler gerçekleştirılmıştır?*

Cevap:

- 3 farklı katmandaki sunuculara erişim ayrılmıştır.
- Erişime ulaşmadan önce IPS sistemi vardır.
- Bütün sunucular birbirinden izoledir.
- Bütün izole sunucu katmanları firewall arkasındadır.

- Yetkisiz erişimler kapalıdır.

UYAP VERİ GÜVENLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK

29. *Veri Güvenliği Hakkında Yönetmelik hangi tarih ve sayılı kanun ile hazırlanmıştır?*

Cevap: Bu Yönetmelik, 15.05.2001 tarih ve 4674 sayılı Kanun ile 29.3.1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığı'nın Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'a eklenen 22/A maddesi uyarınca hazırlanmıştır (Madde 3).

30. *UYAP Veri Güvenliği Hakkındaki Yönetmeliğin amacı nedir?*

Cevap: UYAP Veri Güvenliği Hakkındaki Yönetmeliğin amacı, Adalet Bakanlığına ait bilgi sistemlerinin internet üzerinden gelecek tehlikelerden korunması ve veri güvenliğinin sağlanması için alınacak güvenlik önlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

PAROLA SEÇİMİ VE KULLANIMI

31. *Parola seçiminde alınması gereken tedbirler nelerdir?*

Cevap:

- Parolanız kesinlikle “adalet” olmamalıdır.
- Parolanız kesinlikle eş, çocuk veya herhangi bir yakın akrabanın adı, doğum tarihi, araba plakası, doğum yeri vs. gibi tahmin edilebilir bilgilerden oluşturulmamalıdır.
- Parolanız kesinlikle herhangi bir Türkçe veya Yabancı Dil Sözlüklerinde bulunan anlamlı bir kelime veya anlamlı bir kelimedenden türetilmiş bir kelime veya özel isim olmamalıdır. (Örnek: Kayserili, Kayserilimisin, Diana, Superman, Galatasaray vs.)
- Uluslararası kabul görmüş ve güvenli sayılan parola; büyük harf, küçük harf, rakam veya özel işaretlerin en az üçünün birlikte kullanıldığı ve en az 7 haneden oluşan paroladır. (Örnek: At@TuRk, K1r\$eH1R)
- Belirli aralıklarla mutlaka değiştirilmelidir.

YARDIM MASASI

32. *Yardım Masası kaç bölümden oluşmaktadır ve bu bölümleri isimleri nelerdir?*

Cevap: 3 bölümden oluşmaktadır. İsimleri; yazılım bölümü, donanım bölümü, parola işlemleri.

33. *Bilgi işlem Dairesi Başkanlığı Yardım Masası Şube Müdürlüğü hangi yıldan itibaren kaç alt sistem ve operatörle hizmet vermeye başlamıştır?*

Cevap: Bilgi işlem Dairesi Başkanlığı Yardım Masası Şube Müdürlüğü 2005 yılı temmuz ayından itibaren 7 alt sistemde 8 operatörle çalışmaya başlamıştır.

34. *Yardım Masasının Yazılım Bölümünün işlevi nedir?*

Cevap: Yazılım Bölümü: Her birim için ayrı ayrı oluşturulan modüllerde gelen hata ve düzeltme talepleri

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I Ünite 3: Ulusal Yargı Ağrı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

sorumlu yardım masası operatörleri tarafından değerlendirildikten sonra yazılım grubuna yönlendirilerek çözüme kavuşturulmaktadır.

35. Yardım Masasının Donanım Bölümünün işlevi nedir?

Cevap: Donanım Bölümü: Telefonla ya da olay talebi ile gelen talepler ilgili birimin teknik ofisine yönlendirilir. Teknik ofis bir sorunla karşılaşlığında ise donanım bölümune ulaşarak taleplerini bildirmekte olup çözüm için telefon ile yönlendirilmektedirler. Uydu ya da UYAP bağlantısı ile ilgili bir problem bildirildiği takdirde, gerekli bilgiler alınarak Sistem bölümünde aktarılmaktadır.

36. Yazılım Masasının Parola İşlemleri Bölümünün işlevi nedir?

Cevap: Parola işlemleri: Domain (bilgisayar açılış), portal ve VPN sertifika şifreleri verilmektedir. Ayrıca mail hesaplarının oluşturulması için gelen taleplerde sistem bölümne yönlendirilerek dönüş geldiğinde ilgili kullanıcıya şifre bilgisi verilmektedir.

37. Yardım Masasının görevleri nelerdir?

Cevap:

- Ulusal Yargı Ağının Adalet Bakanlığı'na bağlı tüm birimlerde yaygınlaşmasıyla birlikte meydana gelen sorunlarda kullanıcının her zaman yanında olmak,
- Kullanıcının karşılaştığı ve tek başına çözemediği durumlarda her zaman arayacağı bir pozisyonda bulunmak,
- Sistemdeki tüm kullanıcıların (e-posta sorunu, şifre verme/silme/değiştirme/) teknik sorunlarını çözmek,
- Telefonla gelen çağrıları karşılamak, arayan kişilere sistemle ilgili bilgilendirme yapmak,
- UYAP sistemine yönelik olarak gelen öneri ve istekler yine ilgili Uygulama ve Geliştirme subesi personeline aktarmak,
- Yardım Masasına telefonla gelen uygulama ile ilgili taleplerde kullanıcıya gerekli bilgiyi vermek ve sorunu en kısa sürede çözmek, bunun yanında bundan sonraki sorunlarının çözümü için yardım masasını kullanması ve buradan talebini takip etmesi hususunda bilgi vermektr.

38. Yardım Masasının hedefleri nelerdir?

Cevap:

- UYAP yaygınlaştırma çalışmalarının sonuna gelinmesi ile birlikte yardım masası faaliyetlerinin taşra birimlerinde görevlendirilen uzman kullanıcılar yardımıyla yürütülmesi amacıyla taşra yardım masası birimlerinin kurulması ve bakanlık yardım masasının Şubesi olarak görev yapmasının sağlanması
- Spectra programının taşrada görevlendirilmiş bulunan uzman kullanıcıların da kullanımına açılması için gerekli alt yapı ve program güncelleştirmesinin yapılması

- Kullanıcıların yardım masasını daha etkin kullanımının sağlanmasıdır.

ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ

1. Ulusal Yargı Ağrı Projesi ne anlamına gelmektedir?

Cevap: E-dönüşüm, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanarak, mevcut kültürün, iş modelinin, iş süreçlerinin, ürün ve hizmetlerin; çalışan, vatandaş, iş ortakları ve diğer tüm sosyal paydaşların yararına, bir bütünlük içinde değiştirilmesi anlamına gelmektedir.

2. E-devlet ne anlamına gelmektedir?

Cevap: Teknolojik ve sosyal gelişmeler, geleneksel devlet örgütlenmesinin yetersizliğini ortaya çıkartmıştır. E-devlet, devletin vatandaşlara karşı yerine getirmekle yükümlü olduğu görev ve hizmetler ile vatandaşların buna karşılık devlete karşı olan görev ve hizmetlerinin karşılıklı olarak elektronik iletişim ve işlem ortamlarında kesintisiz ve güvenli olarak yürütülmesi anlamına gelmektedir.

3. UYAP daha kapsamlı bir şekilde tanımlanacak olursa nasıl bir bilişim sistemidir?

Cevap: Ulusal Yargı Ağrı Projesi (UYAP), günümüzün tüm teknolojik olanakları kullanılarak, Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatının, bağlı ve ilgili kuruluşlarının, adli ve idari tüm yargı birimlerinin (Cumhuriyet başsavcılıkları, mahkemeler, icra ve iflas daireleri, ceza infaz ve ıslah kurumları, adli tıp birimleri, denetimli serbestlik birimleri) donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş olan, kamu kurum ve kuruluşları ile dış birim entegrasyonunu sağlayan ve e-Dönüşüm sürecinde e-Devletin e-Adalet ayagını oluşturan bir bilişim sistemidir.

4. UYAP işlerimizi nasıl kolaylaştırır?

Cevap: UYAP, kullanıcılarının vakitlerini ve dikkatlerini asıl işlerine vermelerini ve böylelikle adaletin daha hızlı tecelli etmesini sağlamak, dava masrafları ile yargılama giderlerinin azaltılarak kadro açığından kaynaklanan yükü hafifletmek, personelin moralini artırmak ve kaynakları etkin bir şekilde kullanmak üzere geliştirilmiş olan bir projedir.

TARİHÇESİ

5. UYAP'in tarihçesinden kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: 1990'lı yılların başından itibaren tüm dünyada, ekonomik ve sosyal nedenlerle bilgi toplumu olma yönünde çabaların arttığı gözlenir. Ülkemizde adalet sahasında ilk otomasyon çalışmaları 1998 yılında başlamış, böylece adalet hizmetlerinin en iyi şekilde yürütülmesi amacıyla, üretkenliği ve verimliliği artırmak için UYAP adı altında çoklu-kullanıcılı ve iş odaklı bir sistemin uygulamaya geçirilmesi kararı verilmiştir. Yüksek yargı organları ve yargı için bilgi temininde vazgeçilmez özellikle bulunan bazı kurumlar da UYAP sistemine dâhil edilmiş, bunun için Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilatı ile birlikte tüm mahkemeler, Cumhuriyet başsavcılıkları ve icra dairelerini de içine alacak şekilde Türkiye geneli için geniş bir bilgisayar ağı (WAN) kurulmuştur. Bir e-kurum uygulaması olan UYAP, UYAP

I ve UYAP II şeklinde iki aşamalı olarak planlanmıştır. UYAP I bakanlık merkez birimlerini, UYAP II ise taşra birimlerini kapsamaktadır. UYAP yazılımları 2003 yılı Eylül ayında tamamlanmış ve geliştirme ortamında uzman kullanıcıların kullanımına ve eleştirilerine açılmıştır. Gerçek kullanıcılarla laboratuvar ortamında 2004 yılı başına kadar yoğun testlerden geçirilmiş ve daha sonra pilot olarak seçilen gerçek ortamda bir yıllık teste tabi tutularak yaygınlaştırılmasına başlanmıştır.

AMACI

6. UYAP'in temel amacı nedir?

Cevap: UYAP'ın ana amacı, zaman kaybetmeden adaletin yerine getirilerek vatandaşın mağdur olmasını engellemektir.

7. UYAP'in ana amaci dışındaki diğer amaçları nelerdir?

Cevap:

- Hızlı, etkin, güvenilir, adil, verimli, şeffaf ve etik değerlere uygun bir yargılama mekanizması oluşturulmasını sağlamak.
- Her türlü idari faaliyetler ile denetim, teftiş ve soruşturmanın hızlı ve etkin bir şekilde yürütülebilmesini sağlamak.
- Doğru ve tutarlı bilginin mevzuatın tanıldığı yetkiler çerçevesinde istenilen zamanda hızlı ve kolayca elde edilmesini ve paylaşımını sağlamak.
- İş süreçlerinin hızlandırılmasını, elektronik arşivin oluşturulmasını, avukatların ve vatandaşların yargı hizmetlerinden internet aracılığıyla daha hızlı ve daha kolay yararlanmalarını sağlamak.

HEDEFİ

8. UYAP'in hedefi nedir?

Cevap: UYAP'ın hedefi; e-Dönüşüm ve e-Devlet sürecinde gerekli tüm teknolojik gelişmeleri kullanarak Adalet Bakanlığı teşkilatı, bağlı ve ilgili kuruluşları ile tüm yargı ve yargı destek birimlerinin, donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş kamu kurum ve kuruluşları ile entegrasyonunu sağlayarak e-Devlet yapısının adalet ayagını (e-Adaleti) oluşturmak ve kurumu kâğıtsız ofis ortamına taşımaktır.

AŞAMALARI VE KAPSAMI

9. UYAP'in geliştirilmesinde yaşanan aşamalardan kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: Proje kapsamının ve mevcut ihtiyaçların tespiti amacıyla öncelikle fizibilite çalışmaları yapılmış, çalışmalar sonunda düzenlenen rapora göre, projenin kısa bir sürede bitirilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmış, yıllara yayılarak, merkez ve taşra olmak üzere iki aşamada ve öncelikle pilot ve test birimlerinde gerçekleştirilmesi ve daha sonra yaygınlaştırılması gereği kanaatine varılmıştır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

10. UYAP'in merkez aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I

11. UYAP'in taşra aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I olarak adlandırılmıştır.

12. UYAP I'ne amaca?

Cevap: Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilât ve bağlı birimlerinin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

13. UYAP I'in kuruluş aşamalarından bahsedebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamda, merkez teşkilat bünyesinde bulunan 6 binada yapısal kablolama ve ağ cihazları kurulumu tamamlanmıştır. 23 birimin analiz çalışmaları yapılarak, bu analiz çalışmaları doğrultusunda yazılım kodlama faaliyetlerine hazırlık amacıyla sistem tasarım çalışmaları UYAP I Adalet Bakanlığı merkez otomasyonu projesi 28 Eylül 2000 tarihinde başlamış, yazılımlar 31 Aralık 2001 tarihinde tamamlanarak işletme alınmıştır.

14. UYAP I'in kurulmasıyla ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP I aşaması ile merkezde birimler arası bütünlüğe sahip olunmuş, birim faaliyetleri hız kazanmıştır. Birimler arasında yaşanan veri tekrarları ve bilgi farklılıklarının önlenmesi sağlanmıştır.

15. UYAP I projesinin hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı ve bağlı kuruluşları birimlerinde günlük işlem ve yazışmaların bilgisayar yardımıyla yapılması, tüm verilerin veri taban(lar)ında tutulup bilgisayar ağı (network) kurularak izlenmeye başlanması,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatında gerçekleştirilen tüm personel, finans, tedarik, malzeme bilgileri ve ceza evlerine ait bilgilerin izlenebilmesi,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı içerisinde her türlü iç ve dış yazışmanın elektronik ortamda yapılması hedeflenmiştir.

16. UYAP II'ye amaca?

Cevap: Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

17. UYAP II'nin Hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesi,
- Dış sistemlerle ihtiyaç duyulan veri alış-veriş entegrasyonunun sağlanması,
- Her türlü yazışma ve haberleşmenin elektronik ortamda yapılması,

• Davaların hazırlık aşamasından sonuçlanana kadar elektronik ortamda bakılabilmesi ve sonuçlandırılabilmesi.

18. UYAP II'ye geliştirilmesiyle ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP II projesinin gerçekleştirilmesiyle Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında daha az hata, bilgilere kolay erişim, etkin ve entegre süreçler, dokümantasyon yönetimi, haberleşme ve paylaşım, elektronik ortamda yazışma ve gelen-giden evrak takibi, standart belge ve yazışma şablonları, istatistik ve raporların doğru ve güncel üretimi, diğer kurumlarla elektronik ortamda hızlı ve etkin bilgi alışverişi sağlanmıştır.

19. UYAP II'nin fonksiyonel açıdan kapsamı kaç aşamadan oluşur ve bunlar nelerdir?

Cevap: Yargılama Hizmetleri, Kaynaklar/İdari Yönetim, Ortak Uygulama Yönetimi ve Destek Hizmetler Yönetimi olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır.

20. UYAP kapsamında bu dört bölüm dışında hangi portallar bulunmaktadır?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi (Avukat Portalı) ve Vatandaş Bilgi Sistemi (Vatandaş Portalı) bulunmaktadır.

21. UYAP'in dış otomasyonu kapsamında hangi kamu kurum ve kuruluşları yer almaktadır?

Cevap:

- Nüfus ve Vatandaşlık işleri Genel Müdürlüğü
- Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü
- Emniyet Genel Müdürlüğü (POLNET)
- Jandarma Genel Komutanlığı (KİHBİ)
- Kamu İhale Kurumu
- Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK)
- Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı (VEDOP)
- Devlet İstatistik Genel Müdürlüğü
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- Türkiye Noterler Birliği
- Türkiye Barolar Birliği
- Gümrük Müsteşarlığı
- Dışişleri Bakanlığı

22. UYAP-II A VE B sistemleri nasıl ve ne zaman kurulmuştur?

Cevap: Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında gereksinim ve süreç analizleri yapılip analiz raporu hazırlanmıştır. Bu analiz raporlarına göre genel sistem mimarisini hazırlanmış olup Ağustos 2001 ve Aralık 2001 tarihleri arasında 31 taşra teşkilatının yapısal kablolama, masaüstü bilgisayar ve çevre birimleri temin edilerek kurulumu yapılmıştır.

23. UYAP II-C projesi ne otomasyonudur?

Cevap: Taşra Birimleri Otomasyonu

24. UYAP II C projesi hangi faaliyetleri kapsar?

Cevap: Organizasyonel kapsamda belirtilen yerlerde yazılım, donanım, geniş alan ağları, yapısal kablolama ve statik kesintisiz güç kaynağı gibi faaliyetleri kapsar.

25. UYAP II C'nin kurulum aşamasında ne şehir ve kurumlara ne gibi yatırımlar yapılmıştır. Sayılarla örnek verebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamında Ankara'da 70.000 kişiye hizmet verecek şekilde Merkezi Sistem Odası kurulmuş olup ayrıca 10.000 kullanıcıya hizmet verecek Acil Kurtarma Merkezi kurulmuştur. 70.000 kişiye hizmet verecek Merkezi Sistem UYAP uygulamaları için teknik altyapısının oluşturulmasında gerekli donanımlar sağlanmış, bu faaliyetlerin devamını sağlamak amacıyla bütün ağır ceza merkezlerinde teknik ofisler kurulmuştur. 220 birimde UYAP Sistem Merkezi ile geniş alan ağları bağlantısı (WAN) tesis edilmiştir. Bu birimlerde internet, e-mail ve UYAP uygulamalarını merkezi sistem üzerinden kullanılabilmeleri amaçlanmıştır. Türkiye çapındaki 30.000 Adalet Bakanlığı personeli, 40.000 avukata ve internet üzerinden gelecek vatandaşlarımıza hizmet verecek Merkezi Sistem Odası ve felaket durumunda devreye girecek Disaster Center (Acil Durum Merkezi) kurulmuştur.

26. UYAP-II D VE E'nin kurulmasında hangi işlemler gerçekleştirilmiştir?

Cevap: Bu aşamalarda taşra teşkilatında kullanılmak üzere donanım temin edilmesi işlemleri gerçekleştirilmiştir.

27. UYAP-II F hangi kapsamında kurulmuştur?

Cevap: UYAP-II-C projesi kapsamında kurulmuştur.

28. UYAP-II F ile ilgili sayılarla ayrıntılı bilgi verebilir misiniz?

Cevap: 10.000 kullanıcından, 30.000 iç kullanıcı, 40.000 dış kullanıcıya (Avukat) hizmet verecek şekilde yaygınlaştırılması amacı ile planlanan UYAP-II-F projesi devam etmektedir. Proje kapsamında; UYAP yazılımının kullanılabilmesi için hâkim ve Cumhuriyet savcıları da dahil olmak üzere 13.000 personele temel bilgisayar eğitimi, merkez teşkilatı ve 40 adet taşra teşkilatında işletme alınması çalışmaları için 5.344 kişiye UYAP yazılım eğitimleri ve UYAP uzman kullanıcı eğitimleri verilmiştir. Ayrıca UYAP destek hizmetlerinin yürütülmesi için 500 taşra teknik ofisi çalışanlarına teknik ofis eğitimleri ve 27 Adalet Mütettişine UYAP eğitimleri verilmiştir. 1.710 personele uygulama yazılımını kullanabilmeleri, kendi fonksiyonel işlemlerini sistem üzerinden gerçekleştirebilmelerinde birimlerine destek olmaları amacıyla Uzman Kullanıcı eğitimleri verilmiştir.

29. UYAP II F projesi hangi kurumlarda ve toplamda kaç adet birimde uygulanmaya başlanmıştır?

Cevap: UYAP 133 Ağır Ceza Merkezi, 581 Adliye, 5 CMK 250. Maddesi ile Görevli Cumhuriyet Başsavcılığı, 25 Bölge İdare Mahkemesi, 425 cezaevi, 52 ATK birimi, 2 Adalet Meslek Lisesi, 2 Hâkim evi ve 2 Sosyal Tesis

olmak üzere toplam 1.227 adet birimde uygulanmaya başlanmıştır.

FAYDALARI

30. UYAP'IN yargı sistemine olan katkıları nelerdir?

Cevap:

- Zamandan Kazanç
- Maliyetten Kazanç
- İşgünden Kazanç

31. UYAP'in avantajları nelerdir?

Cevap:

- Yargıda etkinlik ve verimlilik sağlanmıştır.
- Yargıda doğruluk ve tutarlılık sağlanmıştır.
- Yargı hız kazanmıştır.
- Yargıda şeffaflık sağlanarak yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önüne geçilmektedir.
- Avukatların tüm işlemlerine hız ve kolaylık getirilmiştir.
- Vatandaşların evlerine kadar hizmet götürülmektedir.
- UYAP SMS Bilgi Sistemi ile yargıda işlemleri yeni bir soluk ve vizyon getirilmiştir.
- Yargıda maliyetten, emekten ve zamandan büyük oranda tasarruf sağlanmıştır.
- Kağıt üretiminin hammaddesi olan ağaç ihtiyacının azalmış olmasının yanı sıra ağaçın kağıda dönüştürülmesi sırasında harcanacak olan enerji tasarrufu, su tasarrufu hava kirliliğinin engellenmesi, su kirliliğinin engellenmesi gibi önemli kazançlar sağlanmaktadır.

BİLİŞİM AĞLARI VE DONANIM ALT YAPISI

32. Bilişim ağları hangi protokolle hangi bakanlığa bağlanmıştır?

Cevap: Türksat A.Ş. ile imzalanan protokol gereğince yeterli sayıda uydu kurulumu yapılmış ve geniş alan bilgisayar ağı uydu bağlantısı ile Adalet Bakanlığı'na bağlanmıştır.

33. WAN'ın açılımı nedir?

Cevap: Wide Area Network

34. WAN ile hangi birimlerin UYAP sistem merkezi ile veri iletişimini sağlanmasıdır?

Cevap: Bakanlık Birimleri, Adli ve İdari Yargı Birimleri, Ceza İnfaz Kurumları, Denetimli Serbestlik Şube Müdürlükleri, Adli Tıp Kurumları, CBS ve Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, YSK ve Adli Sicil birimlerinin UYAP Sistem Merkezi ile veri iletişimini sağlamaktadır.

35. WAN ile yapılan veri iletişimini nasıl olmaktadır?

Cevap: Birimler UYAP Sistem Merkezinde sonlanan Ana ve Yedek bağlantı hatları ile Operasyonel ve Disaster Sistemleri için Star topolojisi yapısında iletişim kurmakta, tüm servis ve hizmetler UYAP Sistem Merkezi üzerinden sunulmaktadır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I

Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağları Projesi

36. WAN ile ilgili ana bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Türk Telekom Noktadan Noktaya Metreothernet/G.Shdsl/Adsl Bağlantıları
- Superonline G.Shdsl/Adsl Mpls-Vpn Bağlantıları

37. WAN ile ilgili yedek bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Turksat Uydu Bağlantıları
- Vodafone 3G Bağlantıları

38. LAN'in açılımı nedir?

Cevap: Local Area Network

39. LAN nedir?

Cevap: Adli birimlerin; lokaldeki günlük çalışmalarının yapılabilmesi, lokal sunucular üzerinden işlem yapılabilmesi, uzak ve internet erişimleri için kurulan geniş alan ağının iletişimiminin tesisine altyapı oluşturulabilmesi için kurulan bütünlük bilgisayar ağıdır.

40. LAN kapsamında hangi unsurlar tesis edilmiştir?

Cevap:

- Data Kablolaması
- Elektrik/KGK Kablolaması
- Aktif cihazlar
- KGK'lar temin ve tesis edilmiştir.

41. Donanım, Bakım ve Destek Şube Müdürlüğü'nün görevi nedir?

Cevap: UYAP kapsamında dağıtımları yapılmış ve yapılmakta olan donanımların ve bilgisayar alt yapısının kesintisiz olarak çalışmasını sağlamak, 35 adet Bilgi İşlem Müdürlüğü, 56 adet Bilgi İşlem Şefliği ve 66 adet Bilgi İşlem Bürosunun koordinasyonun yapmak ve bu birimlerde çalışan teknik personelin bilgi düzeylerini yükseltmek için eğitim vermek ve bu personele teknik konularda destek vermek .

42. Kisaca entegrasyon yapısından bahsedebilir misiniz?

Cevap: UYAP'in tam entegrasyonu ve merkezi elektronik ortamda tutulan arşivi sayesinde, doğru ve tutarlı bilgi, mevzuatın tanıdığı yetkiler çerçevesinde başta hakim ve savcılar ile yargı personeli olmak üzere tüm kullanıcıların paylaşımına açılmaktadır.

43. Entegrasyonun amacı nedir?

Cevap: Yargı birimlerinin, yargılanmanın her aşamasında ihtiyaç duydukları bilgi ve belgelere, herhangi bir yazışma yapmaksızın mevzuat çerçevesinde UYAP ekranları içerisinde doğrudan erişiminin sağlanmasıdır.

ELEKTRONİK İMZA

44. Elektronik imza nedir? Kisaca açıklayabilir misiniz?

Cevap: 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'nda yer alan şekilde elektronik imza, başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi tanımlar. Elektronik imza kavramı çok genel bir tanım olup kişilerin elle atmış olduğu imzaların

tarayıcıdan geçirilmiş hali olan sayısallaştırılmış imzaları, kişilerin göz retinası, parmak izi ya da ses gibi biyolojik özelliklerinin kaydedilerek kullanıldığı biyometrik önlemleri içeren elektronik imzaları veya bilginin bütünlüğünü ve tarafların kimliklerinin doğruluğunu sağlayan sayısal imzaları içermektedir.

45. UYAP Avukat Bilgi Sisteminden yararlanmak için neler yapmak gereklidir?

Cevap: UYAP Avukat Bilgi Sistemine girişte "Güvenli Elektronik İmza" ile kimlik doğrulaması yapılmaktadır. Bu nedenle UYAP Avukat Bilgi Sisteminden faydalanan isteyen avukatların Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi'ne başvurmadan önce nitelikli e-imza sertifikalarını (NES) Telekomünikasyon Kurumu tarafından yetkilendirilmiş sertifika hizmet sağlayıcılarından (ESHS) herhangi birine başvurarak almaları gerekmektedir.

46. Telekomünikasyon Kurumu tarafından nitelikli e-imza sertifikası vermeye yetkili kurumlar hangileridir?

Cevap:

- Elektronik Bilgi Güvenliği A.Ş. (E-Güven)
- TUBİTAK-UEKAE (Kamu Sertifikasyon Merkezi)
- Türk Trust Bilgi, İletişim ve Bilişim Güvenliği Hizmetleri A.Ş.
- EBG Bilişim Teknolojileri ve Hizmetleri A.Ş.(E-Tugra)

47. Elektronik imzanın en büyük avantajı nedir?

Cevap: Elektronik ortamda yapılan işlemlerin yargı mensuplarına, personeline ve Adalet Bakanlığı personeline dağıtılan elektronik imzalar ile yapılmıyor olması güvenliğin kağıt ortamından daha yüksek olmasına imkan sağlamaktadır.

48. Hash nedir?

Cevap: Elektronik imza elektronik belgeye eklenmiş bilgidir. Gönderilecek belgeden matematiksel yöntemler yardımıyla ve özgün bir biçimde kısaltılmak suretiyle sabit uzunlukta sayısal bir bilgi, elde edilir ki buna mesajın özetini veya hash adı verilir.

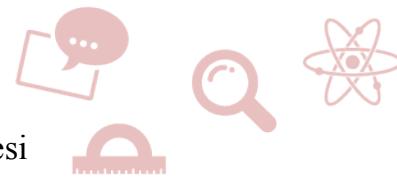
49. 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarından nitelikli elektronik sertifika temin etmiş olan avukatlar hangi işlemleri nasıl gerçekleştirebilir?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi üzerinden dava açabilmekte, dava harçlarını yatırbilmekte ya da mevcut dava dosyasına evrak gönderebilmektedirler. Dava Açılış uygulaması internet üzerinden dava açılış harç ve masraf yatırma işlemlerini içерdiğinde bu işlemleri temin amacıyla bir banka ile protokol yapılmıştır. Dolayısıyla sertifika sahibi avukatların "Dava Açılış" ekranlarını kullanabilmeleri için ilgili banka şubesinden interaktif bankacılık işlemlerini gerçekleştirebilecekleri bir hesap açıtmaları gereklidir.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

50. Dava Açılış Ekranlarında E-İmza ile Yapılabilecek İşlemler hangileridir?

Cevap:

- Hukuk dava açılış ve harçlandırma
- İdari yargı dava açılış ve harçlandırma
- İcra dosya açılış ve harçlandırma
- Dosya tevzi durumu bilgilerini takip etme
- Dava açılış dosyasına evrak ekleme
- Banka işlemleri takip etme fonksiyonları

51. Dava Açılış işlemleri tamamlandığı zaman UYAP'ta sırasıyla neler yapılır?

Cevap: İlgili birimde UYAP sisteminde bir dava açılış dosyası (tevzi dosyası) oluşturulur. Oluşturulan bu tevzi dosyası dava açılacak adlı birimdeki tevzi memuruna bağlı UYAP tevzi işlemi ekranında görüntülenir ve tevzi memuru dosyanızı ilgili mahkemeye tevzi eder. Dosyanın hangi mahkemeye hangi esas no ile tevzi edildiği Dosya Tevzi Durumu Bilgileri ekranından takip edilebilmektedir.

52. Güvenli elektronik imza ile bir mazeret dilekçesinin ilgili mahkemeye gönderilmesinde izlenen adımlar hangileridir?

Cevap:

- Dava açılış ekranlarına menüdeki **Dava Açılış** düğmesine tıklayarak aşağıdaki ekranı ulaşınız. Bu ekran hafta içi 08:30 - 17:00 saatleri arasında kullanılabilir.
- UYAP Doküman Editörü ekranı aracılığıyla mahkemeye gönderilmek üzere, mazeret dilekçesi kaydetmeye ve yazdırımıya hazır hale getiriniz.
- UYAP Doküman Editörü programının sol üst kısmında bulunan **Dosya** alt menüsünde **Dokümani İmzala** seçeneğine tıklayınız.
- Açılan sertifika seçimi ekranından **Tamam** butonunu tıklayınız.
- Mazeret dilekçesinin bir örneğinin karşı tarafın avukatına da elektronik posta ile iletilmesi gerekiğinde ise söz konusu metni elektronik posta içeriğine yazılarak ekine mazeret dilekçesi örneğini koyunuz.
- **Seçenekler** menüsünden güvenlik ayarları bölümünü seçiniz.
- Güvenlik Özellikleri menüsünden **Bu iletiye dijital imza ekle** seçeneğini işaretleyiniz.
- Talep edilmesi durumunda bu ileti için S/MIME alındı bilgisi iste seçeneği işaretlenerek Tamam butonunu tıklayınız.
- Imzalama sertifikası seç butonunu tıklayınız ve açılan ekranın sisteme kayıtlı elektronik imza seçeneklerin **Tamam** butonuna basınız.
- Gönderme butonuna **basmadan** önce açılan şifre giriş ekranından Prime EID Ip1 için şifre giriniz ve **İmzala** butonunu tıklayınız.
- Gelen elektronik postadaki elektronik imzayı kontrol etmek için sağ üst köşedeki elektronik

imza simgesini tıklayınız. Açılan Dijital İmza ekranında iletideki dijital imzanın geçerli ve güvenilir olup olmadığını denetleyiniz.

- **Ayrıntılar** seçeneğinden imza bilgilerine ulaşarak kontrol ediniz.

UYAP BİLGİ GÜVENLİĞİ

1. *UYAP'ta ve tüm dünyada bilgi güvenliği konusunda hangi kavramlar öne çıkmıştır?*

Cevap:

- Gizlilik (confidentiality)
- Bütünlük (integrity)
- Erişilebilirlik (availability)

2. *UYAP'in sistem güvenliği özellikleri nelerdir?*

Cevap:

- Teşhis ve Doğrulama
- Kayıt Edilebilirlik
- Verilerin Bütünlüğü
- Açık Anahtar Altyapısı ve Elektronik İmza Servisleri
- Emniyetli Mesaj ve Doküman Servisi
- Ağ Güvenliği
- Uzaktan Erişim Güvenlik Servisi

3. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Teşhis ve Doğrulamayı" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, UYAP sistemine bağlanan her kullanıcıyı teşhis ederek kullanıcı bazında kayıt tutabilme yeteneğine sahiptir. Bunun için her kullanıcının herhangi bir işlem yapmadan önce sisteme kendisini tanıtmazı zorunlu kılmakar kullanıcının kimliği ile kullanıcının kaydını tutabilmekte, bütün işlemlerini birbirine ilişkilendirebilecek kabiliyettedir.

4. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Kayıt Edilebilirliği" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, kayıt edilebilir olayların kayıtlarının yaratılmasını, idamesini, analiz edilmesini ve yetkisiz değiştirme, erişim ve silmeye karşı korunmasını sağlayacak kabiliyettedir. Denetim kayıtları ve diğer bilgiler arasında ayrılmakta, denetim kaydı verilerine sadece sistem yöneticisinin erişebilmesini sağlamakta ve izinsiz erişimlerden korumaktadır. Kayıt işlemlerinin ve denetim kaydı verisinin normal kullanıcılar tarafından değiştirilebilmesini ve silinmesini engellemekte, seçilen bir veya birden fazla kişinin eylemleri ile ilgili kayıtların kişi bazında tutulmasını sağlamaktadır.

5. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Verilerin Bütünlüğünü" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, sayısal imza ve mesaj özeti mekanizmalarını kullanarak kritik bilgilerin izinsiz değiştirildiği ve silindiği zaman bunu tespit etmekte, virüs gibi izinsiz olarak sistemdeki verileri değiştirip, silinebilen zararlı kodları tespit edip yok edecek kabiliyette tasarlanmıştır.

6. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Açık Anahtar Altyapısı ve Elektronik imza Servislerini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, sayısal imza ve kimlik doğrulama servislerini desteklemek üzere kurulmuş olan Açık Anahtar Altyapısı (örneğin; kullanıcı anahtarlarının ve sertifikalarının yaratılması, güncellenmesi, iptal edilmesi) için sertifikasyon yetkilisi yazılımı ile Açık Anahtar Altyapısı istemci yazılımlarını kullanmaktadır. Sertifikasyon yetkilisi, kullanıcı anahtar çiftinin ve sertifikalarının yaratılması, güncellenmesi, iptal edilmesini sağlamaktadır. Sertifikasyon yetkilisi kendi gizli anahtarlarını gizli tutmaktadır. Sistemdeki anahtar yönetimi işlevinden de yine sertifikasyon yetkilisi sorumludur. Anahtar yönetimi, sistemdeki her gereklilik birim için aşağıda belirtilen işlevleri karşılamaktadır.

- Anahtar yönetimi
- Anahtar dağıtıımı
- Anahtar doğrulanması ve anahtar iptal edilmesi
- Anahtar süresinin bitirilmesi
- Anahtar bildirimi
- Anahtar kimlik doğrulaması

Açık anahtar altyapısı istemcisi ise kullanıcı adına sertifikasyon yetkilisi tarafından sağlanan Açık Anahtar Altyapısı servislerini doğrudan kullanarak gereklilik işlemlerinin yerine getirilmesini sağlamaktadır.

7. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Emniyetli Mesaj ve Doküman Servisini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, belirlenmiş kullanıcılar ve uygulamalar için emniyetli mesaj servisini sağlamakta, belirlenmiş kullanıcılar tarafından gönderilen mesajların veya hazırlanan dokümanların içeriğinin yazılım olarak şifrelenmesini temin etmektedir. Sistem, belirlenmiş kullanıcılar tarafından gönderilen mesajların veya hazırlanan dokümanların sahibinin kimliğinin doğrulanması için sayısal olarak imzalanmasını, mesajın ya da dokümanın sayısal imzanın doğrulanarak mesaj veya doküman sahibinin kim olduğunun teşhisini ve doğruluğunun kanıtlanması sağlamaktadır.

8. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Ağ Güvenliğini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistemin ağ güvenliği, her lokasyonun çıkışında "VPN" ve tüm bağlantıları kontrol eden güvenlik duvarı yazılımı (Firewall) ile sağlanmaktadır.

9. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Uzaktan Erişim Güvenlik Servisini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sisteme, internet gibi güvensiz ortamda herhangi bir noktadan erişildiğinde, iletilen bilgilerin güvenliği için aşağıdaki koşullar sağlanmıştır.

- Sunucu ve kullanıcının birbirlerinin kimliğini doğrulaması,
- Kullanıcının ağ üzerinde bağlantı kurduğu sunucunun DNS adresinin ve isminin sertifikalar yoluya doğrulanması,
- Sunucu ve istemci arasında kurulan bağlantının kriptolanması, veri bütünlüğünün sağlanması ve anahtarların değiştirilmesi,
- Sunucu ve kullanıcı arasındaki veri alışveriшинin güvenliği için SSL (Secure Socket Layer) protokolü kullanılmaktadır.

10. UYAP'tan başka hiç bir kamu kurumunda olmayan şubenin adı nedir?

Cevap: UYAP'tan başka hiç bir kamu kurumunda olmayan "Bilgi Güvenliği Şubesi" bulunmaktadır.

11. "Bilgi Güvenliği Şubesinin" görevlerini açıklayınız?

Cevap: Bilgi Güvenliği şubesinin görevleri, dışarıdan veya içерiden gelebilecek saldırları önlemek amacıyla UYAP Bilişim Sisteminin açıklarını araştırmak ve kapatılmasını sağlamaktır.

12. "Sayısal İmza" nedir, açıklayınız?

Cevap: İngilizce digital signature kelimesinin Türkçe karşılığı olup, günümüzde yüksek güvenlik gereksinimini karşılamada kullanılan tekniklerden biridir. Özette, her insanın parmak izi kadar benzersiz olan ancak sanal dünyada kullanılan kimlik belirticidir.

UYAP İÇ GÜVENLİK SİSTEMİ

13. UYAP Bilgi Sistemi hangi servisten faydalananarak çalışır, açıklayınız?

Cevap: Bilgi Sistemi Aktif Dizin Servisinden faydalananarak çalışır.

- Aktif dizin, Windows platformunda çalışan sistemlerde kullanılan servistir. Network üzerindeki nesneler (kullanıcı, kullanıcı grupları, bilgisayarlar, organizasyonel birimler vs.) hakkındaki bilgilerinin kayıtlı olduğu yerdir. Aktif dizine tanıtılmamış kullanıcı, kurumun Bilişim Sisteminde faydalananamaz.
- Bilişim Sisteminde uygulması gereken temel güvenlik kurallarının merkezden belirlenebilmesini sağlamaktadır.
- Merkezden belirlenen temel güvenlik kurallarına bütün kullanıcılar tarafından uyuşduğunu garanti etmektedir.

14. UYAP Bilgi Sisteminin kullanılabilmesi için hangi ön şartların gerçekleşmesi gerekmektedir?

Cevap: 1990-2000 döneminde sözcük işlemcilerin gelişimine en büyük etki işletmelerde ve evlerde en yaygın kullanılan Intel-Microsoft tabanlı bilgisayarlarda Microsoft Windows grafik arayüzlü işletim sisteminin yaygınlaşmasıyla sağlanmıştır. 1993 yılında piyasaya çıkan Windows 3.1 ile DOS işletim sistemi kullanıcıları pencere kullanımıyla tanışmış, 1995 yılında piyasaya

çıkan Windows 95, DOS işletim sisteminin yerini almıştır. Fare ile ekranda gorsellerle desteklenmiş standart menüler, bağlam menüleri, düğmeler, açılır listeler, çoklu iletişim pencereleri ve sihirbazların kullanımıyla yazılımlar kolaylaşmıştır. Bu dönemde sözcük işlemciler, işlem tablosu ve sunum hazırlama yazılımlarıyla bir paket haline getirilerek ofis takımları hâlinde pazarlanmaya başlamışlardır.

- Kullanıcı olabilmek için Personel Genel Müdürlüğü kayıtlarında bulunmak gerekmektedir.
- Sisteme giriş için bir "kullanıcı adı" ve "parola" ya ihtiyaç vardır. Parola Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından verilir. Kullanıcı tarafından sonradan değiştirilebilir.
- Uygulama Yazılımının çalıştırılması için de ayrıca bir parolaya sahip olunması gereklidir. Bu parola da Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından verilir ve ilk kullanımında kullanıcı tarafından değiştirilmesi zorunluluğu vardır.
- Uygulama Yazılımı da kendi içinde yetki temelli olarak çalışmaktadır. Üstelik yetki unvanı, birim ve yer bazında belirlenebilir. Örneğin, Uygulama Yazılımı bir zabıt kâtibinin kullanıcı adı ve şifresi ile çalıştırıldığında kullanıcı sadece o zabıt kâtibinin görevli olduğu yerdeki, görevli olduğu mahkemedede bulunan dosyaları görebilir ve sadece bu dosyalarda bir zabıt kâtibinin gerçekleştirebileceği işlemleri yapabilir. (Özel önemi olan yetkileri Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı değil ilgili birim verir. Örneğin, teftiş yetkisini Teftiş Kurulu Başkanlığı, gizli sicil görme yetkisini Personel Genel Müdürlüğü gibi)

15. UYAP Bilgi Sisteminde hangi mekanizma kurulmuştur, açıklayınız?

Cevap: UYAP Bilgi Sisteminde "Loglama" mekanizması kurulmuştur. UYAP bilgi sistemini kullanan kullanıcıların sistem üzerindeki hareketleri Kullanıcı Adı, Bilgisayar Adı, Mac Adresi, IP numarası, Tarih-Saat, Ekran, Değişiklik bazında kayıt altına alınmaktadır.

16. UYAP Bilgi sisteminde hangi işletim sistemi kullanılmıştır ve kullanılma nedenlerini açıklayınız?

Cevap: Windows işletim sistemi kullanılmıştır. Bu sayede,

- Bilgisayarlar merkezi olarak yönetilebilmekte,
- UYAP uygulaması için gerekli olan JAR dosyalarının merkezi dağıtımını yapılabilmekte,
- Kimlik doğrulama işlemi yapılabilmekte,
- Son kullanıcı bilgisayarında kullanıcı bazlı yetkilendirmesi yapılabilmekte,
- İşletim sisteminde kaynaklanabilecek sıkıntılara çabuk müdahale edilebilmekte,
- Merkezi olarak yama yönetimini yapılabilmekte,
- Aktif Dizin (kullanıcılar, bilgisayarlar, mekânlar,

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

yazıcılar gibi organizasyonun tüm bilgiler) yönetimi yapılabilmektedir.

17. UYAP İç Güvenlik Sisteminde son kullanıcılar üzerinde hangi güvenlik önlemleri alınmıştır, açıklayınız?

Cevap:

- Sistem üzerinde teknik destek veren kişiler haricinde tüm kullanıcılar bilgisayarlarında sınırlı kullanıcı olarak işlem yapabilmektedir.
- Her bilgisayar üzerinde temel işlemler haricinde kullanıcının işlem yapması engellenmiştir. (IP değiştirme, saat ayarlarını değiştirme v.b.)
- Her birimde yetki verilmiş olan teknik ofis elemanı sadece kendi biriminde yetkilidir. Başka bir birimde sadece sınırlı kullanıcı olarak işlem yapabilir.
- Kullanıcıların belirli aralıklar ile şifrelerini değiştirmeleri sağlanmaktadır.
- Şifre değiştirme işleminde aynı şifre kullanımı engellenmiştir.
- 3 kez hatalı şifre girilmesi durumunda kullanıcı hesabı kilitlenmekte ve yarı saat sonra otomatik olarak açılmaktadır.
- Şifrenin hangi bilgisayar üzerinden kilitlendiği bilgisi tespit edilebilmektedir.
- Kullanıcıların kullanmakta oldukları bilgisayarlara, daha önce belirlenmiş bilgisayar isimlendirme kuralına uygun olarak isim verilmektedir. İsimlendirme kuralına uymayan bilgisayarlar sistemden atılmaktadır.
- Bir bilgisayar etki alanından çıktıktan sonra aynı isim ile tekrar sisteme alınamamaktadır.
- Bilgisayarlara merkezi olarak güvenlik yamaları uygulanmaktadır.
- Kullanıcıların web browser üzerinden yaptıkları işlemlerde kullanıcı adı ve parola girilen ekranlar için parola ve kullanıcı adı hatırlama kapatılmıştır.
- Kullanıcıların tek bir proxy üzerinden çıkış yapmaları sağlanarak internet üzerinden gelen tehlikeler en aza indirilmiştir.
- Kullanıcı bilgisayarlara merkezi olarak virus tarama programı kurulumu yapılmakta ve yine merkezi olarak haftanın belirli günlerinde tüm bilgisayar üzerinde tarama yapılmaktadır.
- Kullanıcı bilgisayarlarda bulunan virus programları merkezi olarak güncellenmektedir.

UYAP DIŞ GÜVENLİK SİSTEMİ

18. UYAP sisteminde dış güvenlik kapsamında hangi güvenlik tedbirleri mevcuttur?

Cevap:

- Intranet: UYAP kendi iç network (internet ağ) içinde çalışmaktadır.
- Noktadan Noktaya VPN (Virtual Private Network): Taşra birimleri, UYAP'a internet üzerinden erişir ama bu erişimi kendileri için özel

olarak oluşturulmuş bir tünel içinden geçerek yaptıkları için talep ettikleri veya gönderdikleri bilgileri diğer internet kullanıcıları göremez.

- Firewall: iletişim trafiği Güvenlik Duvarları kontrolündedir. Tanımlanan kurallar basit ve etkilidir: "A,B,C trafiğine izin ver, bunlar dışındakilerin hepsini yasakla!"
- IDS (Saldırı Tespit Sistemi) ve IPS (Saldırı Önleme Sistemi) modüllerine sahiptir.
- NAT (Network Address Translation): Kullanıcı ve sunucuların gerçek IP'leri dışarıdan görülmüyor.
- Proxy (İçerik Denetimi): Kullanıcıların erişimi tek bir internet çıkışının üzerinden olduğu için kontrolü ve denetimi kolay ve ayrıca güvenlidir.
- Merkezde ve Kullanıcılarında Anti virüs
- Merkezde Saldırı Önleme Sistemi
- En yeni teknoloji Switch, Router vs. donanımlar
- Sayısal imza
- Acil Durum Merkezi

UYAP BİLGİ GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ (BGYS)

19. "Kurumsal Bilgi Güvenliği" kavramı altında bir yönetim sistemi oluşturma yönünde yapılan çalışmalar hangi yıl hangi standartları ortaya çıkarmıştır?

Cevap: 1993 yılında BS 7799 standardını, 2000 yılında ISO/IEC 17799 standardını ve 2006 yılında ISO/IEC 27001 standardını ortaya çıkarmıştır.

20. Bilgi Güvenliği Yönetim Sisteminin (BGYS) sağlayacağı faydalardan nelerdir?

Cevap:

- Kurum çalışanlarının, kurumdan hizmet alan kişi ve kuruluşların ve iş ortaklarının, bilgi sistemi kaynaklarını kötü amaçlı olarak kullanmalarının engellenmesini sağlamak,
- Tehdit ve risklerin belirlenmesini ve etkin bir risk yönetimini sağlamak,
- Herhangi bir güvenlik ihlalinin engellenecek olması nedeniyle ortaya çıkabilecek yüksek maliyetlerden kurtulmayı sağlamak,
- İş sürekliliğini sağlamak,
- Kurum çalışanlarının güvenlik konusundaki farkındalık düzeyinin yükseltilmesi ve önemli güvenlik konularında bilgilendirilmesini sağlamak,
- Bilgi güvenliğinin dikkate alındığını, gerekli bilgi güvenliği adımların uygulandığını ve kontrollerin yapıldığı yani tüm seviyelerde bilgi güvenliğinin sağlandığını göstermek,
- Bilgi sistemlerinin güvenli olduğu konusunda çalışanlara ve iş ortaklarına kendilerinin güvende olduklarını hissettirmek,
- Kurumsal prestijin korunmasını ve artısını sağlamaktır.

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağları Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

UYAP BİLGİ SİSTEMİ NETWORK GÜVENLİK UYGULAMALARI

21. Bakanlık bünyesinde kaç tane taşra birimi ve aktif kullanıcı vardır?

Cevap: Bakanlık bünyesinde 1200'ü aşkın taşra birimi, birimlerde 40 000'i aşkın bilgisayar ve aktif kullanıcı bulunmaktadır.

22. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Ana ve Yedek bağlantılar, Uç birim ve Merkezde kullanılan router cihazları ile temel olarak performans, süreklilik ve üst düzey güvenlik prensipleri esas alınarak iletişimini sağladığı WAN ortamındaki trafik DMVPN (Dinamik Multipoint VPN) yapısı içerisinde uluslararası otoritelerce kabul edilen en üst düzey yöntem ve kripto algoritmalarıyla şifrelenmekte, özel olarak crypto authentication üretilen özel sertifika ile sağlanmaktadır.
- Uç birim router cihazlarında uygulanan Access-List ler ile birim kullanıcılarının yalnızca belirli adreslerle iletişimine izin verilmekte ve kontrolsüz erişimler engellenerek izinsiz girişimler loglanmaktadır.
- Aynı şekilde UYAP Sistem Merkezinde birim kullanıcılarına dair iletişim tekrar ve detaylı olarak firewall kontrolünden geçmekte, izinsiz erişimler engellenerek loglanmaktadır.
- Izinli erişimler arasında atak vb. unsurlar için tüm trafik IPS kontrolünden geçerek engellenmekte ve loglanmaktadır.
- Birim lokal networkündeki iletişim ile ilgili trafik akışları düzenli olarak gözlenmekte, izinli erişimler içerisinde yer alan olumsuz hareketler tespit edilerek müdahale edilmektedir.
- QOS uygulanarak merkezden sağlanan servisler ve bu servisleri sunan sunuculara dair trafik sınıflandırılmaktır, sınıflandırılan her bir trafik için farklı bir policy uygulanmaktadır, herhangi bir servise dair trafığın anormal seyri engellenmektedir.
- Tüm router cihazlarında güncel ve en uygun Ios/Firmware versiyonları kullanılmaktır, bu cihazlar üzerinde güvenlik açığına neden olabilecek servisler ve tanımlamalar (CDP (Cisco Discovery Protocol), proxy-arp, redirection (Yönlendirme) vb) kullanılmamaktadır.
- Router cihazlarına erişim yalnızca şifreli olarak SSH (Secure Shell/Güvenli Kabuk) protokolü ile ve yalnızca belirli adreslere sahip kişiler tarafından sağlanmakta diğer erişimler engellenmekte ve loglanmaktadır.
- Yine router cihazlarına erişim hakkı TACACS (Terminal Access Controller Access Control System) servisi ile sağlanmaktadır, cihazlar üzerindeki hak ve tanımlama yetkileri kullanıcı

seviyelerine göre belirlenmekte, cihazlar üzerindeki tüm işlem ve hareketler loglanmaktadır.

- Yine SNMP (Simple Network Management Protocol - Basit Ağ Yönetim Protokoli) erişimleri yetkili ve yetkisiz seviyeler için sınıflandırılmaktır, bu erişimlerin yalnızca belirli adresler üzerinden sağlanması izin verilmekte, izin verilmeyen ve engellenen tüm girişimler loglanmaktadır.

23. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için internete dair ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Internet bağlantısını karşılayan router cihazı üzerinde atak önleyici özel modül, dedektörler ve tanımlamalar bulunmakta, mevcut ve tüm atak teknikleri engellenerek loglanmaktadır.
- Atak önleyici modül ve detektör kontrolünden geçen trafik daha sonra firewall ve IPS kontrollerinden geçmektedir.
- Bu cihaza/cihazlara erişim ve yönetim hakkı, TACACS (Terminal Access Controller Access Control System) servisi ile yalnızca belirli adresler üzerinden ve yalnızca belirli kullanıcılar tarafından sağlanmaktadır.

24. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için extranete dair ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Her bir kurum bağlantısı extranet bağlantılarının sonlandığı router üzerinde tanımlanan VRF (Sanal router) teknigi ile birbirinden tamamen bağımsız olarak karşılaşmaktadır.
- Her bir bağlantı ayrı ayrı üst düzey algoritmalar ile şifrelenmektedir.
- Her bir kurumun kullandığı lokal IP subnetlerinin çakışabilmesi olasılığına karşı NAT uygulanmaktadır.
- Trafik akışları düzenli olarak gözlenmekte ve normal dışı durumlara müdahale edilmektedir.
- Extranet bağlantısını karşılayan router cihazına erişim ve yönetim hakkı TACACS servisi ile yalnızca belirli adresler üzerinden ve yalnızca belirli kullanıcılar tarafından sağlanmaktadır.
- Kullanılan ürünler, iletişim teknikleri ve diğer yaklaşımlar yönünden Network Güvenliği konusunda dünya genelinde kabul gören tüm uygulamalar yakından takip edilmekte ve uygun olanları sisteme uyarlanmaktadır.

UYAP BİLGİ SİSTEMİ SİSTEM GÜVENLİK UYGULAMALARI

25. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin clientlardan (istemci) korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap: Birbiri ardına akan paragraflar, bu paragrafların arasında yerleştirilmiş tablolar, grafikler, görüntüler ve benzeri görsel ögelerden oluşur.

- Uç noktadaki bütün clientlar üzerinde firewall, anti-virus vardır.
- Bütün clientlara group policy üzerinden kısıtlamalar uygulanır.
- Clientların sisteme gereksiz gelmesi engellenir.
- Clientların kendi aralarında gereksiz trafiği engellenir.
- Clientlara QOS (Quality of Service) uygulanır.

26. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin WAN saldırılardan korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap:

- Bütün dış sistem bağlantıları yedekli firewall üzerinden gelir.
- IPS (Intrusion Prevention Systems) atak önleme sistemi vardır.
- IDS (Intrusion Detection System) saldırı tespit sistemi vardır.
- Dış sistem bağlantıları farklı networkler üzerinden yapılır.
- Bütün bağlantılar kriptoludur.
- VPN bağlantıları firewall üzerinde sonlandırılır.

27. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin internet ortamundan korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap:

- İnternet bağlantısı yedekli bir firewall katmanından geçer.
- WAN, LAN ve VPN bağlantıları için ayrı subnet kullanılır.
- 3 katmanlı bir yapı vardır.
- Her katmanda firewall bulunur.
- Her katmanda belli amaca hizmet eden sunucular bulunur.
- En kritik uygulamalar 3. katmandadır. (VT gibi)
- Her katmanda DMZ (De-Militarized Zone-Silahsızlandırılmış Alan) bölgeleri vardır.

28. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında atak önleme amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap:

- 3 farklı katmandaki sunuculara erişim ayrılmıştır.
- Erişime ulaşmadan önce IPS sistemi vardır.
- Bütün sunucular birbirinden izoledir.
- Bütün izole sunucu katmanları firewall arkasındadır.

- Yetkisiz erişimler kapalıdır.

UYAP VERİ GÜVENLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK

29. *Veri Güvenliği Hakkında Yönetmelik hangi tarih ve sayılı kanun ile hazırlanmıştır?*

Cevap: Bu Yönetmelik, 15.05.2001 tarih ve 4674 sayılı Kanun ile 29.3.1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığı'nın Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'a eklenen 22/A maddesi uyarınca hazırlanmıştır (Madde 3).

30. *UYAP Veri Güvenliği Hakkındaki Yönetmeliğin amacı nedir?*

Cevap: UYAP Veri Güvenliği Hakkındaki Yönetmeliğin amacı, Adalet Bakanlığına ait bilgi sistemlerinin internet üzerinden gelecek tehlikelerden korunması ve veri güvenliğinin sağlanması için alınacak güvenlik önlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

PAROLA SEÇİMİ VE KULLANIMI

31. *Parola seçiminde alınması gereken tedbirler nelerdir?*

Cevap:

- Parolanız kesinlikle “adalet” olmamalıdır.
- Parolanız kesinlikle eş, çocuk veya herhangi bir yakın akrabanın adı, doğum tarihi, araba plakası, doğum yeri vs. gibi tahmin edilebilir bilgilerden oluşturulmamalıdır.
- Parolanız kesinlikle herhangi bir Türkçe veya Yabancı Dil Sözlüklerinde bulunan anlamlı bir kelime veya anlamlı bir kelimedenden türetilmiş bir kelime veya özel isim olmamalıdır. (Örnek: Kayserili, Kayserilimisin, Diana, Superman, Galatasaray vs.)
- Uluslararası kabul görmüş ve güvenli sayılan parola; büyük harf, küçük harf, rakam veya özel işaretlerin en az üçünün birlikte kullanıldığı ve en az 7 haneden oluşan paroladır. (Örnek: At@TuRk, K1r\$eH1R)
- Belirli aralıklarla mutlaka değiştirilmelidir.

YARDIM MASASI

32. *Yardım Masası kaç bölümden oluşmaktadır ve bu bölümleri isimleri nelerdir?*

Cevap: 3 bölümden oluşmaktadır. İsimleri; yazılım bölümü, donanım bölümü, parola işlemleri.

33. *Bilgi işlem Dairesi Başkanlığı Yardım Masası Şube Müdürlüğü hangi yıldan itibaren kaç alt sistem ve operatörle hizmet vermeye başlamıştır?*

Cevap: Bilgi işlem Dairesi Başkanlığı Yardım Masası Şube Müdürlüğü 2005 yılı temmuz ayından itibaren 7 alt sistemde 8 operatörle çalışmaya başlamıştır.

34. *Yardım Masasının Yazılım Bölümünün işlevi nedir?*

Cevap: Yazılım Bölümü: Her birim için ayrı ayrı oluşturulan modüllerde gelen hata ve düzeltme talepleri

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I Ünite 3: Ulusal Yargı Ağrı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

sorumlu yardım masası operatörleri tarafından değerlendirildikten sonra yazılım grubuna yönlendirilerek çözüme kavuşturulmaktadır.

35. Yardım Masasının Donanım Bölümünün işlevi nedir?

Cevap: Donanım Bölümü: Telefonla ya da olay talebi ile gelen talepler ilgili birimin teknik ofisine yönlendirilir. Teknik ofis bir sorunla karşılaşlığında ise donanım bölümune ulaşarak taleplerini bildirmekte olup çözüm için telefon ile yönlendirilmektedirler. Uydu ya da UYAP bağlantısı ile ilgili bir problem bildirildiği takdirde, gerekli bilgiler alınarak Sistem bölümünde aktarılmaktadır.

36. Yazılım Masasının Parola İşlemleri Bölümünün işlevi nedir?

Cevap: Parola işlemleri: Domain (bilgisayar açılış), portal ve VPN sertifika şifreleri verilmektedir. Ayrıca mail hesaplarının oluşturulması için gelen taleplerde sistem bölümne yönlendirilerek dönüş geldiğinde ilgili kullanıcıya şifre bilgisi verilmektedir.

37. Yardım Masasının görevleri nelerdir?

Cevap:

- Ulusal Yargı Ağının Adalet Bakanlığı'na bağlı tüm birimlerde yaygınlaşmasıyla birlikte meydana gelen sorunlarda kullanıcının her zaman yanında olmak,
- Kullanıcının karşılaştığı ve tek başına çözemediği durumlarda her zaman arayacağı bir pozisyonda bulunmak,
- Sistemdeki tüm kullanıcıların (e-posta sorunu, şifre verme/silme/değiştirme/) teknik sorunlarını çözmek,
- Telefonla gelen çağrıları karşılamak, arayan kişilere sistemle ilgili bilgilendirme yapmak,
- UYAP sistemine yönelik olarak gelen öneri ve istekler yine ilgili Uygulama ve Geliştirme subesi personeline aktarmak,
- Yardım Masasına telefonla gelen uygulama ile ilgili taleplerde kullanıcıya gerekli bilgiyi vermek ve sorunu en kısa sürede çözmek, bunun yanında bundan sonraki sorunlarının çözümü için yardım masasını kullanması ve buradan talebini takip etmesi hususunda bilgi vermektr.

38. Yardım Masasının hedefleri nelerdir?

Cevap:

- UYAP yaygınlaştırma çalışmalarının sonuna gelinmesi ile birlikte yardım masası faaliyetlerinin taşra birimlerinde görevlendirilen uzman kullanıcılar yardımıyla yürütülmesi amacıyla taşra yardım masası birimlerinin kurulması ve bakanlık yardım masasının Şubesi olarak görev yapmasının sağlanması
- Spectra programının taşrada görevlendirilmiş bulunan uzman kullanıcıların da kullanımına açılması için gerekli alt yapı ve program güncelleştirmesinin yapılması

- Kullanıcıların yardım masasını daha etkin kullanımının sağlanmasıdır.

ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ

1. Ulusal Yargı Ağrı Projesi ne anlamına gelmektedir?

Cevap: E-dönüşüm, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanarak, mevcut kültürün, iş modelinin, iş süreçlerinin, ürün ve hizmetlerin; çalışan, vatandaş, iş ortakları ve diğer tüm sosyal paydaşların yararına, bir bütünlük içinde değiştirilmesi anlamına gelmektedir.

2. E-devlet ne anlamına gelmektedir?

Cevap: Teknolojik ve sosyal gelişmeler, geleneksel devlet örgütlenmesinin yetersizliğini ortaya çıkartmıştır. E-devlet, devletin vatandaşlara karşı yerine getirmekle yükümlü olduğu görev ve hizmetler ile vatandaşların buna karşılık devlete karşı olan görev ve hizmetlerinin karşılıklı olarak elektronik iletişim ve işlem ortamlarında kesintisiz ve güvenli olarak yürütülmesi anlamına gelmektedir.

3. UYAP daha kapsamlı bir şekilde tanımlanacak olursa nasıl bir bilişim sistemidir?

Cevap: Ulusal Yargı Ağrı Projesi (UYAP), günümüzün tüm teknolojik olanakları kullanılarak, Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatının, bağlı ve ilgili kuruluşlarının, adli ve idari tüm yargı birimlerinin (Cumhuriyet başsavcılıkları, mahkemeler, icra ve iflas daireleri, ceza infaz ve ıslah kurumları, adli tıp birimleri, denetimli serbestlik birimleri) donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş olan, kamu kurum ve kuruluşları ile dış birim entegrasyonunu sağlayan ve e-Dönüşüm sürecinde e-Devletin e-Adalet ayagını oluşturan bir bilişim sistemidir.

4. UYAP işlerimizi nasıl kolaylaştırır?

Cevap: UYAP, kullanıcılarının vakitlerini ve dikkatlerini asıl işlerine vermelerini ve böylelikle adaletin daha hızlı tecelli etmesini sağlamak, dava masrafları ile yargılama giderlerinin azaltılarak kadro açığından kaynaklanan yükü hafifletmek, personelin moralini artırmak ve kaynakları etkin bir şekilde kullanmak üzere geliştirilmiş olan bir projedir.

TARİHÇESİ

5. UYAP'in tarihçesinden kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: 1990'lı yılların başından itibaren tüm dünyada, ekonomik ve sosyal nedenlerle bilgi toplumu olma yönünde çabaların arttığı gözlenir. Ülkemizde adalet sahasında ilk otomasyon çalışmaları 1998 yılında başlamış, böylece adalet hizmetlerinin en iyi şekilde yürütülmesi amacıyla, üretkenliği ve verimliliği artırmak için UYAP adı altında çoklu-kullanıcılı ve iş odaklı bir sistemin uygulamaya geçirilmesi kararı verilmiştir. Yüksek yargı organları ve yargı için bilgi temininde vazgeçilmez özellikle bulunan bazı kurumlar da UYAP sistemine dâhil edilmiş, bunun için Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilatı ile birlikte tüm mahkemeler, Cumhuriyet başsavcılıkları ve icra dairelerini de içine alacak şekilde Türkiye geneli için geniş bir bilgisayar ağı (WAN) kurulmuştur. Bir e-kurum uygulaması olan UYAP, UYAP

I ve UYAP II şeklinde iki aşamalı olarak planlanmıştır. UYAP I bakanlık merkez birimlerini, UYAP II ise taşra birimlerini kapsamaktadır. UYAP yazılımları 2003 yılı Eylül ayında tamamlanmış ve geliştirme ortamında uzman kullanıcıların kullanımına ve eleştirilerine açılmıştır. Gerçek kullanıcılarla laboratuvar ortamında 2004 yılı başına kadar yoğun testlerden geçirilmiş ve daha sonra pilot olarak seçilen gerçek ortamda bir yıllık teste tabi tutularak yaygınlaştırılmasına başlanmıştır.

AMACI

6. UYAP'in temel amacı nedir?

Cevap: UYAP'ın ana amacı, zaman kaybetmeden adaletin yerine getirilerek vatandaşın mağdur olmasını engellemektir.

7. UYAP'in ana amaci dışındaki diğer amaçları nelerdir?

Cevap:

- Hızlı, etkin, güvenilir, adil, verimli, şeffaf ve etik değerlere uygun bir yargılama mekanizması oluşturulmasını sağlamak.
- Her türlü idari faaliyetler ile denetim, teftiş ve soruşturmanın hızlı ve etkin bir şekilde yürütülebilmesini sağlamak.
- Doğru ve tutarlı bilginin mevzuatın tanıldığı yetkiler çerçevesinde istenilen zamanda hızlı ve kolayca elde edilmesini ve paylaşımını sağlamak.
- İş süreçlerinin hızlandırılmasını, elektronik arşivin oluşturulmasını, avukatların ve vatandaşların yargı hizmetlerinden internet aracılığıyla daha hızlı ve daha kolay yararlanmalarını sağlamak.

HEDEFİ

8. UYAP'in hedefi nedir?

Cevap: UYAP'ın hedefi; e-Dönüşüm ve e-Devlet sürecinde gerekli tüm teknolojik gelişmeleri kullanarak Adalet Bakanlığı teşkilatı, bağlı ve ilgili kuruluşları ile tüm yargı ve yargı destek birimlerinin, donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş kamu kurum ve kuruluşları ile entegrasyonunu sağlayarak e-Devlet yapısının adalet ayagını (e-Adaleti) oluşturmak ve kurumu kâğıtsız ofis ortamına taşımaktır.

AŞAMALARI VE KAPSAMI

9. UYAP'in geliştirilmesinde yaşanan aşamalardan kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: Proje kapsamının ve mevcut ihtiyaçların tespiti amacıyla öncelikle fizibilite çalışmaları yapılmış, çalışmalar sonunda düzenlenen rapora göre, projenin kısa bir sürede bitirilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmış, yıllara yayılarak, merkez ve taşra olmak üzere iki aşamada ve öncelikle pilot ve test birimlerinde gerçekleştirilmesi ve daha sonra yaygınlaştırılması gereği kanaatine varılmıştır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I

Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

10. UYAP'ın merkez aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I

11. UYAP'ın taşra aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I olarak adlandırılmıştır.

12. UYAP I neyi amaçlar?

Cevap: Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilât ve bağlı birimlerinin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

13. UYAP I'in kuruluş aşamalarından bahsedebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamda, merkez teşkilat bünyesinde bulunan 6 binada yapısal kablolama ve ağ cihazları kurulumu tamamlanmıştır. 23 birimin analiz çalışmaları yapılarak, bu analiz çalışmaları doğrultusunda yazılım kodlama faaliyetlerine hazırlık amacıyla sistem tasarım çalışmaları UYAP I Adalet Bakanlığı merkez otomasyonu projesi 28 Eylül 2000 tarihinde başlamış, yazılımlar 31 Aralık 2001 tarihinde tamamlanarak işletme alınmıştır.

14. UYAP I'in kurulmasıyla ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP I aşaması ile merkezde birimler arası bütünlüğe sahip olunmuş, birim faaliyetleri hız kazanmıştır. Birimler arasında yaşanan veri tekrarları ve bilgi farklılıklarının önlenmesi sağlanmıştır.

15. UYAP I projesinin hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı ve bağlı kuruluşları birimlerinde günlük işlem ve yazışmaların bilgisayar yardımıyla yapılması, tüm verilerin veri taban(lar)ında tutulup bilgisayar ağı (network) kurularak izlenmeye başlanması,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatında gerçekleştirilen tüm personel, finans, tedarik, malzeme bilgileri ve ceza evlerine ait bilgilerin izlenebilmesi,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı içerisinde her türlü iç ve dış yazışmanın elektronik ortamda yapılması hedeflenmiştir.

16. UYAP II neyi amaçlar?

Cevap: Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

17. UYAP II'nin Hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesi,
- Dış sistemlerle ihtiyaç duyulan veri alış-veriş entegrasyonunun sağlanması,
- Her türlü yazışma ve haberleşmenin elektronik ortamda yapılması,

• Davaların hazırlık aşamasından sonuçlanana kadar elektronik ortamda bakılabilmesi ve sonuçlandırılabilmesi.

18. UYAP II'in geliştirilmesiyle ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP II projesinin gerçekleştirilmesiyle Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında daha az hata, bilgilere kolay erişim, etkin ve entegre süreçler, dokümantasyon yönetimi, haberleşme ve paylaşım, elektronik ortamda yazışma ve gelen-giden evrak takibi, standart belge ve yazışma şablonları, istatistik ve raporların doğru ve güncel üretimi, diğer kurumlarla elektronik ortamda hızlı ve etkin bilgi alışverişi sağlanmıştır.

19. UYAP II'nin fonksiyonel açıdan kapsamı kaç aşamadan oluşur ve bunlar nelerdir?

Cevap: Yargılama Hizmetleri, Kaynaklar/İdari Yönetim, Ortak Uygulama Yönetimi ve Destek Hizmetler Yönetimi olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır.

20. UYAP kapsamında bu dört bölüm dışında hangi portallar bulunmaktadır?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi (Avukat Portalı) ve Vatandaş Bilgi Sistemi (Vatandaş Portalı) bulunmaktadır.

21. UYAP'in dış otomasyonu kapsamında hangi kamu kurum ve kuruluşları yer almaktadır?

Cevap:

- Nüfus ve Vatandaşlık işleri Genel Müdürlüğü
- Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü
- Emniyet Genel Müdürlüğü (POLNET)
- Jandarma Genel Komutanlığı (KİHBİ)
- Kamu İhale Kurumu
- Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK)
- Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı (VEDOP)
- Devlet İstatistik Genel Müdürlüğü
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- Türkiye Noterler Birliği
- Türkiye Barolar Birliği
- Gümrük Müsteşarlığı
- Dışişleri Bakanlığı

22. UYAP-II A VE B sistemleri nasıl ve ne zaman kurulmuştur?

Cevap: Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında gereksinim ve süreç analizleri yapılip analiz raporu hazırlanmıştır. Bu analiz raporlarına göre genel sistem mimarisini hazırlanmış olup Ağustos 2001 ve Aralık 2001 tarihleri arasında 31 taşra teşkilatının yapısal kablolama, masaüstü bilgisayar ve çevre birimleri temin edilerek kurulumu yapılmıştır.

23. UYAP II-C projesi ne otomasyonudur?

Cevap: Taşra Birimleri Otomasyonu

24. UYAP II C projesi hangi faaliyetleri kapsar?

Cevap: Organizasyonel kapsamda belirtilen yerlerde yazılım, donanım, geniş alan ağları, yapısal kablolama ve statik kesintisiz güç kaynağı gibi faaliyetleri kapsar.

25. UYAP II C'nin kurulum aşamasında ne şehir ve kurumlara ne gibi yatırımlar yapılmıştır. Sayılarla örnek verebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamında Ankara'da 70.000 kişiye hizmet verecek şekilde Merkezi Sistem Odası kurulmuş olup ayrıca 10.000 kullanıcıya hizmet verecek Acil Kurtarma Merkezi kurulmuştur. 70.000 kişiye hizmet verecek Merkezi Sistem UYAP uygulamaları için teknik altyapısının oluşturulmasında gerekli donanımlar sağlanmış, bu faaliyetlerin devamını sağlamak amacıyla bütün ağır ceza merkezlerinde teknik ofisler kurulmuştur. 220 birimde UYAP Sistem Merkezi ile geniş alan ağları bağlantısı (WAN) tesis edilmiştir. Bu birimlerde internet, e-mail ve UYAP uygulamalarını merkezi sistem üzerinden kullanılabilmeleri amaçlanmıştır. Türkiye çapındaki 30.000 Adalet Bakanlığı personeli, 40.000 avukata ve internet üzerinden gelecek vatandaşlarımıza hizmet verecek Merkezi Sistem Odası ve felaket durumunda devreye girecek Disaster Center (Acil Durum Merkezi) kurulmuştur.

26. UYAP-II D VE E'nin kurulmasında hangi işlemler gerçekleştirilmiştir?

Cevap: Bu aşamalarda taşra teşkilatında kullanılmak üzere donanım temin edilmesi işlemleri gerçekleştirilmiştir.

27. UYAP-II F hangi kapsamında kurulmuştur?

Cevap: UYAP-II-C projesi kapsamında kurulmuştur.

28. UYAP-II F ile ilgili sayılarla ayrıntılı bilgi verebilir misiniz?

Cevap: 10.000 kullanıcından, 30.000 iç kullanıcı, 40.000 dış kullanıcıya (Avukat) hizmet verecek şekilde yaygınlaştırılması amacı ile planlanan UYAP-II-F projesi devam etmektedir. Proje kapsamında; UYAP yazılımının kullanılabilmesi için hâkim ve Cumhuriyet savcıları da dahil olmak üzere 13.000 personele temel bilgisayar eğitimi, merkez teşkilatı ve 40 adet taşra teşkilatında işletme alınması çalışmaları için 5.344 kişiye UYAP yazılım eğitimleri ve UYAP uzman kullanıcı eğitimleri verilmiştir. Ayrıca UYAP destek hizmetlerinin yürütülmesi için 500 taşra teknik ofisi çalışanlarına teknik ofis eğitimleri ve 27 Adalet Mütettişine UYAP eğitimleri verilmiştir. 1.710 personele uygulama yazılımını kullanabilmeleri, kendi fonksiyonel işlemlerini sistem üzerinden gerçekleştirebilmelerinde birimlerine destek olmaları amacıyla Uzman Kullanıcı eğitimleri verilmiştir.

29. UYAP II F projesi hangi kurumlarda ve toplamda kaç adet birimde uygulanmaya başlanmıştır?

Cevap: UYAP 133 Ağır Ceza Merkezi, 581 Adliye, 5 CMK 250. Maddesi ile Görevli Cumhuriyet Başsavcılığı, 25 Bölge İdare Mahkemesi, 425 cezaevi, 52 ATK birimi, 2 Adalet Meslek Lisesi, 2 Hâkim evi ve 2 Sosyal Tesis

olmak üzere toplam 1.227 adet birimde uygulanmaya başlanmıştır.

FAYDALARI

30. UYAP'IN yargı sistemine olan katkıları nelerdir?

Cevap:

- Zamandan Kazanç
- Maliyetten Kazanç
- İşgünden Kazanç

31. UYAP'in avantajları nelerdir?

Cevap:

- Yargıda etkinlik ve verimlilik sağlanmıştır.
- Yargıda doğruluk ve tutarlılık sağlanmıştır.
- Yargı hız kazanmıştır.
- Yargıda şeffaflık sağlanarak yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önüne geçilmektedir.
- Avukatların tüm işlemlerine hız ve kolaylık getirilmiştir.
- Vatandaşların evlerine kadar hizmet götürülmektedir.
- UYAP SMS Bilgi Sistemi ile yargıda işlemleri yeni bir soluk ve vizyon getirilmiştir.
- Yargıda maliyetten, emekten ve zamandan büyük oranda tasarruf sağlanmıştır.
- Kağıt üretiminin hammaddesi olan ağaç ihtiyacının azalmış olmasının yanı sıra ağaçın kağıda dönüştürülmesi sırasında harcanacak olan enerji tasarrufu, su tasarrufu hava kirliliğinin engellenmesi, su kirliliğinin engellenmesi gibi önemli kazançlar sağlanmaktadır.

BİLİŞİM AĞLARI VE DONANIM ALT YAPISI

32. Bilişim ağları hangi protokolle hangi bakanlığa bağlanmıştır?

Cevap: Türksat A.Ş. ile imzalanan protokol gereğince yeterli sayıda uydu kurulumu yapılmış ve geniş alan bilgisayar ağları uydu bağlantısı ile Adalet Bakanlığı'na bağlanmıştır.

33. WAN'ın açılımı nedir?

Cevap: Wide Area Network

34. WAN ile hangi birimlerin UYAP sistem merkezi ile veri iletişimini sağlanmasıdır?

Cevap: Bakanlık Birimleri, Adli ve İdari Yargı Birimleri, Ceza İnfaz Kurumları, Denetimli Serbestlik Şube Müdürlükleri, Adli Tıp Kurumları, CBS ve Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, YSK ve Adli Sicil birimlerinin UYAP Sistem Merkezi ile veri iletişimini sağlamaktadır.

35. WAN ile yapılan veri iletişimini nasıl olmaktadır?

Cevap: Birimler UYAP Sistem Merkezinde sonlanan Ana ve Yedek bağlantı hatları ile Operasyonel ve Disaster Sistemleri için Star topolojisi yapısında iletişim kurmakta, tüm servis ve hizmetler UYAP Sistem Merkezi üzerinden sunulmaktadır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I

Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağları Projesi

36. WAN ile ilgili ana bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Türk Telekom Noktadan Noktaya Metreothernet/G.Shdsl/Adsl Bağlantıları
- Superonline G.Shdsl/Adsl Mpls-Vpn Bağlantıları

37. WAN ile ilgili yedek bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Turksat Uydu Bağlantıları
- Vodafone 3G Bağlantıları

38. LAN'in açılımı nedir?

Cevap: Local Area Network

39. LAN nedir?

Cevap: Adli birimlerin; lokaldeki günlük çalışmalarının yapılabilmesi, lokal sunucular üzerinden işlem yapılabilmesi, uzak ve internet erişimleri için kurulan geniş alan ağının iletişimiminin tesisine altyapı oluşturulabilmesi için kurulan bütünlük bilgisayar ağıdır.

40. LAN kapsamında hangi unsurlar tesis edilmiştir?

Cevap:

- Data Kablolaması
- Elektrik/KGK Kablolaması
- Aktif cihazlar
- KGK'lar temin ve tesis edilmiştir.

41. Donanım, Bakım ve Destek Şube Müdürlüğü'nün görevi nedir?

Cevap: UYAP kapsamında dağıtımları yapılmış ve yapılmakta olan donanımların ve bilgisayar alt yapısının kesintisiz olarak çalışmasını sağlamak, 35 adet Bilgi İşlem Müdürlüğü, 56 adet Bilgi İşlem Şefliği ve 66 adet Bilgi İşlem Bürosunun koordinasyonun yapmak ve bu birimlerde çalışan teknik personelin bilgi düzeylerini yükseltmek için eğitim vermek ve bu personele teknik konularda destek vermek .

42. Kisaca entegrasyon yapısından bahsedebilir misiniz?

Cevap: UYAP'in tam entegrasyonu ve merkezi elektronik ortamda tutulan arşivi sayesinde, doğru ve tutarlı bilgi, mevzuatın tanıdığı yetkiler çerçevesinde başta hakim ve savcılar ile yargı personeli olmak üzere tüm kullanıcıların paylaşımına açılmaktadır.

43. Entegrasyonun amacı nedir?

Cevap: Yargı birimlerinin, yargılanmanın her aşamasında ihtiyaç duydukları bilgi ve belgelere, herhangi bir yazışma yapmaksızın mevzuat çerçevesinde UYAP ekranları içerisinde doğrudan erişiminin sağlanmasıdır.

ELEKTRONİK İMZA

44. Elektronik imza nedir? Kisaca açıklayabilir misiniz?

Cevap: 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'nda yer alan şekilde elektronik imza, başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi tanımlar. Elektronik imza kavramı çok genel bir tanım olup kişilerin elle atmış olduğu imzaların

tarayıcıdan geçirilmiş hali olan sayısallaştırılmış imzaları, kişilerin göz retinası, parmak izi ya da ses gibi biyolojik özelliklerinin kaydedilerek kullanıldığı biyometrik önlemleri içeren elektronik imzaları veya bilginin bütünlüğünü ve tarafların kimliklerinin doğruluğunu sağlayan sayısal imzaları içermektedir.

45. UYAP Avukat Bilgi Sisteminden yararlanmak için neler yapmak gereklidir?

Cevap: UYAP Avukat Bilgi Sistemine girişte "Güvenli Elektronik İmza" ile kimlik doğrulaması yapılmaktadır. Bu nedenle UYAP Avukat Bilgi Sisteminden faydalanan isteyen avukatların Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi'ne başvurmadan önce nitelikli e-imza sertifikalarını (NES) Telekomünikasyon Kurumu tarafından yetkilendirilmiş sertifika hizmet sağlayıcılarından (ESHS) herhangi birine başvurarak almaları gerekmektedir.

46. Telekomünikasyon Kurumu tarafından nitelikli e-imza sertifikası vermeye yetkili kurumlar hangileridir?

Cevap:

- Elektronik Bilgi Güvenliği A.Ş. (E-Güven)
- TUBİTAK-UEKAE (Kamu Sertifikasyon Merkezi)
- Türk Trust Bilgi, İletişim ve Bilişim Güvenliği Hizmetleri A.Ş.
- EBG Bilişim Teknolojileri ve Hizmetleri A.Ş.(E-Tugra)

47. Elektronik imzanın en büyük avantajı nedir?

Cevap: Elektronik ortamda yapılan işlemlerin yargı mensuplarına, personeline ve Adalet Bakanlığı personeline dağıtılan elektronik imzalar ile yapılmıyor olması güvenliğin kağıt ortamından daha yüksek olmasına imkan sağlamaktadır.

48. Hash nedir?

Cevap: Elektronik imza elektronik belgeye eklenmiş bilgidir. Gönderilecek belgeden matematiksel yöntemler yardımıyla ve özgün bir biçimde kısaltılmak suretiyle sabit uzunlukta sayısal bir bilgi, elde edilir ki buna mesajın özetini veya hash adı verilir.

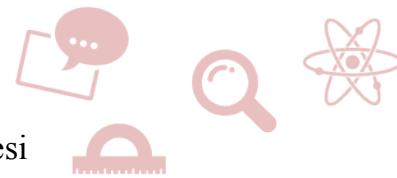
49. 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarından nitelikli elektronik sertifika temin etmiş olan avukatlar hangi işlemleri nasıl gerçekleştirebilir?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi üzerinden dava açabilmekte, dava harçlarını yatırmaktıktır ya da mevcut dava dosyasına evrak gönderebilmektedirler. Dava Açılış uygulaması internet üzerinden dava açılış harç ve masraf yatırma işlemlerini içerdiginden bu işlemleri temin amacıyla bir banka ile protokol yapılmıştır. Dolayısıyla sertifika sahibi avukatların "Dava Açılış" ekranlarını kullanabilmeleri için ilgili banka şubesinden interaktif bankacılık işlemlerini gerçekleştirebilecekleri bir hesap açıtmaları gereklidir.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

50. Dava Açılış Ekranlarında E-İmza ile Yapılabilecek İşlemler hangileridir?

Cevap:

- Hukuk dava açılış ve harçlandırma
- İdari yargı dava açılış ve harçlandırma
- İcra dosya açılış ve harçlandırma
- Dosya tevzi durumu bilgilerini takip etme
- Dava açılış dosyasına evrak ekleme
- Banka işlemleri takip etme fonksiyonları

51. Dava Açılış işlemleri tamamlandığı zaman UYAP'ta sırasıyla neler yapılır?

Cevap: İlgili birimde UYAP sisteminde bir dava açılış dosyası (tevzi dosyası) oluşturulur. Oluşturulan bu tevzi dosyası dava açılacak adli birimdeki tevzi memuruna bağlı UYAP tevzi işlemi ekranında görüntülenir ve tevzi memuru dosyanızı ilgili mahkemeye tevzi eder. Dosyanın hangi mahkemeye hangi esas no ile tevzi edildiği Dosya Tevzi Durumu Bilgileri ekranından takip edilebilmektedir.

52. Güvenli elektronik imza ile bir mazeret dilekçesinin ilgili mahkemeye gönderilmesinde izlenen adımlar hangileridir?

Cevap:

- Dava açılış ekranlarına menüdeki **Dava Açılış** düğmesine tıklayarak aşağıdaki ekranı ulaşınız. Bu ekran hafta içi 08:30 - 17:00 saatleri arasında kullanılabilir.
- UYAP Doküman Editörü ekranı aracılığıyla mahkemeye gönderilmek üzere, mazeret dilekçesi kaydetmeye ve yazdırımıya hazır hale getiriniz.
- UYAP Doküman Editörü programının sol üst kısmında bulunan **Dosya** alt menüsünde **Dokümani İmzala** seçeneğine tıklayınız.
- Açılan sertifika seçimi ekranından **Tamam** butonunu tıklayınız.
- Mazeret dilekçesinin bir örneğinin karşı tarafın avukatına da elektronik posta ile iletilmesi gerekiğinde ise söz konusu metni elektronik posta içeriğine yazılarak ekine mazeret dilekçesi örneğini koyunuz.
- **Seçenekler** menüsünden güvenlik ayarları bölümünü seçiniz.
- Güvenlik Özellikleri menüsünden **Bu iletiye dijital imza ekle** seçeneğini işaretleyiniz.
- Talep edilmesi durumunda bu ileti için S/MIME alındı bilgisi iste seçeneği işaretlenerek Tamam butonunu tıklayınız.
- Imzalama sertifikası seç butonunu tıklayınız ve açılan ekranın sisteme kayıtlı elektronik imza seçeneklerin **Tamam** butonuna basınız.
- Gönderme butonuna **basmadan** önce açılan şifre giriş ekranından Prime EID Ip1 için şifre giriniz ve **İmzala** butonunu tıklayınız.
- Gelen elektronik postadaki elektronik imzayı kontrol etmek için sağ üst köşedeki elektronik

imza simgesini tıklayınız. Açılan Dijital İmza ekranında iletideki dijital imzanın geçerli ve güvenilir olup olmadığını denetleyiniz.

- **Ayrıntılar** seçeneğinden imza bilgilerine ulaşarak kontrol ediniz.

UYAP BİLGİ GÜVENLİĞİ

1. *UYAP'ta ve tüm dünyada bilgi güvenliği konusunda hangi kavramlar öne çıkmıştır?*

Cevap:

- Gizlilik (confidentiality)
- Bütünlük (integrity)
- Erişilebilirlik (availability)

2. *UYAP'in sistem güvenliği özellikleri nelerdir?*

Cevap:

- Teşhis ve Doğrulama
- Kayıt Edilebilirlik
- Verilerin Bütünlüğü
- Açık Anahtar Altyapısı ve Elektronik İmza Servisleri
- Emniyetli Mesaj ve Doküman Servisi
- Ağ Güvenliği
- Uzaktan Erişim Güvenlik Servisi

3. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Teşhis ve Doğrulamayı" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, UYAP sistemine bağlanan her kullanıcıyı teşhis ederek kullanıcı bazında kayıt tutabilme yeteneğine sahiptir. Bunun için her kullanıcının herhangi bir işlem yapmadan önce sisteme kendisini tanıtmazı zorunlu kılmakar kullanıcının kimliği ile kullanıcının kaydını tutabilmekte, bütün işlemlerini birbirine ilişkilendirebilecek kabiliyettedir.

4. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Kayıt Edilebilirliği" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, kayıt edilebilir olayların kayıtlarının yaratılmasını, idamesini, analiz edilmesini ve yetkisiz değiştirme, erişim ve silmeye karşı korunmasını sağlayacak kabiliyettedir. Denetim kayıtları ve diğer bilgiler arasında ayrılmakta, denetim kaydı verilerine sadece sistem yöneticisinin erişebilmesini sağlamakta ve izinsiz erişimlerden korumaktadır. Kayıt işlemlerinin ve denetim kaydı verisinin normal kullanıcılar tarafından değiştirilebilmesini ve silinmesini engellemekte, seçilen bir veya birden fazla kişinin eylemleri ile ilgili kayıtların kişi bazında tutulmasını sağlamaktadır.

5. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Verilerin Bütünlüğünü" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, sayısal imza ve mesaj özeti mekanizmalarını kullanarak kritik bilgilerin izinsiz değiştirildiği ve silindiği zaman bunu tespit etmekte, virüs gibi izinsiz olarak sistemdeki verileri değiştirip, silinebilen zararlı kodları tespit edip yok edecek kabiliyette tasarlanmıştır.

6. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Açık Anahtar Altyapısı ve Elektronik imza Servislerini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, sayısal imza ve kimlik doğrulama servislerini desteklemek üzere kurulmuş olan Açık Anahtar Altyapısı (örneğin; kullanıcı anahtarlarının ve sertifikalarının yaratılması, güncellenmesi, iptal edilmesi) için sertifikasyon yetkilisi yazılımı ile Açık Anahtar Altyapısı istemci yazılımlarını kullanmaktadır. Sertifikasyon yetkilisi, kullanıcı anahtar çiftinin ve sertifikalarının yaratılması, güncellenmesi, iptal edilmesini sağlamaktadır. Sertifikasyon yetkilisi kendi gizli anahtarlarını gizli tutmaktadır. Sistemdeki anahtar yönetimi işlevinden de yine sertifikasyon yetkilisi sorumludur. Anahtar yönetimi, sistemdeki her gereklilik birim için aşağıda belirtilen işlevleri karşılamaktadır.

- Anahtar yönetimi
- Anahtar dağıtıımı
- Anahtar doğrulanması ve anahtar iptal edilmesi
- Anahtar süresinin bitirilmesi
- Anahtar bildirimi
- Anahtar kimlik doğrulaması

Açık anahtar altyapısı istemcisi ise kullanıcı adına sertifikasyon yetkilisi tarafından sağlanan Açık Anahtar Altyapısı servislerini doğrudan kullanarak gereklilik işlemlerinin yerine getirilmesini sağlamaktadır.

7. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Emniyetli Mesaj ve Doküman Servisini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, belirlenmiş kullanıcılar ve uygulamalar için emniyetli mesaj servisini sağlamakta, belirlenmiş kullanıcılar tarafından gönderilen mesajların veya hazırlanan dokümanların içeriğinin yazılım olarak şifrelenmesini temin etmektedir. Sistem, belirlenmiş kullanıcılar tarafından gönderilen mesajların veya hazırlanan dokümanların sahibinin kimliğinin doğrulanması için sayısal olarak imzalanmasını, mesajın ya da dokümanın sayısal imzanın doğrulanarak mesaj veya doküman sahibinin kim olduğunun teşhisini ve doğruluğunun kanıtlanması sağlamaktadır.

8. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Ağ Güvenliğini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistemin ağ güvenliği, her lokasyonun çıkışında "VPN" ve tüm bağlantıları kontrol eden güvenlik duvarı yazılımı (Firewall) ile sağlanmaktadır.

9. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Uzaktan Erişim Güvenlik Servisini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sisteme, internet gibi güvensiz ortamda herhangi bir noktadan erişildiğinde, iletilen bilgilerin güvenliği için aşağıdaki koşullar sağlanmıştır.

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağrı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

- Sunucu ve kullanıcının birbirlerinin kimliğini doğrulaması,
- Kullanıcının ağ üzerinde bağlantı kurduğu sunucunun DNS adresinin ve isminin sertifikalar yoluya doğrulanması,
- Sunucu ve istemci arasında kurulan bağlantının kriptolanması, veri bütünlüğünün sağlanması ve anahtarların değiştirilmesi,
- Sunucu ve kullanıcı arasındaki veri alışveriшинin güvenliği için SSL (Secure Socket Layer) protokolü kullanılmaktadır.

10. UYAP'tan başka hiç bir kamu kurumunda olmayan şubenin adı nedir?

Cevap: UYAP'tan başka hiç bir kamu kurumunda olmayan "Bilgi Güvenliği Şubesi" bulunmaktadır.

11. "Bilgi Güvenliği Şubesinin" görevlerini açıklayınız?

Cevap: Bilgi Güvenliği şubesinin görevleri, dışarıdan veya içерiden gelebilecek saldırları önlemek amacıyla UYAP Bilişim Sisteminin açıklarını araştırmak ve kapatılmasını sağlamaktır.

12. "Sayısal İmza" nedir, açıklayınız?

Cevap: İngilizce digital signature kelimesinin Türkçe karşılığı olup, günümüzde yüksek güvenlik gereksinimini karşılamada kullanılan tekniklerden biridir. Özette, her insanın parmak izi kadar benzersiz olan ancak sanal dünyada kullanılan kimlik belirticidir.

UYAP İÇ GÜVENLİK SİSTEMİ

13. UYAP Bilgi Sistemi hangi servisten faydalananarak çalışır, açıklayınız?

Cevap: Bilgi Sistemi Aktif Dizin Servisinden faydalananarak çalışır.

- Aktif dizin, Windows platformunda çalışan sistemlerde kullanılan servistir. Network üzerindeki nesneler (kullanıcı, kullanıcı grupları, bilgisayarlar, organizasyonel birimler vs.) hakkındaki bilgilerinin kayıtlı olduğu yerdir. Aktif dizine tanıtılmamış kullanıcı, kurumun Bilişim Sisteminde faydalananamaz.
- Bilişim Sisteminde uygulması gereken temel güvenlik kurallarının merkezden belirlenebilmesini sağlamaktadır.
- Merkezden belirlenen temel güvenlik kurallarına bütün kullanıcılar tarafından uyuşduğunu garanti etmektedir.

14. UYAP Bilgi Sisteminin kullanılabilmesi için hangi ön şartların gerçekleşmesi gerekmektedir?

Cevap: 1990-2000 döneminde sözcük işlemcilerin gelişimine en büyük etki işletmelerde ve evlerde en yaygın kullanılan Intel-Microsoft tabanlı bilgisayarlarda Microsoft Windows grafik arayüzlü işletim sisteminin yaygınlaşmasıyla sağlanmıştır. 1993 yılında piyasaya çıkan Windows 3.1 ile DOS işletim sistemi kullanıcıları pencere kullanımıyla tanışmış, 1995 yılında piyasaya

çıkan Windows 95, DOS işletim sisteminin yerini almıştır. Fare ile ekranda gorsellerle desteklenmiş standart menüler, bağlam menüleri, düğmeler, açılır listeler, çoklu iletişim pencereleri ve sihirbazların kullanımıyla yazılımlar kolaylaşmıştır. Bu dönemde sözcük işlemciler, işlem tablosu ve sunum hazırlama yazılımlarıyla bir paket haline getirilerek ofis takımları hâlinde pazarlanmaya başlamışlardır.

- Kullanıcı olabilmek için Personel Genel Müdürlüğü kayıtlarında bulunmak gerekmektedir.
- Sisteme giriş için bir "kullanıcı adı" ve "parola" ya ihtiyaç vardır. Parola Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından verilir. Kullanıcı tarafından sonradan değiştirilebilir.
- Uygulama Yazılımının çalıştırılması için de ayrıca bir parolaya sahip olunması gereklidir. Bu parola da Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından verilir ve ilk kullanımında kullanıcı tarafından değiştirilmesi zorunluluğu vardır.
- Uygulama Yazılımı da kendi içinde yetki temelli olarak çalışmaktadır. Üstelik yetki unvan, birim ve yer bazında belirlenebilir. Örneğin, Uygulama Yazılımı bir zabıt kâtibinin kullanıcı adı ve şifresi ile çalıştırıldığında kullanıcı sadece o zabıt kâtibinin görevli olduğu yerdeki, görevli olduğu mahkemedede bulunan dosyaları görebilir ve sadece bu dosyalarda bir zabıt kâtibinin gerçekleştirebileceği işlemleri yapabilir. (Özel önemi olan yetkileri Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı değil ilgili birim verir. Örneğin, teftiş yetkisini Teftiş Kurulu Başkanlığı, gizli sicil görme yetkisini Personel Genel Müdürlüğü gibi)

15. UYAP Bilgi Sisteminde hangi mekanizma kurulmuştur, açıklayınız?

Cevap: UYAP Bilgi Sisteminde "Loglama" mekanizması kurulmuştur. UYAP bilgi sistemini kullanan kullanıcıların sistem üzerindeki hareketleri Kullanıcı Adı, Bilgisayar Adı, Mac Adresi, IP numarası, Tarih-Saat, Ekran, Değişiklik bazında kayıt altına alınmaktadır.

16. UYAP Bilgi sisteminde hangi işletim sistemi kullanılmıştır ve kullanılma nedenlerini açıklayınız?

Cevap: Windows işletim sistemi kullanılmıştır. Bu sayede,

- Bilgisayarlar merkezi olarak yönetilebilmekte,
- UYAP uygulaması için gerekli olan JAR dosyalarının merkezi dağıtım yapılabilmekte,
- Kimlik doğrulama işlemi yapılabilmekte,
- Son kullanıcı bilgisayarında kullanıcı bazlı yetkilendirmesi yapılabilmekte,
- İşletim sisteminde kaynaklanabilecek sıkıntılara çabuk müdahale edilebilmekte,
- Merkezi olarak yama yönetimini yapılabilmekte,
- Aktif Dizin (kullanıcılar, bilgisayarlar, mekânlar,

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

yazıcılar gibi organizasyonun tüm bilgiler) yönetimi yapılabilmektedir.

17. UYAP İç Güvenlik Sisteminde son kullanıcılar üzerinde hangi güvenlik önlemleri alınmıştır, açıklayınız?

Cevap:

- Sistem üzerinde teknik destek veren kişiler haricinde tüm kullanıcılar bilgisayarlarında sınırlı kullanıcı olarak işlem yapabilmektedir.
- Her bilgisayar üzerinde temel işlemler haricinde kullanıcının işlem yapması engellenmiştir. (IP değiştirme, saat ayarlarını değiştirme v.b.)
- Her birimde yetki verilmiş olan teknik ofis elemanı sadece kendi biriminde yetkilidir. Başka bir birimde sadece sınırlı kullanıcı olarak işlem yapabilir.
- Kullanıcıların belirli aralıklar ile şifrelerini değiştirmeleri sağlanmaktadır.
- Şifre değiştirme işleminde aynı şifre kullanımı engellenmiştir.
- 3 kez hatalı şifre girilmesi durumunda kullanıcı hesabı kilitlenmekte ve yarı saat sonra otomatik olarak açılmaktadır.
- Şifrenin hangi bilgisayar üzerinden kilitlendiği bilgisi tespit edilebilmektedir.
- Kullanıcıların kullanmakta oldukları bilgisayarlara, daha önce belirlenmiş bilgisayar isimlendirme kuralına uygun olarak isim verilmektedir. İsimlendirme kuralına uymayan bilgisayarlar sistemden atılmaktadır.
- Bir bilgisayar etki alanından çıktıktan sonra aynı isim ile tekrar sisteme alınamamaktadır.
- Bilgisayarlara merkezi olarak güvenlik yamaları uygulanmaktadır.
- Kullanıcıların web browser üzerinden yaptıkları işlemlerde kullanıcı adı ve parola girilen ekranlar için parola ve kullanıcı adı hatırlama kapatılmıştır.
- Kullanıcıların tek bir proxy üzerinden çıkış yapmaları sağlanarak internet üzerinden gelen tehlikeler en aza indirilmiştir.
- Kullanıcı bilgisayarlara merkezi olarak virus tarama programı kurulumu yapılmakta ve yine merkezi olarak haftanın belirli günlerinde tüm bilgisayar üzerinde tarama yapılmaktadır.
- Kullanıcı bilgisayarlarda bulunan virus programları merkezi olarak güncellenmektedir.

UYAP DIŞ GÜVENLİK SİSTEMİ

18. UYAP sisteminde dış güvenlik kapsamında hangi güvenlik tedbirleri mevcuttur?

Cevap:

- Intranet: UYAP kendi iç network (internet ağ) içinde çalışmaktadır.
- Noktadan Noktaya VPN (Virtual Private Network): Taşra birimleri, UYAP'a internet üzerinden erişir ama bu erişimi kendileri için özel

olarak oluşturulmuş bir tünel içinden geçerek yaptıkları için talep ettikleri veya gönderdikleri bilgileri diğer internet kullanıcıları göremez.

- Firewall: iletişim trafiği Güvenlik Duvarları kontrolündedir. Tanımlanan kurallar basit ve etkilidir: "A,B,C trafiğine izin ver, bunlar dışındakilerin hepsini yasakla!"
- IDS (Saldırı Tespit Sistemi) ve IPS (Saldırı Önleme Sistemi) modüllerine sahiptir.
- NAT (Network Address Translation): Kullanıcı ve sunucuların gerçek IP'leri dışarıdan görülmüyor.
- Proxy (İçerik Denetimi): Kullanıcıların erişimi tek bir internet çıkışının üzerinden olduğu için kontrolü ve denetimi kolay ve ayrıca güvenlidir.
- Merkezde ve Kullanıcılarında Anti virüs
- Merkezde Saldırı Önleme Sistemi
- En yeni teknoloji Switch, Router vs. donanımlar
- Sayısal imza
- Acil Durum Merkezi

UYAP BİLGİ GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ (BGYS)

19. "Kurumsal Bilgi Güvenliği" kavramı altında bir yönetim sistemi oluşturma yönünde yapılan çalışmalar hangi yıl hangi standartları ortaya çıkarmıştır?

Cevap: 1993 yılında BS 7799 standardını, 2000 yılında ISO/IEC 17799 standardını ve 2006 yılında ISO/IEC 27001 standardını ortaya çıkarmıştır.

20. Bilgi Güvenliği Yönetim Sisteminin (BGYS) sağlayacağı faydalardan nelerdir?

Cevap:

- Kurum çalışanlarının, kurumdan hizmet alan kişi ve kuruluşların ve iş ortaklarının, bilgi sistemi kaynaklarını kötü amaçlı olarak kullanmalarının engellenmesini sağlamak,
- Tehdit ve risklerin belirlenmesini ve etkin bir risk yönetimini sağlamak,
- Herhangi bir güvenlik ihlalinin engellenecek olması nedeniyle ortaya çıkabilecek yüksek maliyetlerden kurtulmayı sağlamak,
- İş sürekliliğini sağlamak,
- Kurum çalışanlarının güvenlik konusundaki farkındalık düzeyinin yükseltilmesi ve önemli güvenlik konularında bilgilendirilmesini sağlamak,
- Bilgi güvenliğinin dikkate alındığını, gerekli bilgi güvenliği adımların uygulandığını ve kontrollerin yapıldığı yani tüm seviyelerde bilgi güvenliğinin sağlandığını göstermek,
- Bilgi sistemlerinin güvenli olduğu konusunda çalışanlara ve iş ortaklarına kendilerinin güvende olduklarını hissettirmek,
- Kurumsal prestijin korunmasını ve artısını sağlamaktır.

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağları Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

UYAP BİLGİ SİSTEMİ NETWORK GÜVENLİK UYGULAMALARI

21. Bakanlık bünyesinde kaç tane taşra birimi ve aktif kullanıcı vardır?

Cevap: Bakanlık bünyesinde 1200'ü aşkın taşra birimi, birimlerde 40 000'i aşkın bilgisayar ve aktif kullanıcı bulunmaktadır.

22. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Ana ve Yedek bağlantılar, Uç birim ve Merkezde kullanılan router cihazları ile temel olarak performans, süreklilik ve üst düzey güvenlik prensipleri esas alınarak iletişimini sağladığı WAN ortamındaki trafik DMVPN (Dinamik Multipoint VPN) yapısı içerisinde uluslararası otoritelerce kabul edilen en üst düzey yöntem ve kripto algoritmalarıyla şifrelenmekte, özel olarak crypto authentication üretilen özel sertifika ile sağlanmaktadır.
- Uç birim router cihazlarında uygulanan Access-List ler ile birim kullanıcılarının yalnızca belirli adreslerle iletişimine izin verilmekte ve kontrolsüz erişimler engellenerek izinsiz girişimler loglanmaktadır.
- Aynı şekilde UYAP Sistem Merkezinde birim kullanıcılarına dair iletişim tekrar ve detaylı olarak firewall kontrolünden geçmekte, izinsiz erişimler engellenerek loglanmaktadır.
- Izinli erişimler arasında atak vb. unsurlar için tüm trafik IPS kontrolünden geçerek engellenmekte ve loglanmaktadır.
- Birim lokal networkündeki iletişim ile ilgili trafik akışları düzenli olarak gözlenmekte, izinli erişimler içerisinde yer alan olumsuz hareketler tespit edilerek müdahale edilmektedir.
- QOS uygulanarak merkezden sağlanan servisler ve bu servisleri sunan sunuculara dair trafik sınıflandırılmaktır, sınıflandırılan her bir trafik için farklı bir policy uygulanmaktadır, herhangi bir servise dair trafığın anormal seyri engellenmektedir.
- Tüm router cihazlarında güncel ve en uygun Ios/Firmware versiyonları kullanılmaktır, bu cihazlar üzerinde güvenlik açığına neden olabilecek servisler ve tanımlamalar (CDP (Cisco Discovery Protocol), proxy-arp, redirection (Yönlendirme) vb) kullanılmamaktadır.
- Router cihazlarına erişim yalnızca şifreli olarak SSH (Secure Shell/Güvenli Kabuk) protokolü ile ve yalnızca belirli adreslere sahip kişiler tarafından sağlanmakta diğer erişimler engellenmekte ve loglanmaktadır.
- Yine router cihazlarına erişim hakkı TACACS (Terminal Access Controller Access Control System) servisi ile sağlanmaktadır, cihazlar üzerindeki hak ve tanımlama yetkileri kullanıcı

seviyelerine göre belirlenmekte, cihazlar üzerindeki tüm işlem ve hareketler loglanmaktadır.

- Yine SNMP (Simple Network Management Protocol - Basit Ağ Yönetim Protokoli) erişimleri yetkili ve yetkisiz seviyeler için sınıflandırılmaktır, bu erişimlerin yalnızca belirli adresler üzerinden sağlanması izin verilmekte, izin verilmeyen ve engellenen tüm girişimler loglanmaktadır.

23. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için internete dair ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Internet bağlantısını karşılayan router cihazı üzerinde atak önleyici özel modül, dedektörler ve tanımlamalar bulunmakta, mevcut ve tüm atak teknikleri engellenerek loglanmaktadır.
- Atak önleyici modül ve detektör kontrolünden geçen trafik daha sonra firewall ve IPS kontrollerinden geçmektedir.
- Bu cihaza/cihazlara erişim ve yönetim hakkı, TACACS (Terminal Access Controller Access Control System) servisi ile yalnızca belirli adresler üzerinden ve yalnızca belirli kullanıcılar tarafından sağlanmaktadır.

24. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için extranete dair ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Her bir kurum bağlantısı extranet bağlantılarının sonlandığı router üzerinde tanımlanan VRF (Sanal router) teknigi ile birbirinden tamamen bağımsız olarak karşılaşmaktadır.
- Her bir bağlantı ayrı ayrı üst düzey algoritmalar ile şifrelenmektedir.
- Her bir kurumun kullandığı lokal IP subnetlerinin çakışabilmesi olasılığına karşı NAT uygulanmaktadır.
- Trafik akışları düzenli olarak gözlenmekte ve normal dışı durumlara müdahale edilmektedir.
- Extranet bağlantısını karşılayan router cihazına erişim ve yönetim hakkı TACACS servisi ile yalnızca belirli adresler üzerinden ve yalnızca belirli kullanıcılar tarafından sağlanmaktadır.
- Kullanılan ürünler, iletişim teknikleri ve diğer yaklaşımlar yönünden Network Güvenliği konusunda dünya genelinde kabul gören tüm uygulamalar yakından takip edilmekte ve uygun olanları sisteme uyarlanmaktadır.

UYAP BİLGİ SİSTEMİ SİSTEM GÜVENLİK UYGULAMALARI

25. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin clientlardan (istemci) korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap: Birbiri ardına akan paragraflar, bu paragrafların arasında yerleştirilmiş tablolar, grafikler, görüntüler ve benzeri görsel ögelerden oluşur.

- Uç noktadaki bütün clientlar üzerinde firewall, anti-virus vardır.
- Bütün clientlara group policy üzerinden kısıtlamalar uygulanır.
- Clientların sisteme gereksiz gelmesi engellenir.
- Clientların kendi aralarında gereksiz trafiği engellenir.
- Clientlara QOS (Quality of Service) uygulanır.

26. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin WAN saldırılardan korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap:

- Bütün dış sistem bağlantıları yedekli firewall üzerinden gelir.
- IPS (Intrusion Prevention Systems) atak önleme sistemi vardır.
- IDS (Intrusion Detection System) saldırı tespit sistemi vardır.
- Dış sistem bağlantıları farklı networkler üzerinden yapılır.
- Bütün bağlantılar kriptoludur.
- VPN bağlantıları firewall üzerinde sonlandırılır.

27. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin internet ortamundan korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap:

- İnternet bağlantısı yedekli bir firewall katmanından geçer.
- WAN, LAN ve VPN bağlantıları için ayrı subnet kullanılır.
- 3 katmanlı bir yapı vardır.
- Her katmanda firewall bulunur.
- Her katmanda belli amaca hizmet eden sunucular bulunur.
- En kritik uygulamalar 3. katmandadır. (VT gibi)
- Her katmanda DMZ (De-Militarized Zone-Silahsızlandırılmış Alan) bölgeleri vardır.

28. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında atak önleme amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap:

- 3 farklı katmandaki sunuculara erişim ayrılmıştır.
- Erişime ulaşmadan önce IPS sistemi vardır.
- Bütün sunucular birbirinden izoledir.
- Bütün izole sunucu katmanları firewall arkasındadır.

- Yetkisiz erişimler kapalıdır.

UYAP VERİ GÜVENLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK

29. *Veri Güvenliği Hakkında Yönetmelik hangi tarih ve sayılı kanun ile hazırlanmıştır?*

Cevap: Bu Yönetmelik, 15.05.2001 tarih ve 4674 sayılı Kanun ile 29.3.1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığı'nın Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'a eklenen 22/A maddesi uyarınca hazırlanmıştır (Madde 3).

30. *UYAP Veri Güvenliği Hakkındaki Yönetmeliğin amacı nedir?*

Cevap: UYAP Veri Güvenliği Hakkındaki Yönetmeliğin amacı, Adalet Bakanlığına ait bilgi sistemlerinin internet üzerinden gelecek tehlikelerden korunması ve veri güvenliğinin sağlanması için alınacak güvenlik önlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

PAROLA SEÇİMİ VE KULLANIMI

31. *Parola seçiminde alınması gereken tedbirler nelerdir?*

Cevap:

- Parolanız kesinlikle “adalet” olmamalıdır.
- Parolanız kesinlikle eş, çocuk veya herhangi bir yakın akrabanın adı, doğum tarihi, araba plakası, doğum yeri vs. gibi tahmin edilebilir bilgilerden oluşturulmamalıdır.
- Parolanız kesinlikle herhangi bir Türkçe veya Yabancı Dil Sözlüklerinde bulunan anlamlı bir kelime veya anlamlı bir kelimedenden türetilmiş bir kelime veya özel isim olmamalıdır. (Örnek: Kayserili, Kayserilimisin, Diana, Superman, Galatasaray vs.)
- Uluslararası kabul görmüş ve güvenli sayılan parola; büyük harf, küçük harf, rakam veya özel işaretlerin en az üçünün birlikte kullanıldığı ve en az 7 haneden oluşan paroladır. (Örnek: At@TuRk, K1r\$eH1R)
- Belirli aralıklarla mutlaka değiştirilmelidir.

YARDIM MASASI

32. *Yardım Masası kaç bölümden oluşmaktadır ve bu bölümleri isimleri nelerdir?*

Cevap: 3 bölümden oluşmaktadır. İsimleri; yazılım bölümü, donanım bölümü, parola işlemleri.

33. *Bilgi işlem Dairesi Başkanlığı Yardım Masası Şube Müdürlüğü hangi yıldan itibaren kaç alt sistem ve operatörle hizmet vermeye başlamıştır?*

Cevap: Bilgi işlem Dairesi Başkanlığı Yardım Masası Şube Müdürlüğü 2005 yılı temmuz ayından itibaren 7 alt sistemde 8 operatörle çalışmaya başlamıştır.

34. *Yardım Masasının Yazılım Bölümünün işlevi nedir?*

Cevap: Yazılım Bölümü: Her birim için ayrı ayrı oluşturulan modüllerde gelen hata ve düzeltme talepleri

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I Ünite 3: Ulusal Yargı Ağrı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

sorumlu yardım masası operatörleri tarafından değerlendirildikten sonra yazılım grubuna yönlendirilerek çözüme kavuşturulmaktadır.

35. Yardım Masasının Donanım Bölümünün işlevi nedir?

Cevap: Donanım Bölümü: Telefonla ya da olay talebi ile gelen talepler ilgili birimin teknik ofisine yönlendirilir. Teknik ofis bir sorunla karşılaşlığında ise donanım bölümune ulaşarak taleplerini bildirmekte olup çözüm için telefon ile yönlendirilmektedirler. Uydu ya da UYAP bağlantısı ile ilgili bir problem bildirildiği takdirde, gerekli bilgiler alınarak Sistem bölümünde aktarılmaktadır.

36. Yazılım Masasının Parola İşlemleri Bölümünün işlevi nedir?

Cevap: Parola işlemleri: Domain (bilgisayar açılış), portal ve VPN sertifika şifreleri verilmektedir. Ayrıca mail hesaplarının oluşturulması için gelen taleplerde sistem bölümne yönlendirilerek dönüş geldiğinde ilgili kullanıcıya şifre bilgisi verilmektedir.

37. Yardım Masasının görevleri nelerdir?

Cevap:

- Ulusal Yargı Ağının Adalet Bakanlığı'na bağlı tüm birimlerde yaygınlaşmasıyla birlikte meydana gelen sorunlarda kullanıcının her zaman yanında olmak,
- Kullanıcının karşılaştığı ve tek başına çözemediği durumlarda her zaman arayacağı bir pozisyonda bulunmak,
- Sistemdeki tüm kullanıcıların (e-posta sorunu, şifre verme/silme/değiştirme/) teknik sorunlarını çözmek,
- Telefonla gelen çağrıları karşılamak, arayan kişilere sistemle ilgili bilgilendirme yapmak,
- UYAP sistemine yönelik olarak gelen öneri ve istekler yine ilgili Uygulama ve Geliştirme subesi personeline aktarmak,
- Yardım Masasına telefonla gelen uygulama ile ilgili taleplerde kullanıcıya gerekli bilgiyi vermek ve sorunu en kısa sürede çözmek, bunun yanında bundan sonraki sorunlarının çözümü için yardım masasını kullanması ve buradan talebini takip etmesi hususunda bilgi vermektr.

38. Yardım Masasının hedefleri nelerdir?

Cevap:

- UYAP yaygınlaştırma çalışmalarının sonuna gelinmesi ile birlikte yardım masası faaliyetlerinin taşra birimlerinde görevlendirilen uzman kullanıcılar yardımıyla yürütülmesi amacıyla taşra yardım masası birimlerinin kurulması ve bakanlık yardım masasının Şubesi olarak görev yapmasının sağlanması
- Spectra programının taşrada görevlendirilmiş bulunan uzman kullanıcıların da kullanımına açılması için gerekli alt yapı ve program güncelleştirmesinin yapılması

- Kullanıcıların yardım masasını daha etkin kullanımının sağlanmasıdır.

ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ

1. Ulusal Yargı Ağrı Projesi ne anlamına gelmektedir?

Cevap: E-dönüşüm, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanarak, mevcut kültürün, iş modelinin, iş süreçlerinin, ürün ve hizmetlerin; çalışan, vatandaş, iş ortakları ve diğer tüm sosyal paydaşların yararına, bir bütünlük içinde değiştirilmesi anlamına gelmektedir.

2. E-devlet ne anlamına gelmektedir?

Cevap: Teknolojik ve sosyal gelişmeler, geleneksel devlet örgütlenmesinin yetersizliğini ortaya çıkartmıştır. E-devlet, devletin vatandaşlara karşı yerine getirmekle yükümlü olduğu görev ve hizmetler ile vatandaşların buna karşılık devlete karşı olan görev ve hizmetlerinin karşılıklı olarak elektronik iletişim ve işlem ortamlarında kesintisiz ve güvenli olarak yürütülmesi anlamına gelmektedir.

3. UYAP daha kapsamlı bir şekilde tanımlanacak olursa nasıl bir bilişim sistemidir?

Cevap: Ulusal Yargı Ağrı Projesi (UYAP), günümüzün tüm teknolojik olanakları kullanılarak, Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatının, bağlı ve ilgili kuruluşlarının, adli ve idari tüm yargı birimlerinin (Cumhuriyet başsavcılıkları, mahkemeler, icra ve iflas daireleri, ceza infaz ve ıslah kurumları, adli tıp birimleri, denetimli serbestlik birimleri) donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş olan, kamu kurum ve kuruluşları ile dış birim entegrasyonunu sağlayan ve e-Dönüşüm sürecinde e-Devletin e-Adalet ayagını oluşturan bir bilişim sistemidir.

4. UYAP işlerimizi nasıl kolaylaştırır?

Cevap: UYAP, kullanıcılarının vakitlerini ve dikkatlerini asıl işlerine vermelerini ve böylelikle adaletin daha hızlı tecelli etmesini sağlamak, dava masrafları ile yargılama giderlerinin azaltılarak kadro açısından kaynaklanan yükü hafifletmek, personelin moralini artırmak ve kaynakları etkin bir şekilde kullanmak üzere geliştirilmiş olan bir projedir.

TARİHÇESİ

5. UYAP'in tarihçesinden kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: 1990'lı yılların başından itibaren tüm dünyada, ekonomik ve sosyal nedenlerle bilgi toplumu olma yönünde çabaların arttığı gözlenir. Ülkemizde adalet sahasında ilk otomasyon çalışmaları 1998 yılında başlamış, böylece adalet hizmetlerinin en iyi şekilde yürütülmesi amacıyla, üretkenliği ve verimliliği artırmak için UYAP adı altında çoklu-kullanıcılı ve iş odaklı bir sistemin uygulamaya geçirilmesi kararı verilmiştir. Yüksek yargı organları ve yargı için bilgi temininde vazgeçilmez özellikle bulunan bazı kurumlar da UYAP sistemine dâhil edilmiş, bunun için Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilatı ile birlikte tüm mahkemeler, Cumhuriyet başsavcılıkları ve icra dairelerini de içine alacak şekilde Türkiye geneli için geniş bir bilgisayar ağı (WAN) kurulmuştur. Bir e-kurum uygulaması olan UYAP, UYAP

I ve UYAP II şeklinde iki aşamalı olarak planlanmıştır. UYAP I bakanlık merkez birimlerini, UYAP II ise taşra birimlerini kapsamaktadır. UYAP yazılımları 2003 yılı Eylül ayında tamamlanmış ve geliştirme ortamında uzman kullanıcıların kullanımına ve eleştirilerine açılmıştır. Gerçek kullanıcılarla laboratuvar ortamında 2004 yılı başına kadar yoğun testlerden geçirilmiş ve daha sonra pilot olarak seçilen gerçek ortamda bir yıllık teste tabi tutularak yaygınlaştırılmasına başlanmıştır.

AMACI

6. UYAP'in temel amacı nedir?

Cevap: UYAP'ın ana amacı, zaman kaybetmeden adaletin yerine getirilerek vatandaşın mağdur olmasını engellemektir.

7. UYAP'in ana amaci dışındaki diğer amaçları nelerdir?

Cevap:

- Hızlı, etkin, güvenilir, adil, verimli, şeffaf ve etik değerlere uygun bir yargılama mekanizması oluşturulmasını sağlamak.
- Her türlü idari faaliyetler ile denetim, teftiş ve soruşturmanın hızlı ve etkin bir şekilde yürütülebilmesini sağlamak.
- Doğru ve tutarlı bilginin mevzuatın tanıldığı yetkiler çerçevesinde istenilen zamanda hızlı ve kolayca elde edilmesini ve paylaşımını sağlamak.
- İş süreçlerinin hızlandırılmasını, elektronik arşivin oluşturulmasını, avukatların ve vatandaşların yargı hizmetlerinden internet aracılığıyla daha hızlı ve daha kolay yararlanmalarını sağlamak.

HEDEFİ

8. UYAP'in hedefi nedir?

Cevap: UYAP'ın hedefi; e-Dönüşüm ve e-Devlet sürecinde gerekli tüm teknolojik gelişmeleri kullanarak Adalet Bakanlığı teşkilatı, bağlı ve ilgili kuruluşları ile tüm yargı ve yargı destek birimlerinin, donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş kamu kurum ve kuruluşları ile entegrasyonunu sağlayarak e-Devlet yapısının adalet ayagını (e-Adaleti) oluşturmak ve kurumu kâğıtısız ofis ortamına taşımaktır.

AŞAMALARI VE KAPSAMI

9. UYAP'in geliştirilmesinde yaşanan aşamalardan kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: Proje kapsamının ve mevcut ihtiyaçların tespiti amacıyla öncelikle fizibilite çalışmaları yapılmış, çalışmalar sonunda düzenlenen rapora göre, projenin kısa bir sürede bitirilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmış, yıllara yayılarak, merkez ve taşra olmak üzere iki aşamada ve öncelikle pilot ve test birimlerinde gerçekleştirilmesi ve daha sonra yaygınlaştırılması gereği kanaatine varılmıştır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I

Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

10. UYAP'ın merkez aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I

11. UYAP'ın taşra aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I olarak adlandırılmıştır.

12. UYAP I neyi amaçlar?

Cevap: Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilât ve bağlı birimlerinin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

13. UYAP I'in kuruluş aşamalarından bahsedebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamda, merkez teşkilat bünyesinde bulunan 6 binada yapısal kablolama ve ağ cihazları kurulumu tamamlanmıştır. 23 birimin analiz çalışmaları yapılarak, bu analiz çalışmaları doğrultusunda yazılım kodlama faaliyetlerine hazırlık amacıyla sistem tasarım çalışmaları UYAP I Adalet Bakanlığı merkez otomasyonu projesi 28 Eylül 2000 tarihinde başlamış, yazılımlar 31 Aralık 2001 tarihinde tamamlanarak işletme alınmıştır.

14. UYAP I'in kurulmasıyla ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP I aşaması ile merkezde birimler arası bütünlüğe sahip olunmuş, birim faaliyetleri hız kazanmıştır. Birimler arasında yaşanan veri tekrarları ve bilgi farklılıklarının önlenmesi sağlanmıştır.

15. UYAP I projesinin hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı ve bağlı kuruluşları birimlerinde günlük işlem ve yazışmaların bilgisayar yardımıyla yapılması, tüm verilerin veri taban(lar)ında tutulup bilgisayar ağı (network) kurularak izlenmeye başlanması,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatında gerçekleştirilen tüm personel, finans, tedarik, malzeme bilgileri ve ceza evlerine ait bilgilerin izlenebilmesi,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı içerisinde her türlü iç ve dış yazışmanın elektronik ortamda yapılması hedeflenmiştir.

16. UYAP II neyi amaçlar?

Cevap: Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

17. UYAP II'nin Hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesi,
- Dış sistemlerle ihtiyaç duyulan veri alış-veriş entegrasyonunun sağlanması,
- Her türlü yazışma ve haberleşmenin elektronik ortamda yapılması,

- Davaların hazırlık aşamasından sonuçlanana kadar elektronik ortamda bakılabilmesi ve sonuçlandırılabilmesi.

18. UYAP II'in geliştirilmesiyle ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP II projesinin gerçekleştirilmesiyle Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında daha az hata, bilgilere kolay erişim, etkin ve entegre süreçler, dokümantasyon yönetimi, haberleşme ve paylaşım, elektronik ortamda yazışma ve gelen-giden evrak takibi, standart belge ve yazışma şablonları, istatistik ve raporların doğru ve güncel üretimi, diğer kurumlarla elektronik ortamda hızlı ve etkin bilgi alışverişi sağlanmıştır.

19. UYAP II'nin fonksiyonel açıdan kapsamı kaç aşamadan oluşur ve bunlar nelerdir?

Cevap: Yargılama Hizmetleri, Kaynaklar/İdari Yönetim, Ortak Uygulama Yönetimi ve Destek Hizmetler Yönetimi olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır.

20. UYAP kapsamında bu dört bölüm dışında hangi portallar bulunmaktadır?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi (Avukat Portalı) ve Vatandaş Bilgi Sistemi (Vatandaş Portalı) bulunmaktadır.

21. UYAP'in dış otomasyonu kapsamında hangi kamu kurum ve kuruluşları yer almaktadır?

Cevap:

- Nüfus ve Vatandaşlık işleri Genel Müdürlüğü
- Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü
- Emniyet Genel Müdürlüğü (POLNET)
- Jandarma Genel Komutanlığı (KİHBİ)
- Kamu İhale Kurumu
- Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK)
- Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı (VEDOP)
- Devlet İstatistik Genel Müdürlüğü
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- Türkiye Noterler Birliği
- Türkiye Barolar Birliği
- Gümrük Müsteşarlığı
- Dışişleri Bakanlığı

22. UYAP-II A VE B sistemleri nasıl ve ne zaman kurulmuştur?

Cevap: Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında gereksinim ve süreç analizleri yapılip analiz raporu hazırlanmıştır. Bu analiz raporlarına göre genel sistem mimarisini hazırlanmış olup Ağustos 2001 ve Aralık 2001 tarihleri arasında 31 taşra teşkilatının yapısal kablolama, masaüstü bilgisayar ve çevre birimleri temin edilerek kurulumu yapılmıştır.

23. UYAP II-C projesi ne otomasyonudur?

Cevap: Taşra Birimleri Otomasyonu

24. UYAP II C projesi hangi faaliyetleri kapsar?

Cevap: Organizasyonel kapsamda belirtilen yerlerde yazılım, donanım, geniş alan ağları, yapısal kablolama ve statik kesintisiz güç kaynağı gibi faaliyetleri kapsar.

25. UYAP II C'nin kurulum aşamasında ne şehir ve kurumlara ne gibi yatırımlar yapılmıştır. Sayılarla örnek verebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamında Ankara'da 70.000 kişiye hizmet verecek şekilde Merkezi Sistem Odası kurulmuş olup ayrıca 10.000 kullanıcıya hizmet verecek Acil Kurtarma Merkezi kurulmuştur. 70.000 kişiye hizmet verecek Merkezi Sistem UYAP uygulamaları için teknik altyapısının oluşturulmasında gerekli donanımlar sağlanmış, bu faaliyetlerin devamını sağlamak amacıyla bütün ağır ceza merkezlerinde teknik ofisler kurulmuştur. 220 birimde UYAP Sistem Merkezi ile geniş alan ağları bağlantısı (WAN) tesis edilmiştir. Bu birimlerde internet, e-mail ve UYAP uygulamalarını merkezi sistem üzerinden kullanılabilmeleri amaçlanmıştır. Türkiye çapındaki 30.000 Adalet Bakanlığı personeli, 40.000 avukata ve internet üzerinden gelecek vatandaşlarımıza hizmet verecek Merkezi Sistem Odası ve felaket durumunda devreye girecek Disaster Center (Acil Durum Merkezi) kurulmuştur.

26. UYAP-II D VE E'nin kurulmasında hangi işlemler gerçekleştirilmiştir?

Cevap: Bu aşamalarda taşra teşkilatında kullanılmak üzere donanım temin edilmesi işlemleri gerçekleştirilmiştir.

27. UYAP-II F hangi kapsamında kurulmuştur?

Cevap: UYAP-II-C projesi kapsamında kurulmuştur.

28. UYAP-II F ile ilgili sayılarla ayrıntılı bilgi verebilir misiniz?

Cevap: 10.000 kullanıcından, 30.000 iç kullanıcı, 40.000 dış kullanıcıya (Avukat) hizmet verecek şekilde yaygınlaştırılması amacı ile planlanan UYAP-II-F projesi devam etmektedir. Proje kapsamında; UYAP yazılımının kullanılabilmesi için hâkim ve Cumhuriyet savcıları da dahil olmak üzere 13.000 personele temel bilgisayar eğitimi, merkez teşkilatı ve 40 adet taşra teşkilatında işletme alınması çalışmaları için 5.344 kişiye UYAP yazılım eğitimleri ve UYAP uzman kullanıcı eğitimleri verilmiştir. Ayrıca UYAP destek hizmetlerinin yürütülmesi için 500 taşra teknik ofisi çalışanlarına teknik ofis eğitimleri ve 27 Adalet Mütettişine UYAP eğitimleri verilmiştir. 1.710 personele uygulama yazılımını kullanabilmeleri, kendi fonksiyonel işlemlerini sistem üzerinden gerçekleştirebilmelerinde birimlerine destek olmaları amacıyla Uzman Kullanıcı eğitimleri verilmiştir.

29. UYAP II F projesi hangi kurumlarda ve toplamda kaç adet birimde uygulanmaya başlanmıştır?

Cevap: UYAP 133 Ağır Ceza Merkezi, 581 Adliye, 5 CMK 250. Maddesi ile Görevli Cumhuriyet Başsavcılığı, 25 Bölge İdare Mahkemesi, 425 cezaevi, 52 ATK birimi, 2 Adalet Meslek Lisesi, 2 Hâkim evi ve 2 Sosyal Tesis

olmak üzere toplam 1.227 adet birimde uygulanmaya başlanmıştır.

FAYDALARI

30. UYAP'IN yargı sistemine olan katkıları nelerdir?

Cevap:

- Zamandan Kazanç
- Maliyetten Kazanç
- İşgünden Kazanç

31. UYAP'in avantajları nelerdir?

Cevap:

- Yargıda etkinlik ve verimlilik sağlanmıştır.
- Yargıda doğruluk ve tutarlılık sağlanmıştır.
- Yargı hız kazanmıştır.
- Yargıda şeffaflık sağlanarak yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önüne geçilmektedir.
- Avukatların tüm işlemlerine hız ve kolaylık getirilmiştir.
- Vatandaşların evlerine kadar hizmet götürülmektedir.
- UYAP SMS Bilgi Sistemi ile yargıda işlemleri yeni bir soluk ve vizyon getirilmiştir.
- Yargıda maliyetten, emekten ve zamandan büyük oranda tasarruf sağlanmıştır.
- Kağıt üretiminin hammaddesi olan ağaç ihtiyacının azalmış olmasının yanı sıra ağaçın kağıda dönüştürülmesi sırasında harcanacak olan enerji tasarrufu, su tasarrufu hava kirliliğinin engellenmesi, su kirliliğinin engellenmesi gibi önemli kazançlar sağlanmaktadır.

BİLİŞİM AĞLARI VE DONANIM ALT YAPISI

32. Bilişim ağları hangi protokolle hangi bakanlığa bağlanmıştır?

Cevap: Türksat A.Ş. ile imzalanan protokol gereğince yeterli sayıda uydu kurulumu yapılmış ve geniş alan bilgisayar ağı uydu bağlantısı ile Adalet Bakanlığı'na bağlanmıştır.

33. WAN'ın açılımı nedir?

Cevap: Wide Area Network

34. WAN ile hangi birimlerin UYAP sistem merkezi ile veri iletişimini sağlanmasıdır?

Cevap: Bakanlık Birimleri, Adli ve İdari Yargı Birimleri, Ceza İnfaz Kurumları, Denetimli Serbestlik Şube Müdürlükleri, Adli Tıp Kurumları, CBS ve Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, YSK ve Adli Sicil birimlerinin UYAP Sistem Merkezi ile veri iletişimini sağlamaktadır.

35. WAN ile yapılan veri iletişimini nasıl olmaktadır?

Cevap: Birimler UYAP Sistem Merkezinde sonlanan Ana ve Yedek bağlantı hatları ile Operasyonel ve Disaster Sistemleri için Star topolojisi yapısında iletişim kurmakta, tüm servis ve hizmetler UYAP Sistem Merkezi üzerinden sunulmaktadır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I

Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağları Projesi

36. WAN ile ilgili ana bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Türk Telekom Noktadan Noktaya Metreoethernet/G.Shdsl/Adsl Bağlantıları
- Superonline G.Shdsl/Adsl Mpls-Vpn Bağlantıları

37. WAN ile ilgili yedek bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Turksat Uydu Bağlantıları
- Vodafone 3G Bağlantıları

38. LAN'in açılımı nedir?

Cevap: Local Area Network

39. LAN nedir?

Cevap: Adli birimlerin; lokaldeki günlük çalışmalarının yapılabilmesi, lokal sunucular üzerinden işlem yapılabilmesi, uzak ve internet erişimleri için kurulan geniş alan ağının iletişimiminin tesisine altyapı oluşturulabilmesi için kurulan bütünlük bilgisayar ağıdır.

40. LAN kapsamında hangi unsurlar tesis edilmiştir?

Cevap:

- Data Kablolaması
- Elektrik/KGK Kablolaması
- Aktif cihazlar
- KGK'lar temin ve tesis edilmiştir.

41. Donanım, Bakım ve Destek Şube Müdürlüğü'nün görevi nedir?

Cevap: UYAP kapsamında dağıtımları yapılmış ve yapılmakta olan donanımların ve bilgisayar alt yapısının kesintisiz olarak çalışmasını sağlamak, 35 adet Bilgi İşlem Müdürlüğü, 56 adet Bilgi İşlem Şefliği ve 66 adet Bilgi İşlem Bürosunun koordinasyonun yapmak ve bu birimlerde çalışan teknik personelin bilgi düzeylerini yükseltmek için eğitim vermek ve bu personele teknik konularda destek vermek .

42. Kisaca entegrasyon yapısından bahsedebilir misiniz?

Cevap: UYAP'in tam entegrasyonu ve merkezi elektronik ortamda tutulan arşivi sayesinde, doğru ve tutarlı bilgi, mevzuatın tanıdığı yetkiler çerçevesinde başta hakim ve savcılar ile yargı personeli olmak üzere tüm kullanıcıların paylaşımına açılmaktadır.

43. Entegrasyonun amacı nedir?

Cevap: Yargı birimlerinin, yargılanmanın her aşamasında ihtiyaç duydukları bilgi ve belgelere, herhangi bir yazışma yapmaksızın mevzuat çerçevesinde UYAP ekranları içerisinde doğrudan erişiminin sağlanmasıdır.

ELEKTRONİK İMZA

44. Elektronik imza nedir? Kisaca açıklayabilir misiniz?

Cevap: 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'nda yer alan şekilde elektronik imza, başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi tanımlar. Elektronik imza kavramı çok genel bir tanım olup kişilerin elle atmış olduğu imzaların

tarayıcıdan geçirilmiş hali olan sayısalştırılmış imzaları, kişilerin göz retinası, parmak izi ya da ses gibi biyolojik özelliklerinin kaydedilerek kullanıldığı biyometrik önlemleri içeren elektronik imzaları veya bilginin bütünlüğünü ve tarafların kimliklerinin doğruluğunu sağlayan sayısal imzaları içermektedir.

45. UYAP Avukat Bilgi Sisteminden yararlanmak için neler yapmak gereklidir?

Cevap: UYAP Avukat Bilgi Sistemine girişte "Güvenli Elektronik İmza" ile kimlik doğrulaması yapılmaktadır. Bu nedenle UYAP Avukat Bilgi Sisteminden faydalanan isteyen avukatların Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi'ne başvurmadan önce nitelikli e-imza sertifikalarını (NES) Telekomünikasyon Kurumu tarafından yetkilendirilmiş sertifika hizmet sağlayıcılarından (ESHS) herhangi birine başvurarak almaları gerekmektedir.

46. Telekomünikasyon Kurumu tarafından nitelikli e-imza sertifikası vermeye yetkili kurumlar hangileridir?

Cevap:

- Elektronik Bilgi Güvenliği A.Ş. (E-Güven)
- TUBİTAK-UEKAE (Kamu Sertifikasyon Merkezi)
- Türk Trust Bilgi, İletişim ve Bilişim Güvenliği Hizmetleri A.Ş.
- EBG Bilişim Teknolojileri ve Hizmetleri A.Ş.(E-Tugra)

47. Elektronik imzanın en büyük avantajı nedir?

Cevap: Elektronik ortamda yapılan işlemlerin yargı mensuplarına, personeline ve Adalet Bakanlığı personeline dağıtılan elektronik imzalar ile yapılmıyor olması güvenliğin kağıt ortamından daha yüksek olmasına imkan sağlamaktadır.

48. Hash nedir?

Cevap: Elektronik imza elektronik belgeye eklenmiş bilgidir. Gönderilecek belgeden matematiksel yöntemler yardımıyla ve özgün bir biçimde kısaltılmak suretiyle sabit uzunlukta sayısal bir bilgi, elde edilir ki buna mesajın özetini veya hash adı verilir.

49. 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarından nitelikli elektronik sertifika temin etmiş olan avukatlar hangi işlemleri nasıl gerçekleştirebilir?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi üzerinden dava açabilmekte, dava harçlarını yatırbilmekte ya da mevcut dava dosyasına evrak gönderebilmektedirler. Dava Açılmış uygulaması internet üzerinden dava açılış harç ve masraf yatırma işlemlerini içерdiğinde bu işlemleri temin amacıyla bir banka ile protokol yapılmıştır. Dolayısıyla sertifika sahibi avukatların "Dava Açılmış" ekranlarını kullanabilmeleri için ilgili banka şubesinden interaktif bankacılık işlemlerini gerçekleştirebilecekleri bir hesap açıtmaları gereklidir.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

50. Dava Açılış Ekranlarında E-İmza ile Yapılabilecek İşlemler hangileridir?

Cevap:

- Hukuk dava açılış ve harçlandırma
- İdari yargı dava açılış ve harçlandırma
- İcra dosya açılış ve harçlandırma
- Dosya tevzi durumu bilgilerini takip etme
- Dava açılış dosyasına evrak ekleme
- Banka işlemleri takip etme fonksiyonları

51. Dava Açılış işlemleri tamamlandığı zaman UYAP'ta sırasıyla neler yapılır?

Cevap: İlgili birimde UYAP sisteminde bir dava açılış dosyası (tevzi dosyası) oluşturulur. Oluşturulan bu tevzi dosyası dava açılacak adli birimdeki tevzi memuruna bağlı UYAP tevzi işlemi ekranında görüntülenir ve tevzi memuru dosyanızı ilgili mahkemeye tevzi eder. Dosyanın hangi mahkemeye hangi esas no ile tevzi edildiği Dosya Tevzi Durumu Bilgileri ekranından takip edilebilmektedir.

52. Güvenli elektronik imza ile bir mazeret dilekçesinin ilgili mahkemeye gönderilmesinde izlenen adımlar hangileridir?

Cevap:

- Dava açılış ekranlarına menüdeki **Dava Açılış** düğmesine tıklayarak aşağıdaki ekranı ulaşınız. Bu ekran hafta içi 08:30 - 17:00 saatleri arasında kullanılabilir.
- UYAP Doküman Editörü ekranı aracılığıyla mahkemeye gönderilmek üzere, mazeret dilekçesi kaydetmeye ve yazdırımıya hazır hale getiriniz.
- UYAP Doküman Editörü programının sol üst kısmında bulunan **Dosya** alt menüsünde **Dokümani İmzala** seçeneğine tıklayınız.
- Açılan sertifika seçimi ekranından **Tamam** butonunu tıklayınız.
- Mazeret dilekçesinin bir örneğinin karşı tarafın avukatına da elektronik posta ile iletilmesi gerekiğinde ise söz konusu metni elektronik posta içeriğine yazılarak ekine mazeret dilekçesi örneğini koyunuz.
- **Seçenekler** menüsünden güvenlik ayarları bölümünü seçiniz.
- Güvenlik Özellikleri menüsünden **Bu iletiye dijital imza ekle** seçeneğini işaretleyiniz.
- Talep edilmesi durumunda bu ileti için S/MIME alındı bilgisi iste seçeneği işaretlenerek Tamam butonunu tıklayınız.
- Imzalama sertifikası seç butonunu tıklayınız ve açılan ekranın sisteme kayıtlı elektronik imza seçeneklerin **Tamam** butonuna basınız.
- Gönderme butonuna **basmadan** önce açılan şifre giriş ekranından Prime EID Ip1 için şifre giriniz ve **İmzala** butonunu tıklayınız.
- Gelen elektronik postadaki elektronik imzayı kontrol etmek için sağ üst köşedeki elektronik

imza simgesini tıklayınız. Açılan Dijital İmza ekranında iletideki dijital imzanın geçerli ve güvenilir olup olmadığını denetleyiniz.

- **Ayrıntılar** seçeneğinden imza bilgilerine ulaşarak kontrol ediniz.

UYAP BİLGİ GÜVENLİĞİ

1. *UYAP'ta ve tüm dünyada bilgi güvenliği konusunda hangi kavramlar öne çıkmıştır?*

Cevap:

- Gizlilik (confidentiality)
- Bütünlük (integrity)
- Erişilebilirlik (availability)

2. *UYAP'in sistem güvenliği özellikleri nelerdir?*

Cevap:

- Teşhis ve Doğrulama
- Kayıt Edilebilirlik
- Verilerin Bütünlüğü
- Açık Anahtar Altyapısı ve Elektronik İmza Servisleri
- Emniyetli Mesaj ve Doküman Servisi
- Ağ Güvenliği
- Uzaktan Erişim Güvenlik Servisi

3. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Teşhis ve Doğrulamayı" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, UYAP sistemine bağlanan her kullanıcıyı teşhis ederek kullanıcı bazında kayıt tutabilme yeteneğine sahiptir. Bunun için her kullanıcının herhangi bir işlem yapmadan önce sisteme kendisini tanıtmazı zorunlu kılmakar kullanıcının kimliği ile kullanıcının kaydını tutabilmekte, bütün işlemlerini birbirine ilişkilendirebilecek kabiliyettedir.

4. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Kayıt Edilebilirliği" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, kayıt edilebilir olayların kayıtlarının yaratılmasını, idamesini, analiz edilmesini ve yetkisiz değiştirme, erişim ve silmeye karşı korunmasını sağlayacak kabiliyettedir. Denetim kayıtları ve diğer bilgiler arasında ayrılmakta, denetim kaydı verilerine sadece sistem yöneticisinin erişebilmesini sağlamakta ve izinsiz erişimlerden korumaktadır. Kayıt işlemlerinin ve denetim kaydı verisinin normal kullanıcılar tarafından değiştirilebilmesini ve silinmesini engellemekte, seçilen bir veya birden fazla kişinin eylemleri ile ilgili kayıtların kişi bazında tutulmasını sağlamaktadır.

5. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Verilerin Bütünlüğünü" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, sayısal imza ve mesaj özeti mekanizmalarını kullanarak kritik bilgilerin izinsiz değiştirildiği ve silindiği zaman bunu tespit etmekte, virüs gibi izinsiz olarak sistemdeki verileri değiştirip, silinebilen zararlı kodları tespit edip yok edecek kabiliyette tasarlanmıştır.

6. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Açık Anahtar Altyapısı ve Elektronik imza Servislerini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, sayısal imza ve kimlik doğrulama servislerini desteklemek üzere kurulmuş olan Açık Anahtar Altyapısı (örneğin; kullanıcı anahtarlarının ve sertifikalarının yaratılması, güncellenmesi, iptal edilmesi) için sertifikasyon yetkilisi yazılımı ile Açık Anahtar Altyapısı istemci yazılımlarını kullanmaktadır. Sertifikasyon yetkilisi, kullanıcı anahtar çiftinin ve sertifikalarının yaratılması, güncellenmesi, iptal edilmesini sağlamaktadır. Sertifikasyon yetkilisi kendi gizli anahtarlarını gizli tutmaktadır. Sistemdeki anahtar yönetimi işlevinden de yine sertifikasyon yetkilisi sorumludur. Anahtar yönetimi, sistemdeki her gereklilik birim için aşağıda belirtilen işlevleri karşılamaktadır.

- Anahtar yönetimi
- Anahtar dağıtıımı
- Anahtar doğrulanması ve anahtar iptal edilmesi
- Anahtar süresinin bitirilmesi
- Anahtar bildirimi
- Anahtar kimlik doğrulaması

Açık anahtar altyapısı istemcisi ise kullanıcı adına sertifikasyon yetkilisi tarafından sağlanan Açık Anahtar Altyapısı servislerini doğrudan kullanarak gereklilik işlemlerinin yerine getirilmesini sağlamaktadır.

7. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Emniyetli Mesaj ve Doküman Servisini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, belirlenmiş kullanıcılar ve uygulamalar için emniyetli mesaj servisini sağlamakta, belirlenmiş kullanıcılar tarafından gönderilen mesajların veya hazırlanan dokümanların içeriğinin yazılım olarak şifrelenmesini temin etmektedir. Sistem, belirlenmiş kullanıcılar tarafından gönderilen mesajların veya hazırlanan dokümanların sahibinin kimliğinin doğrulanması için sayısal olarak imzalanmasını, mesajın ya da dokümanın sayısal imzanın doğrulanarak mesaj veya doküman sahibinin kim olduğunun teşhisini ve doğruluğunun kanıtlanması sağlamaktadır.

8. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Ağ Güvenliğini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistemin ağ güvenliği, her lokasyonun çıkışında "VPN" ve tüm bağlantıları kontrol eden güvenlik duvarı yazılımı (Firewall) ile sağlanmaktadır.

9. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Uzaktan Erişim Güvenlik Servisini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sisteme, internet gibi güvensiz ortamda herhangi bir noktadan erişildiğinde, iletilen bilgilerin güvenliği için aşağıdaki koşullar sağlanmıştır.

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağrı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

- Sunucu ve kullanıcının birbirlerinin kimliğini doğrulaması,
- Kullanıcının ağ üzerinde bağlantı kurduğu sunucunun DNS adresinin ve isminin sertifikalar yoluya doğrulanması,
- Sunucu ve istemci arasında kurulan bağlantının kriptolanması, veri bütünlüğünün sağlanması ve anahtarların değiştirilmesi,
- Sunucu ve kullanıcı arasındaki veri alışveriшинin güvenliği için SSL (Secure Socket Layer) protokolü kullanılmaktadır.

10. UYAP'tan başka hiç bir kamu kurumunda olmayan şubenin adı nedir?

Cevap: UYAP'tan başka hiç bir kamu kurumunda olmayan "Bilgi Güvenliği Şubesi" bulunmaktadır.

11. "Bilgi Güvenliği Şubesinin" görevlerini açıklayınız?

Cevap: Bilgi Güvenliği şubesinin görevleri, dışarıdan veya içерiden gelebilecek saldırları önlemek amacıyla UYAP Bilişim Sisteminin açıklarını araştırmak ve kapatılmasını sağlamaktır.

12. "Sayısal İmza" nedir, açıklayınız?

Cevap: İngilizce digital signature kelimesinin Türkçe karşılığı olup, günümüzde yüksek güvenlik gereksinimini karşılamada kullanılan tekniklerden biridir. Özette, her insanın parmak izi kadar benzersiz olan ancak sanal dünyada kullanılan kimlik belirticidir.

UYAP İÇ GÜVENLİK SİSTEMİ

13. UYAP Bilgi Sistemi hangi servisten faydalananarak çalışır, açıklayınız?

Cevap: Bilgi Sistemi Aktif Dizin Servisinden faydalananarak çalışır.

- Aktif dizin, Windows platformunda çalışan sistemlerde kullanılan servistir. Network üzerindeki nesneler (kullanıcı, kullanıcı grupları, bilgisayarlar, organizasyonel birimler vs.) hakkındaki bilgilerinin kayıtlı olduğu yerdir. Aktif dizine tanıtılmamış kullanıcı, kurumun Bilişim Sisteminde faydalananamaz.
- Bilişim Sisteminde uygulması gereken temel güvenlik kurallarının merkezden belirlenebilmesini sağlamaktadır.
- Merkezden belirlenen temel güvenlik kurallarına bütün kullanıcılar tarafından uyuşduğunu garanti etmektedir.

14. UYAP Bilgi Sisteminin kullanılabilmesi için hangi ön şartların gerçekleşmesi gerekmektedir?

Cevap: 1990-2000 döneminde sözcük işlemcilerin gelişimine en büyük etki işletmelerde ve evlerde en yaygın kullanılan Intel-Microsoft tabanlı bilgisayarlarda Microsoft Windows grafik arayüzlü işletim sisteminin yaygınlaşmasıyla sağlanmıştır. 1993 yılında piyasaya çıkan Windows 3.1 ile DOS işletim sistemi kullanıcıları pencere kullanımıyla tanışmış, 1995 yılında piyasaya

çıkan Windows 95, DOS işletim sisteminin yerini almıştır. Fare ile ekranda gorsellerle desteklenmiş standart menüler, bağlam menüleri, düğmeler, açılır listeler, çoklu iletişim pencereleri ve sihirbazların kullanımıyla yazılımlar kolaylaşmıştır. Bu dönemde sözcük işlemciler, işlem tablosu ve sunum hazırlama yazılımlarıyla bir paket haline getirilerek ofis takımları hâlinde pazarlanmaya başlamışlardır.

- Kullanıcı olabilmek için Personel Genel Müdürlüğü kayıtlarında bulunmak gerekmektedir.
- Sisteme giriş için bir "kullanıcı adı" ve "parola" ya ihtiyaç vardır. Parola Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından verilir. Kullanıcı tarafından sonradan değiştirilebilir.
- Uygulama Yazılımının çalıştırılması için de ayrıca bir parolaya sahip olunması gereklidir. Bu parola da Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından verilir ve ilk kullanımında kullanıcı tarafından değiştirilmesi zorunluluğu vardır.
- Uygulama Yazılımı da kendi içinde yetki temelli olarak çalışmaktadır. Üstelik yetki unvan, birim ve yer bazında belirlenebilir. Örneğin, Uygulama Yazılımı bir zabıt kâtibinin kullanıcı adı ve şifresi ile çalıştırıldığında kullanıcı sadece o zabıt kâtibinin görevli olduğu yerdeki, görevli olduğu mahkemedede bulunan dosyaları görebilir ve sadece bu dosyalarda bir zabıt kâtibinin gerçekleştirebileceği işlemleri yapabilir. (Özel önemi olan yetkileri Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı değil ilgili birim verir. Örneğin, teftiş yetkisini Teftiş Kurulu Başkanlığı, gizli sicil görme yetkisini Personel Genel Müdürlüğü gibi)

15. UYAP Bilgi Sisteminde hangi mekanizma kurulmuştur, açıklayınız?

Cevap: UYAP Bilgi Sisteminde "Loglama" mekanizması kurulmuştur. UYAP bilgi sistemini kullanan kullanıcıların sistem üzerindeki hareketleri Kullanıcı Adı, Bilgisayar Adı, Mac Adresi, IP numarası, Tarih-Saat, Ekran, Değişiklik bazında kayıt altına alınmaktadır.

16. UYAP Bilgi sisteminde hangi işletim sistemi kullanılmıştır ve kullanılma nedenlerini açıklayınız?

Cevap: Windows işletim sistemi kullanılmıştır. Bu sayede,

- Bilgisayarlar merkezi olarak yönetilebilmekte,
- UYAP uygulaması için gerekli olan JAR dosyalarının merkezi dağıtım yapılabilmekte,
- Kimlik doğrulama işlemi yapılabilmekte,
- Son kullanıcı bilgisayarında kullanıcı bazlı yetkilendirmesi yapılabilmekte,
- İşletim sisteminde kaynaklanabilecek sıkıntılara çabuk müdahale edilebilmekte,
- Merkezi olarak yama yönetimini yapılabilmekte,
- Aktif Dizin (kullanıcılar, bilgisayarlar, mekânlar,

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

yazıcılar gibi organizasyonun tüm bilgiler) yönetimi yapılabilmektedir.

17. UYAP İç Güvenlik Sisteminde son kullanıcılar üzerinde hangi güvenlik önlemleri alınmıştır, açıklayınız?

Cevap:

- Sistem üzerinde teknik destek veren kişiler haricinde tüm kullanıcılar bilgisayarlarında sınırlı kullanıcı olarak işlem yapabilmektedir.
- Her bilgisayar üzerinde temel işlemler haricinde kullanıcının işlem yapması engellenmiştir. (IP değiştirme, saat ayarlarını değiştirme v.b.)
- Her birimde yetki verilmiş olan teknik ofis elemanı sadece kendi biriminde yetkilidir. Başka bir birimde sadece sınırlı kullanıcı olarak işlem yapabilir.
- Kullanıcıların belirli aralıklar ile şifrelerini değiştirmeleri sağlanmaktadır.
- Şifre değiştirme işleminde aynı şifre kullanımı engellenmiştir.
- 3 kez hatalı şifre girilmesi durumunda kullanıcı hesabı kilitlenmekte ve yarı saat sonra otomatik olarak açılmaktadır.
- Şifrenin hangi bilgisayar üzerinden kilitlendiği bilgisi tespit edilebilmektedir.
- Kullanıcıların kullanmakta oldukları bilgisayarlara, daha önce belirlenmiş bilgisayar isimlendirme kuralına uygun olarak isim verilmektedir. İsimlendirme kuralına uymayan bilgisayarlar sistemden atılmaktadır.
- Bir bilgisayar etki alanından çıktıktan sonra aynı isim ile tekrar sisteme alınamamaktadır.
- Bilgisayarlara merkezi olarak güvenlik yamaları uygulanmaktadır.
- Kullanıcıların web browser üzerinden yaptıkları işlemlerde kullanıcı adı ve parola girilen ekranlar için parola ve kullanıcı adı hatırlama kapatılmıştır.
- Kullanıcıların tek bir proxy üzerinden çıkış yapmaları sağlanarak internet üzerinden gelen tehlikeler en aza indirilmiştir.
- Kullanıcı bilgisayarlara merkezi olarak virus tarama programı kurulumu yapılmakta ve yine merkezi olarak haftanın belirli günlerinde tüm bilgisayar üzerinde tarama yapılmaktadır.
- Kullanıcı bilgisayarlarda bulunan virus programları merkezi olarak güncellenmektedir.

UYAP DIŞ GÜVENLİK SİSTEMİ

18. UYAP sisteminde dış güvenlik kapsamında hangi güvenlik tedbirleri mevcuttur?

Cevap:

- Intranet: UYAP kendi iç network (internet ağ) içinde çalışmaktadır.
- Noktadan Noktaya VPN (Virtual Private Network): Taşra birimleri, UYAP'a internet üzerinden erişir ama bu erişimi kendileri için özel

olarak oluşturulmuş bir tünel içinden geçerek yaptıkları için talep ettikleri veya gönderdikleri bilgileri diğer internet kullanıcıları göremez.

- Firewall: iletişim trafiği Güvenlik Duvarları kontrolündedir. Tanımlanan kurallar basit ve etkilidir: "A,B,C trafiğine izin ver, bunlar dışındakilerin hepsini yasakla!"
- IDS (Saldırı Tespit Sistemi) ve IPS (Saldırı Önleme Sistemi) modüllerine sahiptir.
- NAT (Network Address Translation): Kullanıcı ve sunucuların gerçek IP'leri dışarıdan görülmüyor.
- Proxy (İçerik Denetimi): Kullanıcıların erişimi tek bir internet çıkışının üzerinden olduğu için kontrolü ve denetimi kolay ve ayrıca güvenlidir.
- Merkezde ve Kullanıcılarında Anti virüs
- Merkezde Saldırı Önleme Sistemi
- En yeni teknoloji Switch, Router vs. donanımlar
- Sayısal imza
- Acil Durum Merkezi

UYAP BİLGİ GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ (BGYS)

19. "Kurumsal Bilgi Güvenliği" kavramı altında bir yönetim sistemi oluşturma yönünde yapılan çalışmalar hangi yıl hangi standartları ortaya çıkarmıştır?

Cevap: 1993 yılında BS 7799 standardını, 2000 yılında ISO/IEC 17799 standardını ve 2006 yılında ISO/IEC 27001 standardını ortaya çıkarmıştır.

20. Bilgi Güvenliği Yönetim Sisteminin (BGYS) sağlayacağı faydalardan nelerdir?

Cevap:

- Kurum çalışanlarının, kurumdan hizmet alan kişi ve kuruluşların ve iş ortaklarının, bilgi sistemi kaynaklarını kötü amaçlı olarak kullanmalarının engellenmesini sağlamak,
- Tehdit ve risklerin belirlenmesini ve etkin bir risk yönetimini sağlamak,
- Herhangi bir güvenlik ihlalinin engellenecek olması nedeniyle ortaya çıkabilecek yüksek maliyetlerden kurtulmayı sağlamak,
- İş sürekliliğini sağlamak,
- Kurum çalışanlarının güvenlik konusundaki farkındalık düzeyinin yükseltilmesi ve önemli güvenlik konularında bilgilendirilmesini sağlamak,
- Bilgi güvenliğinin dikkate alındığını, gerekli bilgi güvenliği adımların uygulandığını ve kontrollerin yapıldığı yani tüm seviyelerde bilgi güvenliğinin sağlandığını göstermek,
- Bilgi sistemlerinin güvenli olduğu konusunda çalışanlara ve iş ortaklarına kendilerinin güvende olduklarını hissettirmek,
- Kurumsal prestijin korunmasını ve artısını sağlamaktır.

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağları Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

UYAP BİLGİ SİSTEMİ NETWORK GÜVENLİK UYGULAMALARI

21. Bakanlık bünyesinde kaç tane taşra birimi ve aktif kullanıcı vardır?

Cevap: Bakanlık bünyesinde 1200'ü aşkın taşra birimi, birimlerde 40 000'i aşkın bilgisayar ve aktif kullanıcı bulunmaktadır.

22. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Ana ve Yedek bağlantılar, Uç birim ve Merkezde kullanılan router cihazları ile temel olarak performans, süreklilik ve üst düzey güvenlik prensipleri esas alınarak iletişimini sağladığı WAN ortamındaki trafik DMVPN (Dinamik Multipoint VPN) yapısı içerisinde uluslararası otoritelerce kabul edilen en üst düzey yöntem ve kripto algoritmalarıyla şifrelenmekte, özel olarak crypto authentication üretilen özel sertifika ile sağlanmaktadır.
- Uç birim router cihazlarında uygulanan Access-List ler ile birim kullanıcılarının yalnızca belirli adreslerle iletişimine izin verilmekte ve kontrolsüz erişimler engellenerek izinsiz girişimler loglanmaktadır.
- Aynı şekilde UYAP Sistem Merkezinde birim kullanıcılarına dair iletişim tekrar ve detaylı olarak firewall kontrolünden geçmekte, izinsiz erişimler engellenerek loglanmaktadır.
- Izinli erişimler arasında atak vb. unsurlar için tüm trafik IPS kontrolünden geçerek engellenmekte ve loglanmaktadır.
- Birim lokal networkündeki iletişim ile ilgili trafik akışları düzenli olarak gözlenmekte, izinli erişimler içerisinde yer alan olumsuz hareketler tespit edilerek müdahale edilmektedir.
- QOS uygulanarak merkezden sağlanan servisler ve bu servisleri sunan sunuculara dair trafik sınıflandırılmaktır, sınıflandırılan her bir trafik için farklı bir policy uygulanmaktadır, herhangi bir servise dair trafığın anormal seyri engellenmektedir.
- Tüm router cihazlarında güncel ve en uygun Ios/Firmware versiyonları kullanılmaktır, bu cihazlar üzerinde güvenlik açığına neden olabilecek servisler ve tanımlamalar (CDP (Cisco Discovery Protocol), proxy-arp, redirection (Yönlendirme) vb) kullanılmamaktadır.
- Router cihazlarına erişim yalnızca şifreli olarak SSH (Secure Shell/Güvenli Kabuk) protokolü ile ve yalnızca belirli adreslere sahip kişiler tarafından sağlanmakta diğer erişimler engellenmekte ve loglanmaktadır.
- Yine router cihazlarına erişim hakkı TACACS (Terminal Access Controller Access Control System) servisi ile sağlanmaktadır, cihazlar üzerindeki hak ve tanımlama yetkileri kullanıcı

seviyelerine göre belirlenmekte, cihazlar üzerindeki tüm işlem ve hareketler loglanmaktadır.

- Yine SNMP (Simple Network Management Protocol - Basit Ağ Yönetim Protokoli) erişimleri yetkili ve yetkisiz seviyeler için sınıflandırılmaktır, bu erişimlerin yalnızca belirli adresler üzerinden sağlanması izin verilmekte, izin verilmeyen ve engellenen tüm girişimler loglanmaktadır.

23. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için internete dair ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Internet bağlantısını karşılayan router cihazı üzerinde atak önleyici özel modül, dedektörler ve tanımlamalar bulunmakta, mevcut ve tüm atak teknikleri engellenerek loglanmaktadır.
- Atak önleyici modül ve detektör kontrolünden geçen trafik daha sonra firewall ve IPS kontrollerinden geçmektedir.
- Bu cihaza/cihazlara erişim ve yönetim hakkı, TACACS (Terminal Access Controller Access Control System) servisi ile yalnızca belirli adresler üzerinden ve yalnızca belirli kullanıcılar tarafından sağlanmaktadır.

24. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için extranete dair ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Her bir kurum bağlantısı extranet bağlantılarının sonlandığı router üzerinde tanımlanan VRF (Sanal router) teknigi ile birbirinden tamamen bağımsız olarak karşılaşmaktadır.
- Her bir bağlantı ayrı ayrı üst düzey algoritmalar ile şifrelenmektedir.
- Her bir kurumun kullandığı lokal IP subnetlerinin çakışabilmesi olasılığına karşı NAT uygulanmaktadır.
- Trafik akışları düzenli olarak gözlenmekte ve normal dışı durumlara müdahale edilmektedir.
- Extranet bağlantısını karşılayan router cihazına erişim ve yönetim hakkı TACACS servisi ile yalnızca belirli adresler üzerinden ve yalnızca belirli kullanıcılar tarafından sağlanmaktadır.
- Kullanılan ürünler, iletişim teknikleri ve diğer yaklaşımlar yönünden Network Güvenliği konusunda dünya genelinde kabul gören tüm uygulamalar yakından takip edilmekte ve uygun olanları sisteme uyarlanmaktadır.

UYAP BİLGİ SİSTEMİ SİSTEM GÜVENLİK UYGULAMALARI

25. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin clientlardan (istemci) korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap: Birbiri ardına akan paragraflar, bu paragrafların arasında yerleştirilmiş tablolar, grafikler, görüntüler ve benzeri görsel ögelerden oluşur.

- Uç noktadaki bütün clientlar üzerinde firewall, anti-virus vardır.
- Bütün clientlara group policy üzerinden kısıtlamalar uygulanır.
- Clientların sisteme gereksiz gelmesi engellenir.
- Clientların kendi aralarında gereksiz trafiği engellenir.
- Clientlara QOS (Quality of Service) uygulanır.

26. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin WAN saldırılardan korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap:

- Bütün dış sistem bağlantıları yedekli firewall üzerinden gelir.
- IPS (Intrusion Prevention Systems) atak önleme sistemi vardır.
- IDS (Intrusion Detection System) saldırı tespit sistemi vardır.
- Dış sistem bağlantıları farklı networkler üzerinden yapılır.
- Bütün bağlantılar kriptoludur.
- VPN bağlantıları firewall üzerinde sonlandırılır.

27. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin internet ortamundan korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap:

- İnternet bağlantısı yedekli bir firewall katmanından geçer.
- WAN, LAN ve VPN bağlantıları için ayrı subnet kullanılır.
- 3 katmanlı bir yapı vardır.
- Her katmanda firewall bulunur.
- Her katmanda belli amaca hizmet eden sunucular bulunur.
- En kritik uygulamalar 3. katmandadır. (VT gibi)
- Her katmanda DMZ (De-Militarized Zone-Silahsızlandırılmış Alan) bölgeleri vardır.

28. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında atak önleme amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap:

- 3 farklı katmandaki sunuculara erişim ayrılmıştır.
- Erişime ulaşmadan önce IPS sistemi vardır.
- Bütün sunucular birbirinden izoledir.
- Bütün izole sunucu katmanları firewall arkasındadır.

- Yetkisiz erişimler kapalıdır.

UYAP VERİ GÜVENLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK

29. *Veri Güvenliği Hakkında Yönetmelik hangi tarih ve sayılı kanun ile hazırlanmıştır?*

Cevap: Bu Yönetmelik, 15.05.2001 tarih ve 4674 sayılı Kanun ile 29.3.1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığı'nın Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'a eklenen 22/A maddesi uyarınca hazırlanmıştır (Madde 3).

30. *UYAP Veri Güvenliği Hakkındaki Yönetmeliğin amacı nedir?*

Cevap: UYAP Veri Güvenliği Hakkındaki Yönetmeliğin amacı, Adalet Bakanlığına ait bilgi sistemlerinin internet üzerinden gelecek tehlikelerden korunması ve veri güvenliğinin sağlanması için alınacak güvenlik önlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

PAROLA SEÇİMİ VE KULLANIMI

31. *Parola seçiminde alınması gereken tedbirler nelerdir?*

Cevap:

- Parolanız kesinlikle “adalet” olmamalıdır.
- Parolanız kesinlikle eş, çocuk veya herhangi bir yakın akrabanın adı, doğum tarihi, araba plakası, doğum yeri vs. gibi tahmin edilebilir bilgilerden oluşturulmamalıdır.
- Parolanız kesinlikle herhangi bir Türkçe veya Yabancı Dil Sözlüklerinde bulunan anlamlı bir kelime veya anlamlı bir kelimedenden türetilmiş bir kelime veya özel isim olmamalıdır. (Örnek: Kayserili, Kayserilimisin, Diana, Superman, Galatasaray vs.)
- Uluslararası kabul görmüş ve güvenli sayılan parola; büyük harf, küçük harf, rakam veya özel işaretlerin en az üçünün birlikte kullanıldığı ve en az 7 haneden oluşan paroladır. (Örnek: At@TuRk, K1r\$eH1R)
- Belirli aralıklarla mutlaka değiştirilmelidir.

YARDIM MASASI

32. *Yardım Masası kaç bölümden oluşmaktadır ve bu bölümleri isimleri nelerdir?*

Cevap: 3 bölümden oluşmaktadır. İsimleri; yazılım bölümü, donanım bölümü, parola işlemleri.

33. *Bilgi işlem Dairesi Başkanlığı Yardım Masası Şube Müdürlüğü hangi yıldan itibaren kaç alt sistem ve operatörle hizmet vermeye başlamıştır?*

Cevap: Bilgi işlem Dairesi Başkanlığı Yardım Masası Şube Müdürlüğü 2005 yılı temmuz ayından itibaren 7 alt sistemde 8 operatörle çalışmaya başlamıştır.

34. *Yardım Masasının Yazılım Bölümünün işlevi nedir?*

Cevap: Yazılım Bölümü: Her birim için ayrı ayrı oluşturulan modüllerde gelen hata ve düzeltme talepleri

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I Ünite 3: Ulusal Yargı Ağrı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

sorumlu yardım masası operatörleri tarafından değerlendirildikten sonra yazılım grubuna yönlendirilerek çözüme kavuşturulmaktadır.

35. Yardım Masasının Donanım Bölümünün işlevi nedir?

Cevap: Donanım Bölümü: Telefonla ya da olay talebi ile gelen talepler ilgili birimin teknik ofisine yönlendirilir. Teknik ofis bir sorunla karşılaşlığında ise donanım bölümune ulaşarak taleplerini bildirmekte olup çözüm için telefon ile yönlendirilmektedirler. Uydu ya da UYAP bağlantısı ile ilgili bir problem bildirildiği takdirde, gerekli bilgiler alınarak Sistem bölümünde aktarılmaktadır.

36. Yazılım Masasının Parola İşlemleri Bölümünün işlevi nedir?

Cevap: Parola işlemleri: Domain (bilgisayar açılış), portal ve VPN sertifika şifreleri verilmektedir. Ayrıca mail hesaplarının oluşturulması için gelen taleplerde sistem bölümne yönlendirilerek dönüş geldiğinde ilgili kullanıcıya şifre bilgisi verilmektedir.

37. Yardım Masasının görevleri nelerdir?

Cevap:

- Ulusal Yargı Ağının Adalet Bakanlığı'na bağlı tüm birimlerde yaygınlaşmasıyla birlikte meydana gelen sorunlarda kullanıcının her zaman yanında olmak,
- Kullanıcının karşılaştığı ve tek başına çözemediği durumlarda her zaman arayacağı bir pozisyonda bulunmak,
- Sistemdeki tüm kullanıcıların (e-posta sorunu, şifre verme/silme/değiştirme/) teknik sorunlarını çözmek,
- Telefonla gelen çağrıları karşılamak, arayan kişilere sistemle ilgili bilgilendirme yapmak,
- UYAP sistemine yönelik olarak gelen öneri ve istekler yine ilgili Uygulama ve Geliştirme subesi personeline aktarmak,
- Yardım Masasına telefonla gelen uygulama ile ilgili taleplerde kullanıcıya gerekli bilgiyi vermek ve sorunu en kısa sürede çözmek, bunun yanında bundan sonraki sorunlarının çözümü için yardım masasını kullanması ve buradan talebini takip etmesi hususunda bilgi vermektr.

38. Yardım Masasının hedefleri nelerdir?

Cevap:

- UYAP yaygınlaştırma çalışmalarının sonuna gelinmesi ile birlikte yardım masası faaliyetlerinin taşra birimlerinde görevlendirilen uzman kullanıcılar yardımıyla yürütülmesi amacıyla taşra yardım masası birimlerinin kurulması ve bakanlık yardım masasının Şubesi olarak görev yapmasının sağlanması
- Spectra programının taşrada görevlendirilmiş bulunan uzman kullanıcıların da kullanımına açılması için gerekli alt yapı ve program güncelleştirmesinin yapılması

- Kullanıcıların yardım masasını daha etkin kullanımının sağlanmasıdır.

ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ

1. Ulusal Yargı Ağrı Projesi ne anlamına gelmektedir?

Cevap: E-dönüşüm, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanarak, mevcut kültürün, iş modelinin, iş süreçlerinin, ürün ve hizmetlerin; çalışan, vatandaş, iş ortakları ve diğer tüm sosyal paydaşların yararına, bir bütünlük içinde değiştirilmesi anlamına gelmektedir.

2. E-devlet ne anlamına gelmektedir?

Cevap: Teknolojik ve sosyal gelişmeler, geleneksel devlet örgütlenmesinin yetersizliğini ortaya çıkartmıştır. E-devlet, devletin vatandaşlara karşı yerine getirmekle yükümlü olduğu görev ve hizmetler ile vatandaşların buna karşılık devlete karşı olan görev ve hizmetlerinin karşılıklı olarak elektronik iletişim ve işlem ortamlarında kesintisiz ve güvenli olarak yürütülmesi anlamına gelmektedir.

3. UYAP daha kapsamlı bir şekilde tanımlanacak olursa nasıl bir bilişim sistemidir?

Cevap: Ulusal Yargı Ağrı Projesi (UYAP), günümüzün tüm teknolojik olanakları kullanılarak, Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatının, bağlı ve ilgili kuruluşlarının, adli ve idari tüm yargı birimlerinin (Cumhuriyet başsavcılıkları, mahkemeler, icra ve iflas daireleri, ceza infaz ve ıslah kurumları, adli tıp birimleri, denetimli serbestlik birimleri) donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş olan, kamu kurum ve kuruluşları ile dış birim entegrasyonunu sağlayan ve e-Dönüşüm sürecinde e-Devletin e-Adalet ayagını oluşturan bir bilişim sistemidir.

4. UYAP işlerimizi nasıl kolaylaştırır?

Cevap: UYAP, kullanıcılarının vakitlerini ve dikkatlerini asıl işlerine vermelerini ve böylelikle adaletin daha hızlı tecelli etmesini sağlamak, dava masrafları ile yargılama giderlerinin azaltılarak kadro açığından kaynaklanan yükü hafifletmek, personelin moralini artırmak ve kaynakları etkin bir şekilde kullanmak üzere geliştirilmiş olan bir projedir.

TARİHÇESİ

5. UYAP'in tarihçesinden kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: 1990'lı yılların başından itibaren tüm dünyada, ekonomik ve sosyal nedenlerle bilgi toplumu olma yönünde çabaların arttığı gözlenir. Ülkemizde adalet sahasında ilk otomasyon çalışmaları 1998 yılında başlamış, böylece adalet hizmetlerinin en iyi şekilde yürütülmesi amacıyla, üretkenliği ve verimliliği artırmak için UYAP adı altında çoklu-kullanıcılı ve iş odaklı bir sistemin uygulamaya geçirilmesi kararı verilmiştir. Yüksek yargı organları ve yargı için bilgi temininde vazgeçilmez özellikle bulunan bazı kurumlar da UYAP sistemine dâhil edilmiş, bunun için Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilatı ile birlikte tüm mahkemeler, Cumhuriyet başsavcılıkları ve icra dairelerini de içine alacak şekilde Türkiye geneli için geniş bir bilgisayar ağı (WAN) kurulmuştur. Bir e-kurum uygulaması olan UYAP, UYAP

I ve UYAP II şeklinde iki aşamalı olarak planlanmıştır. UYAP I bakanlık merkez birimlerini, UYAP II ise taşra birimlerini kapsamaktadır. UYAP yazılımları 2003 yılı Eylül ayında tamamlanmış ve geliştirme ortamında uzman kullanıcıların kullanımına ve eleştirilerine açılmıştır. Gerçek kullanıcılarla laboratuvar ortamında 2004 yılı başına kadar yoğun testlerden geçirilmiş ve daha sonra pilot olarak seçilen gerçek ortamda bir yıllık teste tabi tutularak yaygınlaştırılmasına başlanmıştır.

AMACI

6. UYAP'in temel amacı nedir?

Cevap: UYAP'ın ana amacı, zaman kaybetmeden adaletin yerine getirilerek vatandaşın mağdur olmasını engellemektir.

7. UYAP'in ana amaci dışındaki diğer amaçları nelerdir?

Cevap:

- Hızlı, etkin, güvenilir, adil, verimli, şeffaf ve etik değerlere uygun bir yargılama mekanizması oluşturulmasını sağlamak.
- Her türlü idari faaliyetler ile denetim, teftiş ve soruşturmanın hızlı ve etkin bir şekilde yürütülebilmesini sağlamak.
- Doğru ve tutarlı bilginin mevzuatın tanıldığı yetkiler çerçevesinde istenilen zamanda hızlı ve kolayca elde edilmesini ve paylaşımını sağlamak.
- İş süreçlerinin hızlandırılmasını, elektronik arşivin oluşturulmasını, avukatların ve vatandaşların yargı hizmetlerinden internet aracılığıyla daha hızlı ve daha kolay yararlanmalarını sağlamak.

HEDEFİ

8. UYAP'in hedefi nedir?

Cevap: UYAP'ın hedefi; e-Dönüşüm ve e-Devlet sürecinde gerekli tüm teknolojik gelişmeleri kullanarak Adalet Bakanlığı teşkilatı, bağlı ve ilgili kuruluşları ile tüm yargı ve yargı destek birimlerinin, donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş kamu kurum ve kuruluşları ile entegrasyonunu sağlayarak e-Devlet yapısının adalet ayagını (e-Adaleti) oluşturmak ve kurumu kâğıtısız ofis ortamına taşımaktır.

AŞAMALARI VE KAPSAMI

9. UYAP'in geliştirilmesinde yaşanan aşamalardan kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: Proje kapsamının ve mevcut ihtiyaçların tespiti amacıyla öncelikle fizibilite çalışmaları yapılmış, çalışmalar sonunda düzenlenen rapora göre, projenin kısa bir sürede bitirilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmış, yıllara yayılarak, merkez ve taşra olmak üzere iki aşamada ve öncelikle pilot ve test birimlerinde gerçekleştirilmesi ve daha sonra yaygınlaştırılması gereği kanaatine varılmıştır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

10. UYAP'in merkez aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I

11. UYAP'in taşra aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I olarak adlandırılmıştır.

12. UYAP I'ne amaca?

Cevap: Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilât ve bağlı birimlerinin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

13. UYAP I'in kuruluş aşamalarından bahsedebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamda, merkez teşkilat bünyesinde bulunan 6 binada yapısal kablolama ve ağ cihazları kurulumu tamamlanmıştır. 23 birimin analiz çalışmaları yapılarak, bu analiz çalışmaları doğrultusunda yazılım kodlama faaliyetlerine hazırlık amacıyla sistem tasarım çalışmaları UYAP I Adalet Bakanlığı merkez otomasyonu projesi 28 Eylül 2000 tarihinde başlamış, yazılımlar 31 Aralık 2001 tarihinde tamamlanarak işletme alınmıştır.

14. UYAP I'in kurulmasıyla ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP I aşaması ile merkezde birimler arası bütünlüğe sahip olunmuş, birim faaliyetleri hız kazanmıştır. Birimler arasında yaşanan veri tekrarları ve bilgi farklılıklarının önlenmesi sağlanmıştır.

15. UYAP I projesinin hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı ve bağlı kuruluşları birimlerinde günlük işlem ve yazışmaların bilgisayar yardımıyla yapılması, tüm verilerin veri taban(lar)ında tutulup bilgisayar ağı (network) kurularak izlenmeye başlanması,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatında gerçekleştirilen tüm personel, finans, tedarik, malzeme bilgileri ve ceza evlerine ait bilgilerin izlenebilmesi,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı içerisinde her türlü iç ve dış yazışmanın elektronik ortamda yapılması hedeflenmiştir.

16. UYAP II'ye amaca?

Cevap: Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

17. UYAP II'nin Hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesi,
- Dış sistemlerle ihtiyaç duyulan veri alış-veriş entegrasyonunun sağlanması,
- Her türlü yazışma ve haberleşmenin elektronik ortamda yapılması,

• Davaların hazırlık aşamasından sonuçlanana kadar elektronik ortamda bakılabilmesi ve sonuçlandırılabilmesi.

18. UYAP II'nin geliştirilmesiyle ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP II projesinin gerçekleştirilmesiyle Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında daha az hata, bilgilere kolay erişim, etkin ve entegre süreçler, dokümantasyon yönetimi, haberleşme ve paylaşım, elektronik ortamda yazışma ve gelen-giden evrak takibi, standart belge ve yazışma şablonları, istatistik ve raporların doğru ve güncel üretimi, diğer kurumlarla elektronik ortamda hızlı ve etkin bilgi alışverişi sağlanmıştır.

19. UYAP II'nin fonksiyonel açıdan kapsamı kaç aşamadan oluşur ve bunlar nelerdir?

Cevap: Yargılama Hizmetleri, Kaynaklar/İdari Yönetim, Ortak Uygulama Yönetimi ve Destek Hizmetler Yönetimi olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır.

20. UYAP kapsamında bu dört bölüm dışında hangi portallar bulunmaktadır?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi (Avukat Portalı) ve Vatandaş Bilgi Sistemi (Vatandaş Portalı) bulunmaktadır.

21. UYAP'in dış otomasyonu kapsamında hangi kamu kurum ve kuruluşları yer almaktadır?

Cevap:

- Nüfus ve Vatandaşlık işleri Genel Müdürlüğü
- Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü
- Emniyet Genel Müdürlüğü (POLNET)
- Jandarma Genel Komutanlığı (KİHBİ)
- Kamu İhale Kurumu
- Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK)
- Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı (VEDOP)
- Devlet İstatistik Genel Müdürlüğü
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- Türkiye Noterler Birliği
- Türkiye Barolar Birliği
- Gümrük Müsteşarlığı
- Dışişleri Bakanlığı

22. UYAP-II A VE B sistemleri nasıl ve ne zaman kurulmuştur?

Cevap: Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında gereksinim ve süreç analizleri yapılip analiz raporu hazırlanmıştır. Bu analiz raporlarına göre genel sistem mimarisini hazırlanmış olup Ağustos 2001 ve Aralık 2001 tarihleri arasında 31 taşra teşkilatının yapısal kablolama, masaüstü bilgisayar ve çevre birimleri temin edilerek kurulumu yapılmıştır.

23. UYAP II-C projesi ne otomasyonudur?

Cevap: Taşra Birimleri Otomasyonu

24. UYAP II C projesi hangi faaliyetleri kapsar?

Cevap: Organizasyonel kapsamda belirtilen yerlerde yazılım, donanım, geniş alan ağları, yapısal kablolama ve statik kesintisiz güç kaynağı gibi faaliyetleri kapsar.

25. UYAP II C'nin kurulum aşamasında ne şehir ve kurumlara ne gibi yatırımlar yapılmıştır. Sayılarla örnek verebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamında Ankara'da 70.000 kişiye hizmet verecek şekilde Merkezi Sistem Odası kurulmuş olup ayrıca 10.000 kullanıcıya hizmet verecek Acil Kurtarma Merkezi kurulmuştur. 70.000 kişiye hizmet verecek Merkezi Sistem UYAP uygulamaları için teknik altyapısının oluşturulmasında gerekli donanımlar sağlanmış, bu faaliyetlerin devamını sağlamak amacıyla bütün ağır ceza merkezlerinde teknik ofisler kurulmuştur. 220 birimde UYAP Sistem Merkezi ile geniş alan ağları bağlantısı (WAN) tesis edilmiştir. Bu birimlerde internet, e-mail ve UYAP uygulamalarını merkezi sistem üzerinden kullanılabilmeleri amaçlanmıştır. Türkiye çapındaki 30.000 Adalet Bakanlığı personeli, 40.000 avukata ve internet üzerinden gelecek vatandaşlarımıza hizmet verecek Merkezi Sistem Odası ve felaket durumunda devreye girecek Disaster Center (Acil Durum Merkezi) kurulmuştur.

26. UYAP-II D VE E'nin kurulmasında hangi işlemler gerçekleştirilmiştir?

Cevap: Bu aşamalarda taşra teşkilatında kullanılmak üzere donanım temin edilmesi işlemleri gerçekleştirilmiştir.

27. UYAP-II F hangi kapsamında kurulmuştur?

Cevap: UYAP-II-C projesi kapsamında kurulmuştur.

28. UYAP-II F ile ilgili sayılarla ayrıntılı bilgi verebilir misiniz?

Cevap: 10.000 kullanıcından, 30.000 iç kullanıcı, 40.000 dış kullanıcıya (Avukat) hizmet verecek şekilde yaygınlaştırılması amacı ile planlanan UYAP-II-F projesi devam etmektedir. Proje kapsamında; UYAP yazılımının kullanılabilmesi için hâkim ve Cumhuriyet savcıları da dahil olmak üzere 13.000 personele temel bilgisayar eğitimi, merkez teşkilatı ve 40 adet taşra teşkilatında işletme alınması çalışmaları için 5.344 kişiye UYAP yazılım eğitimleri ve UYAP uzman kullanıcı eğitimleri verilmiştir. Ayrıca UYAP destek hizmetlerinin yürütülmesi için 500 taşra teknik ofisi çalışanlarına teknik ofis eğitimleri ve 27 Adalet Mütettişine UYAP eğitimleri verilmiştir. 1.710 personele uygulama yazılımını kullanabilmeleri, kendi fonksiyonel işlemlerini sistem üzerinden gerçekleştirebilmelerinde birimlerine destek olmaları amacıyla Uzman Kullanıcı eğitimleri verilmiştir.

29. UYAP II F projesi hangi kurumlarda ve toplamda kaç adet birimde uygulanmaya başlanmıştır?

Cevap: UYAP 133 Ağır Ceza Merkezi, 581 Adliye, 5 CMK 250. Maddesi ile Görevli Cumhuriyet Başsavcılığı, 25 Bölge İdare Mahkemesi, 425 cezaevi, 52 ATK birimi, 2 Adalet Meslek Lisesi, 2 Hâkim evi ve 2 Sosyal Tesis

olmak üzere toplam 1.227 adet birimde uygulanmaya başlanmıştır.

FAYDALARI

30. UYAP'IN yargı sistemine olan katkıları nelerdir?

Cevap:

- Zamandan Kazanç
- Maliyetten Kazanç
- İşgünden Kazanç

31. UYAP'in avantajları nelerdir?

Cevap:

- Yargıda etkinlik ve verimlilik sağlanmıştır.
- Yargıda doğruluk ve tutarlılık sağlanmıştır.
- Yargı hız kazanmıştır.
- Yargıda şeffaflık sağlanarak yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önüne geçilmektedir.
- Avukatların tüm işlemlerine hız ve kolaylık getirilmiştir.
- Vatandaşların evlerine kadar hizmet götürülmektedir.
- UYAP SMS Bilgi Sistemi ile yargıda işlemleri yeni bir soluk ve vizyon getirilmiştir.
- Yargıda maliyetten, emekten ve zamandan büyük oranda tasarruf sağlanmıştır.
- Kağıt üretiminin hammaddesi olan ağaç ihtiyacının azalmış olmasının yanı sıra ağaçın kağıda dönüştürülmesi sırasında harcanacak olan enerji tasarrufu, su tasarrufu hava kirliliğinin engellenmesi, su kirliliğinin engellenmesi gibi önemli kazançlar sağlanmaktadır.

BİLİŞİM AĞLARI VE DONANIM ALT YAPISI

32. Bilişim ağları hangi protokolle hangi bakanlığa bağlanmıştır?

Cevap: Türksat A.Ş. ile imzalanan protokol gereğince yeterli sayıda uydu kurulumu yapılmış ve geniş alan bilgisayar ağları uydu bağlantısı ile Adalet Bakanlığı'na bağlanmıştır.

33. WAN'ın açılımı nedir?

Cevap: Wide Area Network

34. WAN ile hangi birimlerin UYAP sistem merkezi ile veri iletişimini sağlanmasıdır?

Cevap: Bakanlık Birimleri, Adli ve İdari Yargı Birimleri, Ceza İnfaz Kurumları, Denetimli Serbestlik Şube Müdürlükleri, Adli Tıp Kurumları, CBS ve Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, YSK ve Adli Sicil birimlerinin UYAP Sistem Merkezi ile veri iletişimini sağlamaktadır.

35. WAN ile yapılan veri iletişimini nasıl olmaktadır?

Cevap: Birimler UYAP Sistem Merkezinde sonlanan Ana ve Yedek bağlantı hatları ile Operasyonel ve Disaster Sistemleri için Star topolojisi yapısında iletişim kurmakta, tüm servis ve hizmetler UYAP Sistem Merkezi üzerinden sunulmaktadır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I

Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağları Projesi

36. WAN ile ilgili ana bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Türk Telekom Noktadan Noktaya Metreothernet/G.Shdsl/Adsl Bağlantıları
- Superonline G.Shdsl/Adsl Mpls-Vpn Bağlantıları

37. WAN ile ilgili yedek bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Turksat Uydu Bağlantıları
- Vodafone 3G Bağlantıları

38. LAN'in açılımı nedir?

Cevap: Local Area Network

39. LAN nedir?

Cevap: Adli birimlerin; lokaldeki günlük çalışmalarının yapılabilmesi, lokal sunucular üzerinden işlem yapılabilmesi, uzak ve internet erişimleri için kurulan geniş alan ağının iletişimiminin tesisine altyapı oluşturulabilmesi için kurulan bütünlük bilgisayar ağıdır.

40. LAN kapsamında hangi unsurlar tesis edilmiştir?

Cevap:

- Data Kablolaması
- Elektrik/KGK Kablolaması
- Aktif cihazlar
- KGK'lar temin ve tesis edilmiştir.

41. Donanım, Bakım ve Destek Şube Müdürlüğü'nün görevi nedir?

Cevap: UYAP kapsamında dağıtımları yapılmış ve yapılmakta olan donanımların ve bilgisayar alt yapısının kesintisiz olarak çalışmasını sağlamak, 35 adet Bilgi İşlem Müdürlüğü, 56 adet Bilgi İşlem Şefliği ve 66 adet Bilgi İşlem Bürosunun koordinasyonun yapmak ve bu birimlerde çalışan teknik personelin bilgi düzeylerini yükseltmek için eğitim vermek ve bu personele teknik konularda destek vermek .

42. Kisaca entegrasyon yapısından bahsedebilir misiniz?

Cevap: UYAP'in tam entegrasyonu ve merkezi elektronik ortamda tutulan arşivi sayesinde, doğru ve tutarlı bilgi, mevzuatın tanıdığı yetkiler çerçevesinde başta hakim ve savcılar ile yargı personeli olmak üzere tüm kullanıcıların paylaşımına açılmaktadır.

43. Entegrasyonun amacı nedir?

Cevap: Yargı birimlerinin, yargılanmanın her aşamasında ihtiyaç duydukları bilgi ve belgelere, herhangi bir yazışma yapmaksızın mevzuat çerçevesinde UYAP ekranları içerisinde doğrudan erişiminin sağlanmasıdır.

ELEKTRONİK İMZA

44. Elektronik imza nedir? Kisaca açıklayabilir misiniz?

Cevap: 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'nda yer alan şekilde elektronik imza, başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi tanımlar. Elektronik imza kavramı çok genel bir tanım olup kişilerin elle atmış olduğu imzaların

tarayıcıdan geçirilmiş hali olan sayısallaştırılmış imzaları, kişilerin göz retinası, parmak izi ya da ses gibi biyolojik özelliklerinin kaydedilerek kullanıldığı biyometrik önlemleri içeren elektronik imzaları veya bilginin bütünlüğünü ve tarafların kimliklerinin doğruluğunu sağlayan sayısal imzaları içermektedir.

45. UYAP Avukat Bilgi Sisteminden yararlanmak için neler yapmak gereklidir?

Cevap: UYAP Avukat Bilgi Sistemine girişte "Güvenli Elektronik İmza" ile kimlik doğrulaması yapılmaktadır. Bu nedenle UYAP Avukat Bilgi Sisteminden faydalanan isteyen avukatların Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi'ne başvurmadan önce nitelikli e-imza sertifikalarını (NES) Telekomünikasyon Kurumu tarafından yetkilendirilmiş sertifika hizmet sağlayıcılarından (ESHS) herhangi birine başvurarak almaları gerekmektedir.

46. Telekomünikasyon Kurumu tarafından nitelikli e-imza sertifikası vermeye yetkili kurumlar hangileridir?

Cevap:

- Elektronik Bilgi Güvenliği A.Ş. (E-Güven)
- TUBİTAK-UEKAE (Kamu Sertifikasyon Merkezi)
- Türk Trust Bilgi, İletişim ve Bilişim Güvenliği Hizmetleri A.Ş.
- EBG Bilişim Teknolojileri ve Hizmetleri A.Ş.(E-Tugra)

47. Elektronik imzanın en büyük avantajı nedir?

Cevap: Elektronik ortamda yapılan işlemlerin yargı mensuplarına, personeline ve Adalet Bakanlığı personeline dağıtılan elektronik imzalar ile yapılmıyor olması güvenliğin kağıt ortamından daha yüksek olmasına imkan sağlamaktadır.

48. Hash nedir?

Cevap: Elektronik imza elektronik belgeye eklenmiş bilgidir. Gönderilecek belgeden matematiksel yöntemler yardımıyla ve özgün bir biçimde kısaltılmak suretiyle sabit uzunlukta sayısal bir bilgi, elde edilir ki buna mesajın özetini veya hash adı verilir.

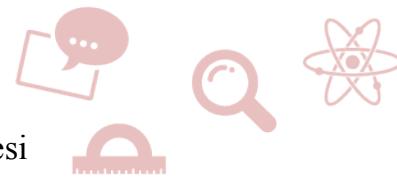
49. 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarından nitelikli elektronik sertifika temin etmiş olan avukatlar hangi işlemleri nasıl gerçekleştirebilir?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi üzerinden dava açabilmekte, dava harçlarını yatırbilmekte ya da mevcut dava dosyasına evrak gönderebilmektedirler. Dava Açılış uygulaması internet üzerinden dava açılış harç ve masraf yatırma işlemlerini içерdiğinde bu işlemleri temin amacıyla bir banka ile protokol yapılmıştır. Dolayısıyla sertifika sahibi avukatların "Dava Açılış" ekranlarını kullanabilmeleri için ilgili banka şubesinden interaktif bankacılık işlemlerini gerçekleştirebilecekleri bir hesap açıtmaları gereklidir.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

50. Dava Açılış Ekranlarında E-İmza ile Yapılabilecek İşlemler hangileridir?

Cevap:

- Hukuk dava açılış ve harçlandırma
- İdari yargı dava açılış ve harçlandırma
- İcra dosya açılış ve harçlandırma
- Dosya tevzi durumu bilgilerini takip etme
- Dava açılış dosyasına evrak ekleme
- Banka işlemleri takip etme fonksiyonları

51. Dava Açılış işlemleri tamamlandığı zaman UYAP'ta sırasıyla neler yapılır?

Cevap: İlgili birimde UYAP sisteminde bir dava açılış dosyası (tevzi dosyası) oluşturulur. Oluşturulan bu tevzi dosyası dava açılacak adlı birimdeki tevzi memuruna bağlı UYAP tevzi işlemi ekranında görüntülenir ve tevzi memuru dosyanızı ilgili mahkemeye tevzi eder. Dosyanın hangi mahkemeye hangi esas no ile tevzi edildiği Dosya Tevzi Durumu Bilgileri ekranından takip edilebilmektedir.

52. Güvenli elektronik imza ile bir mazeret dilekçesinin ilgili mahkemeye gönderilmesinde izlenen adımlar hangileridir?

Cevap:

- Dava açılış ekranlarına menüdeki **Dava Açılış** düğmesine tıklayarak aşağıdaki ekranı ulaşınız. Bu ekran hafta içi 08:30 - 17:00 saatleri arasında kullanılabilir.
- UYAP Doküman Editörü ekranı aracılığıyla mahkemeye gönderilmek üzere, mazeret dilekçesi kaydetmeye ve yazdırımıya hazır hale getiriniz.
- UYAP Doküman Editörü programının sol üst kısmında bulunan **Dosya** alt menüsünde **Dokümani İmzala** seçeneğine tıklayınız.
- Açılan sertifika seçimi ekranından **Tamam** butonunu tıklayınız.
- Mazeret dilekçesinin bir örneğinin karşı tarafın avukatına da elektronik posta ile iletilmesi gerekiğinde ise söz konusu metni elektronik posta içeriğine yazılarak ekine mazeret dilekçesi örneğini koyunuz.
- **Seçenekler** menüsünden güvenlik ayarları bölümünü seçiniz.
- Güvenlik Özellikleri menüsünden **Bu iletiye dijital imza ekle** seçeneğini işaretleyiniz.
- Talep edilmesi durumunda bu ileti için S/MIME alındı bilgisi iste seçeneği işaretlenerek Tamam butonunu tıklayınız.
- Imzalama sertifikası seç butonunu tıklayınız ve açılan ekranın sisteme kayıtlı elektronik imza seçeneklerin **Tamam** butonuna basınız.
- Gönderme butonuna **basmadan** önce açılan şifre giriş ekranından Prime EID Ip1 için şifre giriniz ve **İmzala** butonunu tıklayınız.
- Gelen elektronik postadaki elektronik imzayı kontrol etmek için sağ üst köşedeki elektronik

imza simgesini tıklayınız. Açılan Dijital İmza ekranında iletideki dijital imzanın geçerli ve güvenilir olup olmadığını denetleyiniz.

- **Ayrıntılar** seçeneğinden imza bilgilerine ulaşarak kontrol ediniz.

UYAP BİLGİ GÜVENLİĞİ

1. *UYAP'ta ve tüm dünyada bilgi güvenliği konusunda hangi kavramlar öne çıkmıştır?*

Cevap:

- Gizlilik (confidentiality)
- Bütünlük (integrity)
- Erişilebilirlik (availability)

2. *UYAP'in sistem güvenliği özellikleri nelerdir?*

Cevap:

- Teşhis ve Doğrulama
- Kayıt Edilebilirlik
- Verilerin Bütünlüğü
- Açık Anahtar Altyapısı ve Elektronik İmza Servisleri
- Emniyetli Mesaj ve Doküman Servisi
- Ağ Güvenliği
- Uzaktan Erişim Güvenlik Servisi

3. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Teşhis ve Doğrulamayı" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, UYAP sistemine bağlanan her kullanıcıyı teşhis ederek kullanıcı bazında kayıt tutabilme yeteneğine sahiptir. Bunun için her kullanıcının herhangi bir işlem yapmadan önce sisteme kendisini tanıtmazı zorunlu kılmakar kullanıcının kimliği ile kullanıcının kaydını tutabilmekte, bütün işlemlerini birbirine ilişkilendirebilecek kabiliyettedir.

4. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Kayıt Edilebilirliği" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, kayıt edilebilir olayların kayıtlarının yaratılmasını, idamesini, analiz edilmesini ve yetkisiz değiştirme, erişim ve silmeye karşı korunmasını sağlayacak kabiliyettedir. Denetim kayıtları ve diğer bilgiler arasında ayrılmakta, denetim kaydı verilerine sadece sistem yöneticisinin erişebilmesini sağlamakta ve izinsiz erişimlerden korumaktadır. Kayıt işlemlerinin ve denetim kaydı verisinin normal kullanıcılar tarafından değiştirilebilmesini ve silinmesini engellemekte, seçilen bir veya birden fazla kişinin eylemleri ile ilgili kayıtların kişi bazında tutulmasını sağlamaktadır.

5. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Verilerin Bütünlüğünü" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, sayısal imza ve mesaj özeti mekanizmalarını kullanarak kritik bilgilerin izinsiz değiştirildiği ve silindiği zaman bunu tespit etmekte, virüs gibi izinsiz olarak sistemdeki verileri değiştirip, silinebilen zararlı kodları tespit edip yok edecek kabiliyette tasarlanmıştır.

6. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Açık Anahtar Altyapısı ve Elektronik imza Servislerini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, sayısal imza ve kimlik doğrulama servislerini desteklemek üzere kurulmuş olan Açık Anahtar Altyapısı (örneğin; kullanıcı anahtarlarının ve sertifikalarının yaratılması, güncellenmesi, iptal edilmesi) için sertifikasyon yetkilisi yazılımı ile Açık Anahtar Altyapısı istemci yazılımlarını kullanmaktadır. Sertifikasyon yetkilisi, kullanıcı anahtar çiftinin ve sertifikalarının yaratılması, güncellenmesi, iptal edilmesini sağlamaktadır. Sertifikasyon yetkilisi kendi gizli anahtarlarını gizli tutmaktadır. Sistemdeki anahtar yönetimi işlevinden de yine sertifikasyon yetkilisi sorumludur. Anahtar yönetimi, sistemdeki her gereklilik birim için aşağıda belirtilen işlevleri karşılamaktadır.

- Anahtar yönetimi
- Anahtar dağıtıımı
- Anahtar doğrulanması ve anahtar iptal edilmesi
- Anahtar süresinin bitirilmesi
- Anahtar bildirimi
- Anahtar kimlik doğrulaması

Açık anahtar altyapısı istemcisi ise kullanıcı adına sertifikasyon yetkilisi tarafından sağlanan Açık Anahtar Altyapısı servislerini doğrudan kullanarak gereklilik işlemlerinin yerine getirilmesini sağlamaktadır.

7. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Emniyetli Mesaj ve Doküman Servisini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistem, belirlenmiş kullanıcılar ve uygulamalar için emniyetli mesaj servisini sağlamakta, belirlenmiş kullanıcılar tarafından gönderilen mesajların veya hazırlanan dokümanların içeriğinin yazılım olarak şifrelenmesini temin etmektedir. Sistem, belirlenmiş kullanıcılar tarafından gönderilen mesajların veya hazırlanan dokümanların sahibinin kimliğinin doğrulanması için sayısal olarak imzalanmasını, mesajın ya da dokümanın sayısal imzanın doğrulanarak mesaj veya doküman sahibinin kim olduğunun teşhisini ve doğruluğunun kanıtlanması sağlamaktadır.

8. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Ağ Güvenliğini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sistemin ağ güvenliği, her lokasyonun çıkışında "VPN" ve tüm bağlantıları kontrol eden güvenlik duvarı yazılımı (Firewall) ile sağlanmaktadır.

9. *UYAP'in sistem güvenliği özelliklerinden biri olan "Uzaktan Erişim Güvenlik Servisini" gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik kavramlarıyla birlikte açıklayınız?*

Cevap: Sisteme, internet gibi güvensiz ortamda herhangi bir noktadan erişildiğinde, iletilen bilgilerin güvenliği için aşağıdaki koşullar sağlanmıştır.

- Sunucu ve kullanıcının birbirlerinin kimliğini doğrulaması,
- Kullanıcının ağ üzerinde bağlantı kurduğu sunucunun DNS adresinin ve isminin sertifikalar yoluya doğrulanması,
- Sunucu ve istemci arasında kurulan bağlantının kriptolanması, veri bütünlüğünün sağlanması ve anahtarların değiştirilmesi,
- Sunucu ve kullanıcı arasındaki veri alışveriшинin güvenliği için SSL (Secure Socket Layer) protokolü kullanılmaktadır.

10. UYAP'tan başka hiç bir kamu kurumunda olmayan şubenin adı nedir?

Cevap: UYAP'tan başka hiç bir kamu kurumunda olmayan "Bilgi Güvenliği Şubesi" bulunmaktadır.

11. "Bilgi Güvenliği Şubesinin" görevlerini açıklayınız?

Cevap: Bilgi Güvenliği şubesinin görevleri, dışarıdan veya içерiden gelebilecek saldırları önlemek amacıyla UYAP Bilişim Sisteminin açıklarını araştırmak ve kapatılmasını sağlamaktır.

12. "Sayısal İmza" nedir, açıklayınız?

Cevap: İngilizce digital signature kelimesinin Türkçe karşılığı olup, günümüzde yüksek güvenlik gereksinimini karşılamada kullanılan tekniklerden biridir. Özette, her insanın parmak izi kadar benzersiz olan ancak sanal dünyada kullanılan kimlik belirticidir.

UYAP İÇ GÜVENLİK SİSTEMİ

13. UYAP Bilgi Sistemi hangi servisten faydalananarak çalışır, açıklayınız?

Cevap: Bilgi Sistemi Aktif Dizin Servisinden faydalananarak çalışır.

- Aktif dizin, Windows platformunda çalışan sistemlerde kullanılan servistir. Network üzerindeki nesneler (kullanıcı, kullanıcı grupları, bilgisayarlar, organizasyonel birimler vs.) hakkındaki bilgilerinin kayıtlı olduğu yerdir. Aktif dizine tanıtılmamış kullanıcı, kurumun Bilişim Sisteminde faydalananamaz.
- Bilişim Sisteminde uygulması gereken temel güvenlik kurallarının merkezden belirlenebilmesini sağlamaktadır.
- Merkezden belirlenen temel güvenlik kurallarına bütün kullanıcılar tarafından uyuşduğunu garanti etmektedir.

14. UYAP Bilgi Sisteminin kullanılabilmesi için hangi ön şartların gerçekleşmesi gerekmektedir?

Cevap: 1990-2000 döneminde sözcük işlemcilerin gelişimine en büyük etki işletmelerde ve evlerde en yaygın kullanılan Intel-Microsoft tabanlı bilgisayarlarda Microsoft Windows grafik arayüzlü işletim sisteminin yaygınlaşmasıyla sağlanmıştır. 1993 yılında piyasaya çıkan Windows 3.1 ile DOS işletim sistemi kullanıcıları pencere kullanımıyla tanışmış, 1995 yılında piyasaya

çıkan Windows 95, DOS işletim sisteminin yerini almıştır. Fare ile ekranda gorsellerle desteklenmiş standart menüler, bağlam menüleri, düğmeler, açılır listeler, çoklu iletişim pencereleri ve sihirbazların kullanımıyla yazılımlar kolaylaşmıştır. Bu dönemde sözcük işlemciler, işlem tablosu ve sunum hazırlama yazılımlarıyla bir paket haline getirilerek ofis takımları hâlinde pazarlanmaya başlamışlardır.

- Kullanıcı olabilmek için Personel Genel Müdürlüğü kayıtlarında bulunmak gerekmektedir.
- Sisteme giriş için bir "kullanıcı adı" ve "parola" ya ihtiyaç vardır. Parola Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından verilir. Kullanıcı tarafından sonradan değiştirilebilir.
- Uygulama Yazılımının çalıştırılması için de ayrıca bir parolaya sahip olunması gereklidir. Bu parola da Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından verilir ve ilk kullanımında kullanıcı tarafından değiştirilmesi zorunluluğu vardır.
- Uygulama Yazılımı da kendi içinde yetki temelli olarak çalışmaktadır. Üstelik yetki unvanı, birim ve yer bazında belirlenebilir. Örneğin, Uygulama Yazılımı bir zabıt kâtibinin kullanıcı adı ve şifresi ile çalıştırıldığında kullanıcı sadece o zabıt kâtibinin görevli olduğu yerdeki, görevli olduğu mahkemedede bulunan dosyaları görebilir ve sadece bu dosyalarda bir zabıt kâtibinin gerçekleştirebileceği işlemleri yapabilir. (Özel önemi olan yetkileri Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı değil ilgili birim verir. Örneğin, teftiş yetkisini Teftiş Kurulu Başkanlığı, gizli sicil görme yetkisini Personel Genel Müdürlüğü gibi)

15. UYAP Bilgi Sisteminde hangi mekanizma kurulmuştur, açıklayınız?

Cevap: UYAP Bilgi Sisteminde "Loglama" mekanizması kurulmuştur. UYAP bilgi sistemini kullanan kullanıcıların sistem üzerindeki hareketleri Kullanıcı Adı, Bilgisayar Adı, Mac Adresi, IP numarası, Tarih-Saat, Ekran, Değişiklik bazında kayıt altına alınmaktadır.

16. UYAP Bilgi sisteminde hangi işletim sistemi kullanılmıştır ve kullanılma nedenlerini açıklayınız?

Cevap: Windows işletim sistemi kullanılmıştır. Bu sayede,

- Bilgisayarlar merkezi olarak yönetilebilmekte,
- UYAP uygulaması için gerekli olan JAR dosyalarının merkezi dağıtımını yapılabilmekte,
- Kimlik doğrulama işlemi yapılabilmekte,
- Son kullanıcı bilgisayarında kullanıcı bazlı yetkilendirmesi yapılabilmekte,
- İşletim sisteminde kaynaklanabilecek sıkıntılara çabuk müdahale edilebilmekte,
- Merkezi olarak yama yönetimini yapılabilmekte,
- Aktif Dizin (kullanıcılar, bilgisayarlar, mekânlar,

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

yazıcılar gibi organizasyonun tüm bilgiler) yönetimi yapılabilmektedir.

17. UYAP İç Güvenlik Sisteminde son kullanıcılar üzerinde hangi güvenlik önlemleri alınmıştır, açıklayınız?

Cevap:

- Sistem üzerinde teknik destek veren kişiler haricinde tüm kullanıcılar bilgisayarlarında sınırlı kullanıcı olarak işlem yapabilmektedir.
- Her bilgisayar üzerinde temel işlemler haricinde kullanıcının işlem yapması engellenmiştir. (IP değiştirme, saat ayarlarını değiştirme v.b.)
- Her birimde yetki verilmiş olan teknik ofis elemanı sadece kendi biriminde yetkilidir. Başka bir birimde sadece sınırlı kullanıcı olarak işlem yapabilir.
- Kullanıcıların belirli aralıklar ile şifrelerini değiştirmeleri sağlanmaktadır.
- Şifre değiştirme işleminde aynı şifre kullanımı engellenmiştir.
- 3 kez hatalı şifre girilmesi durumunda kullanıcı hesabı kilitlenmekte ve yarı saat sonra otomatik olarak açılmaktadır.
- Şifrenin hangi bilgisayar üzerinden kilitlendiği bilgisi tespit edilebilmektedir.
- Kullanıcıların kullanmakta oldukları bilgisayarlara, daha önce belirlenmiş bilgisayar isimlendirme kuralına uygun olarak isim verilmektedir. İsimlendirme kuralına uymayan bilgisayarlar sistemden atılmaktadır.
- Bir bilgisayar etki alanından çıktıktan sonra aynı isim ile tekrar sisteme alınamamaktadır.
- Bilgisayarlara merkezi olarak güvenlik yamaları uygulanmaktadır.
- Kullanıcıların web browser üzerinden yaptıkları işlemlerde kullanıcı adı ve parola girilen ekranlar için parola ve kullanıcı adı hatırlama kapatılmıştır.
- Kullanıcıların tek bir proxy üzerinden çıkış yapmaları sağlanarak internet üzerinden gelen tehlikeler en aza indirilmiştir.
- Kullanıcı bilgisayarlara merkezi olarak virus tarama programı kurulumu yapılmakta ve yine merkezi olarak haftanın belirli günlerinde tüm bilgisayar üzerinde tarama yapılmaktadır.
- Kullanıcı bilgisayarlarda bulunan virus programları merkezi olarak güncellenmektedir.

UYAP DIŞ GÜVENLİK SİSTEMİ

18. UYAP sisteminde dış güvenlik kapsamında hangi güvenlik tedbirleri mevcuttur?

Cevap:

- Intranet: UYAP kendi iç network (internet ağ) içinde çalışmaktadır.
- Noktadan Noktaya VPN (Virtual Private Network): Taşra birimleri, UYAP'a internet üzerinden erişir ama bu erişimi kendileri için özel

olarak oluşturulmuş bir tünel içinden geçerek yaptıkları için talep ettikleri veya gönderdikleri bilgileri diğer internet kullanıcıları göremez.

- Firewall: iletişim trafiği Güvenlik Duvarları kontrolündedir. Tanımlanan kurallar basit ve etkilidir: "A,B,C trafiğine izin ver, bunlar dışındakilerin hepsini yasakla!"
- IDS (Saldırı Tespit Sistemi) ve IPS (Saldırı Önleme Sistemi) modüllerine sahiptir.
- NAT (Network Address Translation): Kullanıcı ve sunucuların gerçek IP'leri dışarıdan görülmüyor.
- Proxy (İçerik Denetimi): Kullanıcıların erişimi tek bir internet çıkışının üzerinden olduğu için kontrolü ve denetimi kolay ve ayrıca güvenlidir.
- Merkezde ve Kullanıcılarında Anti virüs
- Merkezde Saldırı Önleme Sistemi
- En yeni teknoloji Switch, Router vs. donanımlar
- Sayısal imza
- Acil Durum Merkezi

UYAP BİLGİ GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ (BGYS)

19. "Kurumsal Bilgi Güvenliği" kavramı altında bir yönetim sistemi oluşturma yönünde yapılan çalışmalar hangi yıl hangi standartları ortaya çıkarmıştır?

Cevap: 1993 yılında BS 7799 standardını, 2000 yılında ISO/IEC 17799 standardını ve 2006 yılında ISO/IEC 27001 standardını ortaya çıkarmıştır.

20. Bilgi Güvenliği Yönetim Sisteminin (BGYS) sağlayacağı faydalardan nelerdir?

Cevap:

- Kurum çalışanlarının, kurumdan hizmet alan kişi ve kuruluşların ve iş ortaklarının, bilgi sistemi kaynaklarını kötü amaçlı olarak kullanmalarının engellenmesini sağlamak,
- Tehdit ve risklerin belirlenmesini ve etkin bir risk yönetimini sağlamak,
- Herhangi bir güvenlik ihlalinin engellenecek olması nedeniyle ortaya çıkabilecek yüksek maliyetlerden kurtulmayı sağlamak,
- İş sürekliliğini sağlamak,
- Kurum çalışanlarının güvenlik konusundaki farkındalık düzeyinin yükseltilmesi ve önemli güvenlik konularında bilgilendirilmesini sağlamak,
- Bilgi güvenliğinin dikkate alındığını, gerekli bilgi güvenliği adımların uygulandığını ve kontrollerin yapıldığı yani tüm seviyelerde bilgi güvenliğinin sağlandığını göstermek,
- Bilgi sistemlerinin güvenli olduğu konusunda çalışanlara ve iş ortaklarına kendilerinin güvende olduklarını hissettirmek,
- Kurumsal prestijin korunmasını ve artısını sağlamaktır.

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I

Ünite 3: Ulusal Yargı Ağları Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

UYAP BİLGİ SİSTEMİ NETWORK GÜVENLİK UYGULAMALARI

21. Bakanlık bünyesinde kaç tane taşra birimi ve aktif kullanıcı vardır?

Cevap: Bakanlık bünyesinde 1200'ü aşkın taşra birimi, birimlerde 40 000'i aşkın bilgisayar ve aktif kullanıcı bulunmaktadır.

22. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Ana ve Yedek bağlantılar, Uç birim ve Merkezde kullanılan router cihazları ile temel olarak performans, süreklilik ve üst düzey güvenlik prensipleri esas alınarak iletişimini sağladığı WAN ortamındaki trafik DMVPN (Dinamik Multipoint VPN) yapısı içerisinde uluslararası otoritelerce kabul edilen en üst düzey yöntem ve kripto algoritmalarıyla şifrelenmekte, özel olarak crypto authentication üretilen özel sertifika ile sağlanmaktadır.
- Uç birim router cihazlarında uygulanan Access-List ler ile birim kullanıcılarının yalnızca belirli adreslerle iletişimine izin verilmekte ve kontrolsüz erişimler engellenerek izinsiz girişimler loglanmaktadır.
- Aynı şekilde UYAP Sistem Merkezinde birim kullanıcılarına dair iletişim tekrar ve detaylı olarak firewall kontrolünden geçmekte, izinsiz erişimler engellenerek loglanmaktadır.
- Izinli erişimler arasında atak vb. unsurlar için tüm trafik IPS kontrolünden geçerek engellenmekte ve loglanmaktadır.
- Birim lokal networkündeki iletişim ile ilgili trafik akışları düzenli olarak gözlenmekte, izinli erişimler içerisinde yer alan olumsuz hareketler tespit edilerek müdahale edilmektedir.
- QOS uygulanarak merkezden sağlanan servisler ve bu servisleri sunan sunuculara dair trafik sınıflandırılmaktır, sınıflandırılan her bir trafik için farklı bir policy uygulanmaktadır, herhangi bir servise dair trafığın anormal seyri engellenmektedir.
- Tüm router cihazlarında güncel ve en uygun Ios/Firmware versiyonları kullanılmaktır, bu cihazlar üzerinde güvenlik açığına neden olabilecek servisler ve tanımlamalar (CDP (Cisco Discovery Protocol), proxy-arp, redirection (Yönlendirme) vb) kullanılmamaktadır.
- Router cihazlarına erişim yalnızca şifreli olarak SSH (Secure Shell/Güvenli Kabuk) protokolü ile ve yalnızca belirli adreslere sahip kişiler tarafından sağlanmakta diğer erişimler engellenmekte ve loglanmaktadır.
- Yine router cihazlarına erişim hakkı TACACS (Terminal Access Controller Access Control System) servisi ile sağlanmaktadır, cihazlar üzerindeki hak ve tanımlama yetkileri kullanıcı

seviyelerine göre belirlenmekte, cihazlar üzerindeki tüm işlem ve hareketler loglanmaktadır.

- Yine SNMP (Simple Network Management Protocol - Basit Ağ Yönetim Protokoli) erişimleri yetkili ve yetkisiz seviyeler için sınıflandırılmaktır, bu erişimlerin yalnızca belirli adresler üzerinden sağlanması izin verilmekte, izin verilmeyen ve engellenen tüm girişimler loglanmaktadır.

23. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için internete dair ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Internet bağlantısını karşılayan router cihazı üzerinde atak önleyici özel modül, dedektörler ve tanımlamalar bulunmakta, mevcut ve tüm atak teknikleri engellenerek loglanmaktadır.
- Atak önleyici modül ve detektör kontrolünden geçen trafik daha sonra firewall ve IPS kontrollerinden geçmektedir.
- Bu cihaza/cihazlara erişim ve yönetim hakkı, TACACS (Terminal Access Controller Access Control System) servisi ile yalnızca belirli adresler üzerinden ve yalnızca belirli kullanıcılar tarafından sağlanmaktadır.

24. Bakanlık bünyesindeki sistemin güvenlik kontrolünün sağlanması için extranete dair ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap:

- Her bir kurum bağlantısı extranet bağlantılarının sonlandığı router üzerinde tanımlanan VRF (Sanal router) teknigi ile birbirinden tamamen bağımsız olarak karşılaşmaktadır.
- Her bir bağlantı ayrı ayrı üst düzey algoritmalar ile şifrelenmektedir.
- Her bir kurumun kullandığı lokal IP subnetlerinin çakışabilmesi olasılığına karşı NAT uygulanmaktadır.
- Trafik akışları düzenli olarak gözlenmekte ve normal dışı durumlara müdahale edilmektedir.
- Extranet bağlantısını karşılayan router cihazına erişim ve yönetim hakkı TACACS servisi ile yalnızca belirli adresler üzerinden ve yalnızca belirli kullanıcılar tarafından sağlanmaktadır.
- Kullanılan ürünler, iletişim teknikleri ve diğer yaklaşımlar yönünden Network Güvenliği konusunda dünya genelinde kabul gören tüm uygulamalar yakından takip edilmekte ve uygun olanları sisteme uyarlanmaktadır.

UYAP BİLGİ SİSTEMİ SİSTEM GÜVENLİK UYGULAMALARI

25. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin clientlardan (istemci) korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap: Birbiri ardına akan paragraflar, bu paragrafların arasında yerleştirilmiş tablolar, grafikler, görüntüler ve benzeri görsel ögelerden oluşur.

- Uç noktadaki bütün clientlar üzerinde firewall, anti-virus vardır.
- Bütün clientlara group policy üzerinden kısıtlamalar uygulanır.
- Clientların sisteme gereksiz gelmesi engellenir.
- Clientların kendi aralarında gereksiz trafiği engellenir.
- Clientlara QOS (Quality of Service) uygulanır.

26. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin WAN saldırılardan korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap:

- Bütün dış sistem bağlantıları yedekli firewall üzerinden gelir.
- IPS (Intrusion Prevention Systems) atak önleme sistemi vardır.
- IDS (Intrusion Detection System) saldırı tespit sistemi vardır.
- Dış sistem bağlantıları farklı networkler üzerinden yapılır.
- Bütün bağlantılar kriptoludur.
- VPN bağlantıları firewall üzerinde sonlandırılır.

27. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında sistemin internet ortamundan korunması amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap:

- İnternet bağlantısı yedekli bir firewall katmanından geçer.
- WAN, LAN ve VPN bağlantıları için ayrı subnet kullanılır.
- 3 katmanlı bir yapı vardır.
- Her katmanda firewall bulunur.
- Her katmanda belli amaca hizmet eden sunucular bulunur.
- En kritik uygulamalar 3. katmandadır. (VT gibi)
- Her katmanda DMZ (De-Militarized Zone-Silahsızlandırılmış Alan) bölgeleri vardır.

28. *UYAP bilgi sistemi sistem güvenlik uygulamaları altında atak önleme amacıyla neler gerçekleştirilmiştir?*

Cevap:

- 3 farklı katmandaki sunuculara erişim ayrılmıştır.
- Erişime ulaşmadan önce IPS sistemi vardır.
- Bütün sunucular birbirinden izoledir.
- Bütün izole sunucu katmanları firewall arkasındadır.

- Yetkisiz erişimler kapalıdır.

UYAP VERİ GÜVENLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK

29. *Veri Güvenliği Hakkında Yönetmelik hangi tarih ve sayılı kanun ile hazırlanmıştır?*

Cevap: Bu Yönetmelik, 15.05.2001 tarih ve 4674 sayılı Kanun ile 29.3.1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığı'nın Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'a eklenen 22/A maddesi uyarınca hazırlanmıştır (Madde 3).

30. *UYAP Veri Güvenliği Hakkındaki Yönetmeliğin amacı nedir?*

Cevap: UYAP Veri Güvenliği Hakkındaki Yönetmeliğin amacı, Adalet Bakanlığına ait bilgi sistemlerinin internet üzerinden gelecek tehlikelerden korunması ve veri güvenliğinin sağlanması için alınacak güvenlik önlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

PAROLA SEÇİMİ VE KULLANIMI

31. *Parola seçiminde alınması gereken tedbirler nelerdir?*

Cevap:

- Parolanız kesinlikle “adalet” olmamalıdır.
- Parolanız kesinlikle eş, çocuk veya herhangi bir yakın akrabanın adı, doğum tarihi, araba plakası, doğum yeri vs. gibi tahmin edilebilir bilgilerden oluşturulmamalıdır.
- Parolanız kesinlikle herhangi bir Türkçe veya Yabancı Dil Sözlüklerinde bulunan anlamlı bir kelime veya anlamlı bir kelimedenden türetilmiş bir kelime veya özel isim olmamalıdır. (Örnek: Kayserili, Kayserilimisin, Diana, Superman, Galatasaray vs.)
- Uluslararası kabul görmüş ve güvenli sayılan parola; büyük harf, küçük harf, rakam veya özel işaretlerin en az üçünün birlikte kullanıldığı ve en az 7 haneden oluşan paroladır. (Örnek: At@TuRk, K1r\$eH1R)
- Belirli aralıklarla mutlaka değiştirilmelidir.

YARDIM MASASI

32. *Yardım Masası kaç bölümden oluşmaktadır ve bu bölümleri isimleri nelerdir?*

Cevap: 3 bölümden oluşmaktadır. İsimleri; yazılım bölümü, donanım bölümü, parola işlemleri.

33. *Bilgi işlem Dairesi Başkanlığı Yardım Masası Şube Müdürlüğü hangi yıldan itibaren kaç alt sistem ve operatörle hizmet vermeye başlamıştır?*

Cevap: Bilgi işlem Dairesi Başkanlığı Yardım Masası Şube Müdürlüğü 2005 yılı temmuz ayından itibaren 7 alt sistemde 8 operatörle çalışmaya başlamıştır.

34. *Yardım Masasının Yazılım Bölümünün işlevi nedir?*

Cevap: Yazılım Bölümü: Her birim için ayrı ayrı oluşturulan modüllerde gelen hata ve düzeltme talepleri

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ I Ünite 3: Ulusal Yargı Ağrı Projesi Güvenlik İşlemleri ve Yardım Masası

sorumlu yardım masası operatörleri tarafından değerlendirildikten sonra yazılım grubuna yönlendirilerek çözüme kavuşturulmaktadır.

35. Yardım Masasının Donanım Bölümünün işlevi nedir?

Cevap: Donanım Bölümü: Telefonla ya da olay talebi ile gelen talepler ilgili birimin teknik ofisine yönlendirilir. Teknik ofis bir sorunla karşılaşlığında ise donanım bölümune ulaşarak taleplerini bildirmekte olup çözüm için telefon ile yönlendirilmektedirler. Uydu ya da UYAP bağlantısı ile ilgili bir problem bildirildiği takdirde, gerekli bilgiler alınarak Sistem bölümünde aktarılmaktadır.

36. Yazılım Masasının Parola İşlemleri Bölümünün işlevi nedir?

Cevap: Parola işlemleri: Domain (bilgisayar açılış), portal ve VPN sertifika şifreleri verilmektedir. Ayrıca mail hesaplarının oluşturulması için gelen taleplerde sistem bölümne yönlendirilerek dönüş geldiğinde ilgili kullanıcıya şifre bilgisi verilmektedir.

37. Yardım Masasının görevleri nelerdir?

Cevap:

- Ulusal Yargı Ağının Adalet Bakanlığı'na bağlı tüm birimlerde yaygınlaşmasıyla birlikte meydana gelen sorunlarda kullanıcının her zaman yanında olmak,
- Kullanıcının karşılaştığı ve tek başına çözemediği durumlarda her zaman arayacağı bir pozisyonda bulunmak,
- Sistemdeki tüm kullanıcıların (e-posta sorunu, şifre verme/silme/değiştirme/) teknik sorunlarını çözmek,
- Telefonla gelen çağrıları karşılamak, arayan kişilere sistemle ilgili bilgilendirme yapmak,
- UYAP sistemine yönelik olarak gelen öneri ve istekler yine ilgili Uygulama ve Geliştirme subesi personeline aktarmak,
- Yardım Masasına telefonla gelen uygulama ile ilgili taleplerde kullanıcıya gerekli bilgiyi vermek ve sorunu en kısa sürede çözmek, bunun yanında bundan sonraki sorunlarının çözümü için yardım masasını kullanması ve buradan talebini takip etmesi hususunda bilgi vermektr.

38. Yardım Masasının hedefleri nelerdir?

Cevap:

- UYAP yaygınlaştırma çalışmalarının sonuna gelinmesi ile birlikte yardım masası faaliyetlerinin taşra birimlerinde görevlendirilen uzman kullanıcılar yardımıyla yürütülmesi amacıyla taşra yardım masası birimlerinin kurulması ve bakanlık yardım masasının Şubesi olarak görev yapmasının sağlanması
- Spectra programının taşrada görevlendirilmiş bulunan uzman kullanıcıların da kullanımına açılması için gerekli alt yapı ve program güncelleştirmesinin yapılması

- Kullanıcıların yardım masasını daha etkin kullanımının sağlanmasıdır.

ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ

1. Ulusal Yargı Ağrı Projesi ne anlamına gelmektedir?

Cevap: E-dönüşüm, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanarak, mevcut kültürün, iş modelinin, iş süreçlerinin, ürün ve hizmetlerin; çalışan, vatandaş, iş ortakları ve diğer tüm sosyal paydaşların yararına, bir bütünlük içinde değiştirilmesi anlamına gelmektedir.

2. E-devlet ne anlamına gelmektedir?

Cevap: Teknolojik ve sosyal gelişmeler, geleneksel devlet örgütlenmesinin yetersizliğini ortaya çıkartmıştır. E-devlet, devletin vatandaşlara karşı yerine getirmekle yükümlü olduğu görev ve hizmetler ile vatandaşların buna karşılık devlete karşı olan görev ve hizmetlerinin karşılıklı olarak elektronik iletişim ve işlem ortamlarında kesintisiz ve güvenli olarak yürütülmesi anlamına gelmektedir.

3. UYAP daha kapsamlı bir şekilde tanımlanacak olursa nasıl bir bilişim sistemidir?

Cevap: Ulusal Yargı Ağrı Projesi (UYAP), günümüzün tüm teknolojik olanakları kullanılarak, Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatının, bağlı ve ilgili kuruluşlarının, adli ve idari tüm yargı birimlerinin (Cumhuriyet başsavcılıkları, mahkemeler, icra ve iflas daireleri, ceza infaz ve ıslah kurumları, adli tıp birimleri, denetimli serbestlik birimleri) donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş olan, kamu kurum ve kuruluşları ile dış birim entegrasyonunu sağlayan ve e-Dönüşüm sürecinde e-Devletin e-Adalet ayagını oluşturan bir bilişim sistemidir.

4. UYAP işlerimizi nasıl kolaylaştırır?

Cevap: UYAP, kullanıcılarının vakitlerini ve dikkatlerini asıl işlerine vermelerini ve böylelikle adaletin daha hızlı tecelli etmesini sağlamak, dava masrafları ile yargılama giderlerinin azaltılarak kadro açığından kaynaklanan yükü hafifletmek, personelin moralini artırmak ve kaynakları etkin bir şekilde kullanmak üzere geliştirilmiş olan bir projedir.

TARİHÇESİ

5. UYAP'in tarihçesinden kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: 1990'lı yılların başından itibaren tüm dünyada, ekonomik ve sosyal nedenlerle bilgi toplumu olma yönünde çabaların arttığı gözlenir. Ülkemizde adalet sahasında ilk otomasyon çalışmaları 1998 yılında başlamış, böylece adalet hizmetlerinin en iyi şekilde yürütülmesi amacıyla, üretkenliği ve verimliliği artırmak için UYAP adı altında çoklu-kullanıcılı ve iş odaklı bir sistemin uygulamaya geçirilmesi kararı verilmiştir. Yüksek yargı organları ve yargı için bilgi temininde vazgeçilmez özellikle bulunan bazı kurumlar da UYAP sistemine dâhil edilmiş, bunun için Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilatı ile birlikte tüm mahkemeler, Cumhuriyet başsavcılıkları ve icra dairelerini de içine alacak şekilde Türkiye geneli için geniş bir bilgisayar ağı (WAN) kurulmuştur. Bir e-kurum uygulaması olan UYAP, UYAP

I ve UYAP II şeklinde iki aşamalı olarak planlanmıştır. UYAP I bakanlık merkez birimlerini, UYAP II ise taşra birimlerini kapsamaktadır. UYAP yazılımları 2003 yılı Eylül ayında tamamlanmış ve geliştirme ortamında uzman kullanıcıların kullanımına ve eleştirilerine açılmıştır. Gerçek kullanıcılarla laboratuvar ortamında 2004 yılı başına kadar yoğun testlerden geçirilmiş ve daha sonra pilot olarak seçilen gerçek ortamda bir yıllık teste tabi tutularak yaygınlaştırılmasına başlanmıştır.

AMACI

6. UYAP'in temel amacı nedir?

Cevap: UYAP'ın ana amacı, zaman kaybetmeden adaletin yerine getirilerek vatandaşın mağdur olmasını engellemektir.

7. UYAP'in ana amaci dışındaki diğer amaçları nelerdir?

Cevap:

- Hızlı, etkin, güvenilir, adil, verimli, şeffaf ve etik değerlere uygun bir yargılama mekanizması oluşturulmasını sağlamak.
- Her türlü idari faaliyetler ile denetim, teftiş ve soruşturmanın hızlı ve etkin bir şekilde yürütülebilmesini sağlamak.
- Doğru ve tutarlı bilginin mevzuatın tanıldığı yetkiler çerçevesinde istenilen zamanda hızlı ve kolayca elde edilmesini ve paylaşımını sağlamak.
- İş süreçlerinin hızlandırılmasını, elektronik arşivin oluşturulmasını, avukatların ve vatandaşların yargı hizmetlerinden internet aracılığıyla daha hızlı ve daha kolay yararlanmalarını sağlamak.

HEDEFİ

8. UYAP'in hedefi nedir?

Cevap: UYAP'ın hedefi; e-Dönüşüm ve e-Devlet sürecinde gerekli tüm teknolojik gelişmeleri kullanarak Adalet Bakanlığı teşkilatı, bağlı ve ilgili kuruluşları ile tüm yargı ve yargı destek birimlerinin, donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş kamu kurum ve kuruluşları ile entegrasyonunu sağlayarak e-Devlet yapısının adalet ayagını (e-Adaleti) oluşturmak ve kurumu kâğıtsız ofis ortamına taşımaktır.

AŞAMALARI VE KAPSAMI

9. UYAP'in geliştirilmesinde yaşanan aşamalardan kısaca bahsedebilir misiniz?

Cevap: Proje kapsamının ve mevcut ihtiyaçların tespiti amacıyla öncelikle fizibilite çalışmaları yapılmış, çalışmalar sonunda düzenlenen rapora göre, projenin kısa bir sürede bitirilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmış, yıllara yayılarak, merkez ve taşra olmak üzere iki aşamada ve öncelikle pilot ve test birimlerinde gerçekleştirilmesi ve daha sonra yaygınlaştırılması gereği kanaatine varılmıştır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I

Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

10. UYAP'in merkez aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I

11. UYAP'in taşra aşaması nasıl isimlendirilmiştir?

Cevap: UYAP I olarak adlandırılmıştır.

12. UYAP I neyi amaçlar?

Cevap: Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilât ve bağlı birimlerinin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

13. UYAP I'in kuruluş aşamalarından bahsedebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamda, merkez teşkilat bünyesinde bulunan 6 binada yapısal kablolama ve ağ cihazları kurulumu tamamlanmıştır. 23 birimin analiz çalışmaları yapılarak, bu analiz çalışmaları doğrultusunda yazılım kodlama faaliyetlerine hazırlık amacıyla sistem tasarım çalışmaları UYAP I Adalet Bakanlığı merkez otomasyonu projesi 28 Eylül 2000 tarihinde başlamış, yazılımlar 31 Aralık 2001 tarihinde tamamlanarak işletme alınmıştır.

14. UYAP I'in kurulmasıyla ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP I aşaması ile merkezde birimler arası bütünlüğe sahip olunmuş, birim faaliyetleri hız kazanmıştır. Birimler arasında yaşanan veri tekrarları ve bilgi farklılıklarının önlenmesi sağlanmıştır.

15. UYAP I projesinin hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı ve bağlı kuruluşları birimlerinde günlük işlem ve yazışmaların bilgisayar yardımıyla yapılması, tüm verilerin veri taban(lar)ında tutulup bilgisayar ağı (network) kurularak izlenmeye başlanması,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatında gerçekleştirilen tüm personel, finans, tedarik, malzeme bilgileri ve ceza evlerine ait bilgilerin izlenebilmesi,
- Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı içerisinde her türlü iç ve dış yazışmanın elektronik ortamda yapılması hedeflenmiştir.

16. UYAP II neyi amaçlar?

Cevap: Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesini amaçlar.

17. UYAP II'nin Hedefleri nelerdir?

Cevap:

- Taşra teşkilatında bulunan tüm birimlerin yargı ve yargı destek faaliyetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde otomasyona geçirilmesi,
- Dış sistemlerle ihtiyaç duyulan veri alış-veriş entegrasyonunun sağlanması,
- Her türlü yazışma ve haberleşmenin elektronik ortamda yapılması,

• Davaların hazırlık aşamasından sonuçlanana kadar elektronik ortamda bakılabilmesi ve sonuçlandırılabilmesi.

18. UYAP II'in geliştirilmesiyle ne gibi kazanımlar elde edilmiştir?

Cevap: UYAP II projesinin gerçekleştirilmesiyle Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında daha az hata, bilgilere kolay erişim, etkin ve entegre süreçler, dokümantasyon yönetimi, haberleşme ve paylaşım, elektronik ortamda yazışma ve gelen-giden evrak takibi, standart belge ve yazışma şablonları, istatistik ve raporların doğru ve güncel üretimi, diğer kurumlarla elektronik ortamda hızlı ve etkin bilgi alışverişi sağlanmıştır.

19. UYAP II'nin fonksiyonel açıdan kapsamı kaç aşamadan oluşur ve bunlar nelerdir?

Cevap: Yargılama Hizmetleri, Kaynaklar/İdari Yönetim, Ortak Uygulama Yönetimi ve Destek Hizmetler Yönetimi olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır.

20. UYAP kapsamında bu dört bölüm dışında hangi portallar bulunmaktadır?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi (Avukat Portalı) ve Vatandaş Bilgi Sistemi (Vatandaş Portalı) bulunmaktadır.

21. UYAP'in dış otomasyonu kapsamında hangi kamu kurum ve kuruluşları yer almaktadır?

Cevap:

- Nüfus ve Vatandaşlık işleri Genel Müdürlüğü
- Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü
- Emniyet Genel Müdürlüğü (POLNET)
- Jandarma Genel Komutanlığı (KİHBİ)
- Kamu İhale Kurumu
- Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK)
- Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı (VEDOP)
- Devlet İstatistik Genel Müdürlüğü
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- Türkiye Noterler Birliği
- Türkiye Barolar Birliği
- Gümrük Müsteşarlığı
- Dışişleri Bakanlığı

22. UYAP-II A VE B sistemleri nasıl ve ne zaman kurulmuştur?

Cevap: Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında gereksinim ve süreç analizleri yapılip analiz raporu hazırlanmıştır. Bu analiz raporlarına göre genel sistem mimarisini hazırlanmış olup Ağustos 2001 ve Aralık 2001 tarihleri arasında 31 taşra teşkilatının yapısal kablolama, masaüstü bilgisayar ve çevre birimleri temin edilerek kurulumu yapılmıştır.

23. UYAP II-C projesi ne otomasyonudur?

Cevap: Taşra Birimleri Otomasyonu

24. UYAP II C projesi hangi faaliyetleri kapsar?

Cevap: Organizasyonel kapsamda belirtilen yerlerde yazılım, donanım, geniş alan ağları, yapısal kablolama ve statik kesintisiz güç kaynağı gibi faaliyetleri kapsar.

25. UYAP II C'nin kurulum aşamasında ne şehir ve kurumlara ne gibi yatırımlar yapılmıştır. Sayılarla örnek verebilir misiniz?

Cevap: Bu kapsamında Ankara'da 70.000 kişiye hizmet verecek şekilde Merkezi Sistem Odası kurulmuş olup ayrıca 10.000 kullanıcıya hizmet verecek Acil Kurtarma Merkezi kurulmuştur. 70.000 kişiye hizmet verecek Merkezi Sistem UYAP uygulamaları için teknik altyapısının oluşturulmasında gerekli donanımlar sağlanmış, bu faaliyetlerin devamını sağlamak amacıyla bütün ağır ceza merkezlerinde teknik ofisler kurulmuştur. 220 birimde UYAP Sistem Merkezi ile geniş alan ağları bağlantısı (WAN) tesis edilmiştir. Bu birimlerde internet, e-mail ve UYAP uygulamalarını merkezi sistem üzerinden kullanılabilmeleri amaçlanmıştır. Türkiye çapındaki 30.000 Adalet Bakanlığı personeli, 40.000 avukata ve internet üzerinden gelecek vatandaşlarımıza hizmet verecek Merkezi Sistem Odası ve felaket durumunda devreye girecek Disaster Center (Acil Durum Merkezi) kurulmuştur.

26. UYAP-II D VE E'nin kurulmasında hangi işlemler gerçekleştirilmiştir?

Cevap: Bu aşamalarda taşra teşkilatında kullanılmak üzere donanım temin edilmesi işlemleri gerçekleştirilmiştir.

27. UYAP-II F hangi kapsamında kurulmuştur?

Cevap: UYAP-II-C projesi kapsamında kurulmuştur.

28. UYAP-II F ile ilgili sayılarla ayrıntılı bilgi verebilir misiniz?

Cevap: 10.000 kullanıcından, 30.000 iç kullanıcı, 40.000 dış kullanıcıya (Avukat) hizmet verecek şekilde yaygınlaştırılması amacı ile planlanan UYAP-II-F projesi devam etmektedir. Proje kapsamında; UYAP yazılımının kullanılabilmesi için hâkim ve Cumhuriyet savcıları da dahil olmak üzere 13.000 personele temel bilgisayar eğitimi, merkez teşkilatı ve 40 adet taşra teşkilatında işletme alınması çalışmaları için 5.344 kişiye UYAP yazılım eğitimleri ve UYAP uzman kullanıcı eğitimleri verilmiştir. Ayrıca UYAP destek hizmetlerinin yürütülmesi için 500 taşra teknik ofisi çalışanlarına teknik ofis eğitimleri ve 27 Adalet Mütettişine UYAP eğitimleri verilmiştir. 1.710 personele uygulama yazılımını kullanabilmeleri, kendi fonksiyonel işlemlerini sistem üzerinden gerçekleştirebilmelerinde birimlerine destek olmaları amacıyla Uzman Kullanıcı eğitimleri verilmiştir.

29. UYAP II F projesi hangi kurumlarda ve toplamda kaç adet birimde uygulanmaya başlanmıştır?

Cevap: UYAP 133 Ağır Ceza Merkezi, 581 Adliye, 5 CMK 250. Maddesi ile Görevli Cumhuriyet Başsavcılığı, 25 Bölge İdare Mahkemesi, 425 cezaevi, 52 ATK birimi, 2 Adalet Meslek Lisesi, 2 Hâkim evi ve 2 Sosyal Tesis

olmak üzere toplam 1.227 adet birimde uygulanmaya başlanmıştır.

FAYDALARI

30. UYAP'IN yargı sistemine olan katkıları nelerdir?

Cevap:

- Zamandan Kazanç
- Maliyetten Kazanç
- İşgünden Kazanç

31. UYAP'in avantajları nelerdir?

Cevap:

- Yargıda etkinlik ve verimlilik sağlanmıştır.
- Yargıda doğruluk ve tutarlılık sağlanmıştır.
- Yargı hız kazanmıştır.
- Yargıda şeffaflık sağlanarak yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önüne geçilmektedir.
- Avukatların tüm işlemlerine hız ve kolaylık getirilmiştir.
- Vatandaşların evlerine kadar hizmet götürülmektedir.
- UYAP SMS Bilgi Sistemi ile yargıda işlemleri yeni bir soluk ve vizyon getirilmiştir.
- Yargıda maliyetten, emekten ve zamandan büyük oranda tasarruf sağlanmıştır.
- Kağıt üretiminin hammaddesi olan ağaç ihtiyacının azalmış olmasının yanı sıra ağaçın kağıda dönüştürülmesi sırasında harcanacak olan enerji tasarrufu, su tasarrufu hava kirliliğinin engellenmesi, su kirliliğinin engellenmesi gibi önemli kazançlar sağlanmaktadır.

BİLİŞİM AĞLARI VE DONANIM ALT YAPISI

32. Bilişim ağları hangi protokolle hangi bakanlığa bağlanmıştır?

Cevap: Türksat A.Ş. ile imzalanan protokol gereğince yeterli sayıda uydu kurulumu yapılmış ve geniş alan bilgisayar ağı uydu bağlantısı ile Adalet Bakanlığı'na bağlanmıştır.

33. WAN'ın açılımı nedir?

Cevap: Wide Area Network

34. WAN ile hangi birimlerin UYAP sistem merkezi ile veri iletişimini sağlanmasıdır?

Cevap: Bakanlık Birimleri, Adli ve İdari Yargı Birimleri, Ceza İnfaz Kurumları, Denetimli Serbestlik Şube Müdürlükleri, Adli Tıp Kurumları, CBS ve Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, YSK ve Adli Sicil birimlerinin UYAP Sistem Merkezi ile veri iletişimini sağlamaktadır.

35. WAN ile yapılan veri iletişimini nasıl olmaktadır?

Cevap: Birimler UYAP Sistem Merkezinde sonlanan Ana ve Yedek bağlantı hatları ile Operasyonel ve Disaster Sistemleri için Star topolojisi yapısında iletişim kurmakta, tüm servis ve hizmetler UYAP Sistem Merkezi üzerinden sunulmaktadır.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I

Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağları Projesi

36. WAN ile ilgili ana bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Türk Telekom Noktadan Noktaya Metreothernet/G.Shdsl/Adsl Bağlantıları
- Superonline G.Shdsl/Adsl Mpls-Vpn Bağlantıları

37. WAN ile ilgili yedek bağlantılar hangileridir?

Cevap:

- Turksat Uydu Bağlantıları
- Vodafone 3G Bağlantıları

38. LAN'in açılımı nedir?

Cevap: Local Area Network

39. LAN nedir?

Cevap: Adli birimlerin; lokaldeki günlük çalışmalarının yapılabilmesi, lokal sunucular üzerinden işlem yapılabilmesi, uzak ve internet erişimleri için kurulan geniş alan ağının iletişimiminin tesisine altyapı oluşturulabilmesi için kurulan bütünlük bilgisayar ağıdır.

40. LAN kapsamında hangi unsurlar tesis edilmiştir?

Cevap:

- Data Kablolaması
- Elektrik/KGK Kablolaması
- Aktif cihazlar
- KGK'lar temin ve tesis edilmiştir.

41. Donanım, Bakım ve Destek Şube Müdürlüğü'nün görevi nedir?

Cevap: UYAP kapsamında dağıtımları yapılmış ve yapılmakta olan donanımların ve bilgisayar alt yapısının kesintisiz olarak çalışmasını sağlamak, 35 adet Bilgi İşlem Müdürlüğü, 56 adet Bilgi İşlem Şefliği ve 66 adet Bilgi İşlem Bürosunun koordinasyonun yapmak ve bu birimlerde çalışan teknik personelin bilgi düzeylerini yükseltmek için eğitim vermek ve bu personele teknik konularda destek vermek .

42. Kisaca entegrasyon yapısından bahsedebilir misiniz?

Cevap: UYAP'in tam entegrasyonu ve merkezi elektronik ortamda tutulan arşivi sayesinde, doğru ve tutarlı bilgi, mevzuatın tanıdığı yetkiler çerçevesinde başta hakim ve savcılar ile yargı personeli olmak üzere tüm kullanıcıların paylaşımına açılmaktadır.

43. Entegrasyonun amacı nedir?

Cevap: Yargı birimlerinin, yargılanmanın her aşamasında ihtiyaç duydukları bilgi ve belgelere, herhangi bir yazışma yapmaksızın mevzuat çerçevesinde UYAP ekranları içerisinde doğrudan erişiminin sağlanmasıdır.

ELEKTRONİK İMZA

44. Elektronik imza nedir? Kisaca açıklayabilir misiniz?

Cevap: 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'nda yer alan şekilde elektronik imza, başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi tanımlar. Elektronik imza kavramı çok genel bir tanım olup kişilerin elle atmış olduğu imzaların

tarayıcıdan geçirilmiş hali olan sayısalştırılmış imzaları, kişilerin göz retinası, parmak izi ya da ses gibi biyolojik özelliklerinin kaydedilerek kullanıldığı biyometrik önlemleri içeren elektronik imzaları veya bilginin bütünlüğünü ve tarafların kimliklerinin doğruluğunu sağlayan sayısal imzaları içermektedir.

45. UYAP Avukat Bilgi Sisteminden yararlanmak için neler yapmak gereklidir?

Cevap: UYAP Avukat Bilgi Sistemine girişte "Güvenli Elektronik İmza" ile kimlik doğrulaması yapılmaktadır. Bu nedenle UYAP Avukat Bilgi Sisteminden faydalanan isteyen avukatların Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi'ne başvurmadan önce nitelikli e-imza sertifikalarını (NES) Telekomünikasyon Kurumu tarafından yetkilendirilmiş sertifika hizmet sağlayıcılarından (ESHS) herhangi birine başvurarak almaları gerekmektedir.

46. Telekomünikasyon Kurumu tarafından nitelikli e-imza sertifikası vermeye yetkili kurumlar hangileridir?

Cevap:

- Elektronik Bilgi Güvenliği A.Ş. (E-Güven)
- TUBİTAK-UEKAE (Kamu Sertifikasyon Merkezi)
- Türk Trust Bilgi, İletişim ve Bilişim Güvenliği Hizmetleri A.Ş.
- EBG Bilişim Teknolojileri ve Hizmetleri A.Ş.(E-Tugra)

47. Elektronik imzanın en büyük avantajı nedir?

Cevap: Elektronik ortamda yapılan işlemlerin yargı mensuplarına, personeline ve Adalet Bakanlığı personeline dağıtılan elektronik imzalar ile yapılmıyor olması güvenliğin kağıt ortamından daha yüksek olmasına imkan sağlamaktadır.

48. Hash nedir?

Cevap: Elektronik imza elektronik belgeye eklenmiş bilgidir. Gönderilecek belgeden matematiksel yöntemler yardımıyla ve özgün bir biçimde kısaltılmak suretiyle sabit uzunlukta sayısal bir bilgi, elde edilir ki buna mesajın özetini veya hash adı verilir.

49. 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarından nitelikli elektronik sertifika temin etmiş olan avukatlar hangi işlemleri nasıl gerçekleştirebilir?

Cevap: Avukat Bilgi Sistemi üzerinden dava açabilmekte, dava harçlarını yatırbilmekte ya da mevcut dava dosyasına evrak gönderebilmektedirler. Dava Açılış uygulaması internet üzerinden dava açılış harç ve masraf yatırma işlemlerini içерdiğinde bu işlemleri temin amacıyla bir banka ile protokol yapılmıştır. Dolayısıyla sertifika sahibi avukatların "Dava Açılış" ekranlarını kullanabilmeleri için ilgili banka şubesinden interaktif bankacılık işlemlerini gerçekleştirebilecekleri bir hesap açıtmaları gereklidir.

Sorularla Öğrenelim

ADL203U-ULUSAL YARGI AĞI PROJESİ-I Ünite 1: E-Dönüşüm Sürecinde Ulusal Yargı Ağrı Projesi

50. Dava Açılış Ekranlarında E-İmza ile Yapılabilecek İşlemler hangileridir?

Cevap:

- Hukuk dava açılış ve harçlandırma
- İdari yargı dava açılış ve harçlandırma
- İcra dosya açılış ve harçlandırma
- Dosya tevzi durumu bilgilerini takip etme
- Dava açılış dosyasına evrak ekleme
- Banka işlemleri takip etme fonksiyonları

51. Dava Açılış işlemleri tamamlandığı zaman UYAP'ta sırasıyla neler yapılır?

Cevap: İlgili birimde UYAP sisteminde bir dava açılış dosyası (tevzi dosyası) oluşturulur. Oluşturulan bu tevzi dosyası dava açılacak adli birimdeki tevzi memuruna bağlı UYAP tevzi işlemi ekranında görüntülenir ve tevzi memuru dosyanızı ilgili mahkemeye tevzi eder. Dosyanın hangi mahkemeye hangi esas no ile tevzi edildiği Dosya Tevzi Durumu Bilgileri ekranından takip edilebilmektedir.

52. Güvenli elektronik imza ile bir mazeret dilekçesinin ilgili mahkemeye gönderilmesinde izlenen adımlar hangileridir?

Cevap:

- Dava açılış ekranlarına menüdeki **Dava Açılış** düğmesine tıklayarak aşağıdaki ekranı ulaşınız. Bu ekran hafta içi 08:30 - 17:00 saatleri arasında kullanılabilir.
- UYAP Doküman Editörü ekranı aracılığıyla mahkemeye gönderilmek üzere, mazeret dilekçesi kaydetmeye ve yazdırımıya hazır hale getiriniz.
- UYAP Doküman Editörü programının sol üst kısmında bulunan **Dosya** alt menüsünde **Dokümani İmzala** seçeneğine tıklayınız.
- Açılan sertifika seçimi ekranından **Tamam** butonunu tıklayınız.
- Mazeret dilekçesinin bir örneğinin karşı tarafın avukatına da elektronik posta ile iletilmesi gerekiğinde ise söz konusu metni elektronik posta içeriğine yazılarak ekine mazeret dilekçesi örneğini koyunuz.
- **Seçenekler** menüsünden güvenlik ayarları bölümünü seçiniz.
- Güvenlik Özellikleri menüsünden **Bu iletiye dijital imza ekle** seçeneğini işaretleyiniz.
- Talep edilmesi durumunda bu ileti için S/MIME alındı bilgisi iste seçeneği işaretlenerek Tamam butonunu tıklayınız.
- Imzalama sertifikası seç butonunu tıklayınız ve açılan ekranın sisteme kayıtlı elektronik imza seçeneklerin **Tamam** butonuna basınız.
- Gönderme butonuna **basmadan** önce açılan şifre giriş ekranından Prime EID Ip1 için şifre giriniz ve **İmzala** butonunu tıklayınız.
- Gelen elektronik postadaki elektronik imzayı kontrol etmek için sağ üst köşedeki elektronik

imza simgesini tıklayınız. Açılan Dijital İmza ekranında iletideki dijital imzanın geçerli ve güvenilir olup olmadığını denetleyiniz.

- **Ayrıntılar** seçeneğinden imza bilgilerine ulaşarak kontrol ediniz.